

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. kesäkuuta 2026
(OR. en)

6829/26

LIMITE

UK 46

Toimielinten välinen asia:
2026/0058 (NLE)

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välinen Gibraltaria koskeva sopimus

EUROOPAN UNIONIN
JA EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖN
SEKÄ ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN
YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN
VÄLINEN
GIBRALTARIA KOSKEVA
SOPIMUS

Sisällys

JOHDANTO-OSA	5
ENSIMMÄINEN OSA – YLEISET JA INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET	9
I OSASTO – YLEISET MÄÄRÄYKSET	9
II OSASTO – YHTEISTYÖN PERUSTA	14
III OSASTO – YDINALAN SIVIILİYHTEISTYÖ	24
IV OSASTO – TULKINTAPERIAATTEET	27
V OSASTO – INSTITUTIONAALINEN KEHYS	31
TOINEN OSA – HENKILÖIDEN LIIKKUMINEN	36
I OSASTO – YLEISET PERIAATTEET JA TAVOITTEET	36
II OSASTO – RAJANYLITYS	47
III OSASTO – SUOJATOIMET	61
1 LUKU – ASUMINEN GIBRALTARISSA, ERITYISSÄÄNNÖT, OLESKELULUPIEN JA VIISUMIEN MYÖNTÄMINEN	61
2 LUKU – KANSAINVÄLISTÄ SUOJELUA KOSKEVAT HAKEMUKSET JA PALAUTTAMINEN	85
3 LUKU – POLIISIYHTEISTYÖ	90

IV OSASTO – TÄYTÄNTÖÖNPANO, SOVELTAMINEN, ARVIOINTI JA NOUDATTAMISEN VALVONTA	99
V OSASTO – LAINVALVONTA- JA OIKEUSYHTEISTYÖ	108
1 LUKU – TAVOITE JA SOVELTAMISALA	108
2 LUKU – YHTEISTYÖ EUROPOLIN KANSSA.....	110
3 LUKU – YHTEISTYÖ EUROJUSTIN KANSSA	124
4 LUKU –RIKOSREKISTERITIE TOJEN VAIHTAMINEN	135
5 LUKU – LUOVUTTAMINEN.....	143
6 LUKU – KESKINÄINEN OIKEUSAPU	190
7 LUKU – VAROJEN JÄÄDYTTÄMINEN JA MENETETYKSI TUOMITSEMINEN	202
VI OSASTO – RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITUKSEN TORJUNTA.....	243
KOLMAS OSA – TALOUS JA KAUPPA.....	246
I OSASTO – AVOIMEN JA TERVEEN KILPAILUN TASAPUOLISET TOIMINTAEDELLYTYKSET JA KESTÄVÄ KEHITYS	246
1 LUKU – YLEISET PERIAATTEET	246
2 LUKU – VALTIONTUKIEN VALVONTA.....	248

3 LUKU – VEROTUS	262
4 LUKU– TYÖELÄMÄN NORMIT JA SOSIAALISET NORMIT	264
5 LUKU – YMPÄRISTÖ JA ILMASTO	267
6 LUKU– MUUT KAUPAN JA KESTÄVÄN KEHITYKSEN VÄLINEET	273
7 LUKU – HORISONTAALISET JA INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET	284
II OSASTO – TULLEJA, VÄLILLISTÄ VEROTUSTA JA KAUPPAAN LIITTYVIÄ KYSYMYKSIÄ KOSKEVAT JÄRJESTELYT	290
1 LUKU – YLEISET PERIAATTEET JA TAVOITTEET	290
2 LUKU – TULLILIITTO	291
3 LUKU – GIBRALTARISSA MARKKINOILLE SAATETUT TAVARAT	309
4 LUKU – TUPAKKA.....	320
5 LUKU – TIETTYIHIN TAVARALUOKKIIN SOVELLETTAVAT MÄÄRÄYKSET	321
6 LUKU – TÄYTÄNTÖÖNPANO, SOVELTAMINEN, VALVONTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANON VALVONTA.....	330
7 LUKU – SIIRTYMÄJÄRJESTELYT	333

III OSASTO – LIIKENNE	335
1 LUKU – ILMAILU	335
2 LUKU – TIELIIKENNE	342
3 LUKU – MERILIIKENNE	352
IV OSASTO – POIKKEUKSET	354
NELJÄS OSA – RAJATYÖNTEKIJÄT JA SOSIAALITURVAN YHTEENSOVITTAMINEN	360
I OSASTO – HENKILÖLLINEN SOVELTAMISALA	360
II OSASTO – RAJATYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUDET JA LIITÄNNÄISOIKEUDET	362
III OSASTO – SOSIAALITURVAN YHTEENSOVITTAMINEN	370
VIIDES OSA – RAHOITUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	370
KUUKES OSA –RIITOTENRATKAISU	371
1 LUKU – YLEISET MÄÄRÄYKSET	371
2 LUKU – MENETTELY	375
3 LUKU – RATKAISUN NOUDATTAMINEN	385
4 LUKU – MENETTELYÄ KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET	391
SEITSEMÄS OSA – LOPPUMÄÄRÄYKSET	399

JOHDANTO-OSA

EUROOPAN UNIONI JA EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖ

ja

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

1. VAHVISTAVAT sitoutumisensa demokratian periaatteisiin, oikeusvaltioperiaatteeseen, ihmisoikeuksiin, joukkotuhouksien leviämisen estämiseen ja ilmastonmuutoksen torjuntaan, jotka ovat tämän sopimuksen ja täydentävien sopimusten olennaisia osia,
2. TUNNUSTAVAT maailmanlaajuisen yhteistyön merkityksen yhteistä etua koskevien kysymysten käsittelyssä,
3. TOTEAVAT, että Yhdistynyt kuningaskunta on eronnut Euroopan unionista ja että Gibraltar ei kuulu Lontoossa ja Brysselissä 30 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen¹, jäljempänä 'kauppaa- ja yhteistyösopimus', alueelliseen soveltamisalaan,

¹ EUVL L 149, 30.4.2021, s. 10,
ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689(1)/oj).

4. PYRKIVÄT luomaan Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välille uuden, Gibraltaria koskevan keskinäisen yhteistyösuhteen, joka edistää myös yhteistä vaurautta sekä läheisiä ja rakentavia suhteita Gibraltarin ja sen Espanjan kuningaskunnassa sijaitsevan naapurialueen, erityisesti yhteenliittymän Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar muodostavien kuntien, osalta,
5. KATSOVAT, että tämän sopimuksen ja mahdollisten täydentävien sopimusten tehokkaan täytäntöönpanon ja oikean tulkinnan ja soveltamisen sekä kyseisistä sopimuksista johtuvien velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi on olennaisen tärkeää vahvistaa sopimuksen hallintoa koskevat säännöt, erityisesti riitojenratkaisu- ja täytäntöönpanosäännöt,
6. KATSOVAT, että kaikki nykyiset fyysiset esteet henkilöiden liikkumiselta Gibraltarin ja Schengen-alueen välillä olisi poistettava samalla kun Schengen-alueen loukkaamattomuus säilytetään asianmukaisilla tarkastuksilla, toimenpiteillä ja suojatoimilla, ottaen huomioon, että Gibraltar ei osallistu Schengenin säännöstöön eikä ole assosioitunut siihen,
7. KATSOVAT, että osapuolten turvallisuuden parantamiseksi henkilöiden liikkumisen fyysisten esteiden poistamista ja käyttöön otettavia tarkastuksia, toimenpiteitä ja suojatoimia olisi täydennettävä osapuolten välisellä yhteistyöllä, joka liittyy rikosten ennalta estämiseen, tutkimiseen, paljastamiseen ja rikoksiin liittyviin syytetoimiin sekä rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoon, mukaan lukien suojele yleiseen turvallisuuteen kohdistuvilta uhkilta ja tällaisten uhkien ehkäisy,
8. VAHVISTAVAT osapuolten maantieteellisen läheisyyden vuoksi sitoutumisensa yhteistyöhön rahanpesun ja terrorismin rahoituksen sekä verovilpin ja veronkierron ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä verotusalan hyvää hallintoa koskevien kansainvälisten periaatteiden täytäntöönpanon varmistamiseksi,

9. TUNNUSTAVAT, että tarvitaan tasapainoinen talouskumppanuus, joka perustuu avoimen ja terveen kilpailun tasapuolisiin toimintaedellytyksiin ja kestäväan kehitykseen, valtiontukien valvontaa koskevaan toimivaan sääntelyyn ja sitoumukseen pitää yllä osapuolten korkeatasoista suojelutasoa työelämän ja sosiaalisten normien, ympäristön, ilmastonmuutoksen torjunnan ja verotuksen aloilla,

10. KATSOVAT, että kaikki fyysiset esteet, jotka haittaavat tavaroiden liikkumista maitse Gibraltarin ja unionin välillä, olisi poistettava samalla kun suojellaan unionin sisämarkkinoiden eheyttä ja osapuolten taloudellisia etuja muun muassa

- varmistamalla tullipetosten torjunta asianmukaisilla tullitarkastuksilla ja -menettelyillä sekä muilla toimenpiteillä;
- määräämällä osapuolten välisistä yhteistyömekanismeista ja suojatoimista veropetosten, verovilpin ja veronkierron ehkäisemiseksi ja torjumiseksi;
- soveltamalla tavaroiden liikkumista, tuotantoa ja markkinoille saattamista koskevia unionin sääntöjä, mukaan lukien kiellot ja rajoitukset sekä markkinoille pääsyä koskevat säännöt,

11. PYRKIVÄT osapuolten maantieteellisen läheisyyden vuoksi tekemään yhteistyötä siviilialan ydinturvallisuuteen ja ydinturvajärjestelyihin liittyvissä asioissa,

12. OTTAVAT HUOMIOON, että on tärkeää varmistaa tavarankuljetus ja ambulanssien liikkuminen Gibraltarin ja rajatun unionin alueella sijaitsevan viereisen raja-alueen välillä sekä tavaroiden maantiekuljetus Gibraltarin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä unionin alueen kautta sekä tietty pääsy osapuolten satamiin,

13. PYRKIVÄT vahvistamaan Gibraltarin lentoasemaan ja sen toimintaan sovellettavat säännöt,
14. PYRKIVÄT luomaan selkeät säännöt ja tiiviin ja toimivan yhteistyön Espanjan kuningaskunnan ja Gibraltarin toimivaltaisten laitosten välille, jotta voidaan suojata ja taata Espanjan kuningaskunnan ja Gibraltarin välillä liikkuvien rajatyöntekijöiden oikeudet työhön ja sosiaaliturvaoikeuksien yhteensovittaminen sekä varmistaa rajatyöntekijöiden perheenjäsenten oikeudet,
15. TUNNUSTAVAT Gibraltarin ja Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltarin välistä yhteenkuuluvuutta edistävän ja osapuolten taloudellisia etuja suojaavan rahoitusmekanismin merkityksen,
16. HALUAVAT, että unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta tekevät sopimuksen, joka muodostaa oikeusperustan tällaiselle yhteistyölle,
17. TUNNUSTAVAT, että osapuolet voivat täydentää tätä sopimusta muilla sopimuksilla, jotka ovat erottamaton osa niiden yleisiä kahdenvälisiä suhteita, sellaisina kuin niitä säännellään tällä sopimuksella,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

ENSIMMÄINEN OSA

YLEISET JA INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

I OSASTO

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 ARTIKLA

Tarkoitus

Tämän sopimuksen tavoitteena on luoda osapuolten välille keskinäinen yhteistyösuhde, joka edistää myös yhteistä vaurautta sekä läheisiä ja rakentavia suhteita Gibraltarin ja sen Espanjan kuningaskunnassa sijaitsevan naapurialueen, erityisesti yhteenliittymän Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar muodostavien kuntien, osalta.

2 ARTIKLA

Suvereniteetti

Tällä sopimuksella, mahdollisilla 4 artiklassa tarkoitetuilla täydentävillä sopimuksilla, tähän sopimukseen liittyvillä hallinnollisilla järjestelyillä tai muilla järjestelyillä sekä sitä sovellettaessa tai sen seurauksena tai sen nojalla toteutetuilla toimenpiteillä, välineillä tai menettelyillä ei rajoiteta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan tai Espanjan kuningaskunnan oikeudellista asemaa suvereniteetin ja lainkäyttövallan osalta eikä muulla tavoin vaikuteta siihen, eivätkä ne muodosta perustaa suvereniteetin vahvistamiselle tai epäämiseksi, myöskään oikeudellisissa menettelyissä tai muulla tavoin.

3 ARTIKLA

Määritelmät

1. Jollei toisin määrätä, tässä sopimuksessa ja mahdollisissa täydentävissä sopimuksissa tarkoitetaan
 - a) 'osapuolella' tai 'osapuolilla' Euroopan unionia ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta;
 - b) 'osapuolen lainsäädännöllä' tai 'osapuolten lainsäädännöllä', kun on kyse Yhdistyneestä kuningaskunnasta, Gibraltarin osalta, Gibraltarissa sovellettavaa lainsäädäntöä, jollei nimenomaisesti toisin määrätä;

- c) 'rekisteröidyllä' tunnistettua tai tunnistettavissa olevaa luonnollista henkilöä; tunnistettavissa olevana pidetään henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, kuten nimen, henkilönumeron, sijaintitiedon tai verkkotunnistetietojen, taikka yhden tai useamman kyseiselle luonnolliselle henkilölle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella;
- d) 'päivällä' kalenteripäivää;
- e) 'jäsenvaltiolla' Euroopan unionin jäsenvaltiota;
- f) 'henkilötiedoilla' kaikkia rekisteröityyn liittyviä tietoja;
- g) 'viereisellä raja-alueella' niiden Espanjan kuningaskunnassa sijaitsevien kuntien aluetta, jotka muodostavat yhteenliittymän Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar.

2. Tässä sopimuksessa tai mahdollisissa täydentävissä sopimuksissa olevat viittaukset 'unioniin' sisältävät myös Euroopan atomienergiayhteisön, ellei toisin määrätä tai jollei asiayhteys muuta vaadi.

3. Tässä sopimuksessa tai mahdollisessa täydentävässä sopimuksessa olevat viittaukset Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tarkoittavat Yhdistynyttä kuningaskuntaa valtiona, joka vastaa Gibraltarin ulkosuhteista.

4 ARTIKLA

Täydentävät sopimukset

1. Unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan toistensa kanssa mahdollisesti solmimat muut Gibraltaria koskevat kahdenväliset sopimukset ovat tätä sopimusta täydentäviä sopimuksia, ellei kyseisissä sopimuksissa toisin määrätä. Tällaiset täydentävät sopimukset ovat erottamaton osa tällä sopimuksella säänneltyjen unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, yleisten kahdenvälisten suhteiden kokonaisuutta ja osa kokonaisuudesta.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös:
 - a) unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välisiin sopimuksiin; ja
 - b) Euroopan atomienergiayhteisön ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välisiin sopimuksiin.

5 ARTIKLA

Vilpitön mieli

1. Osapuolet auttavat täydellisen molemminpuolisen kunnioituksen ja vilpittömän mielen hengessä toisiaan hoitamaan tästä sopimuksesta ja mahdollisista täydentävistä sopimuksista aiheutuvat tehtävät.

2. Ne toteuttavat kaikki aiheelliset yleiset ja erityiset toimenpiteet varmistaakseen tästä sopimuksesta ja mahdollisista täydentävistä sopimuksista johtuvien velvoitteiden täyttämisen ja pidättäytyvät kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa tämän sopimuksen tai mahdollisten täydentävien sopimusten tavoitteiden saavuttamisen.

6 ARTIKLA

Tiedonannot ja ilmoitukset

1. Tiedoksi annettavat Gibraltarin toimivaltaisten viranomaisten antamat tai niille osoitetut viralliset tiedonannot ja päätökset toimitetaan Yhdistyneen kuningaskunnan Foreign, Commonwealth and Development Office -viraston, jäljempänä 'FCDO', tai muun sellaisen Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevan Yhdistyneen kuningaskunnan elimen kautta, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus voi päättää nimetä.
2. FCDO vahvistaa Gibraltarin toimivaltaisten viranomaisten antamat viralliset asiakirjat, jos päätökset on määrä panna suoraan täytäntöön jäsenvaltion tuomioistuimessa tai muussa täytäntöönpanoviranomaisessa ilman virallista ennakoilmoitusta.
3. Yhdistyneen kuningaskunnan tämän sopimuksen tai mahdollisten täydentävien sopimusten nojalla antamassa ilmoituksessa Gibraltarin toimivaltaisista viranomaisista on viitattava myös FCDO:hon tai muuhun 1 kohdassa tarkoitettuun Yhdistyneen kuningaskunnan elimeen.

7 ARTIKLA

Fyysisten esteiden poistaminen

Kaikki fyysiset esteet on poistettava täytäntöönpanosuunnitelman mukaisesti, joka sisältyy asiaa koskevaan hallinnolliseen järjestelyyn Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan välillä.

II OSASTO

YHTEISTYÖN PERUSTA

8 ARTIKLA

Demokratia, oikeusvaltio ja ihmisoikeudet

1. Osapuolet noudattavat jatkossakin yhteisiä demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen arvoja ja periaatteita, jotka muodostavat perustan niiden sisä- ja ulkopolitiikalle. Tältä osin osapuolet vahvistavat noudattavansa Ihmisoikeuksien yleismaailmallista julistusta ja kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia, joiden osapuolia ne ovat.
2. Osapuolet edistävät näitä yhteisiä arvoja ja periaatteita kansainvälisillä foorumeilla. Osapuolet tekevät yhteistyötä näiden arvojen ja periaatteiden edistämiseksi myös kolmansien maiden kanssa tai kolmansissa maissa.

9 ARTIKLA

Ilmastomuutoksen torjunta

1. Osapuolet katsovat, että ilmastomuutos on uhka ihmiskunnan olemassaololle ja toistavat sitoumuksensa vahvistaa globaaleja toimenpiteitä sen torjumiseksi. New Yorkissa 9 päivänä toukokuuta 1992 tehdyssä ilmastomuutosta koskevassa YK:n puitesopimuksessa, jäljempänä 'ilmastopuitesopimus', esitetyn prosessin ja erityisesti ilmastopuitesopimuksen osapuolten 21. konferenssissa Pariisissa 12 päivänä joulukuuta 2015 hyväksytyn Pariisin sopimuksen, jäljempänä 'Pariisin sopimus', mukainen taistelu ihmisen aiheuttamaa ilmastomuutosta vastaan toimii innoituksena unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan sisä- ja ulkopolitiikalle. Näin ollen kumpikin osapuoli noudattaa Pariisin sopimusta ja ilmastopuitesopimuksessa esitettyä prosessia sekä pidättäytyy teoista ja laiminlyönneistä, jotka vaarantaisivat tai tekisivät merkittävilta osin tyhjäksi Pariisin sopimuksen tavoitteet ja tarkoitukset.
2. Osapuolet edistävät ilmastomuutoksen torjuntaa kansainvälisillä foorumeilla, muun muassa pyrkimällä saamaan muita maita ja alueita sitoutumaan kunnianhimoisempiin kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteisiin.

10 ARTIKLA

Joukkotuhoaseiden leviämisen ehkäiseminen

1. Osapuolet katsovat, että joukkotuhoaseiden ja niiden maaliinsaattamisjärjestelmien leviäminen niin valtiollisille kuin valtioista riippumattomille toimijoille on yksi vakavimmista kansainvälisen vakauden ja turvallisuuden uhkatekijöistä. Tämän vuoksi osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä ja osallistuvansa joukkotuhoaseiden ja niiden maaliinsaattamisjärjestelmien leviämisen estämiseen noudattamalla kaikilta osin kansainvälisistä aseidenriisunta- ja asesulkusopimuksista johtuvia velvoitteitaan ja huolehtimalla niiden kansallisesta täytäntöönpanosta.
2. Lisäksi osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä ja osallistuvansa joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviämisen estämiseen
 - a) toteuttamalla toimia kaikkien muiden asiaa koskevien kansainvälisten välineiden allekirjoittamiseksi, ratifioimiseksi tai niihin liittymiseksi ja niiden panemiseksi täysimääräisesti täytäntöön, siltä osin kuin kyseisten välineiden allekirjoittaminen, ratifiointi tai niihin liittyminen on osapuolille mahdollista; ja
 - b) luomalla tehokkaan kansallisen vientivalvontajärjestelmän, valvomalla joukkotuhoaseisiin liittyvien tavaroiden vientiä ja kauttakulkua, mukaan luettuna kaksikäyttöteknologian loppukäytön valvonta, ja sisällyttämällä tehokkaita seuraamuksia vientivalvonnan laiminlyömisestä.
3. Osapuolet sopivat aloittavansa säännöllisen vuoropuhelun näistä aiheista.

11 ARTIKLA

Pienaseet ja kevyet aseet sekä muut tavanomaiset aseet

1. Osapuolet toteavat, että pienaseiden ja kevyiden aseiden ja niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laitton tuotanto, siirto ja liikkuminen sekä niiden liiallinen keskittyminen, huono hallinnointi, riittämättömästi turvatut varastot ja valvoton leviäminen ovat edelleenkin vakava uhka rauhalle ja kansainväliselle turvallisuudelle.
2. Osapuolet sopivat noudattavansa kansainvälisistä sopimuksista ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmista johtuvia velvoitteitaan, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan osalta ulottuvat Gibraltariin, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman kaupan torjumiseksi sekä muihin tällä alalla sovellettaviin kansainvälisiin välineisiin, kuten pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevaan YK:n toimintaohjelmaan, perustuvia sitoumuksia ja panevansa ne täysimääräisesti täytäntöön.
3. Osapuolet toteavat, että sisäiset valvontajärjestelmät ovat tärkeitä tavanomaisten aseiden siirtämiselle voimassa olevien kansainvälisten standardien mukaisesti. Osapuolet tunnustavat, että kyseisten valvontatoimien vastuullinen soveltaminen on tärkeää, sillä se edistää kansainvälistä ja alueellista rauhaa, turvallisuutta ja vakautta, vähentää inhimillistä kärsimystä ja estää tavanomaisten aseiden luvaton välitystä.
4. Osapuolet sitoutuvat tältä osin tekemään New Yorkissa 2 päivänä huhtikuuta 2013 hyväksytyn asekauppasopimuksen puitteissa yhteistyötä toistensa kanssa, mukaan lukien edistämään sopimuksen yleismaailmallisuutta ja sen täysimääräistä täytäntöönpanoa kaikissa YK:n jäsenvaltioissa.

5. Osapuolet sitoutuvat sen vuoksi tekemään yhteistyötä tavanomaisten aseiden kansainvälisen kaupan sääntelemiseksi ja sääntelyn parantamiseksi sekä laittoman asekaupan ehkäisemiseksi, torjumiseksi ja poistamiseksi. Osapuolet toteuttavat toimia liitteessä 1 lueteltujen kansainvälisten välineiden allekirjoittamiseksi, ratifioimiseksi tai niihin liittymiseksi ja niiden panemiseksi täysimääräisesti täytäntöön, siltä osin kuin kyseisten välineiden allekirjoittaminen, ratifiointi tai niihin liittyminen on osapuolille mahdollista.
6. Osapuolet sopivat aloittavansa säännöllisen vuoropuhelun näistä aiheista.

12 ARTIKLA

Kansainvälistä yhteisöä koskettavat vakavimmat rikokset

1. Osapuolet vahvistavat, etteivät vakavimmat kansainvälistä yhteisöä koskettavat rikokset saa jäädä rankaisematta ja että niiden osalta on varmistettava tehokkaat syytetoimet kansallisen tason toimenpitein ja lisäämällä kansainvälistä yhteistyötä, myös Kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa. Osapuolet sopivat tukevansa täysimääräisesti Kansainvälisen rikostuomioistuimen Roomassa 17 päivänä heinäkuuta 1998 hyväksytyn Rooman perussäännön ja muiden asiaa koskevien asiakirjojen yleismaailmallista soveltamista ja loukkaamattomuutta.
2. Osapuolet sopivat aloittavansa säännöllisen vuoropuhelun näistä aiheista.

13 ARTIKLA

Terrorismin torjunta

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä kahdenvälisellä, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla ehkäistäkseen ja torjuakseen terrorismin kaikkia muotoja ja ilmentymiä kansainvälisen oikeuden mukaisesti, mukaan lukien tarvittaessa kansainväliset terrorismin torjuntaan liittyvät sopimukset, kansainvälinen humanitaarinen oikeus ja ihmisoikeuksia koskeva kansainvälinen oikeus, sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden mukaisesti. Osapuolet toteuttavat toimia liitteessä 2 lueteltujen kansainvälisten välineiden allekirjoittamiseksi, ratifioimiseksi tai niihin liittymiseksi ja niiden panemiseksi täysimääräisesti täytäntöön siltä osin kuin kyseisten välineiden allekirjoittaminen, ratifiointi tai niihin liittyminen on osapuolille mahdollista.
2. Osapuolet tehostavat yhteistyötään terrorismin torjunnan alalla, mukaan lukien väkivaltaisten ääriliikkeiden sekä terrorismin rahoituksen ehkäisy ja torjunta, tavoitteenaan edistää yhteisiä turvallisuusetujaan ja ottaen huomioon YK:n globaalin terrorisminvastaisen strategian sekä YK:n turvallisuusneuvoston asiaankuuluvat päätöslauselmat, sanotun kuitenkin rajoittamatta lainvalvonta- ja oikeusyhteistyötä rikosasioissa tai tiedustelutietojen vaihtoa.
3. Osapuolet sopivat aloittavansa säännöllisen vuoropuhelun näistä aiheista. Vuoropuhelun tavoitteena on muun muassa edistää ja helpottaa
 - a) terrorismia koskevien uhka-arvioiden jakamista;
 - b) terrorismin torjunnan parhaiden käytäntöjen ja asiantuntemuksen jakamista;
 - c) operatiivista yhteistyötä ja tietojenvaihtoa; ja
 - d) monenvälisissä järjestöissä tehtävää yhteistyötä koskevaa tiedonvaihtoa.

14 ARTIKLA

Henkilötietojen suoja

1. Tätä artiklaa sovelletaan luonnollisten henkilöiden henkilötietojen suojaan, kun näitä tietoja käsitellään kokonaan tai osittain automaattisesti tai siinä tapauksessa, että ne muodostavat rekisterin osan tai niiden on tarkoitus muodostaa rekisterin osa, muutoin kuin automaattisesti, jäljempänä 'tietosuoja'.
2. Liite 3 on tämän artiklan erottamaton osa. Kyseiseen liitteeseen ei sisälly Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679¹ säännöksiä, jotka koskevat johtavan valvontaviranomaisen ja osallistuvan valvontaviranomaisen toimivaltaa ja tehtäviä.
3. Liitteeseen 3 sovelletaan 19 artiklaa.
4. Tämän sopimuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisen lainsäädännön säännöksiä liitteen 3 soveltamisalalla, tulkitaan Euroopan tietosuojaneuvoston, jäljempänä 'tietosuojaneuvosto', asiaa koskevien säädösten mukaisesti samalla tavalla ja samoin edellytyksin kuin niitä sovelletaan jäsenvaltioihin, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen 20 artiklan soveltamista. Tämä koskee myös lausuntoja, joita Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tietosuojaviranomainen pyytää tai vastaanottaa asetuksen (EU) 2016/679 64 artiklan nojalla sellaisista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, sovellettavista säännöistä, jotka ovat samoja kuin liitteeseen 3 sisältyvät unionin säädösten säännöt.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

5. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tietosuojaviranomaisen on otettava mahdollisimman tarkasti huomioon toimivaltaisen valvontaviranomaisen asetuksen (EU) 2016/679 60 artiklan nojalla tekemät päätökset ja tietosuojaneuvoston asetuksen (EU) 2016/679 65 artiklan nojalla tekemät päätökset, kun se tekee päätöksiä tapauksista, joihin liittyy tulkinta- ja soveltamiskysymyksiä samoista säännöistä kuin asetukseen (EU) 2016/679 sisältyy.

6. Asetuksen (EU) 2016/679 68 artiklan 3 kohdassa oleva viittaus jäsenvaltioon ei koske Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tietosuojaviranomainen voidaan kutsua tietosuojaneuvoston kokouksiin ainoastaan tapauksissa, joissa keskustellaan kyseiselle tietosuojaviranomaiselle osoitetuista päätöksistä tai joissa kyseisen tietosuojaviranomaisen läsnäolo on välttämätöntä ja unionin edun mukaista, jotta voidaan varmistaa samojen sääntöjen tosiasiallinen soveltaminen Gibraltarissa kuin 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tietosuojaa koskevat unionin säädökset. Tällaisissa tapauksissa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tietosuojaviranomainen osallistuu asiantuntijana tai vieraana tietosuojaneuvoston työjärjestyksen asiaa koskevien sääntöjen mukaisesti. Sen osallistuminen rajoittuu tiukasti asiaa koskeviin esityslistan kohtiin, ja siihen viitataan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tietosuojaviranomaisena asiaa koskevissa asiakirjoissa, kuten kokouspöytäkirjassa.

7. Tätä sopimusta sovellettaessa kaikkia liitteessä 3 lueteltuihin unionin oikeuden säännöksiin sisältyviä viittauksia kolmansiin maihin ja niiden toimivaltaisiin viranomaisiin ei pidetä viittauksina Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, tai sen toimivaltaisiin viranomaisiin edellyttäen, että tämän artiklan 2 kohtaa noudatetaan 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

8. Kun unioni aikoo tehdä tietosuojan riittävyyttä koskevan päätöksen asetuksen (EU) 2016/679 45 artiklan tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680¹ 36 artiklan nojalla, se ilmoittaa asiasta asianmukaisesti Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta.

15 ARTIKLA

Globaali yhteistyö yhteisissä taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja sosiaalisia etuja koskevissa kysymyksissä

1. Osapuolet toteavat, että globaali yhteistyö on tärkeää käsiteltäessä yhteisiä taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja sosiaalisia etuja koskevia kysymyksiä. Ne aikovat edistää monenvälisiä ratkaisuja yhteisiin ongelmiin silloin, kun se on niiden yhteisten etujen mukaista.

2. Oman päätöksentekonsa riippumattomuuden säilyttäen ja sopimuksen tai sitä täydentävien sopimusten muita määräyksiä rajoittamatta, osapuolet pyrkivät tekemään yhteistyötä nykyisissä ja tulevaisissa globaaleissa kysymyksissä, jotka koskevat niiden yhteisiä etuja esimerkiksi rauhan ja turvallisuuden, ilmastonmuutoksen, kestävä kehityksen, rajatylittävän ympäristön pilaantumisen, ympäristönsuojelun, digitalisaation, kansanterveyden ja kuluttajansuojan, verotuksen, rahoitusvakauden sekä vapaan ja oikeudenmukaisen kaupan ja sijoittamisen alueilla. Tätä varten ne pyrkivät ylläpitämään jatkuvaa ja tehokasta vuoropuhelua sekä koordinoimaan kantojaan monenvälisissä järjestöissä ja foorumeilla, joiden toimintaan osapuolet osallistuvat, kuten Yhdistyneissä kansakunnissa, G7- ja G20-ryhmissä, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä (OECD), Kansainvälisessä valuuttarahastossa, Maailmanpankissa ja Maailman kauppajärjestössä (WTO).

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäättöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

16 ARTIKLA

Olennot

1. Edellä oleva 8 artiklan 1 kohta, 9 artiklan 1 kohta ja 10 artiklan 1 kohta ovat tässä sopimuksessa ja mahdollisissa täydentävissä sopimuksissa vahvistetun yhteistyön olennaisia osia.
2. Jos jompikumpi osapuolista katsoo, että toinen osapuoli on rikkonut erityisen vakavalla ja merkittävällä tavalla velvoitteita, jotka on määritetty olennaisiksi kohdiksi 1 kohdassa, se voi päättää lopettaa tai keskeyttää tämän sopimuksen tai sitä täydentävän sopimuksen toiminnan osittain tai kokonaan.
3. Ennen tätä se osapuoli, joka vetoaa tämän artiklan soveltamiseen, pyytää, että yhteistyöneuvosto kokoontuu välittömästi oikea-aikaisen ja yhteisesti hyväksyttävissä olevan ratkaisun löytämiseksi. Jos yhteisesti hyväksyttävissä olevaan ratkaisuun ei päästä 30 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä yhteistyöneuvostolle, osapuoli voi toteuttaa 2 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet.
4. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä toteutettaessa on noudatettava täysimääräisesti kansainvälistä oikeutta ja toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia. Etusijalle on asetettava toimenpiteet, jotka häiritsevät vähiten tämän sopimuksen ja sitä täydentävien sopimusten toimintaa.
5. Osapuolet katsovat, että 1 kohdassa olennaisiksi kohdiksi kuvattuja velvoitteita voidaan katsoa rikotun vakavalla ja merkittävällä tavalla vain silloin, kun rikkomusta pidetään vakavuudeltaan ja luonteeltaan niin poikkeuksellisenä, että se uhkaa rauhaa ja turvallisuutta tai että sillä voi olla kansainvälisiä vaikutuksia. Selkeyden vuoksi todetaan, että teko tai laiminlyönti, joka vaarantaa tai tekee merkittävältä osin tyhjäksi Pariisin sopimuksen tavoitteet ja tarkoitukset, katsotaan aina vakavaksi ja merkittäväksi rikkomukseksi tätä artiklaa sovellettaessa.

III OSASTO

YDINALAN SIVIILIIHTEISTYÖ

17 ARTIKLA

Ydinalan siviiliyhteistyö

1. Osapuolet tunnustavat kansainvälisen yhteistyön merkityksen toimiville ydinturvallisuusjärjestelyille ja tekevät yhdessä työtä parantaakseen jatkuvasti kansainvälisiä ydinturvallisuusnormeja ja -yleissopimuksia sekä niiden täytäntöönpanoa. Sikäli kuin se ei ole ristiriidassa oikeudellisesti sitovien kansainvälisten ydinturvallisuusnormien muutosten kanssa, unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, eivät heikennä tai vähennä suojelun tasoa alle sen tason, josta säädetään suojelustandardeissa ja jonka osapuolet ovat yhdessä toteuttaneet ja jota ne ovat soveltaneet Gibraltariin 31 päivään joulukuuta 2020 asti ydinturvallisuuden, säteilysuojan, radioaktiivisen jätteen ja käytetyn ydinpolttoaineen turvallisen käsittelyn, käytöstäpoiston, ydinmateriaalien turvallisen siirtämisen, pelastusvalmiuden ja pelastustoimien sekä radioaktiivisen materiaalin ja radioaktiivisten lähteiden tehoavan valvonnan osalta.
2. Sikäli kuin tällaisia järjestelyjä tarvitaan, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ottaa käyttöön vankan ja tuloksellisen ydinmateriaalien kirjanpito- ja valvontajärjestelmän, jolla pyritään varmistamaan, että ydinmateriaalia, sellaisena kuin se on määriteltynä New Yorkissa 23 päivänä lokakuuta 1956 hyväksytyn Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) perussäännön XII artiklassa, käytetään yksinomaan rauhanomaisiin tarkoituksiin.

3. Sikäli kuin tällaisia järjestelyjä tarvitaan, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, soveltaa asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten mukaisesti suojele- ja turvallisuusjärjestelyjä Gibraltarissa sijaitsevien siviilikäyttöön tarkoitettujen ydinlaitosten ja radioaktiivisten lähteiden osalta.
4. Sikäli kuin tällaisia järjestelyjä tarvitaan, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, panee täytäntöön Kansainvälisen atomienergiajärjestön kanssa neuvotellun sopimuksen ydinmateriaalivalvonnan soveltamisesta Gibraltarissa ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet liitteessä 4 olevassa 1 osassa lueteltujen kansainvälisten välineiden allekirjoittamiseksi, ratifioimiseksi tai niihin liittymiseksi ja tarvittaessa niiden tulevien muutosten panemiseksi kokonaisuudessaan täytäntöön siltä osin kuin Yhdistynyt kuningaskunta on ne ratifioinut. Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, toteuttaa tarvittavat toimenpiteet noudattaakseen liitteessä 4 olevassa 2 osassa lueteltuja ohjeasiakirjoja sekä niiden tulevia muutoksia siltä osin kuin Yhdistynyt kuningaskunta käyttää niitä.
5. Osapuolet toteavat kansainvälisen yhteistyön merkityksen toimivien ydinturvallisuutta koskevien järjestelyjen vaikuttavuuden vahvistamisessa ja tekevät yhteistyötä ydinturvallisuutta koskevien kansainvälisten standardien ja yleissopimusten parantamiseksi jatkuvasti. Unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, eivät saa heikentää tai vähentää turvajärjestelyjen osalta suojelelun tasoa alle sen tason, josta säädetään suojelustandardeissa ja jonka ne ovat toteuttaneet ja jota unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ovat soveltaneet 31 päivään joulukuuta 2020 asti fyysisen suojelelun osalta.

6. Yhdistynyt kuningaskunta on ulottanut Pariisissa 29 päivänä heinäkuuta 1960 tehdyn vahingonkorvausvastuuta ydinvoiman alalla koskevan yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 28 päivänä tammikuuta 1964 tehdyllä lisäpöytäkirjalla ja 6 päivänä marraskuuta 1982 tehdyllä pöytäkirjalla, soveltamisen Gibraltariin. Osapuolet toteavat, että Yhdistynyt kuningaskunta jatkaa toimia 12 päivänä helmikuuta 2004 tehdyn pöytäkirjan (joka tuli voimaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa 1 päivänä tammikuuta 2022) ja mahdollisten muiden muutosten soveltamisen ulottamista Gibraltariin, ellei osapuoli ole ilmoittanut toiselle osapuolelle kirjallisesti, ettei se hyväksy muutosta.

7. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin puolesta, pitää yllä ja tarkastelee säännöllisesti uudelleen operatiivisia järjestelyjä, jotka liittyvät Gibraltariin sattuviin tai Gibraltariin vaikuttaviin ydinlaitostapahtumiin, Wienissä 26 päivänä syyskuuta 1986 pidetyssä IAEA:n yleiskokouksen erityisistunnossa hyväksyttyyn yleissopimukseen ydinonnettomuuden pikaisesta ilmoittamisesta ja Wienissä 26 päivänä syyskuuta 1986 pidetyssä IAEA:n yleiskokouksen erityisistunnossa hyväksyttyyn yleissopimukseen avunannosta ydinonnettomuuden tai säteilyhätätilan yhteydessä, tällaisen tapahtuman varalta. Nämä operatiiviset järjestelyt esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä 5, ja niiden päivityksistä on ilmoitettava toiselle osapuolelle mahdollisimman pian ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua niiden voimaantulosta, ja liitettä 5 on muutettava vastaavasti.

8. Radioaktiivisen materiaalin ja radioaktiivisten lähteiden tehoavan valvonnan osalta Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa sellaisen tehokkuuden ja kattavuuden, joka vastaa vähintään sitä tehokkuutta ja kattavuutta, jota Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/68/EY¹ ja neuvoston direktiivissä 2013/59/Euratom², sellaisina kuin ne ovat myös myöhemmin muutettuina ja korvattuina.

IV OSASTO

TULKINTAPERIAATTEET

18 ARTIKLA

Kansainvälinen julkisoikeus

1. Tämän sopimuksen ja mahdollisten täydentävien sopimusten määräyksiä on tulkittava vilpittömin mielin siinä tavanomaisessa merkityksessä, jossa niitä käytetään asiayhteydessään ja sopimuksen tarkoituksen ja päämäärän mukaan kansainvälisen julkisoikeuden tavanomaisten tulkintasääntöjen mukaisesti, mukaan lukien Wienissä 23 päivänä toukokuuta 1969 tehdyn valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen kodifioidut tulkintasäännöt.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/68/EY, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, vaarallisten aineiden sisämaankuljetuksista (EUVL L 260, 30.9.2008, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/68/oj>).

² Neuvoston direktiivi 2013/59/Euratom, annettu 5 päivänä joulukuuta 2013, turvallisuutta koskevien perusnormien vahvistamisesta ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta suojelemiseksi ja direktiivien 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom ja 2003/122/Euratom kumoamisesta (EUVL L 13, 17.1.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj>).

2. Selkeyden vuoksi todetaan, että tällä sopimuksella tai mahdollisilla täydentävillä sopimuksilla ei luoda velvoitteita tulkita niiden määräyksiä kummankaan osapuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, lukuun ottamatta 19 artiklan 1 ja 4 kohdassa ja 20 artiklassa määrättyjä velvoitteita.
3. Selkeyden vuoksi todetaan, että tämän sopimuksen tai mahdollisten täydentävien sopimusten tulkinta jommankumman osapuolen tuomioistuimissa ei sido toisen osapuolen tuomioistuinta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 20 artiklan soveltamista.

19 ARTIKLA

Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, soveltama unionin oikeus

1. Yhdistyneellä kuningaskunnalla, Gibraltarin osalta, on kansallisessa lainsäädännössään voimassa samat säännökset kuin seuraaviin sisältyvät ja se soveltaa niitä tosiasiallisesti:
- a) niissä tämän sopimuksen määräyksissä ja tämän sopimuksen liitteissä luetellut unionin säädökset, joihin tätä artiklaa sovelletaan, tai
 - b) jäljempänä 2–4 kohdassa säädetyin edellytyksin jokin unionin jatkosäädös eli
 - i) unionin säädös, jolla muutetaan a alakohdassa tarkoitettua unionin säädöstä tai korvataan se;
 - ii) unionin säädös, jolla täydennetään a alakohdassa tarkoitettua unionin säädöstä tai pannaan se täytäntöön; tai
 - iii) muu unionin säädös a alakohdassa tarkoitettua unionin säädöksen aiheesta.

2. Jos unioni hyväksyy jonkin unionin jatkosäädöksen, se ilmoittaa välittömästi Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, tällaisen säädöksen hyväksymisestä.
3. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittaa 30 päivän kuluessa 2 kohdassa tarkoitettusta ilmoituksesta unionille, hyväksyykö se unionin jatkosäädöksen sisällön ja saattaako se sen osaksi kansallista lainsäädäntöään. Se, että Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, hyväksyy unionin jatkosäädöksen sisällön, luo oikeuksia ja velvollisuuksia Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja unionin välille.
4. Jos unionin jatkosäädöksen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä edellyttää valtiosäännön asettamien vaatimusten täyttämistä, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittaa tästä unionille 3 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittaa viipymättä unionille kirjallisesti, kun se on täyttänyt kaikki valtiosääntönsä asettamat vaatimukset. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, soveltaa väliaikaisesti ja mahdollisimman kattavasti unionin jatkosäädöksen kanssa samoja sääntöjä unionin jatkosäädöksen voimaantulosta siihen asti, kun valtiosäännön asettamat vaatimukset on täytetty.
5. Jos Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta,
- a) ilmoittaa päätöksestään olla hyväksymättä unionin jatkosäädöksen sisältöä,
 - b) ei anna ilmoitusta 3 kohdassa määrätyssä määräajassa, tai

- c) ei ilmoita unionille viimeistään kuuden viikon kuluttua unionin jatkosäädöksen voimaantulosta kyseisen säädöksen saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöään,

tämä sopimus katsotaan puretuksi, jollei yhteistyöneuvosto tarkasteltuaan huolellisesti tapoja jatkaa sopimuksen voimassaoloa päättää toisin 90 päivän kuluessa a alakohdassa tarkoitetusta ilmoituksesta tai b tai c alakohdassa tarkoitetun määräajan päättymisestä. Sopimuksen päättyminen tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua 90 päivän määräajan päättymisestä.

20 ARTIKLA

Yhdenmukainen tulkinta

Edellä olevan 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä on tulkittava ja sovellettava unionin oikeuden menetelmien ja yleisten periaatteiden mukaisesti, ja niitä on tulkittava niitä täytäntöön pantaessa ja sovellettaessa Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön mukaisesti.

21 ARTIKLA

Yksityisten oikeudet

1. Lukuun ottamatta unionin osalta tämän sopimuksen toisen osan V osastoa, minkään tässä sopimuksessa tai mahdollisissa täydentävissä sopimuksissa ei voida tulkita luovan henkilöille muita oikeuksia tai velvollisuuksia kuin osapuolten välillä kansainvälisen julkisoikeuden mukaisesti luodut oikeudet ja velvollisuudet eikä sallivan sitä, että tähän sopimukseen tai mahdollisiin täydentäviin sopimuksiin vedotaan suoraan osapuolten kansallisissa oikeusjärjestyksissä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän sopimuksen 19 artiklan 1 ja 2 kohdan, neljännen osan I ja II osaston sekä sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan SSC.70 artiklan soveltamista.
2. Osapuoli ei säädä omassa lainsäädännössään oikeudesta nostaa kanne toista osapuolta vastaan sillä perusteella, että toinen osapuoli on rikkonut tätä sopimusta tai mahdollista täydentävää sopimusta.

V OSASTO

INSTITUTIONAALINEN KEHYS

22 ARTIKLA

Yhteistyöneuvosto

1. Perustetaan yhteistyöneuvosto. Se koostuu unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, edustajista. Yhteistyöneuvosto voi kokoontua eri kokoonpanoissa käsiteltävistä asioista riippuen.

2. Yhteistyöneuvoston puheenjohtajina toimivat Euroopan komission jäsen ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ministeritason edustaja. Yhteistyöneuvosto kokoontuu unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kutsusta ja joka tapauksessa vähintään kerran vuodessa ja vahvistaa kokousaikataulunsa ja asialistansa yhteisellä suostumuksella.
3. Yhteistyöneuvosto tarkkailee tämän sopimuksen ja mahdollisten täydentävien sopimusten tavoitteiden saavuttamista. Se valvoo ja edistää tämän sopimuksen ja mahdollisten täydentävien sopimusten täytäntöönpanoa ja soveltamista. Kumpikin osapuoli voi saattaa yhteistyöneuvoston käsiteltäväksi mitä tahansa tämän sopimuksen tai mahdollisten täydentävien sopimusten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja tulkintaan liittyviä kysymyksiä.
4. Yhteistyöneuvostolla on toimivalta
- a) tehdä päätöksiä kaikista kysymyksistä, joiden osalta tässä sopimuksessa tai mahdollisessa täydentävässä sopimuksessa niin määrätään;
 - b) antaa osapuolille suosituksia tämän sopimuksen ja mahdollisten täydentävien sopimusten täytäntöönpanosta ja soveltamisesta;
 - c) hyväksyä päätöksellä tähän sopimukseen tai mahdolliseen täydentävään sopimukseen tehtävät muutokset tässä sopimuksessa tai täydentävässä sopimuksessa määrätyissä tilanteissa;
 - d) tehdä tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan neljän vuoden loppuun mennessä päätöksiä tämän sopimuksen tai sitä täydentävien sopimusten muuttamisesta, ensimmäisen osan IV osastoa lukuun ottamatta, edellyttäen, että tällaiset muutokset ovat tarpeen virheiden korjaamiseksi tai puutteiden tai muiden epäkohtien poistamiseksi;

- e) keskustella kysymyksistä, jotka liittyvät tämän sopimuksen tai mahdollisten täydentävien sopimusten kattamiin aloihin;
 - f) siirtää osa toimivallastaan erityiskomitealle, lukuun ottamatta g alakohdassa tarkoitettua toimivaltaa ja vastuita; ja
 - g) perustaa päätöksellä erityiskomiteoita ja osoittaa niille tehtäviä, lakkauttaa mikä tahansa erityiskomitea tai muuttaa niille osoitettuja tehtäviä.
5. Yhteistyöneuvoston työhön on sovellettava liitteessä 6 vahvistettua työjärjestystä. Yhteistyöneuvosto voi muuttaa kyseistä liitettä.

23 ARTIKLA

Erityiskomiteat

1. Perustetaan seuraavat erityiskomiteat:
 - a) henkilöiden liikkumisen erityiskomitea;
 - b) talouden ja kaupan erityiskomitea; ja
 - c) ilmailun erityiskomitea.

2. Toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta erityiskomiteoilla on toimivalta
- a) valvoa ja tarkastella uudelleen tämän sopimuksen tai mahdollisten täydentävien sopimusten täytäntöönpanoa ja varmistaa niiden asianmukainen toiminta;
 - b) avustaa yhteistyöneuvostoa sen tehtävien hoitamisessa ja erityisesti raportoida yhteistyöneuvostolle ja suorittaa kaikki yhteistyöneuvoston niille osoittamat tehtävät;
 - c) tehdä päätöksiä ja antaa suosituksia kaikista asioista, joiden osalta yhteistyöneuvosto on siirtänyt toimivaltansa erityiskomitealle 22 artiklan 4 kohdan f alakohdan mukaisesti tai jos tässä sopimuksessa niin määrätään;
 - d) keskustella tämän sopimuksen tai mahdollisen täydentävän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvistä teknisistä kysymyksistä; ja
 - e) toimia foorumina, jolla osapuolet voivat vaihtaa tietoja, keskustella parhaista käytännöistä ja jakaa täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia.
3. Erityiskomiteoille ilmoitetaan tarpeen mukaan sellaisten hallinnollisten järjestelyjen täytäntöönpanosta, joista Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta ovat sopineet tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvissä asioissa.
4. Erityiskomiteat koostuvat kummankin osapuolen edustajista. Kumpikin osapuoli varmistaa, että niitä erityiskomiteoissa edustavilla henkilöillä on käsiteltävien kysymysten kannalta tarvittava asiantuntemus.

5. Erityiskomiteoiden puheenjohtajina toimivat unionin edustaja ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, edustaja.
6. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä tai jolleivät puheenjohtajat yhdessä toisin päättä, ne kokoontuvat vähintään kerran vuodessa.
7. Erityiskomiteat vahvistavat oman kokousaikataulunsa ja asialistansa yhteisellä suostumuksella.
8. Erityiskomiteoiden työhön on sovellettava liitteessä 6 vahvistettua työjärjestystä.
9. Edellä olevasta 8 kohdasta poiketen erityiskomitea voi hyväksyä oman työjärjestyksensä, jota sovelletaan sen työhön, ja myöhemmin muuttaa sitä.

24 ARTIKLA

Päätökset ja suositukset

1. Yhteistyöneuvoston tai mahdollisesti erityiskomitean tekemät päätökset sitovat osapuolia ja kaikkia tämän sopimuksen ja mahdollisten täydentävien sopimusten nojalla perustettuja elimiä, mukaan lukien kuudennessa osassa tarkoitettu välimiesoikeus. Suositukset eivät ole sitovia.
2. Yhteistyöneuvosto tai mahdollisesti erityiskomitea tekee päätöksiä ja antaa suosituksia yhteisellä suostumuksella.

TOINEN OSA

HENKILÖIDEN LIIKKUMINEN

I OSASTO

YLEISET PERIAATTEET JA TAVOITTEET

25 ARTIKLA

Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojeleminen

1. Tässä osassa määrätty yhteistyö perustuu osapuolten ja jäsenvaltioiden pitkäaikaiseen demokratian kunnioittamiseen, oikeusvaltioperiaatteeseen sekä muun muassa ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja Roomassa 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdyssä Euroopan ihmisoikeussopimuksessa esitettyjen yksilön perusoikeuksien ja -vapauksien suojelemaan, ja siihen, että kyseisen yleissopimuksen mukaisten oikeuksien ja vapauksien toteutuminen osapuolten sisäisesti on tärkeää.
2. Mikään tässä osassa ei muuta velvollisuutta kunnioittaa perusoikeuksia ja oikeudellisia periaatteita, sellaisina kuin ne ilmenevät erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja unionin ja sen jäsenvaltioiden osalta Euroopan unionin perusoikeuskirjassa.

26 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä osassa tarkoitetaan

- a) 'rajatarkastuksilla' rajanylityspaikoissa suoritettavia tarkastuksia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että henkilöt ja heidän kulkuneuvonsa sekä heidän hallussaan olevat esineet voidaan päästää jäsenvaltioiden ja Gibraltarin alueelle tai pois sieltä;
- b) 'rajavalvonnalla' tämän sopimuksen mukaisesti ja sen soveltamiseksi rajalla toteutettavia toimia, jotka muista syistä riippumatta suoritetaan ainoastaan rajanylitysaikomuksen tai rajanylityksen perusteella ja jotka käsittävät rajatarkastukset ja rajojen valvonnan;
- c) 'rajojen valvonnalla' rajojen valvontaa rajanylityspaikkojen välillä ja rajanylityspaikkojen valvontaa muulloin kuin vahvistettuina aukioloaikoina luvattomien rajanylitysten tai rajatarkastusten kiertämisen estämiseksi tai havaitsemiseksi, tilannetietoisuuden edistämiseksi, rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi ja rajan laittomasti ylittäneisiin henkilöihin kohdistuvien toimenpiteiden toteuttamiseksi;
- d) 'siviilihenkilöstöllä' Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen palveluksessa olevia tai sen kanssa sopimuksen tehneitä siviilihenkilöitä, jotka eivät asu Gibraltariassa tai unionissa, lukuun ottamatta henkilöitä, joilla on oleskeluoikeus Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai yhteisellä matkustusalueella;

- e) 'pakkotoimilla' henkilöön tai esineeseen kohdistettavia toimenpiteitä, jotka toteutetaan rajavalvontaan liittyvissä tehtävissä, mukaan lukien rajavalvontaan liittyvissä tietokannoissa ja tietojärjestelmissä olevien kuulutusten jatkotoimet, mukaan lukien mutta ei yksinomaan liikkumisen väliaikainen rajoittaminen, säilöönotto, pidätys, turvasäilöön sijoittaminen, tiedustelut, esineiden etsintä ja takavarikointi, sekä kaikki muut toimet, jotka toteutetaan kuulutuksen vuoksi tarkoituksena tutkia sitä tai kerätä todisteita siitä, että on tehty rikos tai se on suunnitteilla, tai maahantulon epäämiseksi;
- f) 'samassa taloudessa elävillä perheenjäsenillä' ulkomailla asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen tai siviilihenkilöstön jäsenten puolisoa tai kumppania tai tällaisen jäsenen huollettavana olevaa lasta, joka ei asu unionissa tai Gibraltarissa;
- g) 'kansainvälisellä suojelulla' Genevessä 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, mukaista pakolaisasemaa ja sellaisen kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön toissijaista suojeluasemaa, jolle ei voida myöntää pakolaisasemaa mutta jonka suhteen on esitetty painavia syitä uskoa, että jos hänet palautetaan lähtömaahansa tai kansalaisuudettoman henkilön tapauksessa entiseen pysyvään asuinmaahansa, hän joutuisi todelliseen vaaraan kärsiä vakavaa haittaa, ja joka on kykenemätön tai tämän vaaran vuoksi haluton turvautumaan kyseisen maan tarjoamaan suojeluun;
- h) 'Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavilla jäsenvaltioilla' jäsenvaltioita, jotka ovat luopuneet henkilötarkastuksista yhteisillä rajoillaan;

- i) 'ulkomailla asuvilla Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen jäsenillä' henkilöitä, jotka ovat Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen palveluksessa joko vakituksessa palveluksessa tai reservissä ja jotka ovat Yhdistyneen kuningaskunnan, Kansainyhteisön tai Irlannin kansalaisia tai joilla on oleskeluoikeus Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai yhteisellä matkustusalueella ja jotka eivät asu Gibraltarissa;
- j) 'Gibraltarissa asuvilla henkilöillä' henkilöitä, joilla on laillinen oikeus oleskella Gibraltarissa kansalaisuudesta riippumatta, lukuun ottamatta unionin kansalaisia sekä Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton kansalaisia sekä Andorran ruhtinaskunnan ja San Marinon tasavallan kansalaisia sen jälkeen, kun sopimukset, joilla myönnetään näille kansalaisille oikeus vapaaseen liikkuvuuteen, ovat tulleet voimaan;
- k) 'toisen linjan tarkastuksella' lisätarkastusta, joka voidaan suorittaa erityisessä paikassa muualla kuin siellä, jossa kaikki henkilöt tarkastetaan (ensilinja);
- l) 'toisen linjan tarkastusalueella' erityistä paikkaa, joka on rajattu Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan 33 artiklan 6 kohdan mukaisesti tekemien järjestelyjen mukaisesti ja jossa suoritetaan muun muassa toisen linjan tarkastuksia ja tehdään operatiivista yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten välillä;

- m) 'kolmannen maan kansalaisella' henkilöä, joka ei ole
- i) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu unionin kansalainen tai kansalaisuudesta riippumatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY¹ 2 ja 3 artiklassa tarkoitettu unionin kansalaisen perheenjäsen;
 - ii) Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan, Sveitsin valaliiton, Andorran ruhtinaskunnan tai San Marinon tasavallan kansalainen tai kansalaisuudesta riippumatta tällaisen henkilön perheenjäsen, jolla on unionin ja kyseisen maan välisen sopimuksen nojalla i alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen;
- n) 'vierailevilla kolmansien maiden joukkojen jäsenillä' henkilöitä, jotka ovat Pohjois-Atlantin liiton (Nato) jäsenen tai valittujen kumppanien asevoimien palveluksessa tai niiden kanssa sopimuksen tehneitä ja jotka eivät asu unionissa tai Gibraltariissa ja joiden on määrä saapua Gibraltariin Yhdistyneen kuningaskunnan kutsusta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

27 ARTIKLA

Viittaukset tiettyihin unionin säädöksiin

Tätä osaa sovellettaessa 26 artiklassa, 29 artiklassa ja siinä tarkoitetussa liitteessä sekä 32, 33, 35, 36, 37, 42, 43, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 61, 64, 74, 76, 86, 90, 96, 104 ja 151 artiklassa olevien viittausten unionin säädöksiin katsotaan sisältävän kyseiset unionin säädökset sellaisina kuin ne ovat muutettuina tai korvattuina tulevilla unionin säädöksillä sekä kaikki unionin säädökset, joilla kyseiset unionin säädökset pannaan täytäntöön tai joilla niitä täydennetään.

28 ARTIKLA

Fyysisten esteiden poistaminen

Poistetaan kaikki fyysiset esteet, jotka liittyvät henkilöiden liikkumiseen unionin ja Gibraltarin välillä.

29 ARTIKLA

Rajanylityspaikat

1. Tämän sopimuksen soveltamiseksi Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta perustavat Gibraltarin satamaan ja lentoasemalle rajanylityspaikat, joissa suoritetaan 2 kohdassa tarkoitetut rajatarkastukset.

2. Kaikkiin Gibraltarin satamasta tai lentoasemalta Gibraltariin saapuviin matkustajiin sovelletaan rajatarkastuksia 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa.
3. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa määrätään, rajatarkastuksia voidaan suorittaa lentoaseman rajanylityspaikassa, jos sataman läpi kulkevien liikennevirtojen määrä mahdollistaa tehokkaan ja yhtenäisen korkeatasoisen valvonnan lentoaseman rajanylityspaikassa. Tässä tapauksessa Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta varmistavat, että satamaan saapuvat matkustajat ja miehistön jäsenet saatetaan satamasta lentoaseman rajanylityspaikalle 33 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia varten. Tämän poikkeuksen soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan välisessä hallinnollisessa järjestelyssä.
4. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta sallivat automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käytön 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa Gibraltarissa asuvien henkilöiden ja unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia, sekä unionin tekemien sopimusten nojalla vapaaseen liikkuvuuteen oikeutettujen henkilöiden tarkastuksissa kansallisen ja unionin lainsäädännön mukaisesti.
5. Maahantulon rajatarkastukset suorittavat Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset ja sen jälkeen Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset. Maastapoistumisen rajatarkastukset suorittavat Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset ja sen jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset.
6. Mahdolliset toisen linjan tarkastukset on tehtävä toisen linjan tarkastusalueella.

7. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten asettamat maahantuloedellytykset ovat kumulatiivisia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 32 artiklan 3 kohdan ja 43 artiklan soveltamista. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, sitoutuu yhdenmukaistamaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, lainsäädännön mukaiset maahantuloedellytykset unionin lainsäädännön nojalla sovellettavien edellytysten kanssa.
8. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta varmistavat, että pääsy Gibraltariin muualta kuin Schengen-alueelta, jonka sisärajoilla ei suoriteta tarkastuksia, on mahdollista ainoastaan 1 kohdassa tarkoitettujen rajanylityspaikkojen kautta.
9. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 2, 5 ja 8 kohdassa määrätään, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset ja Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia pääsyn Gibraltariin muutoin kuin rajanylityspaikkojen kautta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399¹ (Schengenin rajasäännöstö) 5 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdassa säädettyissä tai tämän sopimuksen 38 artiklassa määrätyissä tapauksissa.
10. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta varmistavat, että käytössä on tarvittava infrastruktuuri ja että sitä ylläpidetään, jotta tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja rajanylityspaikkoja voidaan käyttää liikennevirtojen määrään nähden asianmukaisella tavalla tehokkaan ja yhtenäisen korkeatasoisen valvonnan varmistamiseksi Schengenin rajasäännöstön mukaisesti. Kyseisen infrastruktuurin on täytettävä tämän sopimuksen liitteessä 7 luetellut vaatimukset, ja se on vahvistettava 33 artiklan 6 kohdassa tarkoitettussa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan välisessä hallinnollisessa järjestelyssä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

11. Schengenin rajasäännösten liitteen VI osalta kyseisen liitteen 2.3.1, 3.1.2, 3.1.4, 3.1.5, 3.2.1, 3.2.5 ja 3.2.6 kohtaa sovelletaan Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa suorittamiin rajatarkastuksiin. Mainittujen kohtien nojalla annettavat tiedot on toimitettava samanaikaisesti ja viipymättä sekä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille että Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille.

30 ARTIKLA

Henkilöiden liikkuminen Gibraltarin ja jäsenvaltioiden välillä

1. Osapuolet varmistavat, että henkilöt voivat kansalaisuudestaan riippumatta liikkua Gibraltarin ja Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavien jäsenvaltioiden välillä ilman rajatarkastuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Schengenin rajasäännösten liitteessä VI olevien merirajoja koskevien säännösten soveltamista.
2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, jos yleiseen järjestykseen, kansanterveyteen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu vakava uhka, Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavat jäsenvaltiot tai tapauksen mukaan Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voivat poikkeuksellisesti palauttaa rajavalvonnan Gibraltarin ja Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavien jäsenvaltioiden alueen välillä rajoitetuksi, enintään kymmenen päivän ajaksi. Tätä ajanjaksoa voidaan pidentää 20 päivällä ja sen jälkeen yhden kuukauden pituisilla jaksoilla enintään kuuteen kuukauteen. Gibraltarin ja Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavien jäsenvaltioiden alueen välinen rajavalvonta palautetaan vasta viimeisenä keinona, eikä valvonnan palauttamisen laajuus ja kesto saa ylittää sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä kyseiseen vakavaan uhkaan vastaamiseksi.

3. Jos jokin Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, päättää palauttaa rajavalvonnan Gibraltarin ja kyseisen jäsenvaltion alueen välille tai jatkaa sitä 2 kohdan mukaisesti, unioni jäsenvaltion palauttaessa rajavalvonnan tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, jälkimmäisen palauttaessa rajavalvonnan ilmoittaa asiasta toiselle osapuolelle

- a) viimeistään neljä viikkoa ennen suunniteltua rajavalvonnan palauttamista tai jatkamista tai mahdollisimman pian, jos rajavalvonnan palauttamisen tai jatkamisen tarpeen aiheuttavat olosuhteet ovat käyneet ilmi alle neljä viikkoa ennen valvonnan suunniteltua palauttamista tai jatkamista; ja
- b) välittömästi ja viimeistään 48 tunnin kuluttua päätöksestä palauttaa rajavalvonta tai jatkaa sitä sellaisen vakavan uhan vuoksi, joka edellyttää välittömiä toimia.

4. Ilmoittaessaan 3 kohdan mukaisesti toiselle osapuolelle päätöksestä palauttaa rajavalvonta tai jatkaa sitä Gibraltarin ja Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavan jäsenvaltion alueen välillä unioni jäsenvaltion palauttaessa rajavalvonnan tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, jälkimmäisen palauttaessa rajavalvonnan toimittaa toiselle osapuolelle seuraavat tiedot:

- a) palautetaanko valvonta tai jatketaanko valvontaa sen vuoksi, että sen yleiseen järjestykseen, kansanterveyteen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu vakava uhka;
- b) asiaan liittyvät tiedot perusteista, paitsi jos on olemassa pakottavia turvallisuuteen tai luottamuksellisuuteen liittyviä syitä olla niin tekemättä;
- c) sallittujen rajanylityspaikkojen nimet;

- d) valvonnan palauttamisen tai jatkamisen alkamispäivä ja kesto; ja
- e) tarvittaessa toimenpiteet, jotka toinen osapuoli voi toteuttaa.

5. Osapuolet huolehtivat, että yleisölle tiedotetaan koordinoidusti päätöksestä palauttaa rajavalvonta tai jatkaa sitä Gibraltarin ja Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavien jäsenvaltioiden alueen välillä, erityisesti valvonnan palauttamisen alkamis- ja päättymispäivästä ja laajuudesta, paitsi jos on olemassa pakottavia turvallisuussyitä olla niin tekemättä.

31 ARTIKLA

Unionin tietokannat

Tämän sopimuksen nojalla Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisilla viranomaisilla ei ole pääsyä unionin oikeuden nojalla perustettuihin tietojärjestelmiin ja tietokantoihin.

II OSASTO

RAJANYLITYS

32 ARTIKLA

Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten suorittama rajava Alvonta

1. Tätä sopimusta sovellettaessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava rajava Alvontaa, joka käsittää rajatarkastukset ja rajojen valvonnan, Gibraltarin maahanmuutto-, turvapaikka- ja pakolaislain, sellaisena kuin se on muutettuna tai korvattuna, mukaisesti.
2. Jos Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan suorittamien 29 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen rajatarkastusten jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset aikovat evätä henkilön maahantulon eikä asia edellytä muiden pakkotoimien toteuttamista 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti, niiden on välittömästi ilmoitettava asiasta Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille rajanylityspaikassa ja saatettava henkilö toisen linjan tarkastusalueelle, jossa Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset arvioivat 33 artiklan mukaisesti, täyttyvätkö unionin oikeuden mukaiset maahantuloedellytykset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Espanjan kuningaskunnan mahdollisuutta sallia maahantulo Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

3. Jos Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille käy tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella selväksi, että asianomaisella henkilöllä on unionin oikeuden mukainen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen, mukaan lukien unionin tekemien sopimusten nojalla vapaaseen liikkuvuuteen oikeutettu henkilö tai kolmannen maan kansalainen, jolla on Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavan jäsenvaltion pitkäaikaista oleskelua varten myöntämä viisumi tai oleskelulupa ja joka täyttää unionin oikeuden mukaiset maahantulon ja oleskelun edellytykset, Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on sallittava kyseisen henkilön pääsy Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltaviin jäsenvaltioihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta toteuttaa 33 artiklan 4 kohdan c alakohdan ii alakohdan mukaisia toimenpiteitä. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on sallittava tällaisen henkilön saapua Espanjan kuningaskuntaan tai Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavaan jäsenvaltioon.

33 ARTIKLA

Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten suorittama rajavalvonta

1. Tämän sopimuksen soveltamiseksi Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava kaikki rajavalvonnan edellyttämät toiminnot, mukaan lukien rajatarkastukset ja rajojen valvonta, Schengenin rajasäännösten mukaisesti ja tähän liittyvät unionin oikeuden mukaiset tehtävät.
2. Edellä 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa on suoritettava rajatarkastukset sen varmistamiseksi, että henkilöt ja heidän kulkuneuvonsa sekä heidän hallussaan olevat esineet voidaan päästää Espanjan kuningaskunnan alueelle tai pois sieltä.
3. Rajojen valvontaa on toteutettava Gibraltariassa rajanylityspaikkojen välillä, mukaan lukien rajanylityspaikkojen valvonta muulloin kuin niiden vahvistettuina aukioloaikoina, jotta estetään henkilöitä kiertämästä rajatarkastuksia ja estetään tai havaitaan luvattomat rajanylitykset.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin kuuluvat seuraavat:

a) rajatarkastustoiminnot, joihin sisältyy muun muassa oikeus

- i) suorittaa henkilöiden rajatarkastuksia, myös toisen linjan tarkastuksia, Schengenin rajasäännösten mukaisesti;
- ii) evätä maahanpääsy sellaisilta kolmansien maiden kansalaisilta, jotka eivät täytä Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 1 kohdassa säädettyjä maahantuloedellytyksiä, lukuun ottamatta Gibraltarissa asuvia henkilöitä ja henkilöitä, jotka kuuluvat Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuihin ryhmiin; toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet estääkseen sellaisen kolmannen maan kansalaisen laitton maahantulo, jolta on evätty maahanpääsy ja jonka liikenteenharjoittaja on tuonut rajalle odottamaan jatkokuljetusta tämän sopimuksen 36 artiklassa tarkoitettujen liikenteenharjoittajien velvollisuuksien mukaisesti;

b) rajojen valvonnan toiminnot, joihin sisältyy muun muassa oikeus

- i) estää luvattomat rajanylitykset ja toteuttaa rajan laittomasti ylittäneisiin henkilöihin kohdistuvia toimenpiteitä, mukaan lukien tällaisten henkilöiden kiinni ottaminen ja sen varmistaminen, että heidät palautetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY¹ säännösten mukaisesti;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

- ii) suorittaa rajojen valvontaa siten, että paikallaan pysyvien tai liikkuvien yksiköiden avulla estetään henkilöitä kiertämästä tarkastuksia rajanylityspaikoissa; ja
- c) sekä rajatarkastuksia että rajojen valvontaa varten suoritettavat toiminnot, joihin sisältyy muun muassa oikeus
 - i) käyttää tietoteknisiä ja tietojärjestelmiä, joissa käsitellään henkilötietoja kansallisen, unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti, toteuttaa kaikki tarvittavat jatkotoimet tai muut toimet kansallisen, unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti, ja vahvistaa kansallisen, unionin ja kansainvälisen oikeuden edellyttämät tekniset ja organisatoriset turvatoimenpiteet henkilötietojen suojaamiseksi vahingossa tapahtuvalta tai laittomalta tuhoamiselta ja vahingossa tapahtuvalta häviämiseltä, muuttamiselta ja luvattomalta luovuttamiselta tai tietoihin pääsylvä, mukaan lukien kolmansien maiden viranomaisten pääsy tietoihin;
 - ii) pidättää, etsii, ottaa säilöön, puhutella tai sijoittaa turvasäilöön henkilö tai takavarikoida tai etsiä omaisuutta, jos se on perusteltua Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten suorittaman rajavalvonnan yhteydessä ja Espanjan, unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti; ja
 - iii) ottaa vastaan kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille esittämät kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset.

5. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa avustettava Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisia viranomaisia niiden tässä artiklassa tarkoitettujen tehtävien hoitamisessa ja helpotettava näiden tehtävien hoitamista.

6. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan välisissä hallinnollisissa järjestelyissä on vahvistettava käytännön järjestelyt, jotka koskevat Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten tehtävien hoitamista, rajavalvontaan liittyviä operatiivisen yhteistyön näkökohtia ja rajanylityspaikoissa tehtävien rajatarkastusten toteutustapaa.

34 ARTIKLA

Rajatarkastusten jatkotoimet – kuulutukset tietojärjestelmissä

1. Suorittaessaan 32 ja 33 artiklan mukaisia tehtäviään Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten ja Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava tietokannoissaan ja tietojärjestelmissään olevien kuulutusten johdosta jatkotoimia sovellettavan kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaisesti.
2. Jos osapuolten tietokannoissa ja tietojärjestelmissä olevat kuulutukset edellyttävät pakkotoimia, asianomainen henkilö on saatettava toisen linjan tarkastusalueelle, lukuun ottamatta toisessa alakohdassa tarkoitettua tilannetta.

Jos Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten tai Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten ylläpitämässä tietokannassa tai tietojärjestelmässä olevan kuulutuksen perusteella tarvitaan tietojen salaista keräämistä ja jos henkilön saattaminen toisen linjan tarkastusalueelle vaarantaisi toteutettavien toimenpiteiden salaisen luonteen, kuulutuksen havainneella viranomaisella on lupa kerätä mahdollisimman paljon tietoja tavanomaisessa rajatarkastuksessa.

3. Jos ainoastaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ylläpitämissä tietokannoissa ja tietojärjestelmissä olevat kuulutukset edellyttävät pakkotoimia, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava asianmukaiset jatkotoimet Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
4. Jos ainoastaan Espanjan kuningaskunnan ylläpitämissä tietokannoissa ja tietojärjestelmissä olevat kuulutukset edellyttävät pakkotoimia, Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava asianmukaiset jatkotoimet kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaisesti.
5. Jos 3 ja 4 kohdan perusteella edellytetään pakkotoimia henkilön pidättämiseksi tai säilöön ottamiseksi, sovelletaan tapauksen mukaan seuraavaa menettelyä:
- a) henkilö ei maahantulon rajatarkastusten yhteydessä vastusta pidätystä tai säilöönottoa, tai vaihtoehtoisesti henkilölle on annettava mahdollisuus valita, että häneltä evätään maahanpääsy;
 - b) henkilö ei maastapoistumisen rajatarkastusten yhteydessä vastusta pidätystä tai säilöönottoa, tai vaihtoehtoisesti henkilölle on annettava mahdollisuus valita, että hänen edellytetään poistuvan maasta.
6. Jos pakkotoimia edellytetään sekä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, että Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten ylläpitämissä tietokannoissa ja tietojärjestelmissä olevien kuulutusten perusteella, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on sovittava viranomaisesta, joka toteuttaa kyseisen toimen tai toteuttaa sen ensin, ja tarvittaessa mahdollisista jatkotoimista, lukuun ottamatta 7 ja 9 kohdassa tarkoitettuja tilanteita.

7. Jos pakkotoimia henkilöiden pidättämiseksi tai säilöön ottamiseksi tai esineiden takavarikoimiseksi edellytetään sekä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, että Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten ylläpitämissä tietokannoissa ja tietojärjestelmissä olevien kuulutusten perusteella ja vain toinen näistä viranomaisista voi toteuttaa tällaiset pakkotoimet, Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava ne sovellettavan kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaisesti. Poikkeustapauksissa asianomainen toimivaltainen viranomainen voi kuitenkin pyytää pidätyksen ja säilöön ottamisen pysäyttämistä, jos asiaan liittyy yksilöllisiä ihmisoikeusongelmia tai jos rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat kansainväliset velvoitteet ovat ristiriidassa keskenään. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten on ratkaistava nämä ongelmat ennen maastapoistamista.

8. Joko Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava muille toimivaltaisille viranomaisille 6 ja 7 kohdan nojalla toteutetun pakkotoimen lopettamisesta, jotta muut toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa ja 9 kohdassa tarkoitettuja tilanteita lukuun ottamatta toteuttaa jatkotoimia toimivaltaisten viranomaisten ylläpitämissä tietokannoissa ja tietojärjestelmissä olevien kuulutusten perusteella.

9. Jos Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset vaativat pakkotoimea pidätystä tai säilöönottoa varten ja asianomainen henkilö asuu Gibraltarissa, ainoastaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa pakkotoimen. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä ja saatuaan tiedot, jotka ovat tarpeen pakkotoimen lainmukaisen täytäntöönpanon mahdollistamiseksi, toteutettava pyydetty toimi, jotta Espanjan kuningaskunta voi toteuttaa jatkotoimia toimivaltaisten viranomaistensa ylläpitämissä tietokannoissa ja tietojärjestelmissä olevien kuulutusten perusteella. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille toteutetusta pakkotoimesta nopeaa luovutusta varten.

10. Kaikissa tämän artiklan mukaisissa pidätystapauksissa henkilölle on annettava asianmukaiset menettelylliset takeet ennen minkään päätöksen tai valinnan tekemistä.

11. Tämä artikla ei vaikuta Kansainvälisen rikostuomioistuimen perussäännöstä johtuviin Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan velvoitteisiin.

35 ARTIKLA

Rajavalvonnan jatkotoimet – maahantulon epääminen

1. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava 32 artiklan mukaisesti maahantulon epääminen ainoastaan sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka eivät täytä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, lainsäädännön mukaisia maahantulon edellytyksiä.

2. Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava 33 artiklan 4 kohdan a alakohdan ii alakohdan nojalla maahantulon epääminen ainoastaan sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka eivät täytä unionin oikeuden mukaisia maahantulon edellytyksiä ja joille ei ole sallittu maahantuloa Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti.
3. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten ja Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava yhdessä 32 artiklan ja 33 artiklan 4 kohdan a alakohdan ii alakohdan nojalla maahantulon epääminen sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka eivät täytä sekä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, lainsäädännön että unionin oikeuden mukaisia maahantulon edellytyksiä.
4. Tämän artiklan mukainen maahanpääsyn epääminen on toteutettava aina sellaisen toimen jälkeen, joka on toteutettu 34 artiklan mukaisesti jatkotoimena Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten tietokannoissa ja tietojärjestelmissä olevan kuulutuksen johdosta.

36 ARTIKLA

Liikenteenharjoittajien vastuu

Tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen¹ 26 artiklaa ja neuvoston direktiiviä 2001/51/EY² sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja Gibraltariissa kuljetettaessa kolmannesta maasta Gibraltariin meri- tai ilmaitse muita henkilöitä kuin unionin kansalaisia, Islannin, Norjan kuningaskunnan, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan kansalaisia sekä Andorran ruhtinaskunnan ja San Marinon tasavallan kansalaisia sen jälkeen, kun sopimukset, joilla myönnetään näille kansalaisille oikeus vapaaseen liikkuvuuteen, ovat tulleet voimaan, jos näillä ei ole matkustusasiakirjoja, jotka tarvitaan matkustettaessa jäsenvaltioihin Irlantia lukuun ottamatta.

Sovelletaan 19 artiklaa.

¹ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

² Neuvoston direktiivi 2001/51/EY, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2001, 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 26 artiklan määräysten täydentämiseksi (EYVL L 187, 10.7.2001, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

37 ARTIKLA

Matkustajien ennakkotiedot

Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, on varmistettava, että liikenteenharjoittajat toimittavat Espanjan kuningaskunnan viranomaisille matkustajien ennakkotiedot (API-tiedot) Schengen-alueen ulkopuolelta lähtevistä ja lentoasemalle saapuvista lennoista. API-tietojen ja niiden siirron on oltava neuvoston direktiivin 2004/82/EY¹ vaatimusten mukaisia.

Sovelletaan 19 artiklaa.

38 ARTIKLA

Ulkomailla asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen ja siviilihenkilöstön jäsenten, heidän kanssaan samassa taloudessa elävien perheenjäsenten ja vierailevien kolmansien maiden joukkojen jäsenten maahantulo ja maastapoistuminen

1. Edellyttäen, että tässä sopimuksessa määrättyjä, ulkomailla asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen tai vierailevien kolmansien maiden joukkojen jäsenten maahantuloon ja maastapoistumiseen liittyviä muodollisuuksia noudatetaan, tällaiset henkilöt vapautetaan tämän artiklan 2 kohdassa täsmennetyin edellytyksin passi- ja viisumisäännöksistä sekä 33 artiklan mukaisista Schengen-alueen rajatarkastuksista 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa Schengen-alueen rajanylityspaikoissa, mutta heidän ei katsota saavan oikeutta pysyvään oleskeluun tai kotipaikkaan Schengen-alueella.

¹ Neuvoston direktiivi 2004/82/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja matkustajista (EUVL L 261, 6.8.2004, s. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/82/oj>).

2. Ulkomailla asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen tai vierailevien kolmansien maiden joukkojen jäsenten rekisteröimiseksi Schengen-alueen rajanylityspaikoissa on esitettävä ainoastaan seuraavat asiakirjat:

- a) Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusministeriön tai vierailevien kolmannen maan joukkojen puolustusministeriön myöntämä henkilökortti, joka sisältää nimet, syntymäajan, sotilasarvon ja (mahdollisen) -numeron, sijoitusyksikön ja valokuvan;
- b) Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusministeriön espanjan ja englannin kielellä antama henkilökohtainen tai kollektiivinen siirtymismääräys, jossa todistetaan henkilön asema ulkomailla asuvana Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen tai vierailevien kolmansien maiden joukkojen jäsenenä tai ryhmän asema ulkomailla asuvina Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen tai vierailevien kolmansien maiden joukkojen jäsenenä sekä määrätty siirtyminen.

Tämän kohdan soveltamiseksi kerättyjä tietoja saa käyttää yksinomaan rajaturvallisuustarkoituksiin 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa.

3. Ulkomailla asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen jäsenten, henkilöiden, joille on myönnetty 50 artiklan 13 kohdassa ja 51 artiklan 12 kohdassa tarkoitettu oleskelulupa, vierailevien kolmansien maiden joukkojen jäsenten sekä valtion ilma-aluksilla tai valtion aluksilla saapuvan ja poistuvan siviilihenkilöstön maahantulon ja maastapoistumisen osalta Yhdistynyt kuningaskunta asettaa Espanjan kuningaskunnan saataville tiedot, jotka ovat tarpeen tällaisten henkilöiden tunnistamiseksi. Yhdistyneen kuningaskunnan ja Espanjan kuningaskunnan välisen hallinnollisen järjestelyn mukaisesti nimetyt yhteyshenkilöt tunnistavat tällaiset henkilöt heidän saapuessaan tai poistuessaan. Heidän kanssaan samassa taloudessa elävät perheenjäsenet ohjataan rajanylityspaikkoihin.

4. Edellyttäen, että tässä sopimuksessa määrättyjä, ulkomailla asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen siviilihenkilöstön jäsenten ja heidän kanssaan samassa taloudessa elävien perheenjäsenten maahantuloon ja maastapoistumiseen liittyviä muodollisuuksia noudatetaan, tällaiset henkilöt vapautetaan tämän artiklan 5 kohdassa täsmennetyin edellytyksin passi- ja viisumisäännöksistä ja maahanmuuttotarkastuksesta 33 artiklan mukaisissa Schengen-alueen rajatarkastuksissa 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa Schengen-alueen rajanylityspaikoissa, mutta heidän ei katsota saavan oikeutta pysyvään oleskeluun tai kotipaikkaan Schengen-alueella.

5. Ulkomailla asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen siviilihenkilöstön jäsenten ja heidän kanssaan samassa taloudessa elävien perheenjäsenten, jotka ovat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia tai joilla on oikeus oleskella Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai yhteisellä matkustusalueella, rekisteröintiin vaaditaan ainoastaan jäljempänä esitetyt asiakirjat. Kyseiset asiakirjat on esitettävä 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa Schengen-alueen rajanylityspaikoissa:

- a) voimassa oleva Yhdistyneen kuningaskunnan passi tai Yhdistyneen kuningaskunnan matkustusasiakirja tai Yhdistyneen kuningaskunnan oleskelulupa; ja
- b) Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusministeriön espanjan ja englannin kielellä antama henkilökohtainen tai kollektiivinen siirtymismääräys, jossa todistetaan henkilön asema ulkomailla asuvana Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen siviilihenkilöstön jäsenenä tai ryhmän asema ulkomailla asuvina Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen siviilihenkilöstön jäseninä tai heidän kanssaan samassa taloudessa elävinä perheenjäseninä sekä määrätty siirtyminen.

Tämän kohdan soveltamiseksi kerättyjä tietoja saa käyttää yksinomaan rajaturvallisuustarkoituksiin 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa.

6. Siviilihenkilöstön jäseniin tai heidän kanssaan samassa taloudessa eläviin perheenjäseniin, jotka eivät ole Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia tai joilla ei ole oikeutta oleskella Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai yhteisellä matkustusalueella, sovelletaan 33 artiklassa säädettyjä Schengen-alueen rajatarkastuksia. Näille henkilöille ei tehdä tämän artiklan 7 kohdan mukaisia Schengen-alueen lisätarkastuksia heidän poistuessaan Schengenin säännöstöä soveltavasta jäsenvaltiosta tai heidän saapuessaan sinne edellyttäen, että heidän maahantulonsa tai maastapoistumisensa on sallittu tämän kohdan mukaisesti.

7. Niille ulkomailla asuville Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen ja vierailevien kolmansien maiden joukkojen ja siviilihenkilöstön jäsenille ja heidän kanssaan samassa taloudessa eläville perheenjäsenille, jotka haluavat poistua Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavasta jäsenvaltiosta tai tulla sinne, tehdään 33 artiklan mukaiset Schengen-alueen rajatarkastukset 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa Schengen-alueen rajanylityspaikoissa. Yhdistynyt kuningaskunta ja Espanjan kuningaskunta ilmoittavat näille henkilöille velvollisuudesta osallistua tällaisiin tarkastuksiin ja mahdollisuudesta, että heihin saatetaan kohdistaa kurinpitoseuraamuksia, jos he eivät tee niin, rajoittamatta laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamista koskevien unionin säädösten soveltamista. Pysyviksi muodostetut joukkojen yksiköt tai muodostelmat eivät saa tulla Schengen-alueelle tai poistua sieltä 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rajanylityspaikkojen kautta.

III OSASTO

SUOJATOIMET

1 LUKU

ASUMINEN GIBRALTARISSA, ERITYISSÄÄNNÖT, OLESKELULUPIEN JA VIISUMIEN MYÖNTÄMINEN

39 ARTIKLA

Soveltamisala

Tätä lukua sovellettaessa viittauksia jäsenvaltioihin pidetään viittauksina kaikkiin jäsenvaltioihin Irlantia lukuun ottamatta.

40 ARTIKLA

Suhde unionin oikeuteen

Tämä sopimus ei vaikuta oikeuksiin tai velvollisuuksiin, joita Gibraltarissa asuvilla henkilöillä voi olla unionin oikeuden nojalla.

41 ARTIKLA

Viisumivapaus

1. Unionin kansalaiset, heidän perheenjäsenensä, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisia, joilla on direktiivin 2004/38/EY mukainen oleskelukortti, ja Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavissa jäsenvaltioissa laillisesti oleskelevat kolmansien maiden kansalaiset voivat tulla Gibraltariin ja oleskella Gibraltariissa ilman viisumia enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

Gibraltariissa asuvat henkilöt voivat tulla Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavien jäsenvaltioiden alueelle ja oleskella niiden alueella ilman viisumia enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

Kun kyseessä on maahantulo muiden jäsenvaltioiden kuin Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavien jäsenvaltioiden alueelle ja oleskelu niiden alueella ilman viisumia enintään 90 päivän ajan minkä tahansa 180 päivän jakson aikana, sallittu oleskeluaika on laskettava kunkin tällaisen jäsenvaltion osalta erikseen.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdan toisessa alakohdassa määrätään, kukin jäsenvaltio voi päättää määrätä viisumipakon Gibraltariissa asuville henkilöille, joiden matkan tarkoituksena on työskentely korvausta vastaan.

Sen estämättä, mitä 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi päättää viisumipakon määräämisestä kyseisessä alakohdassa tarkoitetuille henkilöille, joiden matkan tarkoituksena on työskentely korvausta vastaan.

42 ARTIKLA

Helpotukset ulkorajoilla

1. Kun Gibraltarissa asuvat henkilöt ylittävät jäsenvaltion ulkorajan, myös 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa, heidän matkustusasiakirjoihinsa ei merkitä maahantulo- tai maastalähtöleimaa.

Gibraltarissa asuvat henkilöt on vapautettu rajanylitystietojärjestelmän vaatimuksista.

2. Kun Gibraltarissa asuvat henkilöt ylittävät jäsenvaltion ulkorajan, myös 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa, heiltä ei vaadita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1240¹ mukaista voimassa olevaa matkustustulupaa.

43 ARTIKLA

Saapuminen Gibraltariin

1. Gibraltarissa asuviin henkilöihin ei sovelleta Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädettyjen edellytysten täyttymisen todentamista tämän sopimuksen 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa, kun he saapuvat Gibraltariin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1240, annettu 12 päivänä syyskuuta 2018, Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 1077/2011, (EU) N:o 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 ja (EU) 2017/2226 muuttamisesta (EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

2. Gibraltarissa asuvia henkilöitä, jotka eivät täytä muita Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 1 kohdassa säädettyjä maahantulon edellytyksiä, ei missään tapauksessa estetä ylittämästä rajaa tämän sopimuksen 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa rajanylityspaikoissa, kun he saapuvat Gibraltariin.

44 ARTIKLA

Maahantulo jäsenvaltioihin kauttakulkua varten

Gibraltarissa asuvien henkilöiden, jotka eivät täytä kaikkia Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 1 kohdassa säädettyjä maahantulon edellytyksiä, annetaan tulla jäsenvaltioiden alueelle kauttakulkua varten, jotta he pääsevät Gibraltariin, paitsi jos heidän nimensä on sen jäsenvaltion kansallisessa maahantulokieltoluettelossa, jonka ulkorajan he pyrkivät ylittämään, ja ohjeena on evätä maahantulo tai kauttakulku.

45 ARTIKLA

Oikeus oleskella Gibraltarissa

1. Laillinen oikeus oleskella Gibraltarissa katsotaan toteen näytetyksi, kun henkilöllä on voimassa oleva henkilökortti tai oleskelulupa, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset ovat myöntäneet Gibraltarissa, ja tässä artiklassa määrätyt edellytykset täyttyvät.

2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa, että Gibraltariissa myönnettäviä henkilökortteja tai oleskelulupia myönnetään ainoastaan henkilölle, joka täyttää tällaisen henkilökortin tai oleskeluluvan myöntämiselle tämän sopimuksen voimaantulopäivänä voimassa olevassa lainsäädännössä asetetut edellytykset.
3. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa, että 2 kohdassa tarkoitetun lainsäädännön mukaiset edellytykset Gibraltariissa myönnettävän henkilökortin saamiselle ovat kansainvälisen oikeuden mukaiset.
4. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, antaa yhteistyöneuvostolle aina tiedon, kun 2 kohdassa tarkoitettuun lainsäädäntöön sisältyviin edellytyksiin ehdotetaan tämän sopimuksen voimaantulopäivän jälkeen muutoksia. Yhteistyöneuvosto antaa kuukauden kuluessa siitä, kun sen on saanut asiasta tiedon, lausuntonsa siitä, ovatko tällaiset muutokset tämän sopimuksen mukaisia. Muutokset eivät missään tapauksessa saa mahdollistaa sitä, että henkilö voi saada:
- a) Gibraltariissa myönnettävän henkilökortin aiemman Gibraltariissa asumisen perusteella, paitsi jos hän on asunut Gibraltariissa yhtäjaksoisesti vähintään kymmenen vuoden ajan välittömästi ennen kortin hakemispäivää; tai
 - b) Gibraltariissa myönnettävän oleskeluluvan, paitsi jos hän voi osoittaa, että hänellä on todellinen yhteys Gibraltariin.
5. Edellä 4 kohdan b alakohdassa säädetyn edellytyksen täyttyminen todetaan sillä perusteella, että henkilö pystyy osoittamaan olleensa tosiasiallisesti ja säännöllisesti fyysisesti Gibraltariissa asianmukaisen ajan, tai muiden objektiivisten ja todennettavissa olevien kriteereiden perusteella.

6. Edellytykset, jotka koskevat oikeutta Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten myöntämään henkilökorttiin muulla perusteella kuin aiemman oleskelun perusteella, ja 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettu edellytys, joka koskee oikeutta oleskelulupaan, eivät täyty

- a) Gibraltarin talouteen tai kiinteistöihin tehtyjen ennaltamääritettyjen sijoitusten perusteella; tai
- b) sen seurauksena, että Gibraltarin viranomaisille on suoritettu ennaltamääritettyjä maksuja.

7. Jollei 52 artiklasta muuta johdu, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa, että Gibraltariissa myönnettävät oleskeluluvat myönnetään tai uusitaan ainoastaan 50 ja 51 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

8. Oleskeluluvat, jotka on myönnetty henkilöille, jotka eivät enää täytä 4 kohdan b alakohdan edellytyksiä, on peruutettava.

46 ARTIKLA

Gibraltariassa asuvia henkilöitä koskeva tiukempi ilmoittamismenettely

1. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, tarkastelee säännöllisesti mahdollisia riskejä, jotka johtuvat siitä, että Gibraltariassa asuvilla henkilöillä on mahdollisuus matkustaa sellaisten jäsenvaltioiden alueelle, joissa Schengenin säännöstöä sovelletaan kaikilta osin, ja se toimittaa tästä riskinarvioinnin Espanjan kuningaskunnalle säännöllisesti ja vähintään kolmen kuukauden välein. Tällaista riskinarviointia tehdessään Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ottaa huomioon kaikki käytettävissään olevat merkitykselliset tiedot, myös lainvalvontaan ja terrorismin torjuntaan liittyviä tutkintatoimia ja operaatioita koskevat tiedot.

Silloin kun Yhdistyneellä kuningaskunnalla, Gibraltarin osalta, on syytä katsoa, että Gibraltariassa asuva henkilö voisi muodostaa vakavan uhan jonkin jäsenvaltion yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, se ilmoittaa tästä viipymättä Espanjan kuningaskunnalle ja esittää syyt, joihin kyseinen arvio perustuu.

Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta toisen alakohdan mukaiseen tietojenvaihtoon.

2. Jos Espanjan kuningaskunta 1 kohdan nojalla saamiensa tietojen tai joidenkin muiden tietojen perusteella katsoo, että Gibraltariassa asuva henkilö muodostaa riittävän vakavan uhan yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai sen kansainvälisille suhteille, ja päättää näistä syistä, että henkilöltä kielletään poistuminen Gibraltarista siinä tarkoituksessa, että hän matkustaa Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavien jäsenvaltioiden alueelle, se ilmoittaa tästä kiellosta Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viranomaisille.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa ilmoituksessa on esitettävä kiellon syyt sekä keinot, joilla asianomainen henkilö voi hakea kieltoon muutosta Espanjan kuningaskunnan kansallisessa tuomioistuimessa. Muutoksenhaulla ei tarvitse olla lykkäävää vaikutusta maahantulokieltoa koskevaan päätökseen.

Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta toisen alakohdan mukaiseen tietojenvaihtoon.

3. Silloin kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on saanut 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, se

- a) ilmoittaa asianomaiselle henkilölle ilmoituksesta ja sen sisällöstä; ja
- b) toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet estääkseen kielletyn matkustamisen Schengen-alueelle, myös tekemällä poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä Espanjan kuningaskunnan kanssa.

4. Tätä artiklaa ei sovelleta

- a) direktiivin 2004/38/EY 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuihin unionin kansalaisten perheenjäseniin heidän kansalaisuudestaan riippumatta;
- b) Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan, Sveitsin valaliiton, Andorran ruhtinaskunnan ja San Marinon tasavallan kansalaisten sellaisiin perheenjäseniin, heidän kansalaisuudestaan riippumatta, joilla on unionin tekemien sopimusten nojalla vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin a alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä.

47 ARTIKLA

Lyhytaikaista Gibraltarissa oleskelua varten myönnettävät viisumit

1. Kolmansien maiden kansalaisilta, joilla on unionin oikeuden nojalla oltava lyhytaikainen viisumi, kun he saapuvat jäsenvaltioihin ja oleskelevat niissä, on vaadittava viisumi myös, kun he saapuvat Gibraltarin ja oleskelevat siellä.
2. Kolmansien maiden kansalaisilta, joilta ei unionin oikeuden nojalla vaadita lyhytaikaista viisumia, kun he saapuvat jäsenvaltioihin ja oleskelevat niissä, ei saa vaatia viisumia, kun he saapuvat Gibraltarin ja oleskelevat siellä.
3. Unionin oikeuden, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 810/2009¹ ja (EU) 2018/1806², mukaisesti myönnetty lyhytaikaiset viisumit ovat voimassa myös Gibraltarin saapumisen ja siellä oleskelun yhteydessä enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana. Jos päätarkoituksena on oleskella Gibraltarissa, naapurijäsenvaltiona Espanjan kuningaskunta myöntää viisumin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäännösten laatimisesta (viisumisäännöstö) (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1806, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EUVL L 303, 28.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj>).

4. Espanjan kuningaskunta ilmoittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, aikomuksestaan myöntää viisumi tämän artiklan 3 kohdan toisen virkkeen nojalla. Kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, katsoo, että viisumia ei yleiseen järjestykseen, sisäiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvistä riittävän vakavista syistä, kuten Gibraltarissa asetetun maahantulokiellon perusteella, tulisi tämän artiklan 3 kohdan toisen virkkeen nojalla myöntää, se ilmoittaa asiasta Espanjan kuningaskunnalle. Tässä tapauksessa Espanjan kuningaskunnan myöntämä viisumi ei tämän artiklan 3 kohdasta poiketen oikeuta maahantuloon ja oleskeluun Gibraltarissa, ja tämä on merkittävä viisumin ”huomautuksia”-kenttään. Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tämän kohdan nojalla tehtäviin ilmoituksiin.

5. Muut kuin tämän artiklan 3 kohdan ja 48 artiklan nojalla myönnettyt viisumit eivät oikeuta maahantuloon ja oleskeluun Gibraltarissa.

48 ARTIKLA

Gibraltarista koskevat poikkeukselliset ulkorajaviisumit

1. Tätä artiklaa sovelletaan, kun henkilö, jolla ei ole voimassa olevaa viisumia Gibraltarin tai jäsenvaltioihin saapumista varten, ilmaisee rajatarkastusten suorittamisen jälkeen haluavansa tulla ainoastaan Gibraltarin ja oleskella siellä.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset voivat poikkeuksellisesti myöntää lyhytaikaisen viisumin 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa ulkorajojen ylityspaikoissa, kun siihen on pakottavia humanitaarisia syitä ja seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) hakija toimittaa asiakirjoja tai muuta näyttöä, joka osoittaa ennalta arvaamattomat ja pakottavat syyt tulla maahan humanitaarisista syistä;
- b) hakija täyttää maahantulon edellytykset, lukuun ottamatta yhtä tai useampaa seuraavista edellytyksistä:
 - i) hänellä on Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten vaatima ja Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten vaatima viisumi;
 - ii) hän on oleskellut jäsenvaltioiden alueella enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana;
 - iii) hänellä on voimassa oleva matkustusasiakirja, joka oikeuttaa rajanylitykseen ja täyttää seuraavat kriteerit:
 - A) asiakirja on voimassa vähintään kolme kuukautta suunnitellun poistumispäivän jälkeen;
 - B) asiakirja on myönnetty kymmenen viime vuoden aikana; ja
- c) hakijan paluu lähtö- tai asuinmaahan taikka kauttakulkumaahan muiden kuin Schengenin säännöstöä kaikilta osin soveltavien jäsenvaltioiden kautta on arvioitu varmaksi.

3. Poikkeuksellisesti ulkorajalla 2 kohdan mukaisesti myönnettävä viisumi on voimassa ainoastaan Gibraltarin alueella ja se oikeuttaa viisuminhaltijan enintään 15 päivän oleskeluun riippuen suunnitellun oleskelun tarkoituksesta ja edellytyksistä. Oleskelun kesto voidaan myöhemmin pidentää enintään 15 päivällä, jos Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset katsovat, että viisuminhaltija on esittänyt näytön ylivoimaisesta esteestä tai humanitaarisista syistä, jotka estävät häntä lähtemästä. Se ei anna viisuminhaltijalle oikeutta tulla jäsenvaltioiden alueelle.

4. Kun Espanjan kuningaskunta katsoo yleiseen järjestykseen, sisäiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvistä riittävän vakavista syistä, Schengenin tietojärjestelmässä tehty kuulutus mukaan lukien, että viisumia ei tulisi 2 ja 3 kohdan mukaisesti myöntää tai jatkaa, se ilmoittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, että se vastustaa tällaisen viisumin myöntämistä. Tässä tapauksessa Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, pidättäytyy myöntämästä 2 kohdan mukaisesti viisumia ulkorajoilla.

Edellä olevaa 6 artiklaa ei sovelleta tähän kohtaan.

5. Kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, päättää tämän artiklan 2 tai 3 kohdan mukaisesti myöntää viisumin tai jatkaa sen voimassaoloa, se antaa Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten kirjata hakijan tiedot, mukaan lukien biometriset tunnisteet, joita viisumin myöntäminen tai jatkaminen edellyttää unionin oikeuden ja erityisesti asetusten (EU) 2018/1806, (EY) N:o 810/2009 ja (EY) N:o 767/2008¹ säännösten mukaisesti. Espanjan kuningaskunta tallentaa nämä tiedot viisumitietojärjestelmään (VIS) ja lisää tiedon siitä, että viisumi on myönnetty tämän artiklan nojalla alueellisesti rajattuna Gibraltarin alueeseen.

Edellä olevaa 6 artiklaa ei sovelleta tähän kohtaan.

6. Edellä olevan 2 kohdan nojalla myönnettävien viisumien määrä ei saa olla suurempi kuin 15 viisumia kalenterivuodessa. Kalenterivuositain myönnettävien viisumien määrää voidaan muuttaa yhteistyöneuvoston päätöksellä.

7. Edellä olevan 2 kohdan nojalla myönnettävät viisumit on myönnettävä muodossa, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset määrittävät. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, toimittaa Espanjan kuningaskunnalle tiedoksi viisumimallit ja niihin mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja, pitkäaikaisia viisumeja ja oleskelulupia koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj>).

49 ARTIKLA

Gibraltariissa voimassa olevat pitkäaikaiset viisumit

Gibraltariissa voimassa olevia pitkäaikaisia viisumeja ei saa myöntää.

50 ARTIKLA

Gibraltaria koskevat oleskeluluvat

1. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset vastaavat Gibraltaria koskevien oleskelulupien myöntämisestä tai uusimisesta. Tällaisia oleskelulupia voidaan myöntää tai uusia ainoastaan, jos asiaankuuluvat 45 artiklan mukaiset edellytykset täyttyvät.
2. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat ennen oleskeluluvan myöntämistä tai uusimista asiasta Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille.

3. Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset voivat 28 päivän kuluessa siitä, kun niille on 2 kohdan nojalla ilmoitettu asiasta, ilmoittaa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille vastustavansa oleskeluluvan myöntämistä tai uusimisesta, jos hakijan Schengenin säännösten mukaisesti katsotaan muodostavan uhan jäsenvaltion yleiselle järjestykselle¹, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, myös Schengenin tietojärjestelmässä tehdyn kuulutuksen perusteella. Tässä tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset eivät saa myöntää oleskelulupaa tai uusia sitä, ja niiden on ilmoitettava tästä hakijalle ja annettava hänelle Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot. Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on hakijan pyynnöstä ja ottaen asianmukaisesti huomioon kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaiset velvoitteensa ilmoitettava hakijalle

- a) päätöksestään vastustaa oleskeluluvan myöntämistä tai uusimista;
- b) oleskeluluvan myöntämisen tai uusimisen vastustamisen syyt, joiden perusteella hakijan katsotaan muodostavan uhan yleiselle järjestykselle, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, sekä, jos se on tarkoituksenmukaista, syiden olennainen sisältö; ja
- c) asianmukaiset kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaiset oikeussuojakeinot.

Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tähän kohtaan.

¹ Yleisen järjestyksen vuoksi toteutettavien toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia, ja niiden on perustuttava yksinomaan asianomaisen henkilön omaan käyttäytymiseen, jonka on muodostettava todellinen, välitön ja riittävän vakava uhka, joka vaikuttaa johonkin yhteiskunnan olennaiseen etuun.

4. Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset voivat ilmoittaa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille, että 3 kohdassa tarkoitettua 28 päivän määräaika pidennetään enintään 14 päivällä. Jos 3 kohdassa tarkoitetun 28 päivän aikana ei saada vastausta, vastauksen on katsottava olevan myönteinen. Joka tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on pidättäydyttävä myöntämästä tai uusimasta oleskelulupaa ennen 3 kohdassa tarkoitetun 28 päivän määräajan päättymistä, sellaisena kun se on pidennetty tämän alakohdan nojalla.

Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tähän kohtaan.

5. Kun oleskeluluvan haltijan oleskelua on syytä vastustaa, muun muassa silloin, kun haltijan katsotaan muodostavan uhan jäsenvaltion yleiselle järjestykselle, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, myös Schengenin tietojärjestelmässä tehdyn kuulutuksen perusteella, Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on pyydettävä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisia viranomaisia peruuttamaan kyseinen oleskelulupa. Tässä tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on peruutettava oleskelulupa viipymättä ja annettava hakijalle Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot. Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on oleskeluluvan haltijan pyynnöstä ja ottaen asianmukaisesti huomioon kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaiset velvoitteensa ilmoitettava oleskeluluvan haltijalle

- a) päätöksestään pyytää oleskeluluvan peruuttamista;
- b) syyt, joiden perusteella oleskeluluvan haltijan katsotaan muodostavan uhan yleiselle järjestykselle, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, sekä, jos se on tarkoituksenmukaista, syiden olennainen sisältö; ja

- c) asianmukaiset kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaiset oikeussuojakeinot.

Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tähän kohtaan.

6. Kun oleskelulupa myönnetään tai kun sitä ei peruuteta, koska Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset eivät ole sitä vastustaneet 3 tai 5 kohdan nojalla ja huolimatta Schengenin tietojärjestelmässä olevasta maahantulokieltoa tai palauttamista koskevasta kuulutuksesta, oleskelulupa ei anna haltijalleen oikeutta tulla jäsenvaltioiden alueelle.

7. Gibraltaria koskevan oleskeluluvan on oltava unionin oikeudessa säädetyn yhtenäisen kaavan mukainen, ja siinä on oltava selkeät merkinnät siitä, että se on voimassa Gibraltariassa.

8. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, toimittaa Espanjan kuningaskunnalle Gibraltaria koskevien lupien mallit ja niihin mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset, jotta Espanjan kuningaskunta voi ilmoittaa niistä Euroopan komissiolle Schengenin rajasäännösten 39 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

9. Espanjan kuningaskunta nimeää 68 artiklan mukaisesti viranomaisen, joka vastaa tässä artiklassa tarkoitettua tietojen vastaanottamisesta. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittaa 68 artiklan mukaisesti viranomaisen, joka vastaa Gibraltaria koskevien oleskelulupahakemusten vastaanottamisesta, oleskelulupien myöntämisestä tai uusimisesta ja tässä artiklassa tarkoitettua tietojen toimittamisesta Espanjan kuningaskunnalle.

10. Tätä artiklaa sovelletaan siihen päivään asti, jona viisumitietojärjestelmän toiminta alkaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1134¹ nojalla. Kyseisestä päivästä alkaen sovelletaan 51 artiklaa.

11. Unioni ilmoittaa 10 kohdassa tarkoitettujen toimien aloituspäivän Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, ennen kyseistä päivää.

12. Edellä olevia 2–6 kohtaa ei sovelleta

- a) unionin kansalaisiin ja direktiivin 2004/38/EY 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuihin unionin kansalaisten perheenjäseniin heidän kansalaisuudestaan riippumatta;
- b) Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan, Sveitsin valaliiton, Andorran ruhtinaskunnan tai San Marinon tasavallan kansalaisiin ja kansalaisuudesta riippumatta heidän perheenjäseniinsä, joilla on unionin tekemien sopimusten nojalla vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin a alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä.

13. Kun Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset ovat 3 kohdan mukaisesti vastustaneet oleskeluluvan myöntämistä henkilöille, jotka on lähetetty Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen palvelukseen tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja heidän kanssaan samassa taloudessa eläville perheenjäsenille, heille on myönnettävä alueellisesti voimassa oleva oleskelulupa, joka on voimassa ainoastaan Gibraltarissa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1134, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008, (EY) N:o 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 ja (EU) 2019/1896 muuttamisesta ja neuvoston päätösten 2004/512/EY ja 2008/633/YOS kumoamisesta viisumitietojärjestelmän uudistamiseksi (EUVL L 248, 13.7.2021, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1134/oj>).

51 ARTIKLA

Gibraltaria koskevat oleskeluluvat

1. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset vastaavat Gibraltaria koskevien oleskelulupien myöntämisestä tai uusimisesta. Tällaisia oleskelulupia voidaan myöntää tai uusia ainoastaan, jos asiaankuuluvat 45 artiklan mukaiset edellytykset täyttyvät.
2. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat ennen oleskeluluvan myöntämistä tai uusimista asiasta Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille.
3. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta Espanjan kuningaskunta voi Gibraltariassa tehtyjen oleskelulupahakemusten osalta noudattaa asetuksen (EY) N:o 767/2008 III lukua, kerätään ja siirretään Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille kahden työpäivän kuluessa hakemuksen tekemisestä, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 1 kohdan soveltamista.

Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava tähän liittyen, että

- a) kerätyt tiedot ovat paikkansapitäviä, ajan tasalla ja riittävän laadukkaita ja täydellisiä;
- b) tiedot on kerätty laillisesti noudattaen kyseisessä luvussa säädettyjä suojatoimia;
- c) hakijalle on annettu asetuksen (EY) N:o 767/2008 37 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot; ja

- d) hakija antaa hakemuksen tekohetkellä suostumuksensa tietojensa käsittelyyn asetuksen (EY) N:o 767/2008 säännösten mukaisesti.

4. Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset voivat 28 päivän kuluessa siitä, kun niille on 2 kohdan nojalla ilmoitettu asiasta, ilmoittaa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille vastustavansa oleskeluluvan myöntämistä tai uusimista, jos hakijan Schengenin säännöstön mukaisesti katsotaan muodostavan uhan jäsenvaltion yleiselle järjestykselle¹, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, myös Schengenin tietojärjestelmässä tehdyn kuulutuksen perusteella. Tässä tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset eivät saa myöntää oleskelulupaa tai uusia sitä, ja niiden on ilmoitettava hakijalle tästä päätöksestä ja annettava hakijalle Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot. Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on hakijan pyynnöstä ja ottaen asianmukaisesti huomioon kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaiset velvoitteensa ilmoitettava hakijalle

- a) päätöksestään vastustaa oleskeluluvan myöntämistä tai uusimista;
- b) oleskeluluvan myöntämisen tai uusimisen vastustamisen syyt, joiden perusteella hakijan katsotaan muodostavan uhan yleiselle järjestykselle, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, sekä, jos se on tarkoituksenmukaista, syiden olennainen sisältö; ja
- c) asianmukaiset kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaiset oikeussuojakeinot.

Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tähän kohtaan.

¹ Yleisen järjestyksen vuoksi toteutettavien toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia, ja niiden on perustuttava yksinomaan asianomaisen henkilön omaan käyttäytymiseen, jonka on muodostettava todellinen, välitön ja riittävän vakava uhka, joka vaikuttaa johonkin yhteiskunnan olennaiseen etuun.

5. Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset voivat ilmoittaa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille, että 4 kohdassa tarkoitettua 28 päivän määräaika pidennetään enintään 14 päivällä. Jos 4 kohdassa tarkoitetun 28 päivän aikana ei saada vastausta, vastauksen on katsottava olevan myönteinen. Joka tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on pidättäydyttävä myöntämästä tai uusimasta oleskelulupaa ennen 4 kohdassa tarkoitetun 28 päivän määräajan päättymistä, sellaisena kun se on pidennetty tämän kohdan nojalla.

Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tähän kohtaan.

6. Kun oleskeluluvan haltijan oleskelua on syytä vastustaa, muun muassa silloin, kun haltijan katsotaan muodostavan uhan jäsenvaltion yleiselle järjestykselle, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, myös Schengenin tietojärjestelmässä tehdyn kuulutuksen perusteella, Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on pyydettävä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisia viranomaisia peruuttamaan kyseinen oleskelulupa. Tässä tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on peruutettava oleskelulupa viipymättä ja annettava hakijalle Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot. Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on oleskeluluvan haltijan pyynnöstä ja ottaen asianmukaisesti huomioon kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaiset velvoitteensa ilmoitettava oleskeluluvan haltijalle

- a) päätöksestään pyytää oleskeluluvan peruuttamista;
- b) syyt, joiden perusteella oleskeluluvan haltijan katsotaan muodostavan uhan yleiselle järjestykselle, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, sekä, jos se on tarkoituksenmukaista, syiden olennainen sisältö; ja

- c) asianmukaiset kansallisen lainsäädännön ja unionin oikeuden mukaiset oikeussuojakeinot.

Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tähän kohtaan.

7. Kun oleskelulupa myönnetään tai kun sitä ei peruuteta, koska Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset eivät ole sitä vastustaneet 4 tai 6 kohdan nojalla ja huolimatta Schengenin tietojärjestelmässä olevasta maahantulokieltoa tai palauttamista koskevasta kuulutuksesta, oleskelulupa ei anna haltijalleen oikeutta tulla jäsenvaltioiden alueelle.

8. Gibraltaria koskevan oleskeluluvan on oltava unionin oikeudessa säädetyn yhtenäisen kaavan mukainen, ja siinä on oltava selkeät merkinnät siitä, että se on voimassa Gibraltariassa.

9. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, toimittaa Espanjan kuningaskunnalle Gibraltaria koskevien lupien mallit ja niihin mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset, jotta Espanjan kuningaskunta voi ilmoittaa niistä Euroopan komissiolle Schengenin rajasäännösten 39 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

10. Espanjan kuningaskunta nimeää 68 artiklan mukaisesti viranomaisen, joka vastaa tässä artiklassa tarkoitettusta tietojen vastaanottamisesta. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittaa 68 artiklan mukaisesti viranomaisen, joka vastaa Gibraltaria koskevien oleskelulupahakemusten vastaanottamisesta, oleskelulupien myöntämisestä tai uusimisesta ja tässä artiklassa tarkoitettusta tietojen toimittamisesta Espanjan kuningaskunnalle.

11. Edellä olevia 2–7 kohtaa ei sovelleta

- a) unionin kansalaisiin ja direktiivin 2004/38/EY 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuihin unionin kansalaisten perheenjäseniin heidän kansalaisuudestaan riippumatta;

b) Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan, Sveitsin valaliiton, Andorran ruhtinaskunnan tai San Marinon tasavallan kansalaisiin ja kansalaisuudesta riippumatta heidän perheenjäseniinsä, joilla on unionin tekemien sopimusten nojalla vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen kuin a alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä;

12. Kun Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset ovat 4 kohdan mukaisesti vastustaneet oleskeluluvan myöntämistä henkilöille, jotka on lähetetty Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen palvelukseen tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja heidän kanssaan samassa taloudessa eläville perheenjäsenille, heille on myönnettävä alueellisesti voimassa oleva oleskelulupa, joka on voimassa ainoastaan Gibraltariassa.

52 ARTIKLA

Oleskelulupia koskeva siirtymäsääntö

1. Oleskeluluvat, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset ovat myöntäneet ennen tämän sopimuksen voimaantulopäivää, pysyvät voimassa kaksi kalenterivuotta kyseisestä päivästä tai niiden voimassaolon päättymispäivään asti sen mukaan, kumpi ajankohdista on aikaisempi.

2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, toimittaa Espanjan kuningaskunnalle tällaisten lupien mallit ja niihin mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset, jotta Espanjan kuningaskunta voi ilmoittaa niistä Euroopan komissiolle Schengenin rajasäännösten 39 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

3. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille tämän sopimuksen voimaantulohetkellä voimassa olevien oleskelulupien haltijat. Kun haltijan katsotaan Schengenin säännösten mukaisesti muodostavan uhan jäsenvaltion yleiselle järjestykselle¹, sisäiselle turvallisuudelle, kansanterveydelle tai kansainvälisille suhteille, Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset voivat asiaankuuluvien unionin, kansallisten ja kansainvälisten tietokantojen, Schengenin tietojärjestelmä mukaan lukien, avulla tällaisille henkilöille tehtyjen tarkastusten perusteella pyytää Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisia viranomaisia peruuttamaan oleskeluluvan. Saatuaan tällaisen pyynnön Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on peruutettava asianomainen oleskelulupa edellyttäen, että päätökseen voidaan hakea muutosta kansallisessa tuomioistuimessa.

Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tähän kohtaan.

4. Edellä olevaa 3 kohtaa ei sovelleta

- a) unionin kansalaisiin ja direktiivin 2004/38/EY 2 ja 3 artiklassa tarkoitettuihin unionin kansalaisten perheenjäseniin heidän kansalaisuudestaan riippumatta;
- b) Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan, Sveitsin valaliiton, Andorran ruhtinaskunnan tai San Marinon tasavallan kansalaisiin ja kansalaisuudesta riippumatta heidän perheenjäseniinsä, joilla on unionin tekemien sopimusten nojalla a alakohdassa tarkoitettuja oikeuksia vastaava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen.

¹ Yleisen järjestyksen vuoksi toteutettavien toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia, ja niiden on perustuttava yksinomaan asianomaisen henkilön omaan käyttäytymiseen, jonka on muodostettava todellinen, välitön ja riittävän vakava uhka, joka vaikuttaa johonkin yhteiskunnan olennaiseen etuun.

2 LUKU

KANSAINVÄLISTÄ SUOJELUA KOSKEVAT HAKEMUKSET JA PALAUTTAMINEN

53 ARTIKLA

Kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset

1. Kun henkilö tekee kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen Gibraltarissa, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset vastaavat hakemuksen käsittelystä, jollei 6–10 kohdasta muuta johdu.
2. Kun 1 kohdassa tarkoitettu kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehty, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on saatettava hakija toisen linjan tarkastusalueelle hakemuksen rekisteröimistä varten, jollei 5 kohdasta muuta johdu. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on välittömästi ilmoitettava asiasta Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille, jollei 5 kohdasta muuta johdu.
3. Kun henkilö on 29 artiklan 2 kohdan nojalla suoritettavissa rajatarkastuksissa, hän voi tehdä kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille tai Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 1 kohdan soveltamista.
4. Kun henkilö tekee kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ennen 29 artiklan 2 kohdan nojalla suoritettavia rajatarkastuksia tai niiden aikana, kyseiset tarkastukset on vietävä päätökseen.

Siinä tapauksessa, että rajatarkastukset edellyttävät 34 artiklassa tarkoitettujen jatkotoimien toteuttamista, tällaiset toimet on toteutettava siten, että kunnioitetaan oikeutta kansainväliseen suojeluun ja noudatetaan palauttamiskiellon periaatetta eikä heikennetä niitä.

Kun 3 kohdassa tarkoitettu kansainvälistä suojelua koskeva hakemus on tehty, niiden toimivaltaisten viranomaisten, joilta suojelua on haettu, on saatettava hakija toisen linjan tarkastusalueelle hakemuksen rekisteröimistä varten, jollei 5 kohdasta muuta johdu.

Kun henkilö tekee kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille, Espanjan kuningaskunta vastaa hakemuksen käsittelystä unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Kun henkilö tekee kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, vastaa hakemuksen käsittelystä kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jollei 6–10 kohdasta muuta johdu.

5. Tutkiessaan yksittäisiä hakemuksia ja sen jälkeen, kun hakemusta koskeva lopullinen päätös on tehty, toimivaltaiset viranomaiset eivät saa

- a) paljastaa sellaiselle osapuolelle tai sellaisille osapuolille, jonka tai joiden epäillään vainoavan hakijaa tai aiheuttavan hänelle vakavaa haittaa, yksittäiseen kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseen liittyviä tietoja tai sitä, että hakemus on tehty;

b) hankkia tietoja sellaiselta osapuolelta tai sellaisilta osapuolilta, jonka tai joiden epäillään vainoavan hakijaa tai aiheuttavan hänelle vakavaa haittaa, sellaisella tavalla, jonka seurauksena tämä tai nämä saisivat suoraan tietää, että asianomainen hakija on tehnyt hakemuksen, ja joka vaarantaisi hakijan tai hänestä riippuvaisten henkilöiden ruumiillisen koskemattomuuden tai hänen alkuperämaassa vielä asuvien perheenjäsentensä vapauden ja turvallisuuden.

6. Kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, vastaa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä, hakemusta käsiteltäessä on noudatettava vaatimuksia, jotka ovat vähintään vastaavia kuin vaatimukset, joita unionissa sovelletaan kansainvälisen suojelun myöntämiskriteereihin ja sisältöön sekä kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyyn sovellettaviin menettelyihin ja hakijoiden vastaanotto-olosuhteisiin.

7. Kun Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille 2 kohdan mukaisesti ilmoitetaan kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta, ne voivat 14 päivän kuluessa ilmoittaa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille vastustavansa sitä, että Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, myöntää kansainvälistä suojelua. Tässä tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on pidättäydyttävä myöntämästä kansainvälistä suojelua siihen asti, kunnes ne ovat ottaneet Espanjan kuningaskunnan mahdollisesti toimittamat tiedot kaikilta osin huomioon. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on annettava lopullinen päätös ja siihen johtaneet syyt tiedoksi Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille, jollei 5 kohdasta muuta johdu.

Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille, jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua 14 päivän määräaika pidennetään enintään 14 päivällä. Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun 14 päivän määräajan päättymiseen mennessä ei saada vastausta tai jos alkuperäisen 14 päivän määräajan pidennys tämän alakohdan nojalla on päättynyt, vastauksen on katsottava olevan myönteinen. Joka tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on pidättäydyttävä myöntämästä kansainvälistä suojelua ennen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun 14 päivän määräajan, sellaisena kun se on pidennetty tämän kohdan nojalla, päättymistä.

8. Kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, vastaa kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä, se toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että hakijan, joka ei ole unionin kansalainen, ei sallita tulla jäsenvaltioiden alueelle kansainvälistä suojelua koskevan menettelyn aikana, ja hänen tulonsa jäsenvaltioiden alueelle estetään siihen asti, kunnes hakemuksesta on tehty lopullinen päätös.

Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on mahdollisimman pian ja viimeistään 72 tunnin kuluttua henkilön saattamisesta toisen linjan tarkastusalueelle otettava 1 kohdassa tarkoitetun kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tehneen henkilön, joka ei ole unionin kansalainen, tiedot ja siirrettävä ne eurooppalaiseen tietokantaan turvapaikanhakijoiden sormenjälkien vertailua varten (Eurodac).

9. Kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, myöntää henkilölle kansainvälistä suojelua, hänelle on myönnettävä oleskelulupa, jonka alueellisen voimassaolon on rajoituttava Gibraltariin.

Kun kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen hylkäämisestä on tehty lopullinen päätös, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että asianomainen henkilö poistetaan Gibraltarista sellaisia sääntöjä ja suojatoimia noudattaen, joilla varmistetaan direktiivissä 2008/115/EY säädettyjä vaatimuksia vastaavat vaatimukset.

10. Kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, vastaa kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta ja hakija on matkustanut laittomasti jäsenvaltioon tai valtioon, joka on tehnyt unionin kanssa sopimuksen niistä kriteereistä ja mekanismeista, joilla turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastaava valtio ratkaistaan, hakija on palautettava Gibraltariin.

3 LUKU

POLIISIYHTEISTYÖ

54 ARTIKLA

Tietojenvaihto

1. Tämän artiklan tavoitteena on, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset voivat kansallisen lainsäädäntönsä mukaisin edellytyksin ja toimivaltansa rajoissa ja siltä osin kuin siitä ei määrätä tässä luvussa ja tämän osan V osaston 2 luvussa avustaa toisiaan luovuttamalla merkityksellisiä tietoja seuraavia tarkoituksia varten:

- a) rikosten ennalta estäminen, tutkiminen, paljastaminen tai rikoksiin liittyvät syytetoimet, mukaan lukien järjestäytyneen rikollisuuden ja laittoman kaupan torjuminen;
- b) rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpano;
- c) yleiseen turvallisuuteen kohdistuvilta uhkilta suojautuminen ja niiden ehkäiseminen; ja
- d) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisy ja torjuminen.

2. Tässä artiklassa 'toimivaltaisella viranomaisella' tarkoitetaan kotimaista poliisi-, tulli- tai muuta viranomaista, joka on kansallisen lainsäädännön nojalla toimivaltainen toteuttamaan toimia 1 kohdassa määrättyjä tarkoituksia varten.
3. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltainen viranomainen tai jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää tietoja, mukaan lukien tiedot etsintäkuulutetuista ja kadonneista henkilöistä sekä esineistä, tai tällaisia tietoja voidaan luovuttaa oma-aloitteisesti Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiselle viranomaiselle tai jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Tietoja voidaan luovuttaa pyynnöstä tai oma-aloitteisesti tiedot luovuttavaan toimivaltaiseen viranomaiseen sovellettavan kansallisen lainsäädännön edellytysten mukaisesti ja sen toimivallan rajoissa.
4. Tietoja voidaan pyytää ja luovuttaa siltä osin kuin pyynnön esittävään tai tiedot luovuttavaan toimivaltaiseen viranomaiseen sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä, että pyyntö tai tietojen luovuttaminen on tehtävä tai välitettävä oikeusviranomaisten kautta.
5. Kiireellisissä tapauksissa tiedot luovuttavan toimivaltaisen viranomaisen on vastattava pyyntöön tai luovutettava tiedot oma-aloitteisesti mahdollisimman pian.

6. Pyynnön esittävä jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltainen viranomainen voi pyynnön esittäessään tai myöhemmin asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön nojalla pyytää tiedot luovuttaneelta Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltion viranomaiselta suostumusta tietojen käyttämiseen todistelutarkoituksiin oikeusviranomaisessa käytävässä menettelyssä. Tiedot luovuttanut viranomainen voi tämän osan V osaston 6 luvun määräyksissä ja kansallisessa lainsäädännössä vahvistetuin edellytyksin antaa suostumuksensa siihen, että tietoja käytetään todistelutarkoituksiin jäsenvaltion oikeusviranomaisessa, kun pyynnön esittävä viranomainen on kyseisen jäsenvaltion viranomainen, tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, oikeusviranomaisessa, kun pyynnön esittävä viranomainen on Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viranomainen. Samoin luovutettaessa tietoja oma-aloitteisesti tiedot luovuttanut viranomainen voi antaa suostumuksensa siihen, että tietoja käytetään todistelutarkoituksiin jäsenvaltion oikeusviranomaisen menettelyssä, kun tiedot luovutetaan kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiselle viranomaiselle, kun tiedot luovutetaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos suostumusta ei tämän kohdan nojalla anneta, saatuja tietoja ei saa käyttää todistelutarkoituksiin oikeusviranomaisen menettelyissä.

7. Tiedot luovuttanut viranomainen voi asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön nojalla asettaa luovutettujen tietojen käytölle ehtoja.

8. Toimivaltainen viranomainen voi toimivaltansa rajoissa luovuttaa tämän artiklan nojalla kaikentyyppisiä hallussaan olevia tietoja, jollei niihin sovellettavasta kansallisesta lainsäädännöstä muuta johdu. Tähän voi sisältyä muista lähteistä peräisin olevia tietoja ainoastaan, jos kyseisten tietojen edelleen välittäminen on sallittua niissä puitteissa, joissa tiedot luovuttanut toimivaltainen viranomainen on ne saanut.

9. Jollei 73 artiklasta muuta johdu, tietoja voidaan luovuttaa tämän artiklan nojalla mitä tahansa asianmukaista viestintäkanavaa käyttäen, mukaan lukien suojattu viestintäyhteys tietojen luovuttamiseksi Europolin kautta.

10. Kaikki tämän artiklan mukaiset viralliset viestit ja ilmoitukset on hoidettava 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 5 kohdan soveltamista. Tämä ei koske viestejä ja päätöksiä, jotka liittyvät kiireellisiin operatiivisiin tai logistisiin asioihin.

55 ARTIKLA

Tarkkailun jatkuminen

1. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset tai Espanjan kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset, jotka osana rikostutkintaa tarkkailevat tapauksen mukaan Espanjan kuningaskunnassa tai Gibraltariassa liitteessä 8 lueteltuun rikokseen osalliseksi epäiltyä henkilöä tai tarkkailtavaa henkilöä, joka voi auttaa tällaisen henkilön tunnistamisessa tai jäljittämisessä, voivat jatkaa heidän tarkkailuaan Gibraltariassa tai Espanjan kuningaskunnassa asiaa koskevaa Schengenin säännöstöä noudattaen.
2. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan välisissä hallinnollisissa järjestelyissä on vahvistettava käytännön järjestelyt, jotka koskevat 1 kohdassa tarkoitettuun tarkkailun jatkumiseen liittyviä toimivaltaisten viranomaisten tehtävien hoitamista ja operatiivisen yhteistyön näkökohtia.

56 ARTIKLA

Keskeytymätön takaa-ajo

1. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, virkamiehet, jotka seuraavat henkilöä, joka on tavattu itse teosta tekemässä jotakin liitteessä 8 lueteltua rikosta tai osallistumassa sellaiseen, saavat jatkaa takaa-ajoa Espanjassa, ja Espanjan kuningaskunnan virkamiehet saavat jatkaa tällaista takaa-ajoa Gibraltariissa, asiaa koskevaa Schengenin säännöstöä noudattaen.

Sama koskee takaa-ajettua henkilöä, joka on paennut tutkintavankeuden tai vankeusrangaistuksen aikana.

2. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan välisissä hallinnollisissa järjestelyissä on vahvistettava käytännön järjestelyt, jotka koskevat 1 kohdassa tarkoitettuun takaa-ajoon liittyviä toimivaltaisten viranomaisten tehtävien hoitamista ja operatiivisen yhteistyön näkökohtia.

57 ARTIKLA

Viestintä

1. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta perustavat ja pitävät yllä viestintäkanavia ja muita suoria yhteyksiä, joilla helpotetaan poliisi- ja tulliyhteistyötä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan välillä, erityisesti jotta tietoja voidaan toimittaa oikea-aikaisesti tarkkailun jatkumista ja keskeytymätöntä takaa-ajoa varten.

2. Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta tarkastelevat muita mahdollisuuksia parantaa suoraan viestintää poliisi- ja tulliviranomaistensa välillä. Tällaisia järjestelyjä koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan kahdenvälisesti.

58 ARTIKLA

Yhteiset operaatiot

1. Poliisiyhteistyön parantamiseksi yhtäältä unionin ja jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja toisaalta Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset voivat yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi ja rikosten ehkäisemiseksi ottaa käyttöön yhteisiä partioita ja muita yhteisiä operaatioita, joihin kummankin osapuolen nimetyt virkamiehet tai muut virkamiehet osallistuvat tapauksen mukaan jäsenvaltioissa tai Gibraltariassa.
2. Unioni antaa jäsenvaltioidensa osalta ja Yhdistynyt kuningaskunta Gibraltarin osalta tiedoksiantoja, jotka koskevat tämän artiklan soveltamisessa toimivaltaisia viranomaisia ja joissa vahvistetaan yhteistyön edellytykset ja käytännön näkökohdat unionin oikeutta noudattaen. Näissä edellytyksissä on muun muassa täsmennettävä, voivatko 1 kohdassa tarkoitetut nimetyt virkamiehet tai muut virkamiehet käyttää toimeenpanovaltuuksia, miten vastuu lähettävän osapuolen virkamiesten toimista määräytyy sekä mitä lainsäädäntöä sovelletaan.
3. Jäsenvaltion alueella toteutettavalle yhteiselle operaatiolle tai Gibraltarin alueella toteutettavalle yhteiselle operaatiolle, yhteispartioinnin muodossa toteutettavat yhteiset operaatiot mukaan lukien, on saatava ennen yhteistä operaatiota nimenomainen lupa kyseiseltä jäsenvaltiolta tai, Gibraltarin osalta, Yhdistyneeltä kuningaskunnalta, jonka on myös osallistuttava siihen.

59 ARTIKLA

Tietokannat

1. Unioni varmistaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, nimetyt virkamiehet tai muut virkamiehet, jotka osallistuvat 58 artiklassa tarkoitettuihin yhteisiin operaatioihin, voivat käyttää jäsenvaltiossa toteutettavan yhteisen operaation aikana asiaan liittyviä omia tietokantojaan ja kansainvälisiä tietokantoja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, lainsäädännön sallimalla tavalla.

2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa, että 58 artiklassa tarkoitettuihin yhteisiin operaatioihin osallistuvat jäsenvaltioiden virkamiehet voivat käyttää Gibraltarissa toteutettavan yhteisen operaation aikana asiaan liittyviä omia kansallisia tietokantojaan, unionin tietokantoja ja kansainvälisiä tietokantoja kansallisen lainsäädäntönsä sallimalla tavalla.

60 ARTIKLA

Suojelu ja avustaminen yhteisen operaation aikana

Yhteiseen operaatioon osallistuvat jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, huolehtivat siitä, että niiden alueella 58 artiklan mukaisesti yhteiseen operaatioon osallistuvat virkamiehet saavat tehtäviensä hoitamisessa saman suojelun ja avun kuin niiden omat virkamiehet.

61 ARTIKLA

Matkustajarekisteritiedot

Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa, että liikenteenharjoittajat siirtävät Gibraltarille saapuvia lentoja koskevat matkustajarekisteritiedot (PNR-tiedot) Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille. Tällaisten siirtojen on oltava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/681¹ vaatimusten mukaisia.

Sovelletaan 19 artiklaa.

62 ARTIKLA

Vahvistetut poliisitarkastukset

1. Rikosten ja laittoman muuttoliikkeen ehkäisemiseksi Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava tarvittaessa riskinarvioinnin perusteella tehostettuja poliisitarkastuksia Gibraltarissa ja Espanjan kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten vastaavasti viereisellä raja-alueella.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tehostetut poliisitarkastukset voidaan toteuttaa 58 artiklan mukaisten yhteisten operaatioiden muodossa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/681, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 132, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj>).

63 ARTIKLA

Sovellettavat unionin oikeuden säännökset

Liitteessä 9 lueteltuja unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja Gibraltariissa.

Sovelletaan 19 artiklaa.

IV OSASTO

TÄYTÄNTÖÖNPANO, SOVELTAMINEN, ARVIOINTI JA NOUDATTAMISEN VALVONTA

64 ARTIKLA

Schengen-arvioinnit

Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ottaa vastaan unionin ja jäsenvaltioiden edustajat ja asiantuntijat, joita ovat nimenneet unionin virastot, jotka arvioivat Schengenin säännösten soveltamista Espanjan kuningaskunnassa tämän osan nojalla. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, avustaa tällaisia edustajia ja helpottaa heidän neuvoston asetuksessa (EU) 2022/922¹ säädettyjen tehtäviensä suorittamista, mukaan lukien mutta ei yksinomaan käynnit ja tarkastukset, jotka kohdistuvat Gibraltarissa sijaitsevaan infrastruktuuriin.

Heti kun Espanjan kuningaskunta saa tällaisia käyntejä koskevan ilmoituksen asetuksen (EU) 2022/922 19 artiklan 3 ja 4 kohdan nojalla, se ilmoittaa asiasta Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta.

¹ Neuvoston asetus (EU) 2022/922, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2022, arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta (EUVL L 160, 15.6.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/922/oj>).

65 ARTIKLA

Tämän osan täytäntöönpanon arviointi

Henkilöiden liikkumisen erityiskomitea saattaa tämän osan täytäntöönpanoa ja 33 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja hallinnollisia järjestelyjä koskevan arvioinnin päätökseen viimeistään neljän vuoden kuluttua tämän osan voimaantulosta. Siihen mennessä henkilöiden liikkumisen erityiskomitea antaa kuulemisten jälkeen yhteistyöneuvostolle arvioinnista kertomuksen. Kyseiseen kertomukseen sisältyy arvio 33 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuista hallinnollisista järjestelyistä, ja siinä esitetään osapuolten edustajien yhteinen arvio tai vaihtoehtoisesti kummankin osapuolen edustajien arvio.

66 ARTIKLA

Tämän sopimuksen irtisanominen tämän osan täytäntöönpanon arvioinnin jälkeen

1. Kun 65 artiklassa tarkoitettu arviointi on saatu päätökseen, unioni voi, myös Espanjan kuningaskunnan pyynnöstä, ja Yhdistynyt kuningaskunta voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti diplomaattiteitse, sanotun kuitenkin rajoittamatta 334 artiklan soveltamista. Sopimuksen ja sitä täydentävien sopimusten voimassaolo päättyy ilmoittamispäivää seuraavan kahdennentoista kuukauden ensimmäisenä päivänä.
2. Jos Espanjan kuningaskunta on 1 kohdan nojalla pyytänyt unionia irtisanomaan tämän sopimuksen, unioni toteuttaa sisäisten menettelyidensä mukaisesti tarvittavat toimenpiteet tämän sopimuksen irtisanomiseksi.

Velvoitteiden keskeyttäminen

1. Siinä tapauksessa, että tämän osan mukaisia sitoumuksia laiminlyödään vakavasti, tai kun jompikumpi osapuoli katsoo, että unionin ja Gibraltarin välisten rajatarkastusten puuttumisen vuoksi sen sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu vakava ja pitkäkestoinen uhka, kumpi tahansa osapuoli voi toista osapuolta kuultuaan keskeyttää väliaikaisesti tämän osan I–V osaston mukaisten velvoitteidensa täytäntöönpanon sen estämättä, mitä 334 artiklassa määrätään, ja noudattaen kaikilta osin velvoitteita, joita osapuolilla on yleisen järjestyksen, sisäisen turvallisuuden takaamisen ja oman ulkorajaosuutensa hallinnoinnin osalta. Unioni ottaa Espanjan kuningaskunnan kannan asianmukaisesti huomioon.
2. Jos jompikumpi osapuoli aikoo 1 kohdan mukaisesti keskeyttää velvoitteensa, se ilmoittaa tästä viipymättä toiselle osapuolelle yhteistyöneuvoston välityksellä. Tällaisessa ilmoituksessa mainitaan ajanjakso, jona osapuoli aikoo soveltaa velvoitteidensa väliaikaista keskeyttämistä. Osapuolen velvoitteiden väliaikainen keskeyttäminen tulee voimaan kahdeksan päivän kuluttua ilmoituksesta tai jonakin myöhempänä, ilmoituksessa mainittuna päivänä. Tämän perusteella jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, palauttavat rajavalvonnan unionin ja Gibraltarin välille.

68 ARTIKLA

Ilmoitukset, tiedoksiannot, varaumat ja nimeämiset

1. Espanjan kuningaskunta ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, tekevät 50 artiklan 9 kohdassa ja 51 artiklan 10 kohdassa määrätyt ilmoitukset ja nimeämiset tämän sopimuksen voimaantulopäivään mennessä.
2. Unioni jäsenvaltioiden osalta ja Yhdistynyt kuningaskunta Gibraltarin osalta antavat 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedoksiannot samaan päivään mennessä.
3. Unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, tekevät 121 artiklan 2 kohdassa, 122 artiklan 2 kohdassa ja 130 artiklan 4 kohdassa määrätyt ilmoitukset tämän sopimuksen voimaantulopäivään mennessä.
4. Jos tällaista ilmoitusta ei ole tehty 1 kohdassa tarkoitettuna ajankohtana, ilmoituksia on mahdollista tehdä mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta.

Kyseisen välikauden aikana jokainen jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, jonka osalta ei ole tehty 121 artiklan 2 kohdassa, 122 artiklan 2 kohdassa tai 130 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta ja jonka osalta ei ole annettu tietoa, että ilmoitusta ei ole tarkoitus tehdä, voi hyödyntää kyseisessä artiklassa määrättyjä mahdollisuuksia ikään kuin tällainen ilmoitus olisi kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, osalta tehty. Kun on kyse 122 artiklan 2 kohdasta, jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi hyödyntää kyseisessä artiklassa määrättyjä mahdollisuuksia vain siltä osin kuin se on ilmoituksen tekemistä koskevien kriteereiden mukaista.

5. Tämän sopimuksen allekirjoittamiseen mennessä unioni, toimien minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta, voi ilmoittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, että tiettyjä tämän osan V osaston 5 luvun määräyksistä johtuvia velvoitteita, jotka on yksilöity ilmoituksessa, ei sovelleta unioniin kyseisen jäsenvaltion osalta ennen kuin unioni ilmoittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle henkilöiden liikkumisen erityiskomiteassa, että asiaan kuuluvat perustuslailliset vaatimukset mainittujen määräysten soveltamiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa on täytetty.

6. Seuraavissa säännöksissä tarkoitetut ilmoitukset voidaan tehdä milloin tahansa:

- a) 118 artiklan 4 kohta;
- b) 124 artiklan 1 kohta;
- c) 125 artiklan 3 kohta;
- d) 144 artiklan 1 ja 2 kohta;
- e) 145 artiklan 1 ja 2 kohta;
- f) 165 artiklan 4 kohta;
- g) 166 artiklan 5 kohta;
- h) 167 artiklan 5 kohta;
- i) 176 artiklan 2 kohta; ja

j) 184 artiklan 3 ja 8 kohta.

7. Seuraavissa säännöksissä tarkoitettuja ilmoituksia ja tiedoksiantoja voidaan muuttaa milloin tahansa:

a) 58 artiklan 2 kohta;

b) 124 artiklan 1 kohta;

c) 125 artiklan 3 kohta; ja

d) 184 artiklan 3 ja 8 kohta.

8. Seuraavissa säännöksissä tarkoitetut ilmoitukset voidaan peruuttaa milloin tahansa:

a) 121 artiklan 2 kohta;

b) 122 artiklan 2 kohta;

c) 124 artiklan 1 kohta;

d) 130 artiklan 4 kohta;

e) 165 artiklan 4 kohta;

f) 166 artiklan 5 kohta; ja

g) 167 artiklan 5 kohta.

9. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittaa viimeistään tämän sopimuksen voimaantulopäivänä unionille seuraavat viranomaiset:

- a) 74 artiklan a alakohdassa tarkoitettu viranomainen, jota pidetään toimivaltaisena viranomaisena tämän osan V osaston 2 lukua sovellettaessa, ja lyhyt kuvaus sen toimivallasta;
- b) 90 artiklan d alakohdassa tarkoitettu viranomainen, jota pidetään toimivaltaisena viranomaisena tämän osan V osaston 3 lukua sovellettaessa, ja lyhyt kuvaus sen toimivallasta;
- c) 117 artiklan b alakohdassa tarkoitettu viranomainen, jolla on Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisen lainsäädännön nojalla toimivalta panna pidätysmääräys täytäntöön;
- d) 117 artiklan c alakohdassa tarkoitettu viranomainen, jolla on Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisen lainsäädännön nojalla toimivalta antaa pidätysmääräys;
- e) 142 artiklan 4 kohdan nojalla ilmoitettu viranomainen; ja
- f) 182 artiklan 1 kohdan nojalla ilmoitettu keskusviranomainen.

10. Unioni ilmoittaa viimeistään tämän sopimuksen voimaantulopäivänä tapauksen mukaan omasta tai jäsenvaltioidensa puolesta Yhdistyneelle kuningaskunnalle seuraavat viranomaiset:

- a) 117 artiklan b alakohdassa tarkoitettu viranomainen, jolla on kunkin jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla toimivalta panna pidätysmääräys täytäntöön;
- b) 117 artiklan c alakohdassa tarkoitettu viranomainen, jolla on kunkin jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla toimivalta antaa pidätysmääräys;
- c) kunkin jäsenvaltion 142 artiklan 4 kohdan nojalla ilmoitettu viranomainen;
- d) 153 artiklassa tarkoitettu unionin elin;
- e) kunkin jäsenvaltion 182 artiklan 1 kohdan nojalla ilmoitettu keskusviranomainen; ja
- f) 182 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti nimetty unionin elin ja tieto siitä, onko se nimetty myös keskusviranomaiseksi kyseisen kohdan viimeisen virkkeen nojalla.

11. Unionin antaessa tässä artiklassa tarkoitetun ilmoituksen tai tiedoksiannon se täsmentää, mitä sen jäsenvaltioista ilmoitus tai tiedoksianto koskee vai antaako se ilmoituksen tai tiedoksiannon omasta puolestaan.
12. Unioni, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta voivat tapauksen mukaan 2, 9 ja 10 kohdan osalta ilmoittaa useamman kuin yhden viranomaisen, ja ne voivat rajoittaa tällaiset ilmoitukset ainoastaan tiettyihin tarkoituksiin.
13. Edellä 9 ja 10 kohdassa tarkoitettuja ilmoituksia voidaan muuttaa milloin tahansa.
14. Kaikki tässä artiklassa tarkoitetut ilmoitukset, tiedoksiannot, varaumat ja nimeämiset on tehtävä 6 artiklan mukaisesti perustetun mekanismin kautta.

69 ARTIKLA

Turvallisuuteen perustuvat poikkeukset

Mikään tämän osan I–IV osastossa ei estä osapuolia tai jäsenvaltioita toteuttamasta toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen niiden kansallisen turvallisuuden takaamiseksi.

V OSASTO

LAINVALVONTA- JA OIKEUSYHTEISTYÖ

1 LUKU

TAVOITE JA SOVELTAMISALA

70 ARTIKLA

Tavoite

1. Tämän osaston tavoitteena on määrätä jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen sekä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välisestä lainvalvonta- ja oikeusyhteistyöstä, joka liittyy rikosten ennalta estämiseen, tutkimiseen, paljastamiseen ja rikoksiin liittyviin syytetoimiin sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemiseen ja torjuntaan.
2. Tätä osastoa sovelletaan ainoastaan lainvalvonta- ja oikeusyhteistyöhön rikosasioissa, jota tehdään yksinomaan unionin ja jäsenvaltioiden sekä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välillä. Sitä ei sovelleta tilanteisiin, joita syntyy jäsenvaltioiden välillä tai jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen välillä, eikä sitä sovelleta sellaisten viranomaisten toimintaan, jotka vastaavat kansallisesta turvallisuudesta kyseisellä alalla.

71 ARTIKLA

Yhteistyön laajuus siinä tapauksessa, että jäsenvaltio ei enää osallistu
vastaaviin unionin oikeuden mukaisiin toimenpiteisiin

1. Tätä artiklaa sovelletaan, jos jäsenvaltio lakkaa osallistumasta tämän osaston määräyksiä vastaaviin lainvalvonta- ja oikeusyhteistyötä rikosasioissa koskeviin unionin oikeuden säännöksiin tai niihin perustuvien oikeuksien soveltaminen jäsenvaltioon lakkaa.
2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi ilmoittaa unionille kirjallisesti aikomuksestaan lopettaa tämän osaston säännösten soveltaminen kyseisen jäsenvaltion osalta.
3. Edellä olevan 2 kohdan nojalla tehty ilmoitus tulee voimaan siinä mainittuna päivänä, joka ei saa olla aikaisempi kuin päivä, jona jäsenvaltio lakkaa osallistumasta 1 kohdassa tarkoitettuihin unionin oikeuden säännöksiin tai niihin perustuvien oikeuksien soveltaminen jäsenvaltioon lakkaa.
4. Jos Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittaa tämän artiklan nojalla aikomuksestaan lopettaa tämän osaston määräysten soveltamisen, henkilöiden liikkumisen erityiskomitea kokoontuu päättämään tarvittavista toimenpiteistä sen varmistamiseksi, että tämän osaston nojalla aloitettu yhteistyö, johon lopettaminen vaikuttaa, saatetaan päätökseen asianmukaisella tavalla. Joka tapauksessa kaikkien sellaisten henkilötietojen osalta, jotka on saatu tämän osaston määräysten nojalla tehtävän yhteistyön kautta ennen kyseisten määräysten soveltamisen lopettamista, osapuolet varmistavat, että tietosuoja säilyy soveltamisen lopettamisen jälkeen tasolla, jolla se oli, kun henkilötiedot siirrettiin.

5. Unioni ilmoittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, diplomaattiteitse kirjallisesti päivämäärän, jona jäsenvaltion osallistuminen kyseisiin unionin lainsäädännön säännöksiin tai niihin perustuvien oikeuksien soveltaminen jäsenvaltioon alkaa uudelleen. Tämän osaston säännöksiä aletaan soveltaa uudelleen kyseisenä päivänä tai, jos se on myöhempi, ilmoitusta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.

6. Tämän artiklan soveltamisen helpottamiseksi unioni ilmoittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, jos jäsenvaltio lakkaa osallistumasta tämän osaston määräyksiä vastaaviin lainvalvonta- ja oikeusyhteistyötä rikosasioissa koskeviin unionin oikeuden säännöksiin tai niihin perustuvien oikeuksien soveltaminen jäsenvaltioon lakkaa.

2 LUKU

YHTEISTYÖ EUROPOLIN KANSSA

72 ARTIKLA

Tavoite

Tämän luvun tavoitteena on perustaa yhteistyösuhteet Europolin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten välille, jotta voidaan tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimintaa ja keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan vakavaa rikollisuutta, terrorismia ja johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia 75 artiklassa tarkoitettuja rikollisuuden muotoja.

73 ARTIKLA

Viestintä

Kaikki tässä luvussa tarkoitetut viestit ja ilmoitukset on toimitettava 77 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun Yhdistyneen kuningaskunnan kansallisen Europol-yhteyspisteen välityksellä tai 77 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen Yhdistyneen kuningaskunnan Europoliin lähettämien yhteyshenkilöiden kautta, jollei sovelleta 77 artiklan 2 kohtaa.

74 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

- a) 'toimivaltaisella viranomaisella' unionissa Europolia ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kotimaista lainvalvontaviranomaista, joka on kansallisen lainsäädännön nojalla vastuussa rikosten ehkäisemisestä ja torjunnasta Gibraltarissa;
- b) 'Europolilla' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/794¹, jäljempänä 'Europol-asetus', perustettua Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastoa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>).

75 ARTIKLA

Rikollisuuden muodot

1. Tämän luvun nojalla perustettu yhteistyö koskee liitteessä 10 lueteltuja Europolin toimivaltaan kuuluvia rikollisuuden muotoja, liitännäisrikokset mukaan lukien.
2. Liitännäisrikoksia ovat rikokset, jotka tehdään 1 kohdassa tarkoitettujen rikollisuuden muotojen toteuttamiseen tarvittavien välineiden hankkimiseksi, rikokset, jotka tehdään tällaisten rikosten helpottamiseksi tai suorittamiseksi, ja rikokset, jotka tehdään tällaisten rikosten rankaisemattomuuden varmistamiseksi.
3. Jos luetteloa Europolin toimivaltaan unionin oikeuden nojalla kuuluvista rikollisuuden muodoista muutetaan, henkilöiden liikkumisen erityiskomitea voi unionin ehdotuksesta muuttaa liitettä 10 vastaavasti siitä päivästä, jona Europolin toimivallan muutos tulee voimaan.

76 ARTIKLA

Yhteistyöalat

Yhteistyöhön voi tässä luvussa vahvistetuin edellytyksin tapahtuvan henkilötietojen vaihdon lisäksi ja Europol-asetuksessa määriteltyjen Europolin tehtävien mukaisesti kuulua erityisesti

- a) erityisosaamisen kaltaisten tietojen vaihto;

- b) yleisiä tilannekatsauksia;
- c) strategisen analyysin tuloksia;
- d) tietoa rikostutkintamenettelyistä;
- e) tietoa rikosten ennalta estämisen menetelmistä;
- f) osallistuminen koulutustoimintaan; ja
- g) neuvonta ja tuki yksittäisissä rikostutkinnoissa sekä operatiivinen yhteistyö.

77 ARTIKLA

Kansallinen yhteyspiste ja yhteyshenkilöt

1. Kauppa- ja yhteistyösopimuksen 568 artiklan 1 kohdan nojalla nimetty Yhdistyneen kuningaskunnan kansallinen Europol-yhteyspiste toimii keskitettynä yhteyspisteenä Europolin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten välillä.
2. Europolin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten välinen tietojen ja ilmoitusten vaihto tapahtuu Europolin ja 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen yhteyspisteen välillä paitsi silloin, kun suora tietojenvaihto on tarpeen kiireellisissä tapauksissa ja sekä Europol että asianomainen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltainen viranomainen pitävät sitä tarkoituksenmukaisena.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen yhteyspisteen on toimittava keskitettynä yhteyspisteenä myös henkilötietojen tarkastelun, oikaisemisen ja poistamisen osalta.
4. Myös Yhdistyneen kuningaskunnan Europolin kauppajäsenyksen 568 artiklan 4 kohdan nojalla lähettämät yhteyshenkilöt voivat helpottaa tässä luvussa vahvistettua yhteistyötä, joka koskee Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta. Myös Europolin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan lähettämä yhteyshenkilö voi helpottaa yhteistyötä, joka koskee Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta.
5. Yhdistynyt kuningaskunta varmistaa, että 4 kohdassa tarkoitetuilla yhteyshenkilöillä on nopea ja suora pääsy tehtäviensä suorittamiseen tarvittaviin Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kotimaisiin tietokantoihin.
6. Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen Gibraltarin vastaavien yhteyshenkilöiden tarkempiin tehtäviin, heidän oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa ja aiheutuviin kustannuksiin sovelletaan 86 artiklassa tarkoitettuja Europolin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtyjä käytännön järjestelyjä.
7. Operatiivisiin kokouksiin voidaan kutsua 4 kohdassa tarkoitettuja Gibraltarin vastaavia yhteyshenkilöitä ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten edustajia. Edellä 4 kohdassa tarkoitettujen Gibraltarin vastaavien yhteyshenkilöiden tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten järjestämiin kokouksiin voi osallistua jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden yhteyshenkilöitä, jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten edustajia, Europolin henkilöstöä ja muita sidosryhmiä.

78 ARTIKLA

Tietojenvaihto

1. Toimivaltaisten viranomaisten välisessä tietojenvaihdossa on noudatettava tämän luvun tavoitetta ja määräyksiä. Henkilötietoja saa käsitellä ainoastaan 2 kohdassa tarkoitettuja erityisiä tarkoituksia varten.
2. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava selvästi viimeistään henkilötietojen siirron yhteydessä, mitä erityistä tarkoitusta tai erityisiä tarkoituksia varten henkilötiedot siirretään. Kun tietoja siirretään Europolille, tällaisen siirron tarkoitus tai tarkoitukset on määritettävä Europol-asetuksessa säädettyjen erityisten käsittelyn tarkoitusten mukaisesti. Jos tiedot siirtävä toimivaltainen viranomainen ei ole tehnyt niin, vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen on yhteisymmärryksessä siirtävän viranomaisen kanssa käsiteltävä henkilötietoja määrittääkseen niiden merkityksen sekä tarkoituksen tai tarkoitukset, joita varten niitä on määrä jatkokäsitellä. Toimivaltaiset viranomaiset voivat käsitellä henkilötietoja muuta kuin sitä tarkoitusta varten, jota varten ne on luovutettu, ainoastaan siirtävän toimivaltaisen viranomaisen luvalla.
3. Henkilötiedot vastaanottavien toimivaltaisten viranomaisten on sitouduttava siihen, että kyseisiä tietoja käsitellään ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on siirretty. Henkilötiedot on poistettava heti, kun niitä ei enää tarvita tarkoitukseen, jota varten ne on siirretty.
4. Europolin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on määritettävä viipymättä ja joka tapauksessa viimeistään kuuden kuukauden kuluttua henkilötietojen vastaanottamisesta, tarvitaanko henkilötietoja ja missä määrin niitä tarvitaan tarkoitukseen, jota varten ne on siirretty, ja ilmoitettava asiasta tiedot siirtäneelle viranomaiselle.

Siirrettyihin henkilötietoihin pääsyn ja niiden edelleenkäytön rajoittaminen

1. Henkilötietoja siirtävä toimivaltainen viranomainen voi tietojen siirron yhteydessä ilmoittaa niihin pääsyä tai niiden käyttöä koskevista mahdollisista yleisistä tai nimenomaisista rajoituksista, mukaan lukien tietojen edelleen siirtäminen, poistaminen tai tuhoaminen tietyn ajan kuluttua tai niiden edelleenkäyttö. Jos tällaisten rajoitusten tarve tulee ilmi vasta henkilötietojen siirron jälkeen, tiedot siirtäneen toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta tiedot vastaanottaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle.
2. Henkilötiedot vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen on noudatettava 1 kohdassa tarkoitettuja siirtävän toimivaltaisen viranomaisen ilmoittamia tietoihin pääsyä tai niiden edelleenkäyttöä koskevia rajoituksia.
3. Kumpikin osapuoli varmistaa, että tämän luvun nojalla siirretyt tiedot on kerätty, tallennettu ja siirretty osapuolen oikeudellisen kehyksen mukaisesti. Kumpikin osapuoli varmistaa mahdollisuuksien mukaan, että tällaisia tietoja ei ole saatu ihmisoikeuksia rikkoen. Tällaisia tietoja ei myöskään tule siirtää, jos niitä voitaisiin käyttää kuolemanrangaistuksen tai julman tai epäinhimillisen kohtelun pyytämiseen, määräämiseen tai täytäntöönpanemiseen, sikäli kuin se on kohtuudella ennakoitavissa.

80 ARTIKLA

Rekisteröityjen ryhmät

1. Rikoksen uhrien, todistajien tai muiden henkilöiden, jotka voivat antaa tietoja rikoksista, sekä alle 18-vuotiaiden henkilöiden henkilötietojen siirtäminen on kielletty, jollei tällainen siirtäminen ole yksittäistapauksissa ehdottoman tarpeellista ja oikeasuhteista rikoksen ennalta estämiseksi tai torjumiseksi.
2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Europol varmistavat kumpikin, että 1 kohdassa tarkoitettujen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan lisätakeita, mukaan lukien pääsyräjoitukset, lisäturvatoimet ja edelleen siirtämisen rajoittaminen.

81 ARTIKLA

Henkilötietojen siirtämisen helpottaminen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Europolin välillä

Molemmipuolisten operatiivisten etujen turvaamiseksi osapuolet pyrkivät tulevaisuudessa tekemään yhteistyötä varmistaakseen, että Europolin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten välinen tietojenvaihto voidaan toteuttaa mahdollisimman nopeasti, ja harkitakseen tätä tavoitetta palvelevien uusien prosessien ja teknisten uudistusten käyttöönottoa, ottaen samalla huomioon, että Yhdistynyt kuningaskunta ei ole jäsenvaltio, ja noudattaen täysimääräisesti 73 artiklassa vahvistettuja ilmoitus- ja viestintäkäytäntöjä.

82 ARTIKLA

Tietojen lähteen luotettavuuden sekä tietojen oikeellisuuden arviointi

1. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan viimeistään tietojen siirron yhteydessä tietojen lähteen luotettavuus seuraavin perustein arvioituna:
 - a) tiedot ovat peräisin varmasti autenttisesta, luotettavasta ja pätevästä lähteestä tai tiedot on toimittanut aiemmin kaikissa tapauksissa luotettavaksi osoittautunut lähde;
 - b) lähde, josta tiedot on saatu, on useimmissa tapauksissa osoittautunut luotettavaksi;
 - c) lähde, josta tiedot on saatu, on useimmissa tapauksissa osoittautunut epäluotettavaksi; tai
 - d) tietojen luotettavuutta ei voida arvioida.
2. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan viimeistään tietojen siirron yhteydessä tietojen oikeellisuus seuraavin perustein arvioituna:
 - a) tiedot, joiden oikeellisuudesta on varmuus;
 - b) tiedot, jotka tiedon lähde tuntee henkilökohtaisesti mutta joita niitä välittävä virkamies ei henkilökohtaisesti tunne;

c) tiedot, joita tiedon lähde ei henkilökohtaisesti tunne mutta jotka jo tallennetut muut tiedot vahvistavat; tai

d) tiedot, joita tiedon lähde ei henkilökohtaisesti tunne ja joita ei voida vahvistaa.

3. Jos tiedot vastaanottava toimivaltainen viranomainen tulee jo hallussaan olevien tietojen perusteella siihen johtopäätökseen, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua siirtävän toimivaltaisen viranomaisen toimittamaa tietojen tai niiden lähteen arviointia on korjattava, sen on ilmoitettava asiasta kyseiselle toimivaltaiselle viranomaiselle ja yritettävä sopia arviointiin tehtävästä muutoksesta. Vastaanottava toimivaltainen viranomainen ei saa muuttaa vastaanotettujen tietojen tai niiden lähteen arviointia, ellei asiasta ole tällä tavoin sovittu.

4. Jos toimivaltainen viranomainen vastaanottaa tietoja ilman arviointia, sen on yritettävä mahdollisuuksien mukaan ja, jos mahdollista, yhteisymmärryksessä tiedot siirtäneen toimivaltaisen viranomaisen kanssa arvioida tietojen lähteen luotettavuus tai tietojen oikeellisuus jo hallussaan olevien tietojen perusteella.

5. Jos luotettavaa arviointia ei voida tehdä, tiedot arvioidaan 1 kohdan d alakohdan ja 2 kohdan d alakohdan mukaisiksi.

83 ARTIKLA

Tietojen vaihdon turvallisuus

1. Tämän luvun mukaisen tietojenvaihdon turvallisuuden varmistamiseksi toteutettavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet vahvistetaan 86 artiklassa tarkoitetuissa hallinnollisissa järjestelyissä.
2. Osapuolet sopivat tämän luvun mukaiseen tietojenvaihtoon tarkoitetun suojatun viestiyhteyden perustamisesta, täytäntöönpanosta ja toiminnasta.
3. Suojatun viestiyhteyden käyttöehtoja säännellään 85 artiklassa tarkoitetuissa hallinnollisissa järjestelyissä.

84 ARTIKLA

Vastuu henkilötietojen luvattomasta tai virheellisestä käsittelystä

1. Toimivaltaiset viranomaiset ovat vastuussa oikeudellisten kehystensä mukaisesti kaikista vahingoista, joita yksittäiselle henkilölle aiheutuu vaihdettujen tietojen oikeudellisista tai tosiseikkoja koskevista virheistä. Välttääkseen oikeudellisen kehyksensä mukaisen vastuun vahingonkärsijään nähden Europol tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset eivät voi vedota siihen, että toinen toimivaltainen viranomainen olisi toimittanut virheellisiä tietoja.

2. Jos joko Europol tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset määrätään maksamaan vahingonkorvausta sen vuoksi, että jompikumpi niistä on käyttänyt tietoja, jotka toinen osapuoli on antanut virheellisesti tai jotka on annettu sen vuoksi, että toinen osapuoli on laiminlyönyt velvollisuutensa, toinen osapuoli maksaa joko Europolin tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten 1 kohdan nojalla maksaman korvauksen takaisin, paitsi jos tietoja on käytetty tämän luvun vastaisesti.
3. Europol ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset eivät saa 1 ja 2 kohdan nojalla vaatia toisiaan maksamaan rangaistusluonteisia tai vahingon määrän ylittäviä korvauksia.

85 ARTIKLA

Turvallisuusluokiteltujen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtaminen

Turvallisuusluokiteltujen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtamiseen ja suojaamiseen, jos sitä tämän luvun nojalla edellytetään, sovelletaan 86 artiklassa tarkoitettuja käytännön ja hallinnollisia järjestelyjä.

86 ARTIKLA

Käytännön ja hallinnolliset järjestelyt

1. Tämän luvun säännösten täydentämiseksi ja täytäntöönpanemiseksi tarvittavan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Europolin välisen yhteistyön yksityiskohdista sovitaan Europolin ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten välillä tehdyissä Europol-asetuksen 23 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa käytännön järjestelyissä ja Europol-asetuksen 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa hallinnollisissa järjestelyissä.
2. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisten käytännön järjestelyjen ja hallinnollisten järjestelyjen tekemisen sijasta Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset ja Europol voivat sopia, että kaikkia olemassa olevia käytännön järjestelyjä tai hallinnollisia järjestelyjä, joista Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset ja Europol ovat sopineet kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 577 artiklan nojalla, sovelletaan myös Gibraltarin osalta.
3. Käytännön järjestelyjen ja hallinnollisten järjestelyjen sisältö voidaan esittää yhdessä asiakirjassa.

87 ARTIKLA

Täytäntöönpanoa koskeva ilmoitus

1. Sekä Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, että Europol asettavat julkisesti saataville asiakirjan, jossa esitetään ymmärrettävässä muodossa tämän luvun nojalla siirrettyjen henkilötietojen käsittelyä koskevat määräykset, mukaan lukien rekisteröityjen käytettävissä olevat keinot oikeuksiensa käyttöön, ja varmistavat, että asiakirjasta annetaan jäljennös toiselle.
2. Jos niin ei ole vielä tehty, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Europol hyväksyvät käytännön järjestelyt, joissa täsmennetään, miten henkilötietojen käsittelyä koskevien määräysten noudattamista valvotaan käytännössä. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Europol lähettävät toisilleen ja asianomaisille valvontaviranomaisille jäljennöksen näistä käytännön järjestelyistä.

88 ARTIKLA

Europolin toimivalta

Minkään tässä luvussa ei saa tulkita luovan Europolille velvoitetta tehdä yhteistyötä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten kanssa Europolille asianomaisessa unionin lainsäädännössä määrätyn toimivallan ulkopuolisissa asioissa.

3 LUKU

YHTEISTYÖ EUROJUSTIN KANSSA

89 ARTIKLA

Tavoite

Tämän luvun tavoitteena on perustaa Eurojustin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö liitteessä 11 tarkoitettujen vakavien rikosten torjunnassa.

90 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan

- a) 'Eurojustilla' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1727¹, jäljempänä 'Eurojust-asetus', perustettua Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastoa;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1727, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) ja neuvoston päätöksen 2002/187/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

- b) 'avustajalla' Eurojust-asetuksessa ja 95 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua henkilöä, joka voi avustaa kansallista jäsentä ja tämän varajäsentä tai yhteyssyyttäjää;
- c) 'kollegiolla' Eurojust-asetuksessa tarkoitettua Eurojustin kollegiota;
- d) 'toimivaltaisella viranomaisella' unionissa Eurojustia, jota edustaa kollegio tai kansallinen jäsen, ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltaria osalta, kotimaista viranomaista, jolla on kansallisen lainsäädännön mukaisia rikosten tutkintaan ja syytteenpanoon liittyviä tehtäviä;
- e) 'terrorismiasioden kotimaisella yhteyshenkilöllä' yhteyspistettä, jonka Yhdistynyt kuningaskunta on nimennyt 94 artiklan nojalla, ja joka vastaa terrorismiasioihin liittyvän kirjeenvaihdon käsittelystä;
- f) 'yhteystuomarilla' tuomaria, jonka Eurojust on lähettänyt Yhdistyneeseen kuningaskuntaan 96 artiklan nojalla;
- g) 'yhteyssyyttäjällä' virallista syyttäjää, jonka Yhdistynyt kuningaskunta on lähettänyt Eurojustiin 95 artiklan 3 kohdan nojalla ja jonka asemaan sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan kansallista lainsäädäntöä; ja
- h) 'kansallisella jäsenellä' kunkin jäsenvaltion Eurojustiin lähettämää Eurojust-asetuksessa tarkoitettua kansallista jäsentä.

91 ARTIKLA

Viestintä

Kaikki tässä luvussa tarkoitetut viestit ja ilmoitukset toimitetaan 94 artiklassa tarkoitettujen kansallisten yhteyspisteiden ja 95 artiklassa tarkoitettujen yhteyssyyttäjien kautta.

92 ARTIKLA

Rikollisuuden muodot

1. Tässä luvussa vahvistettu yhteistyö koskee liitteessä 11 lueteltuja Eurojustin toimivaltaan kuuluvia vakavan rikollisuuden muotoja, mukaan lukien liitännäisrikokset.
2. Liitännäisrikoksia ovat rikokset, jotka tehdään 1 kohdassa tarkoitettujen vakavan rikollisuuden muotojen toteuttamiseen tarvittavien välineiden hankkimiseksi, rikokset, jotka tehdään tällaisten vakavien rikosten helpottamiseksi tai suorittamiseksi, ja rikokset, jotka tehdään tällaisten vakavien rikosten rankaisemattomuuden varmistamiseksi.
3. Jos Eurojustin toimivaltaan unionin oikeuden nojalla kuuluvien vakavan rikollisuuden muotojen luetteloa muutetaan, henkilöiden liikkumisen erityiskomitea voi unionin ehdotuksesta muuttaa liitettä 11 vastaavasti päivästä, jona Eurojustin toimivallan muutos tulee voimaan.

93 ARTIKLA

Yhteistyön laajuus

Osapuolet varmistavat, että Eurojust ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyötä Eurojust-asetuksen 2 ja 54 artiklassa ja tässä luvussa määritetyillä aloilla.

94 ARTIKLA

Eurojustin yhteyspisteet

Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen 584 artiklan nojalla nimeämät tai käyttöön ottamat Eurojustin yhteyspisteet, mukaan lukien Yhdistyneen kuningaskunnan terrorismiasioden kotimaiseksi yhteyshenkilöksi nimeämä yhteyspiste, toimivat myös Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, Eurojustin yhteyspisteinä.

95 ARTIKLA

Yhteyssyyttäjä

1. Kauppa- ja yhteistyösopimuksen 585 artiklan 1 ja 3 kohdan nojalla lähetetyt Yhdistyneen kuningaskunnan yhteyssyyttäjä ja yhteyssyyttäjän avustajat Eurojustissa helpottavat toimivaltansa puitteissa tämän luvun nojalla perustettua Gibraltarista koskevaa yhteistyötä. Avustajat voivat tarvittaessa toimia yhteyssyyttäjän sijaisena tai yhteyssyyttäjän puolesta.
2. Yhteyssyyttäjän ja yhteyssyyttäjän avustajien tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien yksityiskohtiin, heidän oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa sekä niihin liittyviin kustannuksiin sovelletaan 104 artiklassa tarkoitettua käytännön järjestelyä.
3. Yhdistynyt kuningaskunta ilmoittaa Eurojustille, millainen ja minkälajuinen asema 1 kohdassa tarkoitetuilla yhteyssyyttäjällä ja yhteyssyyttäjän avustajilla on tämän luvun mukaisten yhteistyön helpottamiseen liittyvien tehtäviensä suorittamiseksi.
4. Jos kyseessä on syyttäjä tai vastaavaa toimivaltaa käyttävä henkilö, 1 kohdassa tarkoitetuilla yhteyssyyttäjällä ja yhteyssyyttäjän avustajilla on oltava pääsy Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten kotimaiseen rikosrekisteriin tai muuhun rekisteriin sisältyviin tietoihin kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
5. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla yhteyssyyttäjällä ja yhteyssyyttäjän avustajilla on valtuudet ottaa suoraan yhteyttä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisiin viranomaisiin.

6. Eurojust pitää 1 kohdassa tarkoitettujen yhteyssyyttäjän ja yhteyssyyttäjän avustajien työasiakirjoja loukkaamattomina.

96 ARTIKLA

Yhteystuomari

1. Yhdistyneeseen kuningaskuntaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen 586 artiklan 1 kohdan nojalla lähetetty Eurojustin yhteystuomari voi helpottaa Gibraltaria koskevaa oikeudellista yhteistyötä tapauksissa, joissa Eurojust antaa apua Eurojust-asetuksen 53 artiklan mukaisesti.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yhteystuomarin tehtävien yksityiskohtiin, tämän oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä niihin liittyviin kustannuksiin sovelletaan 104 artiklassa tarkoitettua käytännön järjestelyä.

97 ARTIKLA

Operatiiviset ja strategiset kokoukset

1. Edellä 95 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yhteyssyyttäjien ja yhteyssyyttäjien avustajat ja 94 artiklassa tarkoitettu Eurojustin yhteyspiste voivat osallistua kokouksiin strategisten asioiden osalta Eurojustin puheenjohtajan kutsusta ja operatiivisten asioiden osalta asianomaisten kansallisten jäsenten suostumuksella.

2. Kansalliset jäsenet, heidän varajäsenensä ja avustajansa, Eurojustin hallintojohtaja ja Eurojustin henkilöstö voivat osallistua 95 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yhteyssyyttäjän ja yhteyssyyttäjän avustajien ja 94 artiklassa tarkoitetun Eurojustin yhteyspisteen järjestämiin kokouksiin.

98 ARTIKLA

Muiden kuin henkilötietojen vaihto

Eurojust ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset voivat vaihtaa muita kuin henkilötietoja siltä osin kuin niillä on merkitystä tämän luvun mukaisen yhteistyön kannalta ja jollei 103 artiklan mukaisista rajoituksista muuta johdu.

99 ARTIKLA

Henkilötietojen vaihto

1. Toimivaltaisten viranomaisten tämän luvun nojalla pyytämiä ja vastaanottamia henkilötietoja käsitellään ainoastaan 89 artiklassa määrättyjä tavoitteita varten ja tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja erityistarkoituksia varten, jollei tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tietoihin pääsyä tai niiden muuta käyttöä koskevista rajoituksista muuta johdu.
2. Siirtävän toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava selvästi viimeistään henkilötietoja siirtäessään yksi tai useampi erityinen tarkoitus, jota varten tiedot siirretään.

3. Henkilötietoja siirtävä toimivaltainen viranomainen voi tietojen siirron yhteydessä ilmoittaa niihin pääsyä tai niiden käyttöä koskevista mahdollisista yleisistä tai nimenomaisista rajoituksista, mukaan lukien tietojen edelleen siirtäminen, poistaminen tai tuhoaminen tietyn ajan kuluttua tai niiden edelleen käsittely. Jos tällaisten rajoitusten tarve tulee ilmi vasta henkilötietojen siirron jälkeen, tiedot luovuttaneen viranomaisen on ilmoitettava asiasta tiedot vastaanottaneelle viranomaiselle.

4. Vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen on noudatettava kaikkia henkilötietoihin pääsyä tai myöhempää käyttöä koskevia rajoituksia, jotka siirtävä toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut, kuten 3 kohdassa määrätään.

100 ARTIKLA

Siirtokanavat

1. Ellei tämän artiklan 3 kohdasta muuta johdu, tietoja vaihdetaan 95 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yhteyssyyttäjän tai yhteyssyyttäjän avustajien välillä tai, jos yhtäkään ei ole nimitetty tai muutoin käytettävissä, 94 artiklassa tarkoitetun Yhdistyneen kuningaskunnan Eurojustin yhteyspisteen ja asianomaisten kansallisten jäsenten tai kollegion välillä.

2. Eurojust ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset varmistavat, että niiden edustajilla on valtuudet vaihtaa tietoja asianmukaisella tasolla ja oikeudellisten kehystensä mukaisesti ja että niiden edustajia valvotaan asianmukaisesti.

3. Tietoja voidaan vaihtaa, tarvittaessa kiireellisissä tapauksissa, jos Eurojust on lähettänyt yhteystuomarin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja jos sekä yhteystuomari että asianomainen toimivaltainen viranomaiskatsovat sen aiheelliseksi, yhteystuomarin ja minkä tahansa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisen viranomaisen välillä. Tällöin 95 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille yhteyssyyttäjälle tai yhteyssyyttäjän avustajille on ilmoitettava tällaisesta tietojenvaihdosta.

101 ARTIKLA

Tietojen siirtäminen edelleen

Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset ja Eurojust eivät saa toimittaa toisen osapuolen luovuttamia tietoja millekään kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle ilman tiedot luovuttaneen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisen viranomaisen tai Eurojustin suostumusta ja ilman henkilötietojen suojaa koskevia asianmukaisia suojatoimia.

102 ARTIKLA

Vastuu henkilötietojen luvattomasta tai virheellisestä käsittelystä

1. Toimivaltaiset viranomaiset ovat vastuussa oikeudellisten kehystensä mukaisesti kaikista vahingoista, joita yksittäiselle henkilölle aiheutuu vaihdettujen tietojen oikeudellisista tai tosiseikkoja koskevista virheistä. Välttääkseen oikeudellisen kehyksensä mukaisen vastuun vahingonkärsijään nähden Eurojust tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset eivät voi vedota siihen, että toinen toimivaltainen viranomainen olisi toimittanut virheellisiä tietoja.
2. Jos toimivaltainen viranomainen määrätään maksamaan vahingonkorvausta sen vuoksi, että se on käyttänyt tietoja, jotka toinen osapuoli on antanut virheellisesti tai jotka on annettu sen vuoksi, että toinen osapuoli on laiminlyönyt velvollisuutensa, toinen osapuoli maksaa toimivaltaisen viranomaisen 1 kohdan nojalla maksaman korvauksen takaisin, paitsi jos tietoja on käytetty tämän luvun vastaisesti.
3. Eurojust ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset eivät saa 1 ja 2 kohdan nojalla vaatia toisiaan maksamaan rangaistusluonteisia tai vahingon määrän ylittäviä korvauksia.

103 ARTIKLA

Turvallisuusluokiteltujen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtaminen

Turvallisuusluokiteltujen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtamiseen ja suojaamiseen, jos sitä tämän luvun nojalla edellytetään, sovelletaan 104 artiklassa tarkoitettua käytännön järjestelyä.

104 ARTIKLA

Käytännön järjestely

1. Tämän luvun täytäntöönpanemiseksi tarvittavaa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Eurojustin välistä yhteistyötä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sovitaan Eurojust-asetuksen 47 artiklan 3 kohdassa ja 56 artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa Eurojustin ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten välisessä käytännön järjestelyssä.
2. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisten käytännön järjestelyjen tekemisen sijasta Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset ja Eurojust voivat sopia, että kaikkia olemassa olevia käytännön järjestelyjä, joista Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset ja Eurojust ovat sopineet kauppaja yhteistyösopimuksen 594 artiklan nojalla, sovelletaan myös Gibraltarin osalta.

105 ARTIKLA

Eurojustin toimivalta

Minkään tässä luvussa ei saa tulkita luovan Eurojustille velvoitetta tehdä yhteistyötä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten kanssa Eurojustille asianomaisessa unionin lainsäädännössä määrätyn toimivallan ulkopuolisissa asioissa.

4 LUKU

RIKOSREKISTERITIE TOJEN VAIHTAMINEN

106 ARTIKLA

Tavoite

1. Tämän luvun tavoitteena on mahdollistaa rikosrekisteritietojen vaihto jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välillä.
2. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltioiden välisissä suhteissa tämän luvun määräykset täydentävät tämän osaston 6 luvun määräyksiä rikosrekisteritietojen vaihdon osalta.

107 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan

- a) 'tuomiolla' rikostuomioistuimen lainvoimaista päätöstä luonnollisen henkilön tuomitsemisesta rikoksesta, siltä osin kuin kyseinen päätös merkitään tuomiojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, rikosrekisteriin;

- b) 'rikosasian käsittelyllä' oikeudenkäyntiä edeltävää vaihetta, oikeudenkäyntiä ja tuomion täytäntöönpanoa;
- c) 'rikosrekisterillä' kotimaista rekisteriä tai kotimaisia rekistereitä, johon tai joihin kirjataan tiedot kansallisen lainsäädännön mukaisista tuomioista.

108 ARTIKLA

Keskusviranomaiset

Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisilla ja niiden jäsenvaltioiden keskusviranomaisilla, joilla on toimivalta vaihtaa rikosrekisteritietoja tämän luvun nojalla sekä keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Strasbourgissa 20 päivänä huhtikuuta 1959 tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen, jäljempänä 'eurooppalainen yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta', 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja, jotka koskevat Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta, tarkoitetaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 645 artiklan nojalla rikosrekisteritietojen vaihtamiseksi Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden välillä nimeämiä ja ilmoittamia viranomaisia.

109 ARTIKLA

Ilmoitukset

1. Kukin valtio ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikkiin sen alueella annettuihin tuomioihin liitetään niitä rikosrekisteriin viettäessä tiedot tuomitun henkilön kansalaisuudesta tai kansalaisuuksista.
2. Kunkin jäsenvaltion keskusviranomaisen on ilmoitettava Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaiselle kaikista rikosrekisteriin merkityistä tuomioista, joita sen rikostuomioistuimet ovat antaneet Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille, joilla on Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten Gibraltarissa myöntämä voimassa oleva henkilökortti tai oleskelulupa, sekä rikosrekisteriin merkittyjen tietojen myöhemmistä muutoksista tai poistoista. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen on ilmoitettava jäsenvaltioiden keskusviranomaisille kaikista rikosrekisteriin merkityistä tuomioista, joita sen rikostuomioistuimet ovat antaneet kyseisen jäsenvaltion kansalaisille, sekä rikosrekisterissä olevien tietojen myöhemmistä muutoksista tai poistoista. Jäsenvaltioiden keskusviranomaisten ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen on toimitettava nämä tiedot toisilleen vähintään kerran kuussa.

3. Jos jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen saa tietoonsa, että tuomittu henkilö on kahden tai useamman jäsenvaltion kansalainen tai yhden tai useamman jäsenvaltion ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen, jolla on Gibraltarissa myönnetty voimassa oleva henkilökortti tai oleskelulupa, sen on toimitettava asiaankuuluvat tiedot kullekin näistä, vaikka tuomittu henkilö olisi sen jäsenvaltion kansalainen, jonka alueella hänet on tuomittu, tai Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen, jolla on Gibraltarissa myönnetty voimassa oleva henkilökortti tai oleskelulupa ja joka on tuomittu Gibraltarissa.

110 ARTIKLA

Tuomioiden säilyttäminen

1. Kunkin jäsenvaltion keskusviranomaisen ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen on säilytettävä kaikki 109 artiklan nojalla ilmoitetut tiedot.
2. Kunkin jäsenvaltion keskusviranomaisen ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen on varmistettava, että jos myöhemmästä muutoksesta tai poistosta ilmoitetaan 109 artiklan nojalla, tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti säilytettäviin tietoihin tehdään vastaava muutos tai poisto.
3. Kunkin jäsenvaltion keskusviranomaisen ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen on varmistettava, että 111 artiklan nojalla esitettyihin pyyntöihin vastattaessa annetaan ainoastaan tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti päivitettyjä tietoja.

111 ARTIKLA

Tietopyynnöt

1. Jos jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, rikosrekisterissä olevia tietoja pyydetään kotimaisella tasolla henkilöön kohdistuvaa rikosasian käsittelyä varten tai mitä tahansa muuta tarkoitusta kuin rikosasian käsittelyä varten, kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen voi kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti esittää tapauksen mukaan toisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaiselle rikosrekisteritietoja ja niihin liittyviä tietoja koskevan pyynnön.
2. Jos henkilö pyytää tietoja omasta rikosrekisteristään sellaisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaiselta, jonka kansalainen hän ei ole, kyseisen keskusviranomaisen on esitettävä henkilön kansalaisuusjäsenvaltion keskusviranomaiselle tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaiselle, jos henkilö on Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen, rikosrekisteritietoja ja niihin liittyviä tietoja koskeva pyyntö voidakseen sisällyttää kyseiset tiedot ja niihin liittyvät tiedot kyseiselle henkilölle toimitettavaan rikosrekisteriotteeseen.

112 ARTIKLA

Tietopyyntöihin vastaaminen

1. Pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion keskusviranomaisen ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen on toimitettava vastaukset pyyntöihin pyynnön esittävälle jäsenvaltion keskusviranomaiselle tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaiselle mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 20 työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.
2. Kunkin jäsenvaltion keskusviranomaisen ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen vastaa kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti pyyntöihin, jotka on esitetty muuta tarkoitusta kuin rikosasian käsittelyä varten.
3. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa määrätään, jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, on vastatessaan pyyntöihin, jotka koskevat värväystä sellaiseen ammatilliseen tai järjestäytyneeseen vapaaehtoistoimintaan, jossa ollaan suoraan ja säännöllisesti tekemisissä lasten kanssa, sisällytettävä vastauksiin tiedot mahdollisista rikostuomioista, jotka on annettu lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön tai riistoon liittyvistä rikoksista, lapsipornografiasta, lasten houkuttelemisesta seksuaalisiin tarkoituksiin, mukaan luettuina yllytys, avunanto ja osallistuminen näihin rikoksiin tai niiden yritys, sekä mahdollisesta näistä rikostuomioista johtuvasta kiellosta harjoittaa toimintaa, jossa ollaan suoraan ja säännöllisesti tekemisissä lasten kanssa.

113 ARTIKLA

Viestintäkanava

Rikosrekisteritietojen vaihtaminen jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välillä tapahtuu sähköisesti liitteessä 12 vahvistettujen teknisten ja menettelyä koskevien eritelmien mukaisesti.

114 ARTIKLA

Henkilötietojen käyttöedellytykset

1. Kukin jäsenvaltio ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi käyttää henkilötietoja, jotka se on saanut vastauksena 112 artiklan nojalla esittämäänsä pyyntöön, ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on pyydetty.
2. Jos tietoja on pyydetty muita tarkoituksia kuin rikosasian käsittelyä varten, jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi käyttää 112 artiklan nojalla saamiaan henkilötietoja kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti ainoastaan pyynnön vastaanottavan keskusviranomaisen liitteessä 12 olevassa 2 luvussa esitetystä lomakkeesta määrittelemissä rajoissa.
3. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa määrätään, kyseinen jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi käyttää henkilötietoja, jotka pyynnön vastaanottava keskusviranomainen on toimittanut vastauksena kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen 112 artiklan nojalla esittämään pyyntöön, yleiseen turvallisuuteen kohdistuvan välittömän ja vakavan uhkan estämiseksi.

4. Kukin jäsenvaltio ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa, etteivät sen keskusviranomaiset luovuta 109 artiklan nojalla ilmoitettuja henkilötietoja kolmansien maiden viranomaisille, elleivät seuraavat edellytykset täyty:

- a) henkilötiedot luovutetaan vain tapauskohtaisesti;
- b) henkilötiedot luovutetaan viranomaisille, joiden tehtävät liittyvät suoraan c alakohdan mukaiseen tarkoitukseen, jota varten tiedot luovutetaan;
- c) henkilötiedot luovutetaan vain, jos se on välttämätöntä
 - i) rikosasian käsittelyä varten;
 - ii) tai muita tarkoituksia kuin rikosasian käsittelyä varten; tai
 - iii) yleistä turvallisuutta koskevan välittömän ja vakavan uhkan estämiseksi;
- d) pyynnön esittävä kolmas maa voi käyttää henkilötietoja ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on pyydetty, ja sen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, määrittelemissä rajoissa, joka on ilmoittanut henkilötiedot 109 artiklan nojalla; ja
- e) henkilötiedot luovutetaan vain, jos keskusviranomainen on arvioinut kaikki henkilötietojen siirtoon kolmanteen maahan liittyvät olosuhteet ja päätellyt, että henkilötietojen suojaamiseksi on käytössä asianmukaiset suojatoimet.

5. Tätä artiklaa ei sovelleta henkilötietoihin, jotka tapauksen mukaan jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on saanut tämän luvun nojalla ja jotka ovat peräisin tapauksen mukaan kyseisestä jäsenvaltiosta tai Yhdistyneestä kuningaskunnasta, Gibraltarin osalta.

5 LUKU

LUOVUTTAMINEN

115 ARTIKLA

Tavoite

Tämän luvun tavoitteena on varmistaa, että jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välisen luovuttamisjärjestelmän perustana on luovutusmekanismi, joka perustuu tämän luvun mukaiseen pidätysmääräykseen.

116 ARTIKLA

Suhteellisuusperiaate

Pidätysmääräykseen perustuvan yhteistyön on oltava välttämätöntä ja oikeasuhteista, kun otetaan huomioon etsityn henkilön oikeudet ja uhrien edut, teon vakavuus, todennäköinen seuraamus ja jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, mahdollisuus toteuttaa etsityn henkilön luovuttamista lievempiä toimenpiteitä erityisesti tarpeettoman pitkien tutkintavankeusaikojen välttämiseksi.

117 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan

- a) 'pidätysmääräyksellä' oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten;
- b) 'täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella' täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, sellaista oikeusviranomaista, jolla on kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisen lainsäädännön mukaan toimivalta panna pidätysmääräys täytäntöön;

- c) 'pidätysmääräyksen antaneella oikeusviranomaisella' pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, sellaista oikeusviranomaista, jolla on kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisen lainsäädännön mukaan toimivalta antaa pidätysmääräys;
- d) 'oikeusviranomaisella' viranomaista, joka on jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisen lainsäädännön mukaan tuomari, tuomioistuin tai virallinen syyttäjä; virallista syyttäjä pidetään oikeusviranomaisena vain siltä osin kuin sisäisessä lainsäädännössä niin säädetään;
- e) 'kolmannella maalla' muuta maata kuin jäsenvaltiota tai Yhdistynyttä kuningaskuntaa tai Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta;

118 ARTIKLA

Soveltamisala

1. Pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista määräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on määräyksen antava toimija, lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäispituus on vähintään 12 kuukautta, tai, jos rangaistustuomio on annettu tai turvaamistoimenpiteestä on tehty päätös, sellaisista rangaistustuomioista tai turvaamistoimenpiteistä, joiden pituus on vähintään neljä kuukautta.
2. Rajoittamatta 3 ja 4 kohdan soveltamista, luovuttamisen edellytyksenä on, että pidätysmääräyksen perusteena olevat teot ovat täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, lainsäädännön mukaan rikoksia niiden rikostunnusmerkistöstä tai kuvauksesta riippumatta.

3. Jollei 119 artiklasta, 120 artiklan 1 kohdan b–h alakohdasta sekä 121, 122 ja 123 artiklasta muuta johdu, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpaneva toimija, tai täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät saa kieltäytyä sellaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, joka koskee seuraavanlaista käyttäytymistä, josta voi seurata vapausrangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäispituus on vähintään 12 kuukautta:

- a) käyttäytyminen, jolla henkilö myötävaikuttaa siihen, että ryhmä henkilöitä, jotka toimivat yhteisessä tarkoituksessa, tekee yhden tai useamman Strasbourgissa 27 päivänä tammikuuta 1977 tehdyn terrorismin vastustamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen 1 ja 2 artiklassa tarkoitetun terrorismirikoksen, tai kun kyseessä on huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa, tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely, vakavan ruumiinvamma aiheuttaminen, sieppaus, laiton vapaudenriisto, panttivangiksi ottaminen tai raiskaus, vaikka kyseinen henkilö ei osallistuisikaan kyseisen rikoksen tai kyseisten rikosten varsinaiseen tekemiseen; myötävaikutuksen on oltava tahallista ja tehty tietoisena siitä, että osallistuminen edistää ryhmän rikollisen toiminnan toteutumista; tai
- b) liitteessä 13 määritelty terrorismi.

4. Unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voivat kumpikin ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että vastavuoroisuutta noudattaen 2 kohdassa tarkoitettua kaksoisrangaistavuuden edellytystä ei sovelleta, jos rikos, johon pidätysmääräys perustuu, on

- a) jokin 5 kohdassa luetelluista rikoksista, sellaisina kuin ne on määritelty määräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on määräyksen antanut toimija, lainsäädännössä; ja

- b) sellainen, että siitä voi pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on määräyksen antanut toimija, seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on vähintään kolme vuotta.

5. Rikokset, joihin 4 kohdassa viitataan, ovat

- a) rikollisjärjestöön osallistuminen;
- b) liitteessä 13 määritelty terrorismi;
- c) ihmiskauppa;
- d) lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia;
- e) huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa;
- f) aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa;
- g) korruptio, lahjonta mukaan lukien;
- h) petos, mukaan lukien unionin, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta tai jäsenvaltion taloudellisiin etuihin kohdistuvat petokset;
- i) rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesu;
- j) rahan väärentäminen;

- k) tietoverkkorikollisuus;
- l) ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien ja uhanalaisten kasvilajien ja -lajikkeiden laiton kauppa;
- m) laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen;
- n) tahallinen henkirikos;
- o) vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen;
- p) ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa;
- q) ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen;
- r) rasismi ja muukalaisviha;
- s) järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö;
- t) kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden, laiton kauppa;
- u) petollinen menettely;
- v) ryöstöntapainen kiristys ja kiristys;
- w) tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen;

- x) hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä;
- y) maksuvälineväärennykset;
- z) hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa;
- aa) ydin- ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa;
- bb) varastettujen ajoneuvojen kauppa;
- cc) raiskaus;
- dd) tuhopoltto;
- ee) kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset;
- ff) ilma-aluksen, aluksen tai avaruusaluksen laiton haltuunotto; ja
- gg) tuhotyö.

Pidätysmääräyksen ehdottomat kieltäytymisperusteet

Pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on kieltäydyttävä

- a) jos pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta on annettu yleinen armahdus täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, ja tämän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisilla viranomaisilla oli toimivalta nostaa syyte tästä rikoksesta täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, rikoslainsäädännön mukaan;
- b) jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen saa tiedon, että etsitylle henkilölle on annettu jäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, samasta teosta lopullinen tuomio edellyttäen, että tämä henkilö on tuomion saatuaan suorittanut rangaistuksensa tai parhaillaan suorittaa sitä taikka sitä ei voida enää suorittaa tuomion antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, lainsäädännön mukaisesti, jos etsitty henkilö on tuomittu jossakin näistä; tai
- c) jos henkilöä, jota pidätysmääräys koskee, ei voida ikänsä takia pitää rikosoikeudellisesti vastuullisena pidätysmääräyksen perusteena olevista teoista täytäntöönpanovaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, lainsäädännön mukaan.

Pidätysmääräyksen muut kieltäytymisperusteet

1. Pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä
 - a) jos jossakin 118 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista tapauksista pidätysmääräyksen perusteena oleva teko ei ole täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, lainsäädännön mukaan rikos; veron, maksun, tullin tai valuuttatoimien osalta pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei voida kuitenkaan kieltäytyä sen perusteella, että täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, lainsäädännössä ei aseteta samantyyppisiä veroja tai maksuja tai siihen ei sisälly samantyyppistä veroja, maksuja, tulleja tai valuuttatoimia koskevaa sääntelyä kuin Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, tai pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöön;
 - b) jos pidätysmääräyksen kohteena olevaa henkilöä vastaan on täytäntöönpanojäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpaneva toimija, nostettu syyte samasta teosta, joka on pidätysmääräyksen perusteena;
 - c) jos täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, oikeusviranomaiset ovat päättäneet, että ne joko eivät nosta syytettä pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta tai luopuvat jo nostetusta syytteestä, tai jos etsittyä henkilöä vastaan on jossain jäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, annettu samasta teosta lopullinen tuomio, joka estää syytteen nostamisen myöhemmin;

- d) jos syyteoikeus on täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, lainsäädännön mukaan vanhentunut tai tuomittu rangaistus rauennut ja teot kuuluvat kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, oman rikoslainsäädännön mukaan sen toimivaltaan;
- e) jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisella on tiedon, että etsitylle henkilölle on annettu kolmannessa maassa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa samasta teosta lopullinen tuomio edellyttäen, että tämä henkilö on tuomion saatuaan suorittanut rangaistuksensa tai parhaillaan suorittaa sitä taikka sitä ei voida Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on tuomion antanut toimija, tai tuomion antaneen jäsenvaltion lain mukaan enää suorittaa;
- f) jos pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten ja
- i) jos täytäntöönpanosta vastaava toimija on jäsenvaltio, etsitty henkilö oleskelee kyseisessä jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti; tai
- ii) jos täytäntöönpanosta vastaava toimija on Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, etsitty henkilö on Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen, jolla on Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten Gibraltarissa myöntämä voimassa oleva henkilökortti tai oleskelulupa, tai oleskelee Gibraltarissa tai asuu siellä vakinaisesti,

ja kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltainen viranomais sitoutuu panemaan tämän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen itse täytäntöön täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaisesti; jos rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen siirtäminen täytäntöönpanojäsenvaltioon tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, edellyttää etsityn henkilön suostumusta, täytäntöönpanojäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, voi kieltäytyä panemasta pidätysmääräystä täytäntöön vasta sen jälkeen, kun etsitty henkilö on suostunut rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen siirtämiseen;

g) jos pidätysmääräys liittyy rikoksiin, jotka

- i) katsotaan täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, lainsäädännön mukaan tehdyiksi kokonaan tai osittain täytäntöönpanojäsenvaltiossa tai Gibraltarissa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on täytäntöönpanosta vastaava toimija, tai siihen rinnastettavassa paikassa; tai
- ii) on tehty pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Gibraltarin, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pidätysmääräyksen antanut toimija, ulkopuolella eikä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, tai täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan ole mahdollista nostaa syytettä samoista rangaistavista teoista, jos ne on tehty sen alueen ulkopuolella;

h) jos on objektiivisia perusteita katsoa, että pidätysmääräys on annettu henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, uskontonsa, etnisen alkuperänsä, kansallisuutensa, kielensä, poliittisen mielipiteensä tai seksuaalisen suuntautumisensa perusteella tai että jokin kyseisistä syistä voi vahingoittaa hänen asemaansa;

i) jos pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten ja henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä, jollei pidätysmääräyksessä todeta, että henkilö pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määriteltyjen menettelyvaatimusten mukaisesti

i) asianmukaiseen aikaan

A) joko oli saanut haasteen henkilökohtaisesti tiedoksi ja siten saanut tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta tai oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon kyseisen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta;

ja

B) hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jäisi pois oikeudenkäynnistä;

tai

ii) oli oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta tietoisena valtuuttanut oikeudellisen avustajan, jonka joko asianomainen henkilö tai jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltainen viranomainen oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä oikeudellinen avustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä;

tai

iii) sen jälkeen, kun päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen:

A) on nimenomaisesti ilmoittanut, ettei hän riitauttanut päätöstä;

tai

B) ei pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta määräajassa;

tai

iv) ei saanut päätöstä tiedoksi henkilökohtaisesti, mutta

A) se annetaan hänelle henkilökohtaisesti tiedoksi viipymättä luovuttamisen jälkeen ja hänelle nimenomaisesti ilmoitetaan hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon asianomaisella henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen;

ja

B) hänelle ilmoitetaan, missä ajassa hänen on pyydettävä uudelleenkäsittelyä tai haettava muutosta, kuten asiaa koskevassa pidätysmääräyksessä mainitaan.

2. Jos pidätysmääräys annetaan vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten 1 kohdan i alakohdan iv alakohdan edellytysten mukaisesti ja asianomainen henkilö ei ole aiemmin saanut virallista tietoa häntä koskevasta rikosoikeudellisesta menettelystä, hän voi siinä yhteydessä, kun hän saa tiedon pidätysmääräyksen sisällöstä, pyytää jäljennöksen tuomiosta ennen kuin hänet luovutetaan. Pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen on toimitettava välittömästi saatuaan tiedon pyynnöstä asianomaiselle henkilölle jäljennös tuomiosta täytäntöönpanoviranomaisen välityksellä. Asianomaisen henkilön pyyntö ei saa viivyttää luovuttamismenettelyä eikä viivyttää päätöstä pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta. Tuomio toimitetaan asianomaiselle henkilölle ainoastaan informaatiotarkoituksessa; sitä ei saa pitää virallisena tuomion tiedoksi antamisena eikä uudelleen käsittelypyyntöön tai muutoksenhakuun sovellettavaa määräaikaa saa laskea alkavaksi siitä.

3. Jos henkilö luovutetaan 1 kohdan i alakohdan iv alakohdan edellytysten nojalla ja hän on pyytänyt uudelleen käsittelyä tai hakenut muutosta, tämän uudelleen käsittelyä tai muutoksenhakua odottavan henkilön vapaudenmenetyksen laillisuus on siihen asti, kunnes asian käsittely on saatu päätökseen, tutkittava pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on päätöksen antanut toimija, kansallisen lainsäädännön mukaisesti joko säännöllisin väliajoin tai asianomaisen henkilön pyynnöstä. Tällaiseen uudelleen käsittelyyn sisältyy erityisesti mahdollisuus vapaudenmenetyksen lykkäämiseen tai keskeyttämiseen. Uudelleen käsittely tai muutoksenhaku on aloitettava asianmukaiseen aikaan luovutuksen jälkeen.

121 ARTIKLA

Poliittista rikosta koskeva poikkeus

1. Pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei saa kieltäytyä sillä perusteella, että täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaiset viranomaiset saattavat pitää rikosta poliittisena rikoksena, poliittiseen rikokseen liittyvänä rikoksena tai poliittisista vaikuttimista tehtynä rikoksena.
2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voivat kuitenkin kumpikin ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että 1 kohtaa sovelletaan ainoastaan seuraavissa yhteyksissä:
 - a) terrorismin vastustamisesta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 1 ja 2 artiklassa tarkoitetut rikokset;
 - b) salahanke- tai yhteenliittäytymisrikokset yhden tai useamman terrorismin vastustamisesta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 1 ja 2 artiklassa tarkoitetun rikoksen tekemiseksi, jos kyseiset salahanke- tai yhteenliittäytymisrikokset vastaavat tämän sopimuksen 118 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua käyttäytymistä; ja
 - c) liitteessä 13 määritelty terrorismi.
3. Jos pidätysmääräyksen on antanut jäsenvaltio, jonka puolesta 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehty, tai jos pidätysmääräyksen on antanut Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja se on antanut tällaisen ilmoituksen, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, tai täytäntöönpanojäsenvaltio voi soveltaa vastavuoroisuutta.

122 ARTIKLA

Kansalaisuuteen perustuva poikkeus

1. Pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei saa kieltäytyä sillä perusteella, että etsitty henkilö on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai, kun täytäntöönpanosta vastaava toimija on Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen.
2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voivat kumpikin ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että tapauksen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan tai kyseisen jäsenvaltion omia kansalaisia ei luovuteta tai että luovutukseen annetaan lupa tietyin erikseen määritellyin ehdoin. Ilmoituksen on perustuttava Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai sen jäsenvaltion, jonka puolesta ilmoitus on tehty, sisäisen oikeusjärjestyksen perustavaa laatua oleviin periaatteisiin tai käytäntöihin liittyviin syihin. Tällöin tapauksen mukaan unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta tai Yhdistynyt kuningaskunta voivat ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle kohtuullisessa ajassa vastaanotettuaan toisen osapuolen ilmoituksen, että tapauksen mukaan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset voivat kieltäytyä luovuttamasta 1 kohdassa tarkoitettuja omia kansalaisiaan kyseiselle valtiolle tai että luovutukseen annetaan lupa tietyin erikseen määritetyin ehdoin.

3. Tilanteissa, joissa jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on kieltäytynyt pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta sillä perusteella, että Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tapauksessa Yhdistynyt kuningaskunta on tehnyt tai jäsenvaltion tapauksessa unioni on tehnyt sen puolesta 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, jonka mukaan kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset harkitsevat sen jälkeen, kun ne ovat ottaneet huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, tai pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten näkemykset, pidätysmääräyksen perusteeseen oikeassa suhteessa olevan menettelyn vireillepanoa Yhdistyneen kuningaskunnan tai jäsenvaltion kansalaista vastaan. Tilanteissa, joissa oikeusviranomainen päättää olla panematta tällaista menettelyä vireille, pidätysmääräyksen perusteena olevan rikoksen uhrin on voitava saada sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti tieto päätöksestä.

4. Jos jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset panevat vireille 3 kohdan mukaisesti menettelyn 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla omia kansalaisiaan vastaan, kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä uhrien ja todistajien auttamiseksi erityisesti menettelyn toteuttamistavan osalta seuraavissa olosuhteissa:

- a) menettely pannaan vireille jossakin jäsenvaltiossa, jos he asuvat Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai Gibraltarissa tai toisessa jäsenvaltiossa;
- b) menettely pannaan vireille Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, jos he asuvat jossakin jäsenvaltiossa.

123 ARTIKLA

Pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta,
kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija,
toimivaltaisilta viranomaisilta erityistapauksissa vaadittavat takeet

1. Sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen panee pidätysmääräyksen täytäntöön, voidaan asettaa seuraavia takeita:
 - a) jos pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta voi pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, seurata elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaiset viranomaiset voivat asettaa pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdoksi sen, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, toimivaltaiset viranomaiset antavat täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaisten viranomaisten riittäväksi katsoman takeen siitä, että täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaiset viranomaiset pyynnöstä tai viimeistään 20 vuoden kuluttua käsittelevät määrättyä rangaistusta tai toimenpidettä uudelleen, tai kannustaa soveltamaan kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättämiseen tähtääviä armahdustoimenpiteitä, joihin henkilö on oikeutettu pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, lainsäädännön tai käytännön mukaan;

- b) jos henkilö, josta pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva tai, kun täytäntöönpanosta vastaava toimija on Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen tai Gibraltariissa vakinaisesti asuva, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että kun henkilöä on kuultu, hänet palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon tai, kun Yhdistynyt kansakunta, Gibraltarin osalta, on täytäntöönpanosta vastaava toimija, Gibraltariin suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa tai , kun täytäntöönpanosta vastaava toimija on Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, Gibraltariissa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide; jos rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen siirtäminen täytäntöönpanojäsenvaltioon tai, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on täytäntöönpanosta vastaava toimija, Gibraltariin edellyttää etsityn henkilön suostumusta, sen takeena, että hänet palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon tai, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on täytäntöönpanosta vastaava toimija, Gibraltariin suorittamaan rangaistus on se, että henkilö sen jälkeen kun häntä on kuultu, antaa suostumuksensa palauttamiseen täytäntöönpanojäsenvaltioon tai, kun täytäntöönpanosta vastaava toimija on Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, Gibraltariin;
- c) jos on painavia syitä uskoa, että etsityn henkilön perusoikeuksien suojelua saattaa kohdata todellinen uhka, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi tarvittaessa vaatia lisätakeita etsityn henkilön kohtelusta hänen luovuttamisensa jälkeen ennen kuin se päättää pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta.
2. Henkilöiden liikkumisen erityiskomitealla on valtuudet tehdä tarvittavat muutokset tähän artiklaan kauppaj- ja yhteistyösopimukseen tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi.

124 ARTIKLA

Keskusviranomaiseen turvautuminen

1. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittaa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle keskusviranomaisen, ja unioni voi minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle kunkin tällaisen viranomaisen nimenneen jäsenvaltion keskusviranomaisen tai, asianomaisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, oikeusjärjestyksen niin vaatiessa, useita keskusviranomaisia avustamaan toimivaltaisia oikeusviranomaisia.
2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voivat kumpikin siinä yhteydessä, kun ne tekevät tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, ilmoittaa, että asianomaisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, sisäisen oikeuslaitoksen rakenteen vuoksi keskusviranomaisen tai keskusviranomaisten hallinnollisena tehtävänä on pidätysmääräysten sekä kaiken muun niihin liittyvän virallisen kirjeenvaihdon lähettäminen ja vastaanottaminen. Pidätysmääräysten lähettäminen suoritetaan 6 artiklan 1 kohdan ja 126 artiklan mukaisesti. Nämä tiedot sitovat pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, kaikkia viranomaisia.

125 ARTIKLA

Pidätysmääräyksen sisältö ja muoto

1. Pidätysmääräyksessä on oltava liitteessä 14 olevan lomakkeen mukaisesti esitettyinä seuraavat tiedot:
 - a) etsityn henkilöllisyys ja kansalaisuus;
 - b) pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen nimi, osoite, puhelin- ja telekopionumero sekä sähköpostiosoite;
 - c) ilmoitus siitä, onko olemassa täytäntöönpanokelpoinen tuomio, pidätysmääräys tai muu vastaava täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös, joka kuuluu 118 artiklan soveltamisalaan;
 - d) rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu, erityisesti 118 artiklan osalta;
 - e) kuvaus olosuhteista, joissa rikos on tehty, mukaan lukien ajankohta, paikka ja se, millä tavoin etsitty henkilö on ollut osallisena rikokseen;
 - f) määrätty rangaistus, jos kyseessä on lopullinen tuomio, tai rikoksesta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, laissa säädetty rangaistusasteikko; ja
 - g) mahdollisuuksien mukaan rikoksen muut seuraukset.

2. Henkilöiden liikkumisen erityiskomitea voi tarvittaessa muuttaa liitteessä 14 olevaa lomaketta.

Henkilöiden liikkumisen erityiskomitea tekee tarvittavat muutokset liitteessä 14 olevaan lomakkeeseen kauppaj- ja yhteistyösopimuksen liitteeseen 43 tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi.

3. Pidätysmääräys on käännettävä täytäntöönpanojäsenvaltion viralliselle kielelle tai jollekin niistä taikka, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on täytäntöönpanosta vastaava toimija, englanniksi. Unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voi ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että käänös yhdelle tai useammalle muulle jonkin jäsenvaltion viralliselle kielelle hyväksytään.

126 ARTIKLA

Pidätysmääräyksen toimittaminen

1. Edellä olevaa 6 artiklan 1 kohtaa sovelletaan ainoastaan kyseisen artiklan ja tämän luvun määräysten mukaisesti toimitettavan pidätysmääräyksen alkuperäiseen toimittamiseen.

2. Jos etsityn henkilön olinpaikka tunnetaan, pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi toimittaa pidätysmääräyksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaiselle viranomaiselle, jolloin kyseinen viranomainen voi todeta pidätysmääräyksen aitouden.

127 ARTIKLA

Pidätysmääräyksen toimittamistavat

1. Jos pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen ei tiedä, mikä viranomainen on toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen, sen on tehtävä tarvittavat tiedustelut tämän tiedon saamiseksi täytäntöönpanovaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaisilta viranomaisilta.
2. Vaihtoehtona 126 artiklalle pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi pyytää Kansainvälistä rikospoliisijärjestöä (Interpol) toimittamaan pidätysmääräyksen.
3. Kaikki pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon tarvittavien asiakirjojen toimittamiseen tai aitouteen liittyvät ongelmat ratkaistaan asianomaisten oikeusviranomaisten välisillä suorilla yhteydenotoilla tai tarvittaessa jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisten avustuksella.
4. Jos pidätysmääräyksen vastaanottanut viranomainen ei ole toimivaltainen käsittelemään sitä, se toimittaa pidätysmääräyksen viran puolesta täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoittaa siitä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.

Etsityn henkilön oikeudet

1. Jos etsitty henkilö otetaan kiinni pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on annettava hänelle täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaisesti tieto pidätysmääräyksestä ja sen sisällöstä sekä hänen mahdollisuudestaan antaa suostumuksensa siihen, että hänet luovutetaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, tai pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon.
2. Pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten kiinni otetulla etsityllä henkilöllä, joka ei puhu tai ymmärrä pidätysmääräysmenettelyissä käytettävää kieltä, on täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeus käyttää tulkkia ja saada kirjallinen käännös äidinkielelleen tai muulle kielelle, jota hän puhuu tai ymmärtää.
3. Etsityllä henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa pidätyksen yhteydessä täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
4. Etsitylle henkilölle on ilmoitettava hänen oikeudestaan nimetä oikeudellinen avustaja pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, avustamaan etsittyä henkilöä Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, tai täytäntöönpanojäsenvaltiossa pidätysmääräystä koskevassa menettelyssä. Tämä kohta ei vaikuta 140 artiklassa asetettuihin aikarajoihin.

5. Etsityllä henkilöllä, joka on pidätetty, on oikeus siihen, että sen valtion konsuliviranomaiset, jonka kansalainen hän on, tai jos hän on kansalaisuudeton, sen valtion konsuliviranomaiset, jossa hän yleensä asuu, saavat tiedon pidätyksestä ilman aiheetonta viivytystä ja oikeus olla halutessaan yhteydessä kyseisiin viranomaisiin.

129 ARTIKLA

Henkilön pitäminen säilössä

Kun henkilö otetaan kiinni pidätysmääräyksen perusteella, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tehtävä täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, lainsäädännön mukaisesti päätös siitä, onko säilössä pitämistä jatkettava. Väliaikainen vapauttaminen on mahdollista milloin hyvänsä täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaisesti, edellyttäen, että kyseinen jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, toteuttaa kaikki tarpeelliseksi katsomansa toimenpiteet etsityn henkilön pakenemisen estämiseksi.

130 ARTIKLA

Suostumus luovuttamiseen

1. Jos kiinni otettu ilmoittaa suostuvansa luovuttamiseen, suostumus ja mahdollinen nimenomainen luopuminen 144 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun erityissääntöön vetoamisesta on annettava täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Kukin jäsenvaltio ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jotta 1 kohdassa tarkoitettu suostumus ja mahdollinen erityissäännöstä luopuminen hankitaan tavalla, josta ilmenee asianomaisen antaneen ne vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena tästä aiheutuvista seurauksista. Etsityllä henkilöllä on tätä varten oikeus käyttää oikeudellista avustajaa.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu suostumus ja mahdollinen erityissäännöstä luopuminen merkitään pöytäkirjaan täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisessa lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen.
4. Suostumus on periaatteessa peruuttamaton. Jäsenvaltio ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voivat säätää, että tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu suostumus ja mahdollinen erityissäännöstä luopuminen voidaan peruuttaa kansallisessa lainsäädännössä sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Tällaisessa tapauksessa suostumuksen antamispäivän ja sen peruuttamispäivän välistä aikaa ei oteta huomioon 140 artiklassa määrättyjä aikarajoja määritettäessä. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni jonkin jäsenvaltionsa puolesta voivat kumpikin ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle halustaan käyttää tätä mahdollisuutta määrittämällä menettelyt, joiden mukaisesti suostumuksen peruuttaminen on mahdollista, sekä kaikki näihin menettelyihin tehdyt muutokset.

131 ARTIKLA

Etsityn henkilön kuuleminen

Jos pidätetty henkilö ei 130 artiklassa tarkoitetulla tavalla anna suostumustaan luovuttamiseensa, hänellä on oikeus tulla täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaisesti kuulluksi täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen toimesta.

132 ARTIKLA

Luovuttamispäätös

1. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tehtävä päätös henkilön luovuttamisesta tässä luvussa määritetyissä aikarajoissa ja tässä luvussa määritetyin edellytyksin ja erityisesti 116 artiklan suhteellisuusperiaatetta noudattaen.
2. Jos täytäntöönpaneva oikeusviranomainen toteaa, että määräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on määräyksen antanut toimija, toimivaltaisten viranomaisten antamat tiedot ovat riittämättömiä luovuttamisesta päättämiseksi, sen on pyydettävä, että tarvittavat lisätiedot erityisesti 116 artiklan, 119–121 artiklan, sekä 123 ja 125 artiklan osalta toimitetaan viipymättä, ja se voi määrätä tietojen vastaanottamiselle aikarajan, ottaen huomioon tarpeen noudattaa 134 artiklassa määrättyjä aikarajoja.
3. Pidätsmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi toimittaa mitä tahansa käyttökelpoisia lisätietoja täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle milloin tahansa.

Päätös samanaikaisten pyyntöjen tapauksessa

1. Jos vähintään kahden jäsenvaltion oikeusviranomainen tai vähintään yhden jäsenvaltion ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, oikeusviranomainen on antanut eurooppalaisen pidätysmääräyksen tai pidätysmääräyksen samasta henkilöstä, täytäntöönpanevan oikeusviranomaisen on tehtävä päätös siitä, mikä kyseisistä pidätysmääräyksistä pannaan täytäntöön, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat ja erityisesti rikosten suhteellisen vakavuuden ja tekopaikat, pidätysmääräysten tai eurooppalaisten pidätysmääräysten antamisajankohdat ja sen, onko pidätysmääräys annettu syytetoimia vai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, sekä jäsenvaltioiden unionin oikeudesta johtuvat lailliset velvoitteet erityisesti vapaan liikkuvuuden ja kansallisuuteen perustuvan syrjinnän kiellon periaatteisiin liittyen.
2. Täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltion oikeusviranomainen voi pyytää Eurojustilta apua 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekemiseen.
3. Jos samasta henkilöstä on annettu sekä pidätysmääräys että kolmannen maan esittämä luovutuspyyntö tai Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen nojalla esittämä pidätysmääräys, jäljempänä 'TCA-pidätysmääräys', täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä, annetaanko etusija pidätysmääräykselle, luovutuspyynnölle vai TCA-pidätysmääräykselle, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät, erityisesti 1 kohdassa tarkoitetut sekä sovellettavassa yleissopimuksessa mainitut seikat.
4. Tämä artikla ei vaikuta Kansainvälisen rikostuomioistuimen perussäännöstä johtuviin jäsenvaltioiden tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, velvoitteisiin.

Pidätysmääräyksen täytäntöönpanopäätöksen aikarajat ja menettelyt

1. Pidätysmääräys on käsiteltävä ja pantava täytäntöön kiireellisesti.
2. Jos etsitty henkilö suostuu luovuttamiseen, lopullinen päätös pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on tehtävä kymmenen päivän kuluttua suostumuksen antamisesta.
3. Muissa tapauksissa lopullinen päätös pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on tehtävä 60 päivän kuluessa etsityn henkilön kiinni ottamisesta.
4. Jos pidätysmääräystä ei erityistapauksissa voida panna täytäntöön 2 tai 3 kohdan mukaisissa aikarajoissa, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on välittömästi ilmoitettava siitä ja viivästyksen syystä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle. Tällaisissa tapauksissa aikarajoja voidaan jatkaa 30 päivällä.
5. Siihen saakka, kunnes täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan lopullisen päätöksen, sen on varmistettava, että henkilön tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.
6. Pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytyminen on perusteltava.

135 ARTIKLA

Tilanne päätöstä odottaessa

1. Kun pidätysmääräys on annettu rikossyytteen ajamista varten, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on joko
 - a) suostuttava siihen, että etsittyä henkilöä on kuultava 136 artiklan mukaisesti; tai
 - b) suostuttava siihen, että etsitty henkilö siirretään väliaikaisesti.
2. Pidätysmääräyksen antaneen ja täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on keskenään sovittava väliaikaisen siirtämisen edellytyksistä ja kestosta.
3. Väliaikaista siirtämistä koskevissa tapauksissa henkilön on voitava palata täytäntöönpanojäsenvaltioon tai Gibraltariin, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on täytäntöönpanosta vastaava toimija, ollakseen läsnä häntä koskevissa istunnoissa luovuttamismenettelyn puitteissa.

136 ARTIKLA

Henkilön kuuleminen päätöstä odottaessa

1. Etsityn henkilön kuulemisen toimittaa oikeusviranomainen. Etsittyä henkilöä avustaa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, lainsäädännön mukaisesti nimetty oikeudellinen avustaja.

2. Etsityn henkilön kuuleminen on toimitettava täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, lainsäädännön mukaisesti, ja sen edellytykset on määritettävä pidätysmääräyksen antaneen ja täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen keskinäisellä sopimuksella.
3. Toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi antaa täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, muun oikeusviranomaisen tehtäväksi osallistua etsityn henkilön kuulemiseen, jotta varmistetaan tämän artiklan asianmukainen soveltaminen.

137 ARTIKLA

Erioikeudet ja vapaudet

1. Jos etsittyä henkilöä koskee täytäntöönpanojäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, oikeudenkäyntiä tai täytäntöönpanoa koskeva erioikeus tai vapaus, 134 artiklassa tarkoitetut määräajat alkavat kulua vain jos ja vasta kun täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle on ilmoitettu tämän erioikeuden tai vapauden poistamisesta.
2. Jos henkilöä ei enää koske tällainen erioikeus tai vapaus, täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaiset viranomaiset varmistavat, että tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.

3. Jos erioikeuden tai vapauden poistaminen kuuluu täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan taikka Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, viranomaiselle, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on pyydettävä siltä erioikeuden tai vapauden poistamista viipymättä. Jos erioikeuden tai vapauden poistaminen kuuluu toisen jäsenvaltion, Yhdistyneen kuningaskunnan, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai kolmannen maan viranomaiselle taikka kansainväliselle järjestölle, pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on pyydettävä siltä kyseistä erioikeuden tai vapauden poistamista.

138 ARTIKLA

Kansainvälisten velvoitteiden samanaikaisuus

1. Tämä sopimus ei vaikuta täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, velvoitteisiin, jos etsitty henkilö on luovutettu kyseiseen jäsenvaltioon tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, kolmannelle maalle tai Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja kyseistä henkilöä suojaavat erityissäännön osalta sen järjestelyn määräykset, jonka nojalla hänet on luovutettu. Täytäntöönpanojäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toteuttaa tarvittavat toimenpiteet pyytääkseen viipymättä sen kolmannen maan tai Yhdistyneen kuningaskunnan suostumusta, josta etsitty henkilö on luovutettu, jotta hänet voidaan luovuttaa pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija. Edellä olevassa 134 artiklassa tarkoitetut aikarajat alkavat kulua vasta ajankohdasta, jona erityissäännön soveltaminen lakkaa.

2. Odottaessaan sen kolmannen maan tai Yhdistyneen kuningaskunnan päätöstä, josta etsitty henkilö on luovutettu, täytäntöönpanojäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, varmistaa, että tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.

139 ARTIKLA

Päätöksestä ilmoittaminen

Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on ilmoitettava pidätysmääräystä koskevasta päätöksestä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle välittömästi.

140 ARTIKLA

Aikarajat henkilön luovuttamiselle

1. Etsitty henkilö luovutetaan mahdollisimman pian asianomaisten viranomaisten sopimana ajankohtana.
2. Etsitty henkilö on luovutettava kymmenen päivän kuluessa lopullisesta päätöksestä panna pidätysmääräys täytäntöön.

3. Jos etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan 2 kohdassa tarkoitetussa ajassa jonkin jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, toimivaltaisten viranomaisten määräysvallan ulkopuolella ilmenevän ylivoimaisen esteen vuoksi, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on välittömästi otettava yhteyttä toisiinsa ja sovittava uudesta luovuttamispäivästä. Luovuttaminen tapahtuu tällöin kymmenen päivän kuluessa näin sovitusta uudesta määräpäivästä.

4. Poikkeuksellisesti luovuttamista voidaan tilapäisesti lykätä vakavista humanitaarisista syistä, esimerkiksi jos on olemassa perusteltu syy uskoa, että luovuttaminen selvästi vaarantaisi etsityn henkilön hengen tai terveyden. Pidätysmääräys on pantava täytäntöön heti, kun kyseisten syiden olemassaolo on lakannut. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on ilmoitettava tästä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle välittömästi ja sovittava uudesta luovuttamisajankohdasta. Luovuttaminen tapahtuu tällöin kymmenen päivän kuluessa sovitusta uudesta määräpäivästä.

5. Jos kyseinen henkilö on 2–4 kohdassa tarkoitettujen aikarajojen umpeuduttua edelleen säilöön otettuna, hänet on päästettävä vapaaksi. Täytäntöönpanosta vastaavan ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on otettava yhteyttä toisiinsa heti, kun vaikuttaa siltä, että kyseinen henkilö on tämän kohdan nojalla päästettävä vapaaksi, ja sovittava järjestelyistä kyseisen henkilön luovuttamiseksi.

Luovuttamisen lykkääminen tai ehdollinen luovuttaminen

1. Tehtyään päätöksen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi lykätä etsityn henkilön luovuttamista, jotta hänet voidaan asettaa syytteeseen täytäntöönpanojäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, tai jos hänet on jo tuomittu, jotta hän voi täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, alueella suorittaa rangaistuksen, joka on tuomittu muusta teosta kuin siitä, jota pidätysmääräys koskee.
2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi luovuttamisen lykkäämisen sijasta väliaikaisesti luovuttaa etsityn henkilön pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, kun se on määräyksen antanut toimija, täytäntöönpanosta vastaavan ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen kesken tehtävässä sopimuksessa määritettävien ehtojen mukaan. Kyseinen sopimus on tehtävä kirjallisesti, ja ehdot sitovat kaikkia pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, viranomaisia.

142 ARTIKLA

Kauttakuljetus

1. Kukin jäsenvaltio, Yhdistynyt kuningaskunta ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, sallivat etsityn henkilön kuljettamisen alueidensa kautta luovuttamisen yhteydessä, edellyttäen että niille on ilmoitettu

- a) pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys ja kansalaisuus;
- b) pidätysmääräyksen olemassaolo;
- c) rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu; ja
- d) rikoksenteon olosuhteiden kuvaus, mukaan lukien ajankohta ja paikka.

2. Jos Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on tehnyt 122 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoituksen siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia ei luovuteta tai että luovutukseen annetaan lupa tietyin erikseen määritellyin ehdoin, Yhdistynyt kuningaskunta tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi tapauksen mukaan samoin ehdoin kieltää Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten kuljetuksen tai asettaa sille samat ehdot.

3. Jäsenvaltio, jonka puolesta on tehty 122 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus siitä, että sen omia kansalaisia ei luovuteta tai että luovutukseen annetaan lupa tietyin erikseen määritellyin ehdoin, voi samoin ehdoin kieltää kansalaistensa kuljetuksen alueensa kautta tai asettaa sille samat ehdot.

4. Jäsenvaltiot, Yhdistynyt kuningaskunta ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittavat henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle viranomaisista, jotka ovat vastuussa kauttakuljetusta koskevien pyyntöjen sekä tarvittavien asiakirjojen vastaanottamisesta, sekä muusta kauttakuljetuspyyntöihin liittyvästä virallisesta kirjeenvaihdosta.

5. Pyyntö kauttakuljetuksesta sekä 1 kohdassa tarkoitetut tiedot voidaan lähettää 4 kohdan nojalla ilmoitetuille viranomaiselle millä tahansa tavalla, josta jää kirjallinen todiste. Pyyntöön vastaanottaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan taikka Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottanut toimija, ilmoittaman viranomaisen päätös on annettava tiedoksi samaa menettelyä noudattaen.

6. Tätä artiklaa ei sovelleta käytettäessä ilmakuljetusta ilman aiottua välilaskua. Jos ennakoimaton laskeutuminen kuitenkin tapahtuu, pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava 4 kohdan nojalla ilmoitetulle viranomaiselle 1 kohdassa tarkoitetut tiedot.

7. Jos kauttakulku koskee henkilöä, joka on määrä luovuttaa kolmannesta maasta tai Yhdistyneestä kuningaskunnasta jäsenvaltioon tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, taikka jäsenvaltiosta toiseen, tätä artiklaa sovelletaan soveltuvin osin. Viittauksia 'pidätysmääräykseen' pidetään tapauksen mukaan viittauksina 'luovutuspyyntöön', 'eurooppalaiseen pidätysmääräykseen' tai 'TCA-pidätysmääräykseen'.

143 ARTIKLA

Täytäntöönpanojäsenvaltiossa tai Gibraltariassa säilöön otettuna vietetyn ajan vähentäminen

1. Pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, vähentää pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta johtuvan säilöönottoajan vapausrangaistuksen kokonaisajasta, joka on suoritettava pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa tai Gibraltariassa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pidätysmääräyksen antanut toimija, vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen tuomitsemisen seurauksena.
2. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen tai 124 artiklan 1 kohdan nojalla ilmoitetun keskusviranomaisen on luovuttamisen yhteydessä toimitettava pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle kaikki tiedot siitä, miten kauan pidätysmääräyksen perusteella etsityn henkilön vapaudenmenetys on kestänyt.

144 ARTIKLA

Mahdollinen syytteenpano muista rikoksista

1. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle siitä, että suhteissa niihin jäsenvaltioihin, joiden puolesta unioni on antanut 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, sen suostumus henkilön syytteenpanoa, tuomitsemista tai säilöön ottamista varten vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi ennen kyseisen henkilön luovuttamista tehdystä, muusta kuin henkilön luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta katsotaan annetuksi, mikäli Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei jossain erityistapauksessa päättä luovuttamisesta tekemässään päätöksessä toisin.

2. Unioni voi jäsenvaltioidensa puolesta ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle siitä, että jos Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on antanut 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, kyseisten jäsenvaltioiden suostumus henkilön syytteeseenpanoa, tuomitsemista tai säilöön ottamista varten vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi ennen kyseisen henkilön luovuttamista tehdystä, muusta kuin henkilön luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta katsotaan annetuksi, mikäli jäsenvaltion täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei jossain erityistapauksessa päättä luovuttamisesta tekemässään päätöksessä toisin.
3. Lukuun ottamatta 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja tapauksia, luovutettua henkilöä ei saa syyttää, tuomita tai muuten riistää häneltä vapautta ennen kyseisen henkilön luovuttamista tehdystä muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta.
4. Edellä olevaa 3 kohtaa ei sovelleta seuraaviin tapauksiin:
- a) henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua sen jäsenvaltion alueelta, johon hänet on luovutettu, tai Gibraltarista, jos hänet on luovutettu Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on poistuttuaan palannut tapauksen mukaan kyseiseen jäsenvaltioon tai Gibraltariin;
 - b) rikoksesta ei voi seurata vapaudenmenetystä käsittävää rangaistusta tai turvaamistoimenpidettä;
 - c) rikosoikeudellinen menettely ei johda henkilön henkilökohtaisen vapauden rajoitusta koskevaan toimenpiteeseen;
 - d) henkilö joutuu muun kuin vapaudenriiston käsittävän rangaistuksen tai toimenpiteen kohteeksi, mukaan lukien taloudellinen rangaistus tai taloudellisen rangaistuksen sijasta määrätty toimenpide, vaikka se voisikin rajoittaa hänen henkilökohtaista vapauttaan;

- e) henkilö on 130 artiklan mukaisesti suostunut luovuttamiseensa sekä mahdollisesti luopunut erityissääntöön vetoamisesta;
- f) henkilö on luovuttamisensa jälkeen nimenomaisesti luopunut erityissääntöön vetoamisesta tiettyjen hänen luovuttamistaan edeltäneiden rikosten osalta; luopumisilmoitus on annettava pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antava toimija, toimivaltaiselle oikeusviranomaiselle ja kirjattava tämän jäsenvaltion tai tapauksen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisen lainsäädännön mukaisesti; luopumisilmoitus on annettava tavalla, josta ilmenee kyseisen henkilön antaneen sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena sen seurauksista; tätä varten henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa; ja
- g) henkilön luovuttanut täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen antaa suostumuksensa 4 kohdan mukaisesti.

5. Suostumusta koskeva pyyntö on toimitettava täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle, ja siihen on liitettävä 125 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot ja 125 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu käännös. Suostumus on annettava, jos rikoksesta, jonka perusteella sitä pyydetään, voitaisiin luovuttaa tämän luvun määräysten nojalla. Suostumus on evättävä 119 artiklassa mainituilla perusteilla, ja muutoin se voidaan evätä ainoastaan 120 artiklassa, 121 artiklan 2 kohdassa ja 122 artiklan 2 kohdassa mainituilla perusteilla. Päätös on tehtävä 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, toimivaltaisten viranomaisten on annettava 123 artiklassa määrätyissä tilanteissa kyseisessä artiklassa määrätty takeet.

Pidätysmääräyksen mukainen luovuttaminen ja luovuttaminen edelleen kolmanteen maahan

1. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle siitä, että niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden puolesta unioni on antanut 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, sen suostumus siihen, että jokin näistä jäsenvaltioista luovuttaa alun perin Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kyseiseen jäsenvaltioon pidätysmääräyksen nojalla luovuttaman henkilön edelleen jollekin toiselle näistä jäsenvaltioista ennen kyseisen henkilön luovuttamista tehdystä rikoksesta annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla, katsotaan annetuksi, mikäli Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei jossain erityistapauksessa päätä toisin päätöksessään luovuttamisesta siihen jäsenvaltioon, joka päättää edelleen luovuttamisesta.
2. Unioni voi minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle siitä, että jos Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on antanut 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, kyseisten jäsenvaltioiden suostumus siihen, että Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, luovuttaa henkilön, jonka jokin näistä jäsenvaltioista on pidätysmääräyksen nojalla alun perin luovuttanut Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, edelleen jollekin toiselle näistä jäsenvaltioista ennen kyseisen henkilön luovuttamista tehdystä rikoksesta annetun pidätysmääräyksen nojalla, katsotaan annetuksi, mikäli sen jäsenvaltion täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen, joka on alun perin luovuttanut henkilön Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ei jossain erityistapauksessa päätä kyseiseen luovuttamiseen liittyvässä päätöksessään toisin.

3. Joka tapauksessa henkilö, joka on luovutettu pidätysmääräyksen tai eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, voidaan ilman täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen suostumusta luovuttaa edelleen muuhun jäsenvaltioon kuin täytäntöönpanojäsenvaltioon tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ennen kyseisen henkilön luovuttamista tehtyyn rikokseen perustuvan pidätysmääräyksen tai eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla seuraavissa tapauksissa:

- a) etsitty henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua sen jäsenvaltion alueelta, johon hänet on luovutettu, tai Gibraltaria, jos kyseinen henkilö on luovutettu Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on sieltä poistuttuaan palannut kyseiseen jäsenvaltioon tai Gibraltariin;
- b) etsitty henkilö antaa suostumuksensa luovuttamiseen toiseen jäsenvaltioon kuin täytäntöönpanojäsenvaltioon tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, pidätysmääräyksen tai eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla; suostumus on annettava pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, toimivaltaisille oikeusviranomaisille, ja se on kirjattava kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisen lainsäädännön mukaisesti; suostumus on annettava tavalla, josta ilmenee, että kyseinen henkilö on antanut sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena seurauksista, joita tästä aiheutuu; etsityllä henkilöllä on tätä varten oikeus käyttää oikeudellista avustajaa; ja
- c) edellä olevan 144 artiklan 4 kohdan a, e, f tai g alakohdan nojalla erityissääntö ei koske etsittyä henkilöä.

4. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on annettava suostumuksensa toiseen jäsenvaltioon tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, luovuttamiselle seuraavien sääntöjen mukaisesti:

- a) suostumusta koskeva pyyntö on toimitettava 126 artiklan mukaisesti, ja siihen on liitettävä 125 artiklan 1 kohdassa määrätty tiedot ja 125 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu käännös;
- b) suostumus on annettava, jos rikoksesta, jonka perusteella sitä pyydetään, voitaisiin luovuttaa tämän sopimuksen määräysten nojalla;
- c) päätös on tehtävä viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta; ja
- d) suostumus on evättävä 119 artiklassa mainituilla perusteilla, ja muutoin se voidaan evätä ainoastaan 120 artiklassa, 121 artiklan 2 kohdassa ja 122 artiklan 2 kohdassa mainituilla perusteilla.

5. Pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, toimivaltaisten viranomaisten on annettava 123 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa kyseisessä artiklassa määrätty takeet.

6. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa määrätään, pidätysmääräyksen nojalla luovutettua henkilöä ei saa luovuttaa kolmanteen maahan tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ilman henkilön luovuttaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen suostumusta tai jos henkilön on luovuttanut Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, sen toimivaltaisen viranomaisen suostumusta. Suostumus on annettava tapauksesta riippuen kyseistä jäsenvaltiota tai Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta, sitovien yleissopimusten sekä kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

146 ARTIKLA

Omaisuu den luovuttaminen

1. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaisesti takavarikoitava ja luovutettava omaisuus,
 - a) jota voidaan käyttää todistusaineistona; tai
 - b) jonka etsitty henkilö on hankkinut rikoksella.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu omaisuus on luovutettava, vaikka pidätysmääräystä ei voida panna täytäntöön siksi, että etsitty henkilö on kuollut tai paennut.
3. Jos 1 kohdassa tarkoitettu omaisuus on määrätty takavarikoitavaksi tai menetetyksi täytäntöönpanojäsenvaltiossa tai Gibraltariassa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on täytäntöönpanosta vastaava toimija, kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viranomaiset voivat ottaa sen väliaikaisesti säilytettäväksi, jos sitä tarvitaan vireillä olevan rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä, tai luovuttaa sen Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, tai pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle sillä ehdolla, että se palautetaan.

4. Kaikki täytäntöönpanojäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, viranomaisten taikka kolmansien osapuolten 1 kohdassa mainittuun omaisuuteen mahdollisesti saamat oikeudet pysyvät voimassa. Jos tällaisia oikeuksia on olemassa, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, tai pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen palauttaa omaisuuden maksutta täytäntöönpanojäsenvaltiolle tai Gibraltarille, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on täytäntöönpanosta vastaava toimija, rikosoikeudellisen menettelyn päättymisen jälkeen.

147 ARTIKLA

Kustannukset

1. Täytäntöönpanojäsenvaltion viranomaiset tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on täytäntöönpanosta vastaava toimija, vastaavat pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta aiheutuvista kustannuksista täytäntöönpanojäsenvaltiossa tai Gibraltarissa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on täytäntöönpanosta vastaava toimija.
2. Pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pidätysmääräyksen antanut toimija, viranomaiset vastaavat kaikista muista kustannuksista.

148 ARTIKLA

Suhde muihin oikeudellisiin välineisiin

1. Tämän luvun määräyksillä korvataan tämän sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen seuraavien, rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien yleissopimusten vastaavat määräykset Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, sanotun vaikuttamatta niiden soveltamiseen jäsenvaltioiden tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja kolmansien maiden välisissä suhteissa:
 - a) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Pariisissa 13 päivänä joulukuuta 1957 tehty eurooppalainen yleissopimus ja sen lisäpöytäkirjat; ja
 - b) terrorismin vastustamisesta tehty eurooppalainen yleissopimus rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen osalta.
2. Edellä 68 artiklan 5 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja yleissopimuksia sovelletaan edelleen sellaisen jäsenvaltion, jonka suhteen 68 artiklan 5 kohdan mukainen ilmoitus on tehty, ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välillä, kunnes unioni kyseisen jäsenvaltion puolesta ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että asiaan kuuluvat perustuslailliset vaatimukset tämän luvun soveltamiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa on täytetty.
3. Silloin kun 1 kohdassa tarkoitettuja yleissopimuksia sovelletaan sellaisiin jäsenvaltioiden alueisiin tai sellaisiin alueisiin, joiden ulkosuhteista jäsenvaltio on vastuussa ja joihin tätä lukua ei sovelleta, olemassa olevat suhteet kyseisten alueiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välillä perustuvat edelleen kyseisiin yleissopimuksiin.

149 ARTIKLA

Ilmoitusten uudelleentarkastelu

Suorittaessaan 330 artiklan mukaisesti tämän sopimuksen yhteistä tarkastelua osapuolet harkitsevat, onko tarpeen pitää voimassa 118 artiklan 4 kohdan, 121 artiklan 2 kohdan ja 122 artiklan 2 kohdan nojalla tehdyt ilmoitukset. Jos 122 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja ilmoituksia ei uusita, niiden voimassaolo päättyy joko neljän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta tai tämän sopimuksen 330 artiklan mukaisen yhteisen tarkastelun päättymispäivänä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhempi. Edellä 122 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut ilmoitukset voidaan uusita tai ne voidaan tehdä uudestaan ainoastaan tämän sopimuksen voimaantulon neljättä vuosipäivää edeltävien kolmen kuukauden aikana ja sen jälkeen joka viides vuosi edellyttäen, että 122 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset täyttyvät kyseisenä ajankohtana.

150 ARTIKLA

Vireillä olevat pidätysmääräykset soveltamatta jättämisen tapauksessa

Sen estämättä, mitä 66, 67 ja 334 artiklassa määrätään, tämän luvun määräyksiä sovelletaan pidätysmääräyksiin silloin, kun etsitty henkilö pidätetään pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten ennen tämän luvun soveltamisen loppumista, eikä soveltamiseen vaikuta, pitääkö täytäntöönpaneva oikeusviranomainen kyseisen henkilön vapaudenmenetyksen voimassa vai vapauttaako se hänet väliaikaisesti.

151 ARTIKLA

Soveltaminen olemassa oleviin eurooppalaisiin pidätysmääräyksiin

Tätä lukua sovelletaan eurooppalaisiin pidätysmääräyksiin, jotka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltainen viranomainen on antanut neuvoston puitepäättöksen 2002/584/YOS¹ mukaisesti ennen 31 päivää joulukuuta 2020, jos etsittyä henkilöä ei ole pidätetty sen täytäntöönpanoa varten ennen siirtymäkauden päättymistä.

6 LUKU

KESKINÄINEN OIKEUSAPU

152 ARTIKLA

Tavoite

1. Tämän luvun tavoitteena on täydentää seuraavien sopimusten ja pöytäkirjojen määräyksiä ja helpottaa niiden soveltamista jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välillä:

a) eurooppalainen oikeusapusopimus;

¹ Neuvoston puitepäättös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä (EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

- b) Strasbourgissa 17 päivänä maaliskuuta 1978 tehty eurooppalaisen oikeusapusopimuksen lisäpöytäkirja;
 - c) Strasbourgissa 8 päivänä marraskuuta 2001 tehty eurooppalaisen oikeusapusopimuksen toinen lisäpöytäkirja; ja
 - d) Vallettassa 19 päivänä syyskuuta 2025 tehty eurooppalaisen oikeusapusopimuksen kolmas lisäpöytäkirja.
2. Tällä luvulla ei rajoiteta tämän osaston 4 luvun määräysten soveltamista, vaan 4 luku on ensisijainen tähän lukuun nähden.

153 ARTIKLA

Toimivaltaisen viranomaisen määritelmä

Tässä luvussa 'toimivaltaisella viranomaisella' tarkoitetaan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viranomaista, joka on toimivaltainen lähettämään tai vastaanottamaan keskinäistä oikeusapua koskevia pyyntöjä eurooppalaisen oikeusapusopimuksen ja sen pöytäkirjojen määräysten nojalla ja soveltuvien osin jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, Euroopan neuvoston pääsihteerille osoittamissaan julistuksissa määrittelemällä tavalla. 'Toimivaltainen viranomainen' käsittää myös 68 artiklan nojalla ilmoitetut unionin elimet; tällaisiin unionin elimiin sovelletaan vastaavasti tämän luvun määräyksiä.

154 ARTIKLA

Lomake keskinäistä oikeusapua koskeville pyynnöille

1. Keskinäistä oikeusapua koskevat pyynnot on esitettävä liitteessä 15 olevalla vakiolomakkeella.
2. Henkilöiden liikkumisen erityiskomitea voi tarpeen mukaan muuttaa liitteessä 15 olevaa lomaketta.
3. Henkilöiden liikkumisen erityiskomitea tekee tarpeen mukaan liitteessä 15 olevaan lomakkeeseen muutoksia, joilla otetaan huomioon kauppaj ja yhteistyösopimuksen nojalla Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden välisiä keskinäistä oikeusapua koskevia pyyntöjä varten käytettävään lomakkeeseen tehdyt muutokset.
4. Henkilöiden liikkumisen erityiskomitea voi myös ottaa tehtäväkseen laatia vakiolomakkeen ilmoituksia varten, kuten eurooppalaisen yleissopimuksen kolmannen lisäpöytäkirjan 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja ilmoituksia varten. Henkilöiden liikkumisen erityiskomitea voi tarpeen mukaan muuttaa tällaista ilmoituksia varten laadittua vakiolomaketta.

Keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön edellytykset

1. Pynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pynnön esittävä toimija, toimivaltainen viranomainen voi esittää keskinäistä oikeusapua koskevan pynnön ainoastaan, jos se katsoo, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) pyyntö on tarpeellinen ja oikeasuhteinen menettelyn tarkoitukseen nähden, kun otetaan huomioon epäillyn tai syytetyn henkilön oikeudet; ja
- b) pynnössä mainittu tutkintatoimenpide tai mainitut tutkintatoimenpiteet olisi voitu määrätä samoin edellytyksin vastaavassa kotimaisessa tapauksessa.

2. Pynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pynnön vastaanottava toimija, voi kuulla pynnön esittävää jäsenvaltiota tai Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta, kun se on pynnön esittävä toimija, jos pynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pynnön vastaanottava toimija, toimivaltainen viranomainen katsoo, että 1 kohdan edellytykset eivät täyty. Pynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pynnön esittävä toimija, toimivaltainen viranomainen voi kuulemisen jälkeen päättää peruuttaa keskinäistä oikeusapua koskevan pynnön.

Erityyppiseen tutkintatoimenpiteeseen turvautuminen

1. Pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisuuksien mukaan harkittava muun kuin keskinäistä oikeusapua koskevassa pyynnössä mainitun tutkintatoimenpiteen käyttämistä, jos
 - a) pyynnössä mainittua tutkintatoimenpidettä ei ole pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, lainsäädännössä; tai
 - b) pyynnössä mainittua tutkintatoimenpidettä ei voitaisi käyttää vastaavassa kotimaisessa tapauksessa.
2. Rajoittamatta eurooppalaisen oikeusapusopimuksen ja sen pöytäkirjojen sekä 158 artiklan mukaisten kieltäytymisperusteiden soveltamista, tämän artiklan 1 kohtaa ei sovelleta seuraaviin tutkintatoimenpiteisiin, joiden on aina oltava käytettävissä pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, lainsäädännön nojalla:
 - a) poliisi- tai oikeusviranomaisten pitämiin tietokantoihin sisältyvien ja rikosasian käsittelyn puitteissa pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltaisen viranomaisen saatavilla olevien tietojen hankkiminen;

- b) todistajan, asiantuntijan, uhrin, epäillyn tai syytetyn henkilön taikka kolmannen osapuolen kuuleminen pyynnön vastaanottavassa jäsenvaltiossa tai Gibraltarissa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pyynnön vastaanottanut toimija;
- c) muu kuin pakkokeinoja käsittävä tutkintatoimenpide sellaisena kuin se on määritelty pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, lainsäädännössä; ja
- d) sellaisten henkilöiden tunnistaminen, joilla on jonkin yksilöidyn puhelinnumeron tai IP-osoitteen liittymäsopimus.

3. Pyyntöön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltainen viranomainen voi myös turvautua muuhun kuin keskinäistä oikeusapua koskevassa pyynnössä tarkoitettuun tutkintatoimenpiteeseen, jos pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltaisen viranomaisen valitsemalla tutkintatoimenpiteellä saavutettaisiin sama tulos vähemmän yksityisyyteen puuttuvilla keinoilla kuin pyynnössä tarkoitettulla tutkintatoimenpiteellä.

4. Jos pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltainen viranomainen päättää käyttää 1 tai 3 kohdassa tarkoitettua muuta kuin keskinäistä oikeusapua koskevassa pyynnössä mainittua toimenpidettä, sen on ensin ilmoitettava asiasta Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävän jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka voi päättää peruuttaa pyynnön tai täydentää sitä.

5. Jos pyynnössä mainittua tutkintatoimenpidettä ei ole pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, lainsäädännössä tai sitä ei voitaisi käyttää vastaavassa kotimaaisessa tapauksessa ja jos ei ole mitään muuta tutkintatoimenpidettä, jolla päästäisiin samaan tulokseen kuin pyydettyllä tutkintatoimenpiteellä, pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimivaltaiselle viranomaiselle, että pyydettyä apua ei ole mahdollista antaa.

157 ARTIKLA

Ilmoittamisvelvollisuus

Pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltaisen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava millä tahansa keinoin pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimivaltaiselle viranomaiselle

- a) jos keskinäistä oikeusapua koskevaa pyyntöä on mahdotonta täyttää sen vuoksi, että pyyntö on puutteellinen tai ilmeisen virheellinen; tai

- b) jos pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltainen viranomainen keskinäistä oikeusapua koskevaa pyyntöä täyttäessään katsoo ilman lisätutkimuksia, että saattaa olla aiheellista toteuttaa tutkintatoimenpiteitä, joita ei alun perin ollut suunniteltu tai joita ei voitu yksilöidä keskinäistä oikeusapua koskevaa pyyntöä tehtäessä, jotta pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimivaltainen viranomainen voi toteuttaa kyseisessä tapauksessa jatkotoimia.

158 ARTIKLA

Kaksoisrangaistavuuden kieltö

Keskinäisestä oikeusavusta voidaan kieltäytyä eurooppalaisessa oikeusapusopimuksessa ja sen pöytäkirjoissa määrättyjen kieltäytymisperusteiden lisäksi sillä perusteella, että henkilö, jonka suhteen oikeusapua pyydetään ja joka on pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, rikostutkinnan, syytetoimien tai muiden menettelyjen, kuten oikeudenkäynnin, kohteena, on saanut lainvoimaisen tuomion samasta teosta tapauksen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiselta, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viranomaiselta tai jäsenvaltion viranomaiselta, edellyttäen, että jos on määrätty seuraamus, se on pantu täytäntöön, sitä pannaan parhaillaan täytäntöön tai sitä ei enää voida panna täytäntöön tapauksen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, sovellettavan lainsäädännön tai sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa henkilö on tuomittavana.

159 ARTIKLA

Aikarajat

1. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tekee päätöksen keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön täyttämisestä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään 45 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta ja ilmoittaa päätöksestä pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimivaltaiselle viranomaiselle.
2. Keskinäistä oikeusapua koskeva pyyntö on täytettävä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään 90 päivän kuluttua tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekemisestä tai 155 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kuulemisen tapahtumisesta.
3. Jos keskinäistä oikeusapua koskevassa pyynnössä mainitaan, että 1 ja 2 kohdassa määrättyjä lyhyempi aikaraja on menettelyä koskevien aikarajojen, rikoksen vakavuuden tai muiden erityisen kiireellisten olosuhteiden vuoksi välttämätön, tai jos pyynnössä mainitaan, että keskinäistä oikeusapua koskeva toimenpide on toteutettava tietyinä ajankohtana, pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltainen viranomainen ottaa kyseisen vaatimuksen niin pitkälti kuin mahdollista huomioon.

4. Jos keskinäistä oikeusapua koskeva pyyntö esitetään väliaikaistoimenpiteiden toteuttamiseksi eurooppalaisen oikeusapusopimuksen toisen lisäpöytäkirjan 24 artiklan nojalla, pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä väliaikaisesta toimenpiteestä ja ilmoitettava kyseisestä päätöksestä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävän jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman pian pyynnön vastaanottamisen jälkeen. Ennen kuin tämän artiklan nojalla toteutettu väliaikainen toimenpide lopetetaan, pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisuuksien mukaan annettava pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimivaltaiselle viranomaiselle tilaisuus esittää perustelunsa toimenpiteen jatkamiselle.

5. Jos 1 tai 2 kohdassa määrättyä aikarajaa tai 3 kohdassa tarkoitettua aikarajaa tai päivämäärää ei jossakin tapauksessa voida noudattaa tai päätös väliaikaisten toimenpiteiden toteuttamisesta 4 kohdan mukaisesti viivästyy, pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltaisen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava asiasta millä tahansa keinoin pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimivaltaiselle viranomaiselle ja esitettävä viivästyksen syyt sekä neuvoteltava pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimivaltaisen viranomaisen kanssa keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön täyttämisen asianmukaisesta ajankohdasta.

6. Selkeyden vuoksi todetaan, että tämän artiklan määräykset ovat ensisijaisia eurooppalaisen oikeusapusopimuksen kolmannen lisäpöytäkirjan 6 artiklaan nähden.

Keskinäistä oikeusapua koskevien pyyntöjen toimitaminen

1. Tämän sopimuksen 6 artiklan 1 kohtaa sovelletaan ainoastaan, kun ensimmäisen kerran toimitetaan keskinäistä oikeusapua koskevia pyyntöjä ja viestejä, jotka liittyvät oma-aloitteiseen tiedottamiseen, sekä eurooppalaisen oikeusapusopimuksen kolmannen lisäpöytäkirjan 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuja ilmoituksia, jotka on toimitettava tämän sopimuksen 6 artiklan 1 kohdan sekä eurooppalaisen oikeusapusopimuksen ja sen pöytäkirjojen asiaankuuluvien määräysten mukaisesti.
2. Niiden viestintäkanavien lisäksi, joista määrätään eurooppalaisen oikeusapusopimuksen ja sen pöytäkirjojen määräyksissä suorasta toimitamisesta keskinäistä oikeusapua koskevien pyyntöjen ja oma-aloitteiseen tiedottamiseen liittyvien viestien sekä eurooppalaisen oikeusapusopimuksen kolmannen lisäpöytäkirjan 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen ilmoitusten osalta, myös Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viralliset syyttäjät voivat toimittaa niitä suoraan jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille. Tämän sopimuksen 6 artiklan 1 kohtaa sovelletaan, kun ensimmäisen kerran toimitetaan tällaisia keskinäistä oikeusapua koskevia pyyntöjä ja oma-aloitteiseen tiedottamiseen liittyviä viestejä sekä eurooppalaisen oikeusapusopimuksen kolmannen lisäpöytäkirjan 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuja ilmoituksia, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viralliset syyttäjät toimittavat.

3. Eurooppalaisessa oikeusapusopimuksessa ja sen pöytäkirjoissa tarkoitettujen viestintäkanavien lisäksi kaikki keskinäistä oikeusapua koskevat pyynnot sekä oma-aloitteinen tietojenvaihto ja eurooppalaisen oikeusapusopimuksen kolmannen lisäpöytäkirjan 3 ja 4 artiklassa tarkoitettut ilmoitukset voidaan kiireellisissä tapauksissa tai silloin, kun kahden tai useamman jäsenvaltion ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on tarpeen koordinoita oikeudellista yhteistyötä koskevia menettelyjä, tämän artiklan 1 kohdasta poiketen toimittaa Europolin tai Eurojustin kautta tämän sopimuksen asiaa koskevien lukujen määräysten mukaisesti.

161 ARTIKLA

Yhteiset tutkintaryhmät

Jos jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset perustavat yhteisen tutkintaryhmän, jäsenvaltioiden välisiä suhteita yhteisessä tutkintaryhmässä säädellään unionin oikeuden perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisen tutkintaryhmän perustamista koskevassa sopimuksessa tarkoitettua oikeusperustan soveltamista.

7 LUKU

VAROJEN JÄÄDYTTÄMINEN JA MENETETYKSI TUOMITSEMINEN

162 ARTIKLA

Yhteistyön tavoite ja periaatteet

1. Tämän luvun tavoitteena on, että Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltiot tekevät mahdollisimman laajaa yhteistyötä tutkinta- ja oikeudenkäyntitoimissa, joiden tavoitteena on omaisuuden jäädyttäminen sen myöhempää menetetyksi tuomitsemista varten ja omaisuuden menetetyksi tuomitseminen rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä. Tämä ei estä muuta 171 artiklan 5 ja 6 kohdan nojalla tehtävää yhteistyötä. Tässä luvussa määrätään myös tämä luvun soveltamiseksi tehtävästä yhteistyöstä unionin nimeämien unionin elinten kanssa.
2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltiot noudattavat tässä luvussa määrätyin edellytyksin jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, pyyntöjä, jotka koskevat
 - a) tietyn omaisuuden menetetyksi tuomitsemista tai sellaista rikoshyödyn menetetyksi tuomitsemista, joka perustuu vaatimukseen maksaa rikoshyödyn arvoa vastaava rahasumma;
 - b) tutkinta-apua ja väliaikaisia toimenpiteitä jompaankumpaan a alakohdassa tarkoitettuun menetetyksi tuomitsemisen muotoon liittyen.

3. Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut tutkinta-apu ja väliaikaiset toimenpiteet on toteutettava pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallisen lainsäädännön sallimissa rajoissa ja sen mukaisesti. Jos pyynnössä, joka koskee jotakin näistä toimenpiteistä, yksilöidään muodollisuuksia tai menettelyjä, jotka ovat pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, kansallisen lainsäädännön mukaan välttämättömiä, pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, noudattaa tällaisia pyyntöjä, vaikka kyseiset muodollisuudet tai menettelyt olisivat sille vieraita, siltä osin kuin pyydetty toimet eivät ole sen kansallisen lainsäädännön peruseriaatteiden vastaisia.

4. Pynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, varmistaa, että toisesta jäsenvaltiosta tai Yhdistyneestä kuningaskunnasta, Gibraltarin osalta, tuleville pyynnöille, jotka koskevat rikoshyödyn ja rikoksentekovälineiden tunnistamista, jäljittämistä, jäädyttämistä tai takavarikointia, annetaan sama painoarvo kuin kotimaisten menettelyjen yhteydessä esitetyille pyynnöille.

5. Pyytäessään menetetyksi tuomitsemista, tutkinta-apua ja väliaikaisia toimenpiteitä menetetyksi tuomitsemista varten pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, varmistaa, että tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudatetaan.

6. Tämän luvun määräyksiä sovelletaan Varsovassa 16 päivänä toukokuuta 2005 tehdyn rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista sekä terrorismin rahoittamista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen, jäljempänä 'vuoden 2005 yleissopimus', ja Strasbourgissa 8 päivänä marraskuuta 1990 tehdyn rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen, jäljempänä 'vuoden 1990 yleissopimus', kansainvälistä yhteistyötä koskevien lukujen sijaan. Tämän sopimuksen 163 artikla korvaa vuoden 2005 yleissopimuksen 1 artiklan ja vuoden 1990 yleissopimuksen 1 artiklan vastaavat määritelmät. Tämän luvun määräykset eivät vaikuta vuoden 2005 yleissopimuksen ja vuoden 1990 yleissopimuksen muiden määräysten mukaisiin Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltioiden velvoitteisiin.

163 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan

- a) 'menetetyksi tuomitsemisella' tuomioistuimen oikeudenkäynnissä rikoksen tai rikosten johdosta määräämää rangaistusta tai toimenpidettä, jolla omaisuus määrätään lopullisesti menetetyksi;
- b) 'jäädyttämisellä' tai 'takavarikoinnilla' omaisuuden siirtämisen, tuhoamisen, muuntamisen, luovuttamisen tai liikuttamisen väliaikaista kieltämistä tai omaisuuden väliaikaista haltuunottoa tai määräysvaltaan ottamista tuomioistuimen tai muun toimivaltaisen viranomaisen antaman määräyksen perusteella;
- c) 'rikoksentekovälineillä' omaisuutta, jota osaksi tai kokonaan on käytetty tai aiotaan käyttää millä tavalla tahansa rikoksen tai rikosten tekemiseen;

- d) 'oikeusviranomaisella' viranomaista, joka on kansallisen lainsäädännön mukaan tuomari, tuomioistuin tai virallinen syyttäjä; virallista syyttäjää pidetään oikeusviranomaisena vain siltä osin kuin kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään;
- e) 'rikoshyödyllä' kaikkea taloudellista hyötyä, joka on suoraan tai välillisesti saatu rikoksista tai hankittu rikosten avulla tai kyseistä taloudellista hyötyä vastaavaa rahamäärää; se voi koostua mistä tahansa tässä artikkelissa olevan määritelmän mukaisesta omaisuudesta;
- f) 'omaisuudella' kaikkea aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta ja oikeudellisia asiakirjoja ja välineitä, joilla todistetaan omistusoikeus tai muu oikeus tällaiseen omaisuuteen, joka pyynnön esittävän valtion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, mukaan
- i) on rikoshyötyä tai tällaisen hyödyn arvoa joko kokonaan tai vain osittain vastaavaa omaisuutta;
- ii) on rikoksentekoväline tai vastaa tällaisen rikoksentekovälineen arvoa;
- iii) on rikosoikeudenkäynnin myötä tuomittu menetetyksi sellaisten muiden säännösten nojalla, jotka liittyvät pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, lainsäädännön mukaisiin menetetyksi tuomitsemista koskeviin valtuuksiin, mukaan lukien kolmansille siirrettyjen varojen menetetyksi tuomitseminen, laajennettu menetetyksi tuomitseminen ja menetetyksi tuomitseminen ilman lopullista rikostuomiota.

164 ARTIKLA

Avunantovelvollisuus

Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltioiden on pyynnöstä autettava toisiaan mahdollisimman laajalti rikoksentekovälineiden, rikoshyödyn ja muun menetetyksi tuomittavan omaisuuden tunnistamisessa ja jäljittämässä. Avunantoon sisältyvät kaikki toimenpiteet, joilla annetaan todisteita ja turvataan todisteet rikoksentekovälineiden, rikoshyödyn ja muun omaisuuden olemassaolosta, sijainnista tai siirrosta taikka luonteesta, oikeudellisesta asemasta tai arvosta.

165 ARTIKLA

Pyynnot saada tietoja pankkitileistä ja tallelokeroista

1. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toteuttaa tässä artiklassa määrätyin edellytyksin tarvittavat toimenpiteet selvittääkseen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltion esittämään pyyntöön vastatessaan, onko rikostutkinnan kohteena olevalla luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä tapauksesta riippuen jossakin kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevassa pankissa tai Gibraltariassa sijaitsevassa pankissa yksi tai useampi minkä tahansa tyyppinen tili tai onko tällä määräysvalta yhteen tai useampaan tällaiseen tiliin, ja jos on, toimittaa tarkemmat tiedot kyseisistä tileistä. Näitä tietoja ovat etenkin tilinomistajan nimi ja tilin IBAN-numero ja tallelokeroisten tapauksessa vuokraajan nimi tai yksilöllinen tunnistenumero.
2. Edellä olevan 1 kohdan mukaista velvoitetta sovelletaan ainoastaan siltä osin kuin tiedot ovat tilinpitäjäpankin hallussa.

3. Kun pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, esittää pyynnön, 186 artiklan vaatimusten lisäksi se
- a) mainitsee syyt, joiden vuoksi se katsoo pyydettyillä tiedoilla todennäköisesti olevan olennaista arvoa rikoksen tutkinnassa;
 - b) ilmoittaa, millä perusteilla se olettaa, että kyseinen tili on jossakin pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion pankissa tai Gibraltarissa sijaitsevassa pankissa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pyynnön vastaanottanut toimija, ja eriteltävä mahdollisimman laajasti, mitkä pankit ja tilit voivat tulla kyseeseen; ja
 - c) antaa kaikki saatavilla olevat lisätiedot, jotka voivat helpottaa pyynnön toteuttamista.
4. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voivat ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että tämä artikla laajennetaan koskemaan muissa rahoituslaitoksissa kuin pankeissa olevia tilejä. Tällaisiin ilmoituksiin voidaan soveltaa vastavuoroisuusperiaatetta.

166 artikla

Pyynnöt saada tietoja pankkitapahtumista

1. Pynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimittaa toisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, pyynnöstä tiedot tietyistä pankkitileistä ja pankkitapahtumista, jotka on suoritettu määrätyn ajan kuluessa yhden tai useamman pyynnössä mainitun tilin kautta, mukaan lukien tiedot mahdollisesta lähettävästä tai vastaanottavasta tilistä.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaista velvoitetta sovelletaan ainoastaan siltä osin kuin tiedot ovat tilinpitäjäpankin hallussa.
3. Pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, mainitsee 186 artiklan vaatimusten lisäksi pyynnössä syyt, joiden vuoksi se katsoo pyydetyillä tiedoilla olevan merkitystä rikoksen tutkinnassa.
4. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, voi asettaa pyynnön toteuttamiselle samat ehdot, joita se soveltaa etsintää ja takavarikointia koskeviin pyyntöihin.
5. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voivat ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että tämä artikla laajennetaan koskemaan muissa rahoituslaitoksissa kuin pankeissa olevia tilejä. Tällaisiin ilmoituksiin voidaan soveltaa vastavuoroisuusperiaatetta.

167 ARTIKLA

Pankkitapahtumien seurantapyynnot

1. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, varmistaa, että se voi Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltion pyynnöstä seurata määrätyn ajan yhden tai useamman pyynnössä mainitun tilin kautta suoritettavia pankkitapahtumia ja ilmoittaa seurannan tulokset pyynnön esittäville jäsenvaltiolle tai Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija.
2. Pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, mainitsee 186 artiklan vaatimusten lisäksi pyynnössä syyt, joiden vuoksi se katsoo pyydetyillä tiedoilla olevan merkitystä rikoksen tutkinnassa.
3. Pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimivaltaisten viranomaisten on päätettävä seurannasta tapauskohtaisesti kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.
4. Seurannan käytännön yksityiskohdista päättävät yhdessä pyynnön esittävä jäsenvaltio tai pyynnön vastaanottava jäsenvaltio ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, tapauksen mukaan pyynnön esittävänä tai pyynnön vastaanottavana toimijana.

5. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voivat ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että tämä artikla laajennetaan koskemaan muissa rahoituslaitoksissa kuin pankeissa olevia tilejä. Tällaisiin ilmoituksiin voidaan soveltaa vastavuoroisuusperiaatetta.

168 ARTIKLA

Tietojen toimittaminen oma-aloitteisesti

Jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi ilman edeltävää pyyntöä toimittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltiolle rikoksentekovälineitä, rikoshyötyä ja muuta menetetyksi tuomittavaa omaisuutta koskevia tietoja, mikäli se ei haittaa sen omia tutkinta- tai oikeudenkäyntitoimia, jos se katsoo, että tällaisten tietojen luovuttaminen voisi auttaa vastaanottavaa jäsenvaltiota tai Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta, kun se on vastaanottava toimija, tutkinta- tai oikeudenkäyntitoimien aloittamisessa tai toteuttamisessa tai johtaa siihen, että kyseinen jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, esittää tässä luvussa tarkoitetun pyynnön.

Velvollisuus toteuttaa väliaikaisia toimenpiteitä

1. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toteuttaa sellaisen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltion pyynnöstä, joka on aloittanut rikostutkinnan tai rikosasian käsittelyn taikka tutkinta- tai oikeudenkäyntitoimia menetetyksi tuomitsemista varten, tarvittavat väliaikaiset toimenpiteet, kuten jäädyttäminen tai takavarikointi, estääkseen kaiken sellaisen omaisuuden kaupan, siirron tai luovuttamisen, josta saatetaan myöhemmin esittää menetetyksi tuomitsemista koskeva pyyntö tai jolla voitaisiin täyttää tällainen pyyntö.
2. Jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, joka on vastaanottanut 171 artiklan mukaisen menetetyksi tuomitsemista koskevan pyynnön, toteuttaa pyydettyä tässä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä sellaisen omaisuuden osalta, jota pyyntö koskee tai jolla pyyntö voitaisiin täyttää.
3. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toteuttaa tämän artiklan mukaisen pyynnön vastaanotettuaan kaikki tarvittavat toimenpiteet pyynnön noudattamiseksi viipymättä ja samassa ajassa ja tärkeysjärjestyksessä kuin vastaavassa kotimaisessa tapauksessa ja lähettää Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittäväälle jäsenvaltiolle viipymättä vahvistuksen missä tahansa kirjallisessa muodossa.

4. Jos pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, ilmoittaa, että välitön jäädyttäminen on tarpeen, koska on perusteltua olettaa, että kyseinen omaisuus siirretään tai tuhotaan välittömästi, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottava jäsenvaltio toteuttaa 96 tunnin kuluessa pyynnön vastaanottamisesta kaikki tarvittavat toimenpiteet pyynnön noudattamiseksi ja lähettää pyynnön esittäville jäsenvaltiolle tai Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, viipymättä vahvistuksen missä tahansa kirjallisessa muodossa.
5. Jos pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, ei pysty noudattamaan 4 kohdan mukaisia määräaika, pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottanut toimija, ilmoittaa asiasta välittömästi pyynnön esittäville jäsenvaltiolle tai Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, ja neuvottelee pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, kanssa asianmukaisista jatkotoimista.
6. Edellä 4 kohdassa tarkoitettun määräajan päättymisen ei poista pyynnön vastaanottavalle jäsenvaltiolle tai Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tässä artikkelissa asetettuja vaatimuksia.

170 ARTIKLA

Väliaikaisten toimenpiteiden toteuttaminen

1. Sen jälkeen, kun 169 artiklan 1 kohdan mukaisesti pyydetty väliaikaiset toimenpiteet on toteutettu, pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottavalle jäsenvaltiolle oma-aloitteisesti ja mahdollisimman pian kaikki tiedot, jotka voivat kyseenalaistaa kyseisten toimenpiteiden laajuuden tai muuttaa sitä. Pyyntöä esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimittaa viipymättä myös kaikki Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion pyytämät täydentävät tiedot, jotka ovat tarpeen väliaikaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja seuranta varten.
2. Ennen kuin 169 artiklan nojalla toteutettu väliaikainen toimenpide lakautetaan, pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, antaa mahdollisuuksien mukaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittäville jäsenvaltiolle tilaisuuden esittää perustelunsa toimenpiteen jatkamiselle.

171 ARTIKLA

Velvollisuus tuomita menetetyksi

1. Jos jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on vastaanottanut menetetyksi tuomitsemista koskevan pyynnön, joka koskee kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevaa omaisuutta tai, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pyynnön vastaanottanut toimija, Gibraltarissa sijaitsevaa omaisuutta, se
 - a) panee täytäntöön pyynnön esittävän jäsenvaltion tuomioistuimen tai, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pyynnön esittävä toimija, Gibraltarissa sijaitsevan tuomioistuimen tekemän tällaista omaisuutta koskevan menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen; tai
 - b) toimittaa pyynnön toimivaltaisille viranomaisilleen menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen saamiseksi ja, jos tällainen päätös annetaan, panee sen täytäntöön.
2. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdan soveltamiseksi jäsenvaltioilla tai Yhdistyneellä kuningaskunnalla, Gibraltarin osalta, on aina tarvittaessa toimivalta panna vireille menetetyksi tuomitsemista koskeva menettely oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.
3. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös menetetyksi tuomitsemiseen, joka perustuu vaatimukseen maksaa rikoshyödyn arvoa vastaava rahamäärä, jos omaisuus, jonka osalta menetetyksi tuomitseminen voidaan panna täytäntöön, sijaitsee pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion alueella tai Gibraltarissa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pyynnön vastaanottanut toimija. Tapauksissa, joissa menetetyksi tuomitseminen pannaan täytäntöön 1 kohdan nojalla, pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, realisoi vaateen tähän tarkoitukseen käytettävissä olevasta omaisuudesta, jos maksua ei saada.

4. Jos menetetyksi tuomitsemista koskeva pyyntö koskee tiettyä omaisuutta, pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottava jäsenvaltio voivat päättää, että Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottava jäsenvaltio voi panna menetetyksi tuomitsemisen täytäntöön esittämällä vaatimuksen maksaa omaisuuden arvoa vastaava rahamäärä.

5. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltiot tekevät mahdollisimman laajaa yhteistyötä kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti sellaisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kanssa, joka pyytää omaisuuden menetetyksi tuomitsemista vastaavien toimenpiteiden toteuttamista ilman, että pyyntö on esitetty rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä, siltä osin kuin pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, oikeusviranomainen on rikoksen johdosta määrännyt tällaisia toimenpiteitä ja edellyttäen, että on todettu, että omaisuus on rikoshyötyä tai

- a) muuta omaisuutta, joksi rikoshyöty on muunnettu tai vaihdettu;
- b) laillisista lähteistä hankittua omaisuutta, jos rikoshyöty on kokonaan tai osittain sekoitettu tällaiseen omaisuuteen, sekoittuneen rikoshyödyn arvioituun arvoon saakka; tai
- c) tuloa tai muuta hyötyä, joka on saatu rikoshyödyistä, omaisuudesta, joksi rikoshyöty on muunnettu tai vaihdettu, tai omaisuudesta, johon rikoshyöty on sekoitettu, sekoittuneen rikoshyödyn arvioituun arvoon saakka, samalla tavalla ja samassa laajuudessa kuin rikoshyöty.

6. Edellä 5 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä ovat toimenpiteet, jotka mahdollistavat omaisuuden ja varojen takavarikoinnin, pidättämisen ja menetetyksi tuomitsemisen siviilituomioistuimelle esitettävällä kanteella.

7. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tekee päätöksen menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta viipymättä ja viimeistään 45 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 8 kohdan soveltamista. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, lähettää Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittäville jäsenvaltiolle viipymättä vahvistuksen missä tahansa kirjallisessa muodossa. Jollei 178 artiklan mukaisia lykkäämisperusteita ole, pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toteuttaa tarvittavat konkreettiset toimenpiteet menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen panemiseksi täytäntöön viipymättä ja vähintään samassa ajassa ja tärkeysjärjestyksessä kuin vastaavassa kotimaisessa tapauksessa.

8. Jos pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, ei pysty noudattamaan 7 kohdan mukaista määräaikaa, se ilmoittaa asiasta välittömästi Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittäville jäsenvaltiolle ja neuvottelee asianmukaisista jatkotoimista Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävän jäsenvaltion kanssa.

9. Edellä 7 kohdassa tarkoitetun määräajan päättymisen ei poista pyynnön vastaanottavalle jäsenvaltiolle tai Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tässä artikkelissa asetettuja vaatimuksia.

172 ARTIKLA

Menetetyksi tuomitsemisen täytäntöönpano

1. Edellä 171 artiklan mukaisen menetetyksi tuomitsemisen toteutumista ja täytäntöönpanoa koskeviin menettelyihin sovelletaan pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallista lainsäädäntöä.
2. Tosiseikkoja koskevat havainnot sitovat pyynnön vastaanottavaa jäsenvaltiota tai Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, siltä osin kuin ne on esitetty Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävän jäsenvaltion tuomioistuimen antamassa tuomiossa tai oikeudellisessa päätöksessä tai siltä osin kuin tällainen tuomio tai oikeudellinen päätös perustuu implisiittisesti niihin.
3. Jos menetetyksi tuomitseminen perustuu rahamäärän maksamista koskevaan vaatimukseen, pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, on muunnettava rahamäärä oman valuuttansa määräiseksi menetetyksi tuomitsemisen täytäntöönpanopäätöksen tekohetkellä voimassa olleen valuuttakurssin mukaisesti.

173 ARTIKLA

Menetetyksi tuomittu omaisuus

1. Jollei tämän artiklan 2 ja 3 kohdasta muuta johdu, pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, luovuttaa 171 ja 172 artiklan nojalla menetetyksi tuomitun omaisuuden kansallisen lainsäädäntönsä ja hallinnollisten menettelyjensä mukaisesti.
2. Toimiessaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltion 171 artiklan nojalla esittämän pyynnön perusteella pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, harkitsee ensisijaisesti menetetyksi tuomitun omaisuuden palauttamista Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittäville jäsenvaltiolle kansallisen lainsäädäntönsä sallimissa rajoissa ja pyydettyäessä, jotta tämä voi maksaa vahingonkorvauksia rikoksen uhreille tai palauttaa kyseisen omaisuuden laillisille omistajilleen.
3. Toimiessaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltion 171 artiklan nojalla esittämän pyynnön perusteella ja otettuaan huomioon uhrin tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun oikeuden omaisuuden palauttamiseen tai korvaamiseen pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, toimii menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen täytäntöönpanon tuloksena saatujen rahavarojen osalta seuraavasti:
 - a) jos määrä on enintään 10 000 euroa, se jää pyynnön vastaanottavalle jäsenvaltiolle tai Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija; tai

- b) jos määrä on yli 10 000 euroa, pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, siirtää 50 prosenttia takaisinperitystä määrästä Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävälle jäsenvaltiolle.
4. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa määrätään, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltiot voivat tapauskohtaisesti harkita muiden asianmukaisiksi katsomiensa omaisuuden luovuttamista koskevien sopimusten tai järjestelyjen tekemistä.

174 ARTIKLA

Täytäntöönpano-oikeus ja menetetyksi tuomitun omaisuuden enimmäismäärä

1. Menetetyksi tuomitsemista koskeva pyyntö, joka on tehty 171 artiklan nojalla, ei vaikuta pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, oikeuteen panna menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös itse täytäntöön.
2. Mitään tässä luvussa ei saa tulkita siten, että menetetyksi tuomitun omaisuuden kokonaisarvo saisi ylittää menetetyksi tuomitsemista koskevassa päätöksessä mainitun rahamäärän. Jos jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, katsoo, että näin saattaisi tapahtua, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja asianomaiset jäsenvaltiot neuvottelevat keskenään välttääkseen tämän.

175 ARTIKLA

Vangitseminen

Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, ei saa määrätä vankeutta tai muuta henkilön vapautta rajoittavaa toimenpidettä 171 artiklan nojalla tehdyn pyynnön johdosta ilman Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävän jäsenvaltion suostumusta.

176 ARTIKLA

Kieltäytymisperusteet

1. Tämän luvun mukaisesta yhteistyöstä voidaan kieltäytyä, jos
 - a) pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, katsoo, että pyynnön toteuttaminen olisi kaksoisrangaistavuuden kiellon periaatteen (ne bis in idem) vastaista; tai
 - b) rikos, jota pyyntö koskee, ei olisi pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaan rikos, jos se olisi tehty sen lainkäyttöalueella; tätä kieltäytymisperustetta sovelletaan 164–168 artiklassa tarkoitettuun yhteistyöhön kuitenkin vain siltä osin kuin pyydettyyn apuun liittyy pakkokeinoja.

2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voivat ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että vastavuoroisuuden pohjalta tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua kaksoisrangaistavuuden edellytystä ei sovelleta edellyttäen, että pyyntöön johtanut rikos on

- a) jokin 118 artiklan 5 kohdassa luetelluista rikoksista pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, lainsäädännössä määritellyn mukaisesti; ja
- b) siitä voidaan pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, määrätä vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on vähintään kolme vuotta.

3. Edellä 164–168 artiklassa, siltä osin kuin pyydettyyn apuun liittyy pakkokeinoja, sekä 169 ja 170 artiklassa tarkoitetusta yhteistyöstä voidaan kieltäytyä myös, jos pyydettyjä toimenpiteitä ei voitaisi pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaan toteuttaa vastaavaan kotimaiseen tapaukseen liittyvissä tutkinta- tai oikeudenkäyntitoimissa.

4. Jos pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallinen lainsäädäntö sitä edellyttää, 164–168 artiklassa, siltä osin kuin pyydettyyn apuun liittyy pakkokeinoja, sekä 169 ja 170 artiklassa tarkoitetusta yhteistyöstä voidaan kieltäytyä myös, jos pyydetyt toimenpiteet tai muut toimenpiteet, joilla on vastaavia vaikutuksia, eivät olisi sallittuja pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallisessa lainsäädännössä tai jos oikeusviranomainen ei ole rikosasioissa toimiessaan vahvistanut pyyntöä.

5. Edellä 171–175 artiklassa tarkoitetusta yhteistyöstä voidaan kieltäytyä myös, jos
- a) pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä menetetyksi tuomitsemisesta sentyyppisen rikoksen osalta, jota pyyntö koskee;
 - b) 171 artiklan 3 kohdan mukaista velvoitetta rajoittamatta se olisi vastoin pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallisen lainsäädännön periaatteita menetetyksi tuomitsemisen rajoittamisesta sen mukaan, mikä on rikoksen suhde
 - i) taloudelliseen hyötyyn, jota voitaisiin pitää kyseisen rikoksen tuottamana hyötynä; tai
 - ii) omaisuuseriin, joita voitaisiin pitää kyseisen rikoksen tekovälineinä;
 - c) pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallisen lainsäädännön mukaan menetetyksi tuomitsemista ei enää voida määrätä tai panna täytäntöön kuluneen ajan vuoksi;
 - d) pyyntö ei liity aikaisempaan tuomioon, oikeudelliseen päätökseen tai tällaiseen päätökseen sisältyvään lausumaan siitä, että on tehty yksi tai useampi rikos, jonka perusteella menetetyksi tuomitseminen on määrätty tai sitä haetaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 171 artiklan 5 ja 6 kohdan soveltamista;
 - e) menetetyksi tuomitseminen ei ole täytäntöönpanokelpoinen pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa tai Gibraltariassa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pyynnön esittävä toimija, tai siihen voidaan edelleen hakea muutosta tavanomaisin muutoksenhakekeinoin; tai

- f) pyyntö koskee menetetyksi tuomitsemista koskevaa päätöstä, joka on tehty sen henkilön poissa ollessa, jota vastaan päätös on annettu, ja pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävän jäsenvaltion kyseiseen päätökseen johtaneissa menettelyissä eivät ole toteutuneet puolustautumisen vähimmäisoikeudet, jotka kuuluvat kaikille, joita vastaan nostetaan rikossyyte.
6. Päätöstä ei 5 kohdan f alakohtaa sovellettaessa pidetä henkilön poissa ollessa tehtynä, jos
- a) se on vahvistettu tai annettu asianomaisen henkilön vastustettua sitä; tai
- b) se on annettu muutoksenhaun yhteydessä edellyttäen, että muutosta on hakenut asianomainen henkilö.
7. Kun pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tarkastelee 5 kohdan f alakohdan soveltamiseksi, ovatko puolustautumisen vähimmäisoikeudet toteutuneet, se ottaa huomioon sen, että asianomainen henkilö on tarkoituksellisesti pyrkinyt kiertämään oikeutta tai että kyseinen henkilö, jolla on ollut mahdollisuus hakea muutosta vastaajan poissa ollessa tehtyyn päätökseen, on päättänyt olla tekemättä niin. Edellä sanottua sovelletaan myös siinä tapauksessa, että asianomaiselle henkilölle on asianmukaisesti annettu tiedoksi kutsu saapua oikeuteen, mutta tämä on päättänyt olla saapumatta paikalle tai pyytämättä käsittelyn lykkäämistä.

8. Jäsenvaltiot tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, eivät saa vedota pankkialaisuuteen perusteena kieltäytyä mahdollisesta tämän luvun mukaisesta yhteistyöstä. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, voi vaatia, mikäli sen kansallinen lainsäädäntö sitä edellyttää, että pankkialaisuuden poistamiseen johtavan yhteistyöpyynnön vahvistaa oikeusviranomainen rikosasioissa toimiessaan.
9. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, ei saa vedota
- a) tämän luvun mukaisen yhteistyön esteenä siihen, että tutkinnan kohteena oleva henkilö tai henkilö, jolle pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, viranomaiset ovat antaneet menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen, on oikeushenkilö;
 - b) 171 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen avunannon esteenä siihen, että luonnollinen henkilö, jota vastaan on annettu rikoshyödyn menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös, on kuollut tai että oikeushenkilö, jota vastaan on annettu rikoshyödyn menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös, on lakkautettu; tai
 - c) tämän luvun mukaisen yhteistyön esteenä siihen, että tutkinnan kohteena oleva henkilö tai henkilö, jolle pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, viranomaiset ovat antaneet menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen, on mainittu pyynnössä sekä asianomaisen rikoksen tekijänä että rahanpesurikoksen tekijänä.

177 ARTIKLA

Kuuleminen ja tiedonvaihto

Jos on perusteltu syy olettaa, että jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen täytäntöönpano muodostaisi todellisen riskin perusoikeuksien suojelulle, pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kuulee ennen tällaisen päätöksen täytäntöönpanoa Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävää jäsenvaltiota, ja se voi pyytää mahdollisesti tarvitsemiaan tietoja.

178 ARTIKLA

Lykkääminen

Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, voi lykätä pyydettyjä toimia, jos ne haittaisivat kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toteuttamia tutkinta- tai oikeudenkäyntitoimia.

179 ARTIKLA

Osittainen tai ehdollinen suostuminen pyyntöön

Ennen kuin pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kieltäytyy tämän luvun mukaisesta yhteistyöstä tai lykkää sitä, se harkitsee tarvittaessa Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävää jäsenvaltiota kuultuaan, voidaanko pyyntö hyväksyä osittain tai sen tarpeelliseksi katsomin edellytyksin.

180 ARTIKLA

Asiakirjojen tiedoksianto

1. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltiot antavat toisilleen mahdollisimman laajaa keskinäistä apua oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksiannossa henkilöille, joita väliaikaiset toimenpiteet ja menetetyksi tuomitseminen koskevat.
2. Tämän artiklan tarkoituksena ei ole puuttua
 - a) mahdollisuuteen lähettää oikeudenkäyntiasiakirjoja postitse suoraan ulkomailla oleville henkilöille; ja

- b) alkuperäjäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on lähettävä toimija, oikeusviranomaisten, virkamiesten tai muiden toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuuteen antaa oikeudenkäyntiasiakirjat tiedoksi suoraan kyseisen jäsenvaltion tai tapauksen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan konsuliviranomaisten välityksellä taikka määräjäjäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on vastaanottava toimija, oikeusviranomaisten, mukaan lukien oikeusviranomaiset ja virkamiehet, tai muiden toimivaltaisten viranomaisten välityksellä.
3. Kun jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, antaa oikeudenkäyntiasiakirjoja tiedoksi ulkomailla oleville henkilöille, joihin kyseisessä jäsenvaltiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, jos se on ne lähettänyt, määrätyt väliaikaiset toimenpiteet tai siinä annetut menetetyksi tuomitsemista koskevat päätökset vaikuttavat, kyseinen jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittaa, mitä oikeussuojakeinoja näillä henkilöillä on sen kansallisen lainsäädännön nojalla. Jos henkilö, jolle oikeudenkäyntiasiakirjat lähetetään, asuu Gibraltarissa, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, keskusviranomaisen saa samanaikaisesti jäljennöksen näistä oikeudenkäyntiasiakirjoista; jos taas henkilö asuu jäsenvaltiossa, sen jäsenvaltion keskusviranomaisen saa samanaikaisesti jäljennöksen näistä oikeudenkäyntiasiakirjoista.

181 ARTIKLA

Ulkomaisten päätösten tunnustaminen

1. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tunnustaa 169–175 artiklan mukaista yhteistyöpyyntöä käsitellessään kaikki Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävässä jäsenvaltiossa annetut oikeusviranomaisen päätökset, jotka koskevat kolmansien osapuolten vaatimia oikeuksia.

2. Tunnustamisesta voidaan kieltäytyä, jos
- a) kolmansilla osapuolilla ei ole ollut riittäviä mahdollisuuksia vedota oikeuksiinsa;
 - b) päätös on ristiriidassa pyynnön vastaanottavassa jäsenvaltiossa tai Gibraltarissa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pyynnön vastaanottanut toimija, samasta asiasta aiemmin tehdyn päätöksen kanssa;
 - c) se on ristiriidassa tapauksen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteiden kanssa; tai
 - d) päätös on tehty pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen yksinomaista toimivaltaa koskevien säännösten vastaisesti.

182 ARTIKLA

Viranomaiset

1. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltiot ilmoittavat kukin henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle keskusviranomaisen, joka vastaa tämän luvun nojalla esitettyjen pyyntöjen lähettämisestä ja niihin vastaamisesta sekä pyyntöjen toteuttamisesta tai niiden toimittamisesta toteuttamisesta vastaaville viranomaisille.

2. Unioni voi nimetä unionin elimen, joka voi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ohella esittää ja tarvittaessa toteuttaa tämän luvun mukaisia pyyntöjä. Tällaisia pyyntöjä on tätä lukua sovellettaessa käsiteltävä jäsenvaltion esittämänä pyyntönä. Unioni voi myös nimetä unionin elimen keskusviranomaiseksi, joka vastaa kyseisen elimen tämän luvun nojalla esittämien pyyntöjen lähettämisestä ja tai sille esitettyihin pyyntöihin vastaamisesta.

183 ARTIKLA

Yhteydenpito

1. Edellä olevan 6 artiklan 1 kohtaa sovelletaan ainoastaan tämän luvun nojalla esitettyihin alkuperäisiin pyyntöihin, jotka toimitetaan kyseisen artiklan mukaisesti.
2. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, keskusviranomaiset viestivät suoraan keskenään.
3. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, kiireellisissä tapauksissa pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, oikeusviranomaiset voivat lähettää tämän luvun mukaiset pyynnöt tai tiedonannot suoraan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion oikeusviranomaisille. Tällaisissa tapauksissa pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, keskusviranomaiselle lähetetään samanaikaisesti jäljennös Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävän jäsenvaltion keskusviranomaisen välityksellä.

4. Jos esitetään pyyntö 3 kohdan mukaisesti eikä viranomaisella ole toimivaltaa käsitellä pyyntöä, sen on toimitettava pyyntö kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoitettava tästä suoraan pyynnön esittävälle jäsenvaltiolle tai Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija.
5. Jollei tämän artiklan 1 kohdasta muuta johdu, pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toimivaltaiset viranomaiset voivat toimittaa suoraan Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottavalle jäsenvaltiolle sellaisia 164–168 artiklan mukaisia pyyntöjä tai tiedonantoja, joihin ei liity pakkotoimia.
6. Pyyntön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, oikeusviranomaiset voivat lähettää tämän luvun mukaiset pyyntö- tai tiedonantoluonnokset suoraan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion oikeusviranomaisille ennen virallisen pyynnön esittämistä sen varmistamiseksi, että virallinen pyyntö voidaan käsitellä tehokkaasti heti vastaanottamisen jälkeen ja että se sisältää riittävät tiedot ja asiakirjatodisteet täyttääkseen Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön vaatimukset.

184 ARTIKLA

Pyynnön muoto ja kielet

1. Kaikki tämän luvun mukaiset pyynnot on tehtävä kirjallisesti. Ne voidaan lähettää sähköisesti tai millä tahansa muulla televiestintävälineellä edellyttäen, että pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, on pyydettäessä valmis esittämään milloin tahansa kirjallisen todisteen tällaisesta viestinnästä ja pyynnön alkuperäiskappaleen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut pyynnot on laadittava jollakin pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, virallisella kielellä tai millä tahansa muulla pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, 3 kohdan mukaisesti ilmoittamalla tai sen puolesta ilmoitetulla kielellä.
3. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voivat ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, millä kielellä tai kielillä tämän luvun mukaiset pyynnot voidaan laatia kyseisen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, virallisen kielen tai virallisten kielten lisäksi.
4. Edellä olevan 169 artiklan mukaiset väliaikaisia toimenpiteitä koskevat pyynnot on tehtävä liitteessä 16 olevalla lomakkeella.
5. Edellä olevan 171 artiklan mukaiset menetetyksi tuomitsemista koskevat pyynnot on tehtävä liitteessä 16 olevalla lomakkeella.

6. Henkilöiden liikkumisen erityiskomitea voi tarvittaessa muuttaa liitteessä 16 olevia lomakkeita.
7. Henkilöiden liikkumisen erityiskomitea tekee tarvittavat muutokset liitteessä 16 oleviin lomakkeisiin kauppaj- ja yhteistyösopimuksen liitteeseen 46 tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi.
8. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja unioni minkä tahansa jäsenvaltionsa puolesta voivat ilmoittaa henkilöiden liikkumisen erityiskomitealle, että ne edellyttävät asiakirjatodisteiden kääntämistä jollekin pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viralliselle kielelle taikka jollekin muulle tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitetulle kielelle. Edellä olevan 169 artiklan 4 kohdan mukaisten pyyntöjen tapauksessa tällainen asiakirjatodisteen käännös voidaan toimittaa pyynnön vastaanottavalle jäsenvaltiolle tai Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, 48 tunnin kuluessa pyynnön toimittamisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 169 artiklan 4 kohdassa vahvistettujen määräaikojen soveltamista.

185 ARTIKLA

Laillistaminen

Tämän luvun soveltamiseksi toimitetut asiakirjat vapautetaan kaikista laillistamisvelvollisuuksista.

186 ARTIKLA

Pyynnön sisältö

1. Jokaisessa tämän luvun nojalla esitettävässä yhteistyöpyynnössä on mainittava
 - a) pyynnön esittävä viranomainen ja tutkinnan tai oikeudenkäynnin suorittava viranomainen;
 - b) pyynnön tarkoitus ja syy;
 - c) tutkintaan tai oikeudenkäyntiin liittyvät seikat ja merkitykselliset tosiasiat (kuten rikoksen tekopäivä, -paikka ja olosuhteet) paitsi jos on kyse tiedoksiantopyynnöstä;
 - d) sikäli kuin yhteistyöhön liittyy pakkotoimia:
 - i) asianomaisen lainkohdan teksti tai, jos se ei ole mahdollista, maininta asiassa sovellettavasta laista; ja
 - ii) osoitus siitä, että pyydetty toimenpide tai muita seuraamuksiltaan samanlaisia toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, lainkäyttöalueella sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti;

e) tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan:

i) asianomaista henkilöä tai asianomaisia henkilöitä koskevat tarkemmat tiedot, kuten nimi, syntymäaika ja -paikka, kansalaisuus ja olinpaikka sekä oikeushenkilön tapauksessa kotipaikka; ja

ii) omaisuus jonka osalta yhteistyötä pyydetään, sen sijainti, sen yhteys asianomaiseen henkilöön tai asianomaisiin henkilöihin, mahdollinen yhteys rikokseen sekä kaikki saatavilla olevat tiedot muiden henkilöiden oikeuksista kyseiseen omaisuuteen; ja

f) menettelytapa, jota pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, toivoo noudatettavan.

2. Edellä olevan 169 artiklan nojalla esitetystä pyynnöstä sellaisen omaisuuden takavarikoimiseksi, jolla voidaan realisoida tietyn rahamäärän maksuvaatimukseen perustuva menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös, on mainittava enimmäismäärä, joka kyseisellä omaisuudella pyritään korvaamaan.

3. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi 171 artiklan nojalla esitetyn pyynnön on sisällettävä

a) 171 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa:

i) pyynnön esittävän jäsenvaltion tuomioistuimen tai Gibraltarin tuomioistuimen, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pyynnön esittävä toimija, antama oikeaksi todistettu jäljennös menetetyksi tuomitsemista koskevasta päätöksestä sekä lausunto sen perusteista, jos ne eivät sisälly itse päätökseen;

- ii) pyynnön esittävän jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, todistus siitä, että päätös menetetyksi tuomitsemisesta on täytäntöönpanokelpoinen ja että siihen ei voi hakea muutosta tavanomaisin keinoin;
 - iii) tiedot siitä, missä laajuudessa päätöksen täytäntöönpanoa pyydetään; ja
 - iv) tiedot väliaikaisten toimenpiteiden tarpeellisuudesta;
- b) 171 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa selvitys niistä tosiseikoista, joihin pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, vetoaa ja joiden nojalla Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottava jäsenvaltio voi kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti antaa päätöksen;
- c) jos kolmansilla osapuolilla on ollut tilaisuus esittää vaateita, asiakirjat tämän osoittamiseksi.

187 ARTIKLA

Puutteelliset pyynnot

1. Jos pyyntö ei ole tämän luvun määräysten mukainen tai jos toimitetut tiedot eivät ole riittävät, jotta pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, voisi käsitellä sen, tämä voi pyytää Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävää jäsenvaltiota muuttamaan pyyntöä tai täydentämään sitä lisätiedoilla.

2. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, voi asettaa määräajan, johon mennessä muutokset tai lisätiedot on toimitettava.

3. Odottaessaan 171 artiklan nojalla esitettyyn pyyntöön pyydettyjä muutoksia tai lisätietoja pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, voi toteuttaa mitä tahansa 164–170 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä.

188 ARTIKLA

Rinnakkaispyynnöt

1. Se, että pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, saa useita 169 tai 171 artiklan mukaisia pyyntöjä, jotka koskevat samaa henkilöä tai omaisuutta, ei estä kyseistä jäsenvaltiota tai Yhdistynyttä kuningaskuntaa, Gibraltarin osalta, käsittelemästä väliaikaisten toimenpiteiden toteuttamista koskevia pyyntöjä.

2. Jos 171 artiklan mukaisia pyyntöjä on useampia, pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, harkitsee Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävän jäsenvaltion kuulemista.

189 ARTIKLA

Perusteluvelvollisuus

Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, perustelee jokaisen päätöksen kieltäytyä tässä luvussa tarkoitetusta yhteistyöstä, lykätä sitä tai asettaa sille ehtoja.

190 ARTIKLA

Tiedotus

1. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, ilmoittaa viipymättä Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittäville jäsenvaltiolle
 - a) toimista, joihin se on ryhtynyt tässä luvussa tarkoitetun pyynnön perusteella;
 - b) tässä luvussa tarkoitetun pyynnön perusteella toteutettujen toimien lopputuloksen;
 - c) päätöksestä kieltäytyä tässä luvussa tarkoitetusta yhteistyöstä, lykätä sitä tai ehdollistaa se kokonaan tai osittain;
 - d) olosuhteista, joiden vuoksi toimia ei voida toteuttaa tai ne todennäköisesti viivästyvät huomattavasti; ja

e) 164–169 artiklan nojalla esitetyn pyynnön johdosta toteutettujen väliaikaisten toimenpiteiden osalta sellaisista kansallisen lainsäädännön säännöksistä, jotka automaattisesti johtaisivat väliaikaisen toimenpiteen kumoamiseen.

2. Pynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pynnön esittävä toimija, ilmoittaa viipymättä Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pynnön vastaanottava toimija, tai pynnön vastaanottavalle jäsenvaltiolle

a) tarkistuksesta, päätöksestä tai muusta seikasta, jonka nojalla päätös menetetyksi tuomitsemisesta lakkaa kokonaan tai osittain olemasta täytäntöönpanokelpoinen; ja

b) tosiseikoista tai lainsäädännöstä johtuvasta kehityksestä, jonka vuoksi jokin tämän luvun nojalla toteutettava toimi ei ole enää perusteltu.

3. Jos Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, pyytää saman menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen perusteella menetetyksi tuomitsemista useammassa jäsenvaltiossa, se ilmoittaa kyseisestä pynnöstä kaikille jäsenvaltioille, joihin kyseisen päätöksen täytäntöönpano vaikuttaa.

4. Jos jäsenvaltio pyytää saman menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen perusteella menetetyksi tuomitsemista Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, ja yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, se ilmoittaa kyseisestä pynnöstä Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, ja kaikille jäsenvaltioille, joihin kyseisen päätöksen täytäntöönpano vaikuttaa.

191 ARTIKLA

Käytön rajoittaminen

1. Pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, voi asettaa pyynnön täytäntöönpanon ehdoksi, että Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävä jäsenvaltio ei ilman sen etukäteen antamaa suostumusta käytä tai luovuta saamiaan tietoja tai todistusaineistoa muihin kuin pyynnössä mainittuihin tutkinta- tai oikeudenkäyntitoimiin.
2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, tai pyynnön esittävä jäsenvaltio ei saa ilman pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, etukäteen antamaa suostumusta käyttää tai luovuttaa sen tämän luvun nojalla toimittamia tietoja tai todistusaineistoa muihin kuin pyynnössä mainittuihin tutkinta- tai oikeudenkäyntitoimiin.
3. Tämän luvun nojalla toimitettuja henkilötietoja voidaan käyttää jäsenvaltiossa, jolle ne on toimitettu, tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Gibraltarin osalta, jos ne on toimitettu sille
 - a) niissä menettelyissä, joihin tätä lukua sovelletaan;
 - b) muissa oikeudellisissa ja hallinnollisissa menettelyissä, jotka liittyvät suoraan a alakohdassa tarkoitettuihin menettelyihin;
 - c) yleistä turvallisuutta koskevan välittömän ja vakavan uhkan estämiseksi; tai

- d) muihin tarkoituksiin vain tiedot toimittaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, jos se on tiedot toimittava toimija, etukäteen antamalla suostumuksella, paitsi jos asianomaisella jäsenvaltiolla tai Yhdistyneellä kuningaskunnalla, Gibraltarin osalta, tapauksen mukaan, on siihen rekisteröidyn lupa.
4. Tätä artiklaa sovelletaan myös henkilötietoihin, joita ei ole toimitettu vaan jotka on saatu muulla tavalla tätä lukua sovellettaessa.
5. Tätä artiklaa ei sovelleta henkilötietoihin, jotka Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltio on saanut tämän luvun nojalla ja jotka Yhdistyneen kuningaskunnan tapauksessa ovat peräisin Gibraltarista tai jäsenvaltion tapauksessa kyseisestä jäsenvaltiosta.

192 ARTIKLA

Luottamuksellisuus

1. Pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi vaatia, että Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottava jäsenvaltio säilyttää pyynnön sisällön ja siihen liittyvät tosiseikat luottamuksellisina, paitsi niiltä osin kuin pyynnön täytäntöönpano edellyttää. Jos pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, ei voi noudattaa vaatimusta luottamuksellisuudesta, sen on ilmoitettava tästä viipymättä pyynnön esittäville jäsenvaltiolle tai Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija.

2. Pyynnön esittävä jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön esittävä toimija, säilyttää pyynnöstä ja edellyttäen, ettei se ole sen kansallisen lainsäädännön periaatteiden vastaista, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija, tai pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion toimittamat tiedot ja todistusaineiston luottamuksellisena, paitsi niiltä osin kuin pyynnössä mainitut tutkinta- ja oikeudenkäyntitoimet edellyttävät niiden julkistamista.

3. Jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, joka on 168 artiklan nojalla vastaanottanut oma-aloitteisesti toimitettuja tietoja, noudattaa tiedot toimittaneen jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kun se on tiedot toimittanut toimija, edellyttämää luottamuksellisuutta, jollei sen kansallisen lainsäädännön säännöksistä muuta johdu. Jos tiedot vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on tiedot vastaanottava toimija, ei voi noudattaa tällaista vaatimusta, se ilmoittaa tästä viipymättä Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kun se on tiedot toimittava toimija, tai tiedot toimittavalle jäsenvaltiolle.

193 ARTIKLA

Kulut

Pyynnön noudattamisesta aiheutuvista tavanomaisista kuluista vastaa pyynnön vastaanottava jäsenvaltio tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, kun se on pyynnön vastaanottava toimija. Jos pyynnön noudattaminen edellyttää huomattavia tai ylimääräisiä kuluja, pyynnön esittävä toimija ja pyynnön vastaanottava toimija neuvottelevat keskenään päättääkseen pyynnön noudattamisen edellytyksistä ja siitä, miten kulut katetaan.

194 ARTIKLA

Vahingonkorvaukset

1. Jos joku ryhtyy oikeudenkäyntitoimiin saadakseen korvausta vahingosta, joka on seurausta tässä luvussa tarkoitetun yhteistyön puitteissa tapahtuneesta teosta tai laiminlyönnistä, asianomaiset jäsenvaltiot tai tapauksen mukaan Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, harkitsevat tapauksen mukaan toistensa kuulemista päättääkseen, miten mahdollinen vahingonkorvaussumma jaetaan.
2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, tai jäsenvaltio, joka on vastaajana vahingonkorvausta koskevassa riita-asiassa, pyrkii ilmoittamaan toiselle jäsenvaltiolle tai toisille jäsenvaltioille taikka Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kyseisestä riita-asiasta, jos niillä voi olla asiassa etuja valvottavana.

195 ARTIKLA

Oikeussuojakeinot

1. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja jäsenvaltiot varmistavat, että 169–172 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden kohteena olevilla henkilöillä on tehokkaat oikeussuojakeinot oikeuksiensa takaamiseksi.
2. Sellaisten toimenpiteiden aineellisia perusteita, joita on pyydetty 169–172 artiklan nojalla, ei voida riitauttaa pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion tuomioistuimessa tai Gibraltarin tuomioistuimessa, kun Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on pyynnön vastaanottava toimija.

VI OSASTO

RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITUKSEN TORJUNTA

196 ARTIKLA

Tavoite

Tämän osaston tavoitteena on tukea ja tehostaa unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

197 ARTIKLA

Periaatteet

1. Osapuolet sopivat tukevansa kansainvälisiä pyrkimyksiä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.
2. Osapuolet tunnustavat, että niiden on syytä tehdä yhteistyötä estääkseen rahoitusjärjestelmiensä käytön kaikenlaisen rikollisen toiminnan, mukaan lukien huumausaineiden kauppa ja korruptio, tuottamaan hyötyyn liittyvään rahanpesuun, ja torjuakseen terrorismin rahoittamista.
3. Osapuolet tunnustavat rahanpesuun, siihen liittyviin esirikoksiin ja terrorismin rahoitukseen liittyvän tietojenvaihdon merkityksen.

4. Osapuolet tunnustavat tarpeen ottaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toimintaryhmän standardit ja suositukset huomioon rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmissään.

198 ARTIKLA

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi voimassa olevien toimenpiteiden heikentämiskielto

1. Osapuolet vahvistavat kummankin osapuolen oikeuden päättää politiikastaan ja prioriteeteistaan tämän luvun soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, määrittää sopivaksi katsomansa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tarvittava taso sekä hyväksyä ja muuttaa asiaankuuluvia lakeja ja politiikkoja tavalla, joka on yhdenmukainen kummankin osapuolen kansainvälisten sitoumusten kanssa, tämän osaston nojalla tehdyt sitoumukset mukaan lukien.
2. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ei heikennä tai vähennä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tekemiensä toimenpiteiden tasoa alle tason, joka on vahvistettu liitteessä 17 luetelluissa unionin säädöksissä tämän sopimuksen voimaantulon ajankohtana, mukaan lukien jättämällä panemasta tehokkaasti täytäntöön lainsäädäntöään ja normejaan.
3. Osapuolet pyrkivät edelleen parantamaan tässä osastossa tarkoitettua rahanpesun ja terrorismin rahoitukseen torjuntaan liittyvää suojelun tasoaan.
4. Osapuolet arvioivat säännöllisesti tarvetta tehostaa 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä aina, kun toinen osapuoli muuttaa lainsäädäntöään ja vaikuttaa suojeluun tavalla, joka on ristiriidassa tämän osaston kanssa.

5. Jos osapuolten välisissä tasapuolisissa toimintaedellytyksissä ilmenee eroja, jotka johtavat vääristymiin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemisessä osapuolten kansallisen lainsäädännön merkittävien erojen seurauksena, henkilöiden liikkumisen erityiskomiteassa käydään neuvottelut, jotta asiaan löydettäisiin molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu 45 päivän kuluessa.

6. Jos molempia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun ei päästä 5 kohdassa tarkoitetuissa neuvotteluissa, kumpi tahansa osapuoli voi toteuttaa asianmukaisia tasapainottavia toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Tällaiset toimenpiteet on rajattava laajuudeltaan ja kestoltaan siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista tilanteen korjaamiseksi. Etusijalle on asetettava toimenpiteet, jotka häiritsevät vähiten tämän sopimuksen toimintaa. Osapuolen arvion kyseisistä vaikutuksista on perustuttava luotettavaan näyttöön eikä pelkästään arveluihin tai etäiseen mahdollisuuteen.

KOLMAS OSA

TALOUS JA KAUPPA

I OSASTO

AVOIMEN JA TERVEEN KILPAILUN TASAPUOLISET TOIMINTAEDELLYTYKSET JA KESTÄVÄ KEHITYS

1 LUKU

YLEISET PERIAATTEET

199 ARTIKLA

Periaatteet ja tavoitteet

1. Osapuolet tunnustavat, että tämän sopimuksen mukainen kauppa ja investoinnit unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välillä edellyttävät ehtoja, joilla taataan tasapuoliset toimintaedellytykset osapuolten väliselle avoimelle ja terveelle kilpailulle ja varmistetaan, että kauppa ja investoinnit toteutuvat kestävästä kehityksestä edistävällä tavalla.

2. Osapuolet toteavat, että kestävä kehitys kattaa taloudellisen kehityksen, sosiaalisen kehityksen ja ympäristönsuojelun toisistaan riippuvalaiset ja toisiaan vahvistavat osa-alueet, ja vahvistavat sitoutumisensa kansainvälisen kaupan ja sijoitusten kehityksen edistämiseen kestävän kehityksen tavoitteita tukevalla tavalla.
3. Kumpikin osapuoli vahvistaa uudelleen tavoittelevansa koko talouden hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä.
4. Osapuolet vahvistavat yhteisymmärryksessä siitä, että niiden talouskumppanuus siltä osin kuin se liittyy Gibraltariin voi hyödyttää molempia osapuolia keskinäisesti tyydyttävällä tavalla vain, jos avoimeen ja terveeseen kilpailuun liittyvät tasapuolisia toimintaedellytyksiä koskevat sitoumukset kestävät aikaa estämällä kaupan tai investointien tai kilpailun vääristymät ja edistävät kestävä kehitystä. Osapuolten tarkoituksena on pitää yllä ja parantaa kumpikin omaa korkeaa vaatimustasoaan tämän osaston soveltamisalaan kuuluvilla aloilla.
5. Talouden ja kaupan erityiskomitea voi ottaa mukaan uusia aloja tai asettaa 4 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia tiukempia vaatimuksia varmistaakseen, että osapuolten tasapuoliset toimintaedellytykset säilyvät ajan mittaan.

200 ARTIKLA

Oikeus antaa sääntelyä, ennalta varautumisen periaate
ja tieteellinen ja tekninen tieto

1. Osapuolet vahvistavat kummankin osapuolen oikeuden päättää politiikastaan ja prioriteeteistaan tämän osaston soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, määrittää sopivaksi katsomansa suojelun taso sekä hyväksyä tai muuttaa asiaankuuluvia lakeja ja politiikkoja tavalla, joka on yhdenmukainen kummankin osapuolen kansainvälisten sitoumusten kanssa, tämän osaston nojalla tehdyt sitoumukset mukaan lukien.

2. Osapuolet tunnustavat, että ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti tapauksissa, joissa on kohtuulliset perusteet epäillä, että ympäristöön tai ihmisten terveyteen kohdistuu mahdollinen vakavan tai peruuttamattoman vahingon uhka, täydellisen tieteellisen varmuuden puuttumista ei saa käyttää perusteena, joka estäisi osapuolta hyväksymästä asianmukaisia toimenpiteitä tällaisen vahingon estämiseksi.

3. Valmistellessaan tai ottaessaan käyttöön ympäristönsuojeluun tähtääviä toimenpiteitä tai työsuojelua koskevia määräyksiä, jotka saattavat vaikuttaa kauppaan tai investointeihin, kumpikin osapuoli ottaa huomioon merkitykselliset ja käytettävissä olevat tieteellisen ja teknisen tiedon sekä kansainväliset normit, suuntaviivat ja suositukset.

2 LUKU

VALTIONTUKIEN VALVONTA

201 ARTIKLA

Aineelliset säännöt

1. Tätä lukua ja liitettä 18 sovelletaan valtiontukeen, jota Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, myöntää yhdelle tai useammalle talouden toimijalle, jotka

a) tuottavat, muuntavat tai toimittavat tavaroita ja tämä tuki vaikuttaa tai voi vaikuttaa unionin ja Gibraltarin väliseen kauppaan tai investointeihin; tai

- b) tarjoavat palveluja, siltä osin kuin tämä tuki vaikuttaa tai voi vaikuttaa unionin ja Gibraltarin väliseen tavarakauppaan tai investointeihin.

2. Unioni on sitoutunut säilyttämään valtiontukien valvontajärjestelmänsä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 93, 106, 107 ja 108 artiklan mukaisesti ja soveltamaan sitä tarvittaessa tukeen, joka vaikuttaa tai voi vaikuttaa unionin ja Gibraltarin väliseen tavarakauppaan tai investointeihin.

202 ARTIKLA

Poikkeukset

Tätä lukua ei sovelleta valtiontukeen, joka

- a) kuuluu Maailman kauppajärjestön perustamisesta Marrakeshissa 15 päivänä huhtikuuta 1994 tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'WTO-sopimus' liitteeseen 1A sisältyvän maataloussopimuksen IV osan tai liitteen 2 soveltamisalaan;
- b) liittyy kalojen ja kalatuotteiden kauppaan; tai
- c) liittyy audiovisuaalialaan.

203 ARTIKLA

Avoimuus

1. Kumpikin osapuoli asettaa kuuden kuukauden kuluessa valtiontuen myöntämisestä julkisesti saataville virallisella verkkosivustolla tai julkisessa tietokannassa seuraavat tiedot sen alueella myönnetystä tai ylläpidetystä valtiontuesta:

- a) valtiontuen oikeusperusta ja politiikkatavoite tai tarkoitus;
- b) valtiontuen saajan nimi, jos se on tiedossa;
- c) valtiontuen myöntämispäivä, kesto ja muut siihen liittyvät määräajat; ja
- d) valtiontuen tai siihen osoitettujen määrärahojen määrä.

2. Verotoimenpiteinä toteutettavan valtiontuen tiedot on julkistettava vuoden kuluessa veroilmoituksen jättämispäivästä. Verotoimenpiteinä toteutettavan valtiontuen läpinäkyvyysvelvollisuus koskee samoja 1 kohdassa lueteltuja tietoja, lukuun ottamatta kyseisen kohdan d alakohdassa edellytettyjä tietoja, jotka voidaan ilmoittaa vaihteluvälinä.

3. Tämän artiklan mukaiset velvoitteet eivät rajoita osapuolten velvoitteita, jotka johtuvat niiden tiedonvälityksen vapautta tai asiakirjojen saatavuutta koskevasta lainsäädännöstä.

204 ARTIKLA

Valtiontuen käyttö

Kumpikin osapuoli varmistaa, että talouden toimijat käyttävät valtiontukea yksinomaan siihen nimenomaiseen tarkoitukseen, johon se myönnettiin.

205 ARTIKLA

Riippumaton viranomainen tai elin ja yhteistyö

1. Kumpikin osapuoli perustaa toiminnallisesti riippumattoman viranomaisen tai elimen, jolla on asianmukainen rooli sen valtiontukien valvontajärjestelmässä, tai ylläpitää tällaista elintä. Kyseisellä riippumattomalla viranomaisella tai elimellä on oltava tarvittavat takeet siitä, että se hoitaa operatiivisia tehtäviään riippumattomasti, ja sen on toimittava puolueettomasti.
2. Kumpikin osapuoli varmistaa, että kaikista valtiontuen myöntämisestä tai muuttamisesta koskevista suunnitelluista toimenpiteistä ilmoitetaan sen omalle riippumattomalle viranomaiselle tai elimelle ja että tällaista suunniteltua toimenpidettä ei toteuteta ennen kuin riippumaton viranomainen tai elin on antanut siihen luvan.
3. Osapuoli voi vapauttaa tietyt valtiontukiluokat 2 kohdassa määritetyistä velvoitteista edellyttäen, että tällaiset vapautukset ovat läpinäkyviä ja perustuvat objektiivisiin kriteereihin, muun muassa tuensaajien kokoon ja määrällisiin kynnysarvoihin. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tällaisten vapautusten on oltava liitteen 18 mukaisia.

4. Kumpikin osapuoli varmistaa, että sen riippumattomalla viranomaisella tai elimellä on valtuudet määrätä ilman riippumattoman viranomaisen tai elimen antamaa ennakkolupaa myönnetty valtiontuki perittäväksi takaisin.

5. Osapuolet kannustavat riippumattomia viranomaisiaan tai elimiään tekemään yhteistyötä toisen osapuolen riippumattomien viranomaisten tai elinten kanssa yhteistä etua koskevissa asioissa omien tehtäviensä puitteissa, tapauksen mukaan 201–204 artiklan soveltaminen mukaan lukien, osapuolten oikeudellisten kehysten asettamissa rajoissa. Osapuolet tai niiden riippumattomat viranomaiset tai elimet voivat sopia erillisestä kehyksestä riippumattomien viranomaisten tai elinten väliselle yhteistyölle.

6. Tämän artiklan 2 kohtaa ei sovelleta toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on myöntää tai muuttaa 201 artiklassa tarkoitettua valtiontukea Gibraltarin parlamentin säädöksellä. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa, että kaikista tällaisista suunnitelluista toimenpiteistä ilmoitetaan sen riippumattomalle viranomaiselle tai elimelle. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa, että sen riippumattomalla viranomaisella tai elimellä on valtuudet antaa lausunto tällaisista suunnitelluista toimenpiteistä. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ottaa tämän lausunnon huomioon ja tarvittaessa ehdottaa kyseiseen säädökseen muutoksia Gibraltarin parlamentin harkittavaksi.

7. Tämän artiklan 4 kohtaa ei sovelleta toimenpiteisiin, jolla myönnetään tai muutetaan 201 artiklassa tarkoitettua valtiontukea Gibraltarin parlamentin säädöksellä. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, varmistaa, että sen riippumattomalla viranomaisella tai elimellä on valtuudet antaa lausunto tällaisista toimenpiteistä. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ottaa tämän lausunnon huomioon ja tarvittaessa ehdottaa kyseiseen säädökseen muutoksia Gibraltarin parlamentin harkittavaksi.

206 ARTIKLA

Tuomioistuimet

1. Kumpikin osapuoli varmistaa valtiosääntönsä mukaisesti, että sen tuomioistuimilla on toimivalta
 - a) tarkastella tuen myöntävän viranomaisen tai tarvittaessa riippumattoman viranomaisen tai elimen valtiontukien valvontajärjestelmänsä mukaisesti tekemiä valtiontukipäätöksiä uudelleen;
 - b) tutkia kaikkien muiden asiaan liittyvien riippumattoman viranomaisen tai elimen päätösten laillisuuden ja mahdolliset asiaankuuluvat laiminlyönnit;
 - c) määrätä a tai b alakohdan osalta tehokkaita korjaavia toimenpiteitä, mukaan lukien tuen myöntävän viranomaisen toiminnan keskeyttäminen, kieltäminen tai sitä koskeva vaatimus, vahingonkorvausten myöntäminen ja valtiontuen takaisinperintä tuensaajalta korkoineen; ja
 - d) käsitellä asianomaisten osapuolten nostamat valtiontukia koskevat kanteet, jos asianomaisella osapuolella on asiavaltuus nostaa tukea koskeva kanne kyseisen osapuolen lainsäädännön mukaisesti.
2. Sovellettaessa tätä artiklaa ja 207 artiklaa 'asianomaisella osapuolella' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, talouden toimijaa tai talouden toimijoiden yhteenliittymää, jonka etuihin valtiontuen myöntäminen voi vaikuttaa, erityisesti tuensaajaa, tuensaajan kanssa kilpailevia talouden toimijoita tai asianomaisia toimialajärjestöjä.

3. Tämän artiklan 1 kohdan c alakohtaa ei sovelleta toimenpiteisiin, joilla myönnetään tai muutetaan 201 artiklassa tarkoitettua valtiontukea Gibraltarin parlamentin säädöksellä, paitsi jos tuomioistuimien katsoo, että tällainen tuki on ristiriidassa tämän sopimuksen kanssa, jolloin se voi julistaa tuen yhteensopimattomaksi. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ottaa tällaisen julistuksella huomioon ja tarvittaessa ehdottaa kyseiseen säädökseen muutoksia Gibraltarin parlamentin harkittavaksi tai toteutettava muita asianmukaisia toimenpiteitä.

207 ARTIKLA

Takaisinperintä

1. Kummallakin osapuolella on käytössä tehokas valtiontukien takaisinperintämekanismi seuraavien määräysten mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 205 artiklassa tarkoitettuja riippumattoman viranomaisen tai elimen valtuuksia tai muita kyseisen osapuolen lainsäädännön mukaisia korjaavia toimenpiteitä.

2. Rajoittamatta 3 kohdan soveltamista kumpikin osapuoli varmistaa, että edellyttäen, että asianomainen osapuoli on riitauttanut kyseisen osapuolen tuen myöntämispäätöksen tuomioistuimessa asiaankuuluvassa määräajassa kyseisen osapuolen valtiontuen valvontajärjestelmän mukaisesti, takaisinperintä voidaan määrätä, jos kyseisen osapuolen tuomioistuin toteaa, että on tehty olennainen oikeudellinen virhe tai asiavirhe seuraavilta osin:

- a) myöntävä viranomainen ei kohdellut valtiontuen muodostavaa toimenpidettä valtiontukena;
- b) myöntävä viranomainen ei ole noudattanut sitä sitovaa valtiontukien valvontajärjestelmää; tai

- c) myöntävä viranomainen on päättämällä myöntää kyseisen valtiontuen ylittänyt toimivaltuutensa tai käyttänyt niitä väärin tässä luvussa tarkoitetulla tavalla.
3. Kumpikin osapuoli keskeyttää uuden valtiontuen maksamisen tuensaajalle, kunnes kyseiselle tuensaajalle myönnetty tuki, jonka osalta on annettu takaisinperintämääräys, on peritty kokonaisuudessaan takaisin, mukaan lukien mahdollinen takaisinperintään sovellettava korko.
4. Edellä olevan 205 artiklan 6 ja 7 kohdan ja 206 artiklan 3 kohdan nojalla valtiontukea ei tarvitse periä takaisin, jos tuki on myönnetty tai sitä on muutettu Gibraltarin parlamentin säädöksen perusteella.

208 ARTIKLA

Neuvottelut

1. Jos osapuoli katsoo, että toinen osapuoli on myöntänyt valtiontukea tai että on olemassa selviä todisteita siitä, että toinen osapuoli aikoo myöntää valtiontukea, ja että valtiontuen myöntämisellä on tai voisi olla kielteinen vaikutus osapuolten väliseen tavarakauppaan tai investointeihin, se voi pyytää toista osapuolta antamaan selvityksen siitä, miten tätä sopimusta on noudatettu kyseisen valtiontuen osalta.
2. Osapuoli voi myös pyytää 203 artiklan 1 kohdassa lueteltuja tietoja siltä osin kuin tietoja ei ole jo asetettu julkisesti saataville virallisella verkkosivustolla tai julkisessa tietokannassa 203 artiklassa tarkoitetun mukaisesti tai siltä osin kuin tietoja ei ole asetettu helposti ja vaivattomasti saataville.

3. Toinen osapuoli antaa pyydetty tiedot kirjallisesti viimeistään 45 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Jos jotakin pyydettyä tietoa ei voida antaa, osapuoli selittää tiedon puuttumisen kirjallisessa vastauksessaan.
4. Jos pyynnön esittävä osapuoli pyydetty tiedot saatuaan katsoo edelleen, että toisen osapuolen myöntämällä tai suunnittelemalla valtiontuella on tai voisi olla kielteinen vaikutus osapuolten väliseen tavarakauppaan tai niiden välisiin investointeihin, pyynnön esittävä osapuoli voi pyytää neuvotteluja talouden ja kaupan erityiskomitean puitteissa. Pyyntö on esitettävä kirjallisesti, ja siinä on esitettävä pyynnön esittävän osapuolen perustelut neuvotteluja koskevalle pyynnölle.
5. Talouden ja kaupan erityiskomitea pyrkii kaikin tavoin pääsemään asiassa molempia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun. Se kokoontuu ensimmäisen kerran 30 päivän kuluessa neuvottelupyynnön esittämisestä.
6. Edellä 3 ja 5 kohdassa tarkoitettujen neuvottelujen määräaikoja voidaan pidentää osapuolten välisellä sopimuksella.

Korjaavat toimenpiteet

1. Osapuoli voi toimittaa toiselle osapuolelle kirjallisen tiedonsaanti- ja neuvottelupyynnön valtiontuesta, jonka se katsoo aiheuttavan tai vakavasti uhkaavan aiheuttaa merkittävän kielteisen vaikutuksen osapuolten väliseen tavarakauppaan tai niiden välisiin investointeihin. Pyynnön esittävän osapuolen olisi toimitettava pyynnössä kaikki tarvittavat tiedot, jotta osapuolet voivat löytää molemmille osapuolille hyväksyttävän ratkaisun, mukaan lukien kuvaus valtiontuesta ja pyynnön esittävän osapuolen huolenaiheista, jotka koskevat valtiontuen vaikutusta tavarakauppaan tai investointeihin.
2. Pyynnön vastaanottava osapuoli toimittaa pyynnön esittävälle osapuolelle viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön toimittamispäivästä kirjallisen vastauksen, jossa annetaan pyydetyt tiedot, ja osapuolet aloittavat neuvottelut, jotka katsotaan päättyneiksi 60 päivän kuluttua pyynnön toimittamispäivästä, elleivät osapuolet toisin sovi. Tällaiset neuvottelut ja erityisesti kaikki osapuolten luottamuksellisiksi määrittelemät tiedot ja neuvottelujen aikana esittämät kannat ovat luottamuksellisia eivätkä vaikuta kummankaan osapuolen oikeuksiin mahdollisessa myöhemmässä menettelyssä.
3. Pyynnön esittävä osapuoli voi aikaisintaan 60 päivän kuluttua 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön toimittamispäivästä yksipuolisesti toteuttaa asianmukaisia korjaavia toimenpiteitä, jos on näyttöä siitä, että pyynnön vastaanottavan osapuolen valtiontuki aiheuttaa tai uhkaa vakavasti aiheuttaa merkittävän kielteisen vaikutuksen osapuolten väliseen tavarakauppaan tai niiden välisiin investointeihin.

4. Pyynnön esittävä osapuoli ilmoittaa aikaisintaan 45 päivän kuluttua 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön toimittamispäivästä pyynnön vastaanottavalle osapuolelle korjaavista toimenpiteistä, joita se aikoo toteuttaa 3 kohdan mukaisesti. Pyynnön esittävä osapuoli toimittaa kaikki asiaankuuluvat tiedot toimenpiteistä, joita se aikoo toteuttaa, jotta osapuolet voivat löytää molemmille osapuolille hyväksyttävän ratkaisun. Pyynnön esittävä osapuoli saa toteuttaa kyseiset korjaavat toimenpiteet aikaisintaan 15 päivän kuluttua päivämäärästä, jona niistä on ilmoitettu pyynnön vastaanottavalle osapuolelle.
5. Osapuolen arvion, joka koskee merkittävän kielteisen vaikutuksen vakavan riskin olemassaoloa, on perustuttava tosiseikkoihin eikä pelkästään väitteisiin, arveluihin tai etäiseen mahdollisuuteen. Olosuhteiden muutoksen, joka loisi tilanteen, jossa valtiontuella olisi tällainen merkittävä kielteinen vaikutus, on oltava selvästi ennakoitavissa.
6. Osapuolen arvion, joka koskee valtiontuen olemassaoloa tai valtiontuen aiheuttamaa merkittävää kielteistä vaikutusta osapuolten väliseen tavarakauppaan tai niiden välisiin investointeihin, on perustuttava luotettavaan näyttöön eikä pelkästään arveluihin tai etäiseen mahdollisuuteen, ja sen on koskettava yksilöitävissä olevia tavaroita tai talouden toimijoita, tapauksen mukaan myös valtiontukiohjelmien tapauksessa.
7. Talouden ja kaupan erityiskomitea voi pitää yllä esimerkkiluetteloa siitä, mikä merkitsisi tässä artikkelissa tarkoitettua merkittävää kielteistä vaikutusta osapuolten väliseen tavarakauppaan tai niiden välisiin investointeihin. Tämä ei rajoita osapuolten oikeutta toteuttaa korjaavia toimenpiteitä.
8. Edellä olevan 3 kohdan mukaisesti toteutettavat korjaavat toimenpiteet on rajoitettava siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista aiheutuneen merkittävän kielteisen vaikutuksen korjaamiseksi tai tällaisen vaikutuksen vakavaan riskiin puuttumiseksi. Ensisijaisesti on käytettävä toimenpiteitä, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä tämän sopimuksen toteutumiselle.

9. Ilmoituksen vastaanottanut osapuoli voi viiden päivän kuluessa päivästä, jona tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetut korjaavat toimenpiteet tulevat voimaan, ja ilman, että sen tarvitsee ensin turvautua 304 artiklan mukaisiin neuvotteluihin, pyytää 305 artiklan 2 kohdan mukaisesti välimiesoikeuden asettamista pyynnön esittävälle osapuolelle toimitetulla kirjallisella pyynnöllä, jotta välimiesoikeus voi päättää,

- a) onko pyynnön esittävän osapuolen toteuttama korjaava toimenpide 3 tai 5 kohdan vastainen;
- b) onko pyynnön esittävä osapuoli jättänyt osallistumatta neuvotteluihin sen jälkeen, kun pyynnön vastaanottava osapuoli oli toimittanut pyydetyt tiedot ja suostunut tällaisten neuvottelujen käymiseen; tai
- c) oliko korjaava toimenpide jätetty toteuttamatta tai ilmoittamatta 3 tai 4 kohdassa määrätyissä määräaajoissa.

Tällaisella pyynnöllä ei ole lykkäävää vaikutusta edellä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Välimiesoikeus ei myöskään arvioi, miten osapuoli on soveltanut valtiontuen valvontajärjestelmäänsä.

10. Tämän artiklan 9 kohdassa tarkoitetun pyynnön mukaisesti perustettu välimiesoikeus toteuttaa menettelynsä 327 artiklan mukaisesti ja antaa lopullisen ratkaisunsa 30 päivän kuluessa sen asettamisesta.

11. Jos ratkaisu on annettu vastaajaosapuolta vastaan, vastaajaosapuoli ilmoittaa kantajaosapuolelle viimeistään 30 päivän kuluttua välimiesoikeuden ratkaisun antamispäivästä kaikista toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut ratkaisun noudattamiseksi.

12. Sen jälkeen kun vastaajaosapuolta vastaan on annettu ratkaisu tämän artiklan 10 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä, kantajaosapuoli voi 30 päivän kuluessa välimiesoikeuden ratkaisusta pyytää välimiesoikeutta määrittämään tämän sopimuksen tai sitä täydentävän sopimuksen mukaisten velvoitteiden keskeytyksen tason, joka ei ylitä tasoa, joka vastaa korjaavien toimenpiteiden soveltamisen aiheuttamia mitätöiviä tai heikentäviä vaikutuksia, jos se toteaa, että korjaavat toimenpiteet ovat merkittävästi ristiriidassa tämän artiklan 3 tai 8 kohdan kanssa. Pyynnössä on ehdotettava velvoitteiden keskeytyksen tasoa 316 artiklassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Kantajaosapuoli voi keskeyttää tästä sopimuksesta tai sitä täydentävästä sopimuksesta johtuvat velvoitteet välimiesoikeuden määrittämän velvoitteiden keskeytyksen tason mukaisesti. Tällaista keskeytystä ei saa soveltaa aikaisemmin kuin 15 päivää tällaisen ratkaisun jälkeen.

13. Osapuoli ei saa estää toista osapuolta toteuttamasta toimenpiteitä tämän artiklan nojalla vetoamalla WTO-sopimukseen tai mihinkään muuhun kansainväliseen sopimukseen, mukaan lukien tilanteet, joissa kyseiset toimenpiteet merkitsevät tähän sopimukseen tai sitä täydentävään sopimukseen perustuvien velvoitteiden keskeyttämistä.

14. Sen arvioimiseksi, onko korjaavien toimenpiteiden käyttöönotto tai voimassa pitäminen saman tuotteen tuonnissa rajoitettu siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä tai oikeasuhteista tämän artiklan soveltamiseksi, osapuoli

- a) ottaa huomioon tasoitustulleihin liittyvät toimenpiteet, joita sovelletaan tai jotka pidetään voimassa WTO-sopimuksen liitteeseen 1A sisältyvän tukia ja tasoitustulleja koskevan sopimuksen vaatimusten mukaisesti sekä oikeudenmukaista ja läpinäkyvää menettelyä noudattaen; sekä
- b) voi ottaa huomioon polkumyynnin vastaiset toimenpiteet, joita sovelletaan tai jotka pidetään voimassa tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen VI artiklan soveltamisesta tehdyn sopimuksen vaatimusten mukaisesti sekä oikeudenmukaista ja läpinäkyvää menettelyä noudattaen.

15. Jos osapuoli, jota vastaan korjaavia toimenpiteitä on toteutettu, ei toimita tämän artiklan 9 kohdan mukaista pyyntöä kyseisessä kohdassa asetetussa määräajassa, kyseinen osapuoli voi aloittaa 305 artiklassa tarkoitetun välimiesmenettelyn korjaavan toimenpiteen riitauttamiseksi tämän artiklan 9 kohdassa esitetyillä perusteilla turvautumatta ensin 304 artiklan mukaisiin neuvotteluihin. Välimiesoikeuden on käsiteltävä asia kiireellisenä siten kuin 310 artiklassa tarkoitetaan.

16. Arvioidessaan 9 ja 15 kohdan mukaisia menettelyjä varten, onko korjaava toimenpide ehdottoman välttämätön tai oikeasuhteinen, välimiesoikeuden on otettava asianmukaisesti huomioon 5, 6 ja 13 kohdassa esitetyt periaatteet.

210 ARTIKLA

Riitojenratkaisu

1. Jollei tämän artiklan 2 ja 3 kohdasta muuta johdu, kuudetta osaa sovelletaan osapuolten välisiin riitoihin, jotka koskevat tämän luvun tulkintaa ja soveltamista, lukuun ottamatta 205 ja 206 artiklaa.

2. Välimiesoikeudella ei ole toimivaltaa seuraavissa asioissa:

- a) yksittäinen valtiontukitoimenpide, mukaan lukien sen määrittäminen, onko tällainen toimenpide kyseisen osapuolen valtiontukien valvontajärjestelmän mukainen; sekä
- b) se, onko 207 artiklassa tarkoitettua takaisinperintää koskevaa oikeuskeinoa sovellettu asianmukaisesti yksittäisessä tapauksessa.

3. Kuudetta osaa sovelletaan 209 artiklaan kyseisen artiklan ja 327 artiklan mukaisesti.

3 LUKU

VEROTUS

211 ARTIKLA

Hyvä hallintotapa

Osapuolet tunnustavat verotusalan hyvän hallinnon periaatteet ja sitoutuvat noudattamaan niitä, erityisesti verotuksen läpinäkyvyyttä, tietojenvaihtoa ja oikeudenmukaista verotuskilpailua koskevia globaaleja standardeja. Osapuolet vahvistavat tukevansa OECD:n toimintasuunnitelmaa, joka koskee veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja (BEPS), ja toistavat sitoumuksensa noudattaa veropohjan rapautumisen ja voitonsiirtojen torjumista koskevia OECD:n vähimmäisstandardeja. Osapuolet edistävät hyvää hallintotapaa veroasioissa, parantavat kansainvälistä yhteistyötä verotuksen alalla ja helpottavat verotulojen keräämistä.

212 ARTIKLA

Verotusstandardit

1. Osapuoli ei heikennä tai vähennä lainsäädäntönsä 31 päivänä joulukuuta 2020 tarjoaman suojelun tasoa OECD:ssä 31 päivänä joulukuuta 2020 sovittujen standardien ja sääntöjen tasosta seuraavien osalta:
 - a) pyynnöstä, spontaanisti tai automaattisesti tapahtuva tiedonvaihto, joka koskee finanssitilejä, rajatylittäviä veropäätöksiä, veroviranomaisten välisiä maakohtaisia raportteja sekä mahdollisia rajatylittäviä verosuunnittelujärjestelyjä;
 - b) koron vähennysoikeuden rajoittaminen, ulkomaisessa määräysvallassa olevat yritykset ja verokohtelun eroavuuksia koskevat säännöt.
2. Osapuoli ei heikennä tai vähennä lainsäädäntönsä 31 päivänä joulukuuta 2020 tarjoaman suojelun tasoa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten julkisen maakohtaisen raportoinnin osalta, lukuun ottamatta pieniä ja ilman sidossuhteita olevia sijoituspalveluyrityksiä.

213 ARTIKLA

Riitojenratkaisu

Tähän lukuun ei sovelleta kuudennen osan mukaista riitojenratkaisua.

4 LUKU

TYÖELÄMÄN NORMIT JA SOSIAALISET NORMIT

214 ARTIKLA

Määritelmä

1. Tätä lukua sovellettaessa 'työsuojelun ja sosiaalisen suojelun tasolla' tarkoitetaan osapuolen lainsäädännössä ja normeissa¹ yleisesti säädettyä suojelun tasoa kullakin seuraavista aloista²:
- a) työelämän perusoikeudet;
 - b) työterveys- ja työturvallisuusnormit;
 - c) oikeudenmukaiset työehdot ja -olot ja työelämän normit;
 - d) tiedonsaanti- ja kuulemisoikeudet yrityksen tasolla; tai
 - e) yritysten uudelleenjärjestelyt.
2. Unionin osalta 'työhön ja sosiaaliasioihin liittyvällä suojelun tasolla' tarkoitetaan kaikkiin unionin jäsenvaltioihin ja kaikissa unionin jäsenvaltioissa sovellettavaa ja niille yhteistä työsuojelun ja sosiaalisen suojelun tasoa.

¹ Selkeyden vuoksi todetaan, että tätä lukua ei sovelleta sosiaaliturvaan ja eläkkeisiin liittyvään osapuolten lainsäädäntöön ja normistoon.

² Suojelun taso perustuu kansainvälisesti tunnustettuihin työelämän perusnormeihin, sellaisina kuin ne on määritelty 226 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa ILO:n keskeisissä yleissopimuksissa.

215 ARTIKLA

Suojelun tason säilyttäminen

1. Osapuolet vahvistavat kummankin osapuolen oikeuden päättää politiikastaan ja prioriteeteistaan tämän luvun soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, määrittää sopivaksi katsomansa työhön ja sosiaaliasioihin liittyvän suojelun taso sekä hyväksyä tai muuttaa asiaankuuluvia lakeja ja politiikkoja tavalla, joka on yhdenmukainen kummankin osapuolen kansainvälisten sitoumusten kanssa, tämän luvun nojalla tehdyt sitoumukset mukaan lukien.
2. Osapuoli ei heikennä tai vähennä työhön ja sosiaaliasioihin liittyvän suojelun tasoaan tavalla, joka vaikuttaa unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, väliseen kauppaan tai niiden välisiin investointeihin, alle siirtymäkauden lopussa vallinneen tason, mukaan lukien jättämällä panemasta tehokkaasti täytäntöön lainsäädäntöään ja normejaan.
3. Osapuolet tunnustavat, että kummallakin osapuolella on oikeus käyttää kohtuullista harkintavaltaa ja tehdä vilpittömässä mielessä päätöksiä, jotka koskevat työtä koskevan täytäntöönpanon valvontaresurssien jakamista suhteessa sellaiseen muuhun työlainsäädäntöön, jonka katsotaan olevan etusijalla, edellyttäen, että tämän harkintavallan käyttö ja kyseiset päätökset eivät ole ristiriidassa osapuolen tämän luvun mukaisten velvoitteiden kanssa.
4. Osapuolet pyrkivät edelleen parantamaan tässä luvussa tarkoitettua työhön ja sosiaaliasioihin liittyvän suojelun tasoaan.

216 ARTIKLA

Täytäntöönpano

Kumpikin osapuoli perustaa ja pitää yllä tehokkaan sisäisen täytäntöönpanojärjestelmän 215 artiklassa tarkoitettua täytäntöönpanoa varten, ja erityisesti sen työehtoihin ja -oloihin ja työntekijöiden suojeluun liittyvien kansainvälisten sitoumusten mukaisen tehokkaan työsuojelutarkastusjärjestelmän; varmistaa, että käytössä on hallinnolliset ja oikeudelliset menettelyt, joiden ansiosta viranomaiset ja yksityishenkilöt, joilla on asiavaltuus, voivat ryhtyä oikea-aikaisiin toimiin työelämän normien ja sosiaalisten normien rikkomista vastaan; ja säätää asianmukaisista ja tehokkaista korjaavista toimenpiteistä, väliaikaiset toimenpiteet mukaan lukien, sekä soveltaa tarvittaessa oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia sisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Kumpikin osapuoli kunnioittaa 215 artiklan sisäisen täytäntöönpanon ja sen valvonnan yhteydessä kansallisten työmarkkinaosapuolten asemaa ja autonomiaa sisäisellä tasolla tarpeen mukaan, sovellettavien lakien ja käytäntöjen mukaisesti.

217 ARTIKLA

Riitojenratkaisu

1. Osapuolet pyrkivät kaikin tavoin ratkaisemaan tämän luvun soveltamisesta aiheutuvat erimielisyydet vuoropuhelulla, neuvotteluilla, tietojenvaihdolla ja yhteistyöllä.
2. Kuudennesta osasta poiketen osapuolet voivat tämän luvun soveltamisesta aiheutuissa erimielisyyksissä turvautua vain 235, 236 ja 237 artiklassa vahvistettuihin riitojenratkaisumenettelyihin.

5 LUKU

YMPÄRISTÖ JA ILMASTO

218 ARTIKLA

Määritelmät

1. Tässä luvussa tarkoitetaan 'ympäristön- ja ilmastonsuojelun tasolla' osapuolen lainsäädäntöön perustuvaa suojelun tasoa, jonka tarkoituksena on ympäristön ja ilmaston suojeleminen, mukaan lukien ympäristövaikutusten ihmisten hengelle tai terveydelle aiheuttaman vaaran ehkäiseminen ja ilmastomuutoksen torjunta, seuraavilla aloilla:

- a) ympäristötietojen saatavuus;
- b) yleisön osallistumisoikeus ja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus ympäristöasioissa;
- c) ympäristövaikutusten arviointi ja strateginen ympäristöarviointi;
- d) ilmaan vapautuvat päästöt ja ilmanlaatu;
- e) luonnon ja biologisen monimuotoisuuden suojelu;
- f) jätehuolto, mukaan lukien tarvittaessa jätteen vastaanottolaitteet satamassa;

- g) melupäästöt;
- h) vesi- ja meriympäristön suojelu ja säilyttäminen, mukaan lukien tarvittaessa jätteen vastaanottolaitteet satamassa;
- i) kemiallisten aineiden tuotannosta, käytöstä, ympäristöön päästämisestä ja jätteenä käsittelystä ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien riskien ehkäisy, vähentäminen ja poistaminen; tai
- j) ilmastonmuutos, erityisesti päästöt ja kasvihuonekaasujen poistaminen, mukaan lukien tehokkaat hiilen hinnoittelujärjestelmät tai vastaavat toimenpiteet päästöjen vähentämiseksi.

2. Unionin osalta 'ympäristön- ja ilmastonsuojelun tasolla' tarkoitetaan kaikkiin unionin jäsenvaltioihin ja kaikissa unionin jäsenvaltioissa sovellettavaa ja niille yhteistä ympäristön- ja ilmastonsuojelun tasoa.

3. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, suhteen 'ympäristön- ja ilmastonsuojelun tasolla' tarkoitetaan Gibraltarin sisäisen lainsäädännön mukaista ympäristön- ja ilmastonsuojelun tasoa, mukaan lukien kansainväliset sitoumukset, jotka on ulotettu koskemaan Gibraltaria.

219 ARTIKLA

Suojan taso

1. Osapuolet vahvistavat kummankin osapuolen oikeuden päättää politiikastaan ja prioriteeteistaan tämän luvun soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, määrittää sopivaksi katsomansa ympäristön- ja ilmastonsuojelun taso sekä hyväksyä tai muuttaa asiaankuuluvia lakeja ja politiikkoja tavalla, joka on yhdenmukainen kummankin osapuolen kansainvälisten sitoumusten kanssa, tämän luvun nojalla tehdyt sitoumukset mukaan lukien.

2. Osapuolet tunnustavat, että kummallakin osapuolella on oikeus käyttää kohtuullista harkintavaltaa ja tehdä vilpittömässä mielessä päätöksiä, jotka koskevat ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon valvontaresurssien jakamista suhteessa sellaiseen muuhun ympäristölainsäädäntöön ja ilmastopolitiikkaan, joiden katsotaan olevan etusijalla, edellyttäen, että tämän harkintavallan käyttö ja kyseiset päätökset eivät ole ristiriidassa osapuolen tämän luvun mukaisten velvoitteiden kanssa.
3. Unioni ei heikennä tai vähennä ympäristön- ja ilmastonsuojelun tasoaan alle 31 päivänä joulukuuta 2020 vallinneen tason esimerkiksi jättämällä panematta tehokkaasti täytäntöön ympäristö- ja ilmastolainsäädäntöään.
4. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, pitää yllä ympäristön- ja ilmastonsuojelun tasoa, joka vastaa unionissa sovellettavaa tasoa, muun muassa panemalla tehokkaasti täytäntöön Gibraltariin ja Gibraltarissa sovellettavan ympäristö- ja ilmastolainsäädännön.

220 ARTIKLA

Hiilen hinnoittelu

1. Kummallakin osapuolella on tämän sopimuksen voimaantulopäivään mennessä käytössä tehokas hiilen hinnoittelujärjestelmä tai vastaavia toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi.
2. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, on varmistettava, että Gibraltarissa sovellettava hiilen hinnoittelujärjestelmä tai vastaavat toimenpiteet päästöjen vähentämiseksi ovat laajuudeltaan ja tehokkuudeltaan vastaavia kuin järjestelmä, joka on unionissa käytössä tämän sopimuksen tullessa voimaan.

3. Lentoliikenteen osalta unionin hiilen hinnoittelujärjestelmän on katettava kaikki Euroopan talousalueen ja Gibraltarin väliset lennot. Yhdistyneen kuningaskunnan hiilen hinnoittelujärjestelmän on katettava kaikki Yhdistyneen kuningaskunnan ja Gibraltarin väliset lennot.
4. Talouden ja kaupan erityiskomitealle on tiedotettava säännöllisesti 1, 2 ja 3 kohdan tehokkaasta täytäntöönpanosta.
5. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, on tarkasteltava uudelleen hiilen hinnoittelujärjestelmänsä tai vastaavien toimenpiteiden täytäntöönpanoa vuonna 2030 ja säännöllisesti edistyessään nykyisiä päästöjen vähentämistä koskevia puitteitaan pidemmälle.

Ympäristö- ja ilmastoperiaatteet

Ottaen huomioon, että unionilla ja Gibraltarilla on yhteinen biosfääri, jossa saasteet leviävät yli rajojen, unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, sitoutuvat noudattamaan kansainvälisesti tunnustettuja ympäristöperiaatteita, joihin ne ovat sitoutuneet muun muassa Rio de Janeirossa 14 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa ympäristöä ja kehitystä koskevassa Rion julistuksessa, jäljempänä 'vuonna 1992 annettu ympäristöä ja kehitystä koskeva Rion julistus', ja unioniin ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sovellettavissa monenvälisissä ympäristösopimuksissa, jotka on ulotettu koskemaan Gibraltaria, mukaan lukien ilmastopuitesopimus, ja Rio de Janeirossa 5 päivänä kesäkuuta 1992 tehty biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus, jäljempänä 'biodiversiteettisopimus', ja erityisesti seuraavia periaatteita:

- a) periaate, jonka mukaan ympäristönsuojelu olisi otettava huomioon politiikkojen laadinnassa, muun muassa vaikutustenarviointien avulla;
- b) ennalta ehkäisevien toimien periaate ympäristövahinkojen välttämiseksi;
- c) 200 artiklassa tarkoitettu ennalta varautumisen periaate;
- d) periaate ympäristövahinkojen torjumisesta ensisijaisesti niiden lähteellä; ja
- e) aiheuttamisperiaate.

222 ARTIKLA

Täytäntöönpano

Kumpikin osapuoli varmistaa 219 artiklassa tarkoitettua täytäntöönpanoa varten sisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti, että

- a) kansalliset viranomaiset, joilla on toimivalta panna täytäntöön asiaankuuluva ympäristö- ja ilmastolainsäädäntö, ottavat asianmukaisesti huomioon tietoonsa tulleet kyseisen lainsäädännön väitetyt rikkomiset; kyseisillä viranomaisilla on käytettävissään riittävät ja tehokkaat oikeussuojakeinot, mukaan lukien kieltokanteet sekä tarvittaessa oikeasuhteiset ja varoittavat seuraamukset; sekä
- b) sisäiset hallinnolliset tai oikeudelliset menettelyt ovat sellaisten luonnollisten ja oikeushenkilöiden käytettävissä, joilla on riittävä etu nostaa kanne tällaisen lainsäädännön rikkomisesta ja käyttää tehokkaita oikeussuojakeinoja, myös kieltokanteita, ja että menettelyt eivät ole niin kalliita, että se olisi esteenä menettelyyn osallistumiselle, ja että ne toteutetaan oikeudenmukaisella, tasapuolisella ja avoimella tavalla.

223 ARTIKLA

Riitojenratkaisu

1. Osapuolet pyrkivät kaikin tavoin ratkaisemaan tämän luvun soveltamisesta aiheutuvat erimielisyydet vuoropuhelulla, neuvotteluilla, tietojenvaihdolla ja yhteistyöllä.

2. Kuudennesta osasta poiketen osapuolet voivat tämän luvun soveltamisesta aiheutuviassa erimielisyyksissä turvautua vain 235, 236 ja 237 artiklassa vahvistettuihin riitojenratkaisumenettelyihin.

6 LUKU

MUUT KAUPAN JA KESTÄVÄN KEHITYKSEN VÄLINEET

224 ARTIKLA

Asiayhteys ja tavoitteet

1. Osapuolet palauttavat mieleen Rio de Janeirossa 13 päivänä kesäkuuta 1992 hyväksytyn Agenda 21 -asiakirjan ja vuonna 1992 annetun ympäristöä ja kehitystä koskevan Rion julistuksen, vuoden 2002 kestävän kehityksen huippukokouksessa hyväksytyn Johannesburgin täytäntöönpanosuunnitelman, 97. kansainvälisen työkonferenssin Genevessä 10 päivänä kesäkuuta 2008 hyväksymän sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskevan kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistuksen, jäljempänä 'ILO:n vuonna 2008 antama sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskeva julistus', sellaisena kuin se on muutettuna vuonna 2022, YK:n yleiskokouksen 27 päivänä heinäkuuta 2012 antamalla päätöslauselmalla 66/288 hyväksytyn YK:n vuoden 2012 kestävää kehitystä koskevan konferenssin päätösasiakirjan ”The Future We Want” ja YK:n yleiskokouksen 25 päivänä syyskuuta 2015 antamalla päätöslauselmalla 70/1 hyväksytyn kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja sen kestävän kehityksen tavoitteet.

2. Tämän artiklan 1 kohta huomioon ottaen tämän luvun tavoitteena on edistää kestävän kehityksen, erityisesti sen työhön ja ympäristöön liittyvien ulottuvuuksien, sisällyttämistä osapuolten kauppaa- ja investointisuhteisiin ja täydentää tässä suhteessa tämän osaston 4 ja 5 luvun mukaisia osapuolten sitoumuksia.

225 ARTIKLA

Läpinäkyvyys

Osapuolet korostavat, että on tärkeää varmistaa läpinäkyvyys, koska se on välttämätön tekijä edistettäessä yleisön osallistumista ja tietojen julkistamista tämän luvun yhteydessä. Lakiensa ja määräystensä ja tämän luvun määräysten mukaisesti kumpikin osapuoli

- a) varmistaa, että kaikkia yleisesti sovellettavia toimenpiteitä, joilla pyritään tämän luvun tavoitteisiin, hallinnoidaan läpinäkyvällä tavalla, mukaan lukien antamalla yleisölle kohtuulliset mahdollisuudet ja riittävästi aikaa huomautusten esittämiseen ja julkaisemalla kyseiset toimenpiteet;
- b) varmistaa, että yleisöllä on mahdollisuus saada viranomaisten hallussa olevaa tai niitä varten toisen hallussa olevaa ympäristötietoa, ja varmistaa, että tätä tietoa levitetään yleisölle aktiivisesti sähköisin välinein;
- c) kannustaa käymään julkista keskustelua valtiosta riippumattomien toimijoiden kanssa ja niiden kesken sellaisten politiikkojen kehittämisestä ja määrittelystä, jotka voivat johtaa siihen, että sen viranomaiset hyväksyvät tämän luvun kannalta merkityksellistä lainsäädäntöä; tähän sisältyy ympäristön osalta yleisön osallistuminen hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin; sekä

- d) edistää yleistä tietoisuutta tämän luvun kannalta merkityksellisistä laeistaan ja normeistaan sekä täytäntöönpano- ja vaatimustenmukaisuusmenettelyistään toteuttamalla toimia yleisön tietämyksen ja ymmärryksen lisäämiseksi; työlainsäädännön ja -normien osalta tämä sisältää työntekijät, työnantajat ja näiden edustajat.

226 ARTIKLA

Monenväliset työelämän normit ja sopimukset

1. Osapuolet vahvistavat sitoutumisensa kansainvälisen kaupan kehityksen edistämiseen tavalla, joka edistää ihmisarvoista työtä kaikille -periaatetta, kuten se on esitetty ILO:n vuonna 2008 antamassa sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskevassa julistuksessa.
2. ILO:n peruskirjan ja 86. kansainvälisessä työkonferenssissa Genevessä 18 päivänä kesäkuuta 1998 ILO:n työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista annetun ILO:n julistuksen ja sen seurannan, sellaisina kuin ne ovat muutettuina vuonna 2022, mukaisesti kumpikin osapuoli sitoutuu noudattamaan, edistämään ja tosiasiallisesti toteuttamaan ILO:n keskeisissä yleissopimuksissa esitettyjä perusoikeuksia koskevia periaatteita, jotka ovat:
 - a) yhdistymisvapaus ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden tehokas tunnustaminen,
 - b) kaikenlaisen pakkotyön poistaminen;
 - c) lapsityövoiman käytön tehokas poistaminen;

- d) työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä esiintyvän syrjinnän poistaminen; sekä
- e) turvallinen ja terveellinen työympäristö.

3. Kumpikin osapuoli sitoutuu panemaan tehokkaasti täytäntöön kaikki ILO:n yleissopimukset, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on ulottanut koskemaan Gibraltaria ja jotka jäsenvaltiot ovat ratifioineet.

4. Osapuolet pyrkivät jatkuvasti ja hellittämättömästi ratifioimaan, tai Yhdistyneen kuningaskunnan osalta ulottamaan ILO:n keskeiset yleissopimukset koskemaan Gibraltaria, elleivät ne ole jo näin tehneet.

5. Osapuolet vaihtavat säännöllisesti ja tarvittaessa tietoa jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tilanteesta ja edistymisestä ILO:n ajantasaisiksi luokittelemien ILO:n yleissopimusten tai pöytäkirjojen sekä muiden asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden ratifioinnissa.

6. Kumpikin osapuoli edistää edelleen laeillaan ja käytännöillään ILO:n vuonna 2008 antamassa sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskevassa julistuksessa, sellaisena kuin se on muutettuna vuonna 2022, esitettyä ILO:n ihmisarvoista työtä koskevaa ohjelmaa, jäljempänä 'ILO:n ihmisarvoista työtä koskeva ohjelma', ja muita asiaankuuluvia ILO:n yleissopimuksia sekä muita kansainvälisiä sitoumuksia, jotka koskevat erityisesti

- a) ihmisarvoisia työolosuhteita kaikille, muun muassa palkkaan ja ansioihin, työaikoihin, äitiysvapaaseen ja muihin työolosuhteisiin liittyen;
- b) työterveyttä ja -turvallisuutta, mukaan lukien työtapaturmien tai ammattitautien ehkäisy sekä korvaukset tällaisten työtapaturmien ja ammattitautien tapauksessa sekä

c) syrjimättömyyttä työolojen osalta, myös siirtotyöläisille.

7. Kumpikin osapuoli suojelee ja edistää työelämään liittyviä kysymyksiä koskevaa vuoropuhelua työntekijöiden ja työnantajien ja näitä edustavien järjestöjen kesken sekä asiaankuuluvien viranomaisten kanssa.

227 ARTIKLA

Monenväliset ympäristösopimukset

1. Osapuolet tunnustavat YK:n ympäristöohjelman ympäristökokouksen sekä monenvälisen ympäristöhallinnon ja monenvälisten ympäristösopimusten merkityksen kansainvälisen yhteisön vastauksena globaaleihin tai alueellisiin ympäristöhaasteisiin ja korostavat tarvetta lisätä kauppaj- ja ympäristöpolitiikkojen, -sääntöjen ja toimenpiteiden keskinäistä täydentävyyttä.
2. Edellä olevan 1 kohta huomioon ottaen kumpikin osapuoli sitoutuu panemaan tehokkaasti täytäntöön ne monenväliset ympäristösopimukset sekä niiden pöytäkirjat ja muutokset, joissa se on osapuolena. Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, tämä tarkoittaa monenvälisiä ympäristösopimuksia, jotka on ulotettu koskemaan Gibraltaria tai jotka muuten otetaan huomioon sen lainsäädännössä ja käytännöissä.
3. Osapuolet vahvistavat kummankin osapuolen oikeuden toteuttaa tai pitää yllä toimenpiteitä sellaisten monenvälisten ympäristösopimusten tavoitteiden edistämiseksi, joiden osapuoli se on.

Kauppa ja ilmastonmuutos

1. Osapuolet toteavat, että on tärkeää toteuttaa kiireellisiä toimia ilmastonmuutoksen ja sen vaikutusten torjumiseksi, ja tunnustavat kaupan ja investointien merkityksen pyrittäessä tähän tavoitteeseen ilmastopuitesopimuksen, Pariisin sopimuksen tarkoituksen ja tavoitteiden sekä muiden ilmastonmuutokseen liittyvien monenvälisten ympäristösopimusten ja monenvälisten välineiden mukaisesti.
2. Edellä oleva 1 kohta huomioon ottaen kumpikin osapuoli
 - a) sitoutuu panemaan tehokkaasti täytäntöön ilmastopuitesopimuksen ja Pariisin sopimuksen, joiden yhtenä päätavoitteena on vahvistaa maailmanlaajuisia toimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja pitää maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle 2 celsiusasteessa esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna sekä pyrkiä rajoittamaan lämpötilan nousu 1,5 celsiusasteeseen esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna;
 - b) edistää kauppa- ja ympäristöpolitiikan ja -toimenpiteiden keskinäistä täydentävyyttä ja siten siirtymää vähän kasvihuonekaasupäästöjä tuottavaan ja resurssitehokkaaseen talouteen sekä ilmaston kannalta kestävästä kehityksestä; sekä
 - c) helpottaa sellaisen kaupan ja sellaisten investointien esteiden poistamista, joilla on erityistä merkitystä ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta, kuten uusiutuvaan energiaan liittyvien ja energiatehokkaiden tuotteiden ja palveluiden osalta, esimerkiksi puuttamalla tulliesteisiin ja tullien ulkopuolisiin kaupan esteisiin tai hyväksymällä parhaiden käytössä olevien ratkaisujen käyttöönottoa edistäviä poliittisia toimintakehyksiä.

Kauppa ja biologinen monimuotoisuus

1. Osapuolet tunnustavat biologisen monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön tärkeyden sekä kaupan merkityksen näiden tavoitteiden saavuttamisessa, myös edistämällä kestävää kauppaa tai valvomalla tai rajoittamalla uhanalaisten lajien kauppaa, niiden monenvälisten ympäristösopimusten mukaisesti, joiden osapuolia ne ovat ja siinä määrin kuin Yhdistynyt kuningaskunta on ulottanut nämä sopimukset koskemaan Gibraltaria, ja niiden nojalla tehtyjen päätösten, erityisesti biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan Washington D.C:ssä 3 päivänä maaliskuuta 1973 tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä 'CITES-yleissopimus', mukaisesti.

2. Edellä oleva 1 kohta huomioon ottaen kumpikin osapuoli

- a) toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä torjuakseen luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laitonta kauppaa, tarvittaessa myös suhteessa kolmansiin maihin;
- b) edistää CITES-yleissopimuksen käyttöä biologisen monimuotoisuuden suojelun ja kestävän hoidon välineenä myös lisäämällä eläin- ja kasvilajeja CITES-yleissopimuksen liitteisiin, jos niiden suojelun tason katsotaan vaarantuneen kansainvälisen kaupan johdosta;
- c) tukee elollisten luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen perustuvien tuotteiden kauppaa ja edistää biologisen monimuotoisuuden suojelua; sekä

- d) toteuttaa myös jatkossa toimenpiteitä biologisen monimuotoisuuden suojelemiseksi, kun siihen kohdistuu kaupankäynnin ja investointitoiminnan aiheuttamia paineita, myös haitallisten vieraslajien leviämistä ehkäisevillä sekä jo esiintyvien vieraslajien mahdolliseen hävittämiseen tähtäävillä toimenpiteillä.

230 ARTIKLA

Kauppa ja metsät

1. Osapuolet tunnustavat metsien suojelun ja kestävän metsänhoidon merkityksen ympäristötoimintojen sekä taloudellisten ja sosiaalisten mahdollisuuksien tarjoamisessa nykyisille ja tuleville sukupolville sekä kaupan merkityksen tämän tavoitteen saavuttamisessa.
2. Edellä oleva 1 kohta huomioon ottaen ja kansainvälisten velvoitteidensa mukaisesti kumpikin osapuoli
 - a) toteuttaa myös jatkossa toimenpiteitä laittomien hakkuiden ja niihin liittyvän kaupan torjumiseksi, tarvittaessa myös suhteessa kolmansiin maihin, ja laillisesti korjattujen metsätuotteiden kaupan edistämiseksi; ja
 - b) edistää metsien suojelua ja kestävää hoitoa sekä puun korjuumaan lainsäädännön mukaisesti kestävästi hoidetuista metsistä korjatun puutavaran ja puutuotteiden kauppaa ja kulutusta.

231 ARTIKLA

Kauppa ja meren elollisten luonnonvarojen kestävä hoito sekä vesiviljely

Molemmat osapuolet noudattavat kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien ottamalla käyttöön ja pitämällä yllä omia tehokkaita välineitä laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen (LIS-kalastuksen) torjumiseksi ja toteuttamalla toimenpiteitä LIS-kalastuksen tuotteiden sulkemiseksi kauppavirtojen ulkopuolelle sekä tekemällä tätä varten yhteistyötä.

232 ARTIKLA

Kestävää kehitystä edistävä kauppa ja kestävää kehitystä edistävät investoinnit

1. Osapuolet vahvistavat sitoutuvansa edistämään kaupan ja investointien vaikutusta kestävän kehityksen saavuttamiseen sen taloudellisten ja sosiaalisten näkökohtien sekä ympäristönäkökohtien osalta.
2. Edellä oleva 1 kohta huomioon ottaen osapuolet edistävät edelleen:
 - a) kauppaa ja investointeja koskevaa politiikkaa, joka tukee ILO:n ihmisarvoista työtä koskevan ohjelman neljää strategista tavoitetta ILO:n vuonna 2008 antaman sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskevan julistuksen mukaisesti, toimeentulon takaava minimipalkka, työterveys ja -turvallisuus ja muut työoloihin liittyvät näkökohdat mukaan lukien;

- b) ympäristöhyödykkeiden ja -palvelujen, kuten uusiutuvaan energiaan liittyvien ja energiatehokkaiden tuotteiden ja palveluiden, kauppaa ja investointeja niihin, esimerkiksi puuttumalla tullien ulkopuolisiin kaupan esteisiin tai laatimalla parhaiden käytettävissä olevien ratkaisujen käyttöönottoa edistäviä poliittisia toimintakehyksiä, ja
 - c) sellaisten tavaroiden ja palvelujen kauppaa, jotka parantavat sosiaalisia oloja ja edistävät ympäristön kannalta kestäviä käytäntöjä, mukaan lukien tavarat ja palvelut, jotka kuuluvat kestävyys-takaavien vapaaehtoisten järjestelmien, kuten reilun ja eettisen kaupan järjestelmien ja ympäristömerkkien, piiriin.
3. Osapuolet toteavat, että kestäväan kehitykseen liittyviä yksittäisiä kysymyksiä on tärkeää tarkastella arvioimalla ja seuraamalla potentiaalisten toimien taloudellisia, yhteiskunnallisia ja ympäristövaikutuksia, ottaen samalla huomioon sidosryhmien näkemykset.

233 ARTIKLA

Kauppa ja toimitusketjujen vastuullinen hallinta

1. Osapuolet toteavat, että toimitusketjujen vastuullinen hallinta vastuullisia yritystoimintakäytäntöjä ja yritysten yhteiskuntavastuukäytäntöjä noudattamalla on tärkeää, ja tiedostavat kaupan merkityksen tähän tavoitteeseen pyrittäessä.
2. Edellä oleva 1 kohta huomioon ottaen kumpikin osapuoli
 - a) edistää yritysten yhteiskuntavastuuta ja vastuullista yritystoimintaa, muun muassa luomalla tätä tukevia politiikkakehyksiä, jotka kannustavat yrityksiä omaksumaan asiaankuuluvia käytäntöjä; sekä

- b) tukee asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden, kuten OECD:n neuvoston 27 päivänä kesäkuuta 2000 hyväksymien monikansallisille yrityksille tarkoitettujen toimintaohjeiden, ILO:n hallintoneuvoston 204. istunnossa marraskuussa 1977 Genevessä hyväksymän monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskevan kolmikantaisen periaatejulistuksen, YK:n Global Compact -aloitteen ja yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden noudattamista, täytäntöönpanoa, seurantaa ja levittämistä.
3. Osapuolet toteavat, että yritysten yhteiskuntavastuuta ja vastuullista yritystoimintaa koskevat kansainväliset toimialakohtaiset ohjeet ovat hyödyllisiä, ja edistävät niihin liittyvää yhteistyötä. Osapuolet myös toteuttavat toimenpiteitä konflikti- ja riskialueilta peräisin olevien mineraalien toimitusketjun vastuullisuutta koskevan OECD:n due diligence -oppaan ja sen täydennysosien noudattamisen edistämiseksi.

234 ARTIKLA

Riitojenratkaisu

1. Osapuolet pyrkivät kaikin tavoin ratkaisemaan tämän luvun soveltamisesta aiheutuvat erimielisyydet vuoropuhelulla, neuvotteluilla, tietojenvaihdolla ja yhteistyöllä.
2. Jäljempänä olevasta 6 osasta poiketen osapuolet voivat tämän luvun soveltamisesta aiheutuvissa erimielisyyksissä turvautua vain 235 ja 236 artiklassa vahvistettuihin riitojenratkaisumenettelyihin.

7 LUKU

HORISONTAALISET JA INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

235 ARTIKLA

Neuvottelut

1. Osapuoli voi pyytää neuvotteluja toisen osapuolen kanssa mistä tahansa 199 artiklan 3 kohdan sekä tämän osaston 4, 5 ja 6 luvun mukaisesta kysymyksestä toimittamalla kirjallisen pyynnön toiselle osapuolelle. Kantajaosapuoli ilmoittaa kirjallisessa pyynnössään pyynnön syyt ja perustelut, mukaan lukien kyseessä olevat toimenpiteet, ja yksilöi, mitä määräyksiä se pitää sovellettavina. Neuvottelut on aloitettava viipymättä sen jälkeen kun osapuoli on toimittanut neuvottelupyynnön, ja joka tapauksessa 30 päivän kuluttua pyynnön toimituspäivästä, elleivät osapuolet sovi pidemmästä määräajasta.

2. Osapuolet pyrkivät pääsemään neuvotteluissa molempia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun. Neuvottelujen aikana kumpikin osapuoli toimittaa toiselle osapuolelle hallussaan olevat riittävät tiedot, jotta esille otettuja seikkoja voidaan tarkastella perusteellisesti. Kumpikin osapuoli pyrkii varmistamaan, että neuvotteluihin osallistuu sellaisia toimivaltaisten viranomaisten työntekijöitä, joilla on asiantuntemusta neuvotteluissa käsiteltävästä asiasta.

3. Edellä olevaan 199 artiklan 3 kohtaan taikka tämän osaston 4, 5 ja 6 luvussa tarkoitettuihin monenvälisiin sopimuksiin tai välineisiin liittyvissä kysymyksissä osapuolet ottavat huomioon ILO:lta tai monenvälisten ympäristösopimusten nojalla perustetuilta asiaankuuluvilta elimiltä tai järjestöiltä saatavilla olevat tiedot. Osapuolet pyytävät tarvittaessa yhteisesti neuvoa edellä mainituilta organisaatioilta tai niiden elimiltä tai muilta tarkoituksenmukaisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta tai elimiltä.
4. Osapuolten mahdollisesti saavuttama ratkaisu on saatettava julkisesti saataville.

236 ARTIKLA

Asiantuntijalautakunta

1. Kaikissa asioissa, joita ei ole tyydyttävästi käsitelty 235 artiklan mukaisissa neuvotteluissa, osapuoli voi 90 päivän kuluttua mainitun artiklan mukaisen neuvottelupyynnön vastaanottamisesta pyytää asiantuntijalautakunnan koollekutsumista tarkastelemaan kyseistä asiaa toimittamalla toiselle osapuolelle kirjallisen pyynnön. Pyyntö on yksilöitävä kyseessä oleva toimenpide ja selitettävä, miten toimenpide poikkeaa asianomaisen luvun tai asianomaisten lukujen määräyksistä, niin, että valituksen aihe käy selvästi ilmi.
2. Asiantuntijalautakunnassa on kolme jäsentä.

3. Yhteistyöneuvosto laatii viimeistään yhden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta luettelon vähintään 15 henkilöstä, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan asiantuntijalautakunnan jäseninä. Kumpikin osapuoli nimeää asiantuntijalautakunnan jäsenten luetteloon vähintään viisi henkilöä. Osapuolet nimeävät myös vähintään viisi henkilöä, jotka eivät ole kummankaan osapuolen kansalaisia ja jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan asiantuntijalautakunnan puheenjohtajana. Yhteistyöneuvosto varmistaa, että luettelo pidetään ajan tasalla ja että asiantuntijoita on aina vähintään 15.

4. Asiantuntijalautakunnan jäseniksi ehdotettavilla henkilöillä on oltava erikoisosaamista tai -asiantuntemusta työlainsäädännön tai ympäristölainsäädännön alalta, muista asianomaisessa luvussa tai asianomaisissa luvuissa käsitellyistä kysymyksistä tai kansainvälisten sopimusten puitteissa syntyvien riitojen ratkaisemisesta. Heidän on toimittava yksilöinä eivätkä he saa ottaa ohjeita miltään organisaatiolta tai hallitukselta riitaan liittyvissä kysymyksissä. Heillä ei saa olla sidoksia kumpaankaan osapuoleen eivätkä he saa ottaa näiltä ohjeita. Jäseniksi ei saa ottaa henkilöitä, jotka ovat unionin toimielinten, jäsenvaltion hallituksen tai Yhdistyneen kuningaskunnan tai Gibraltarin hallituksen jäseniä, virkamiehiä tai muuta henkilöstöä.

5. Elleivät osapuolet viiden päivän kuluessa asiantuntijalautakunnan asettamisesta toisin sovi, lautakunnan tehtävänä on

”tarkastella asiaa koskevien määräysten perusteella asiantuntijalautakunnan asettamista koskevassa pyynnössä tarkoitettua asiaa ja antaa tämän artiklan mukaisesti raportti, jossa tutkitaan, onko toimenpide asiaankuuluvien määräysten mukainen”.

6. Asioissa, jotka liittyvät tämän osaston soveltamisalaan kuuluviin monenvälisiin normeihin tai sopimuksiin, asiantuntijalautakunnan olisi pyydettävä ILO:lta tai kyseisten sopimusten nojalla perustetuilta asiaankuuluvilta elimiltä tietoja, mukaan lukien kaikki saatavilla olevat ILO:n tai tällaisten elinten hyväksymät asiaankuuluvat tulkintaohjeet, päätelmät tai päätökset.

7. Asiantuntijalautakunta voi pyytää ja ottaa vastaan kirjallisia huomautuksia tai muita tietoa henkilöiltä, joilla on merkityksellistä tietoa tai erityistietämystä.
8. Asiantuntijalautakunta toimittaa tällaiset tiedot kummallekin osapuolelle, jotta nämä voivat esittää huomautuksensa 20 päivän kuluessa niiden vastaanottamisesta.
9. Asiantuntijalautakunta antaa osapuolille väliraportin ja loppuraportin, joissa esitetään selvitettyt tosiseikat, lautakunnan asiaa koskevat päätelmät, mukaan lukien se, onko vastaajaosapuoli noudattanut asianomaisen luvun tai asianomaisten lukujen mukaisia velvoitteitaan, sekä asiantuntijalautakunnan tekemien havaintojen ja päätelmien perustelut. Selkeyden vuoksi todetaan, että osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että jos lautakunta antaa raportissaan suosituksia, vastaajaosapuolen ei tarvitse noudattaa näitä suosituksia varmistaakseen tämän sopimuksen noudattamisen.
10. Asiantuntijalautakunta toimittaa osapuolille väliraportin 100 päivän kuluessa asiantuntijalautakunnan asettamispäivästä. Jos asiantuntijalautakunta katsoo, että tätä määräaika ei pystytä noudattamaan, sen puheenjohtajan on ilmoitettava asiasta kirjallisesti osapuolille ja mainittava syyt viivästykseen sekä päivä, jona asiantuntijalautakunta aikoo antaa väliraporttinsa. Asiantuntijalautakunnan on joka tapauksessa annettava väliraporttinsa viimeistään 125 päivän kuluessa asiantuntijalautakunnan asettamispäivästä.
11. Kumpikin osapuoli voi toimittaa asiantuntijalautakunnalle 25 päivän kuluessa väliraportin antamisesta kirjallisen pyynnön tarkastella uudelleen tiettyjä väliraportin kohtia. Osapuoli voi tehdä huomautuksia toisen osapuolen pyynnöstä 15 päivän kuluessa pyynnön toimittamisesta.
12. Tarkasteltuaan näitä huomautuksia asiantuntijalautakunta laatii loppuraportin. Jos 11 kohdassa tarkoitettussa määräajassa ei esitetä kirjallista pyyntöä tarkastella uudelleen tiettyjä väliraportin kohtia, väliraportista tulee asiantuntijalautakunnan loppuraportti.

13. Asiantuntijalautakunta antaa osapuolille loppuraporttinsa 175 päivän kuluessa asiantuntijalautakunnan asettamispäivästä. Jos asiantuntijalautakunta katsoo, että tätä määräaika ei pystytä noudattamaan, sen puheenjohtajan on ilmoitettava asiasta kirjallisesti osapuolille ja mainittava syyt viivästykseen sekä päivä, jona asiantuntijalautakunta aikoo antaa lopullisen ratkaisunsa. Asiantuntijalautakunnan on joka tapauksessa annettava loppuraporttinsa viimeistään 195 päivän kuluessa asiantuntijalautakunnan asettamispäivästä.
14. Loppuraportissa on tarkasteltava osapuolten mahdollisia kirjallisia pyyntöjä, jotka koskevat väliraporttia, ja siinä on selkeästi käsiteltävä osapuolten huomautuksia.
15. Osapuolten on saatettava asiantuntijalautakunnan loppuraportti julkisesti saataville 15 päivän kuluessa siitä, kun asiantuntijalautakunta on toimittanut sen osapuolille.
16. Jos asiantuntijalautakunnan loppuraportissa todetaan, että osapuoli ei ole noudattanut asianomaisen luvun tai asianomaisten lukujen mukaisia velvoitteitaan, osapuolet keskustelevat 90 päivän kuluessa loppuraportin toimittamisesta asianmukaisista toteutettavista toimenpiteistä ottaen huomioon asiantuntijalautakunnan raportin.
17. Yhteistyöneuvosto seuraa asiantuntijalautakunnan raportin perusteella toteutettavia toimenpiteitä.
18. Jos osapuolet ovat eri mieltä siitä, onko määräysten noudattamatta jättämisen korjaamiseksi toteutettu toimenpide asiaankuuluvien määräysten mukainen, tai tällaisen toimenpiteen olemassaolosta, valituksen tehnyt osapuoli voi esittää alkuperäiselle asiantuntijalautakunnalle kirjallisen pyynnön asiaa koskevan päätöksen tekemiseksi. Pyyntö on yksilöitävä kyseessä oleva toimenpide ja selitettävä, miten toimenpide poikkeaa asiaankuuluvista määräyksistä, niin, että valituksen aihe käy selvästi ilmi. Asiantuntijalautakunta antaa osapuolille päätelmänsä 45 päivän kuluessa pyynnön esittämispäivästä.

19. Jollei tässä artiklassa toisin määrätä, 305 ja 306 artiklaa sekä 318–323 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.

237 ARTIKLA

Suojelun tason säilyttämistä käsittelevä asiantuntijalautakunta

1. Edellä olevaa 236 artiklaa sovelletaan osapuolten välisiin riita-asioihin, jotka koskevat tämän osaston 4 ja 5 luvun tulkintaa ja soveltamista.
2. Tällaisissa riita-asioissa sovelletaan 236 artiklan 19 kohdassa lueteltujen artiklojen lisäksi 316 ja 317 artiklaa soveltuvin osin.
3. Osapuolet tunnustavat, että jos vastaajaosapuoli päättää olla ryhtymättä mihinkään toimiin asiantuntijalautakunnan raportin ja tämän sopimuksen noudattamiseksi, 316 artiklan nojalla sallitut korjaavat toimenpiteet ovat edelleen kantajaosapuolen käytettävissä.

II OSASTO

TULLEJA, VÄLILLISTÄ VEROTUSTA JA KAUPPAAN LIITTYVIÄ KYSYMYKSIÄ KOSKEVAT JÄRJESTELYT

1 LUKU

YLEISET PERIAATTEET JA TAVOITTEET

238 ARTIKLA

Periaatteet ja tavoitteet

Tämän osaston tarkoituksena on ottaa käyttöön tarvittavat järjestelyt kaikkien fyysisten esteiden ja niihin liittyvien menettelyjen poistamiseksi Gibraltarin ja unionin väliltä maitse kuljetettavien tavaroiden osalta ja suojella samalla unionin sisämarkkinoiden eheyttä ja osapuolten taloudellisia etuja.

239 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä osastossa tarkoitetaan

- a) 'Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisilla viranomaisilla,' Gibraltarin tulliviranomaista tai muita Gibraltarin asiaankuuluvia viranomaisia;

- b) 'unionin toimivaltaisilla viranomaisilla' jäsenvaltioiden tai unionin tulliviranomaisia tai muita asiaankuuluvia viranomaisia;
- c) 'tulliselvitysmuodollisuuksilla' kaikkia menettelyjä, toimenpiteitä ja tarkastuksia, jotka toteutetaan tavaroiden luovuttamiseksi vapaaseen liikkeeseen tai muuta sovellettavaa tullimenettelyä varten unionin oikeuden mukaisesti. Määritelmä kattaa tullimuodollisuudet, tuotesääntöjen, -vaatimusten ja -standardien noudattamisen, kiellot ja rajoitukset, unionin oikeudessa säädetyt terveys- ja kasvinsuojelutoimet sekä kaikki muut muodollisuudet, jotka ovat tarpeen tavaroiden luovuttamiseksi vapaaseen liikkeeseen unionissa;
- d) 'nimetyllä tullitoimipaikalla' liitteen 21 lisäyksessä 1 lueteltuja tullitoimipaikkoja.

2 LUKU

TULLILIITTO

240 ARTIKLA

Tulliliiton perustaminen

Perustetaan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välinen tulliliitto tämän luvun määräysten mukaisesti.

241 ARTIKLA

Tullialueet

Unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välisen tulliliiton tullialue käsittää

- a) unionin tullialueen sellaisena kuin se on määriteltynä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013¹ (unionin tullikodeksi) 4 artiklassa ja
- b) Gibraltarin tullialueen, joka muodostaa Yhdistyneen kuningaskunnan tullialueesta erillisen tullialueen.

242 ARTIKLA

Tavaroiden vapaa liikkuvuus tulliliiton sisällä

1. Tämän luvun säännöksiä sovelletaan
 - a) unionin tullialueella tai Gibraltarin tullialueella tuotettuihin tavaroihin, mukaan lukien tavarat, jotka on kokonaan tai osittain tuotettu tulliliiton ulkopuolisista maista tai sen ulkopuolisilta alueilta tulevista tavaroista, jotka ovat vapaassa liikkeessä unionissa tai Gibraltariissa sekä

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

- b) tavaroihin, jotka tulevat tulliliiton ulkopuolisista maista tai sen ulkopuolisilta alueilta ja jotka ovat vapaassa liikkeessä unionissa tai Gibraltarissa.
2. Tulliliiton ulkopuolisista maista tai sen ulkopuolisilta alueita tulevien tavaroiden katsotaan olevan vapaassa liikkeessä unionissa tai Gibraltarissa, jos niiden osalta tulliselvitysmuodollisuudet on täytetty ja vaaditut tullit tai vaikutukseltaan vastaavat maksut on kannettu ja jos kyseisten tavaroiden osalta näitä tullee tai maksuja ei ole palautettu kokonaan tai osittain.
3. Tämän luvun määräyksiä sovelletaan myös unionista tai Gibraltarista saatuihin tai unionissa tai Gibraltarissa tuotettuihin tavaroihin, joiden valmistuksessa on käytetty tulliliiton ulkopuolisista maista tai sen ulkopuolisilta alueilta peräisin olevia tuotteita, jotka eivät ole vapaassa liikkeessä unionissa eivätkä Gibraltarissa edellyttäen, että tulliselvitysmuodollisuudet on suoritettu ja että tällaisista tulliliiton ulkopuolisista maista tai sen ulkopuolisilta alueilta peräisin olevista tuotteista maksettavat tullit tai vaikutukseltaan vastaavat maksut on kannettu.
4. Yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat todistetta siitä, että tavarat täyttävät tämän artiklan edellytykset, esitetään liitteessä 19.

243 ARTIKLA

Kielto kantaa tulleeja

Unionin ja Gibraltarin välillä ei sovelleta tuonti- tai vientitulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja. Tämä koskee myös fiskaalisia tulleeja.

244 ARTIKLA

Määrällisten rajoitusten kieltäminen

Tuonnin ja viennin määrälliset rajoitukset ja kaikki vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet ovat kiellettyjä unionin ja Gibraltarin välillä.

245 ARTIKLA

Sisäiset verot

1. Unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, eivät määrää toistensa tavaroille suoraan tai välillisesti veroja, jotka suosivat suoraan tai välillisesti samankaltaisia kotimaisia tavaroita.
2. Edellä 241 artiklassa tarkoitettujen tullialueiden välillä liikkuviin tavaroihin ei sovelleta sisäisten maksujen palautusta, joka on suurempi kuin tuotteista perityt välittömät tai välilliset maksut.

246 ARTIKLA

Fyysisten esteiden poistaminen

1. Kaikki fyysiset esteet, joita Gibraltarin ja unionin välillä on, poistetaan niiden välillä maitse kuljetettavilta tavaroilta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 252 artiklan soveltamista tai sellaisten muodollisuuksien ja tarkastusten ja valvonnan soveltamista, joita osapuolet voivat tehdä tämän osaston oikean soveltamisen varmistamiseksi.
2. Siihen asti kun 247 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu päätös tulee voimaan, tässä osastossa määrättyt tulliselvitysmuodollisuudet, vientimuodollisuudet sekä unionin maksu- ja tullinkantomenettelyt, joissa viitataan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, on suoritettava 247 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

247 ARTIKLA

Tuonti Gibraltariin ja vienti Gibraltarista

1. Liitteessä 20 lueteltuja unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja Gibraltariissa edellyttäen, että yhteistyöneuvosto hyväksyy päätöksen, jossa
 - a) täsmennetään päivämäärä, josta alkaen liitteessä 20 lueteltuja unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja Gibraltariissa ja

- b) ilmoitetaan, että satamaan ja lentoasemalle on perustettu rajatarkastusasemia ja tullitoimipaikkoja ja että ne ovat toiminnassa ja että niitä valvotaan kyseisessä päätöksessä vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti ja että unionin toimivaltaiset viranomaiset on nimetty.
2. Hyväksyessään 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen yhteistyöneuvosto voi muuttaa liitteessä 20 olevaa luetteloa unionin oikeuden säännöksistä.
3. Siihen asti kun 1 kohdassa tarkoitettu päätös tulee voimaan, muita kuin matkustajien henkilökohtaisissa matkatavaroissaan liitteen 23 mukaisesti kuljettamia tavaroita saa tuoda Gibraltariin ja viedä Gibraltarista ainoastaan maitse ja liitteissä 19, 21, 22 ja 24 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 kohdan soveltamista.
4. Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa säädetään,
- a) unionitavaroita voidaan tuoda Gibraltariin myös meritse liitteessä 19 olevassa 4 artiklassa, liitteessä 21 olevassa 7 artiklassa sekä liitteissä 22 ja 24 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti; ja
- b) tavaroita voidaan kuljettaa myös meritse Gibraltarista kolmansiin maihin liitteessä 19 olevassa 5 artiklassa, liitteessä 21 olevassa 7 ja 8 artiklassa sekä liitteissä 22 ja 24 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.
5. Gibraltaria pidetään tulliasioita, välillistä verotusta ja kauppaa koskevan unionin oikeuden mukaisena kolmantena alueena 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen voimaantuloon saakka.

6. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa päätöksessä vahvistetaan järjestelyt, jotka koskevat yhteisiä toimia ja tarkastuksia sekä tulliyhteistyötä ja hallinnollista yhteistyötä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten ja unionin toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä kaikki muut säännöt ja menettelyt, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että liitteessä 20 lueteltuja unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan oikein Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja Gibraltariissa, ja että tätä osastoa ja kyseistä päätöstä sovelletaan oikein.

7. Hyväksyessään 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen yhteistyöneuvosto tarkastelee myös tapaa, jolla rajamuodollisuudet ja niihin liittyvät rajatarkastukset sekä raja-aseilla tai tullitoimipaikoissa Gibraltariissa tehtävät tarkastukset, mukaan lukien riskianalyysien ja luovutuksen jälkeisten tarkastusten suorittaminen, toteutetaan unionin sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan suojaamiseksi.

248 ARTIKLA

Välillinen verotus

1. Tämän artiklan 2, 3 ja 4 kohtaa sovelletaan 247 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen voimaantuloon saakka.
2. Gibraltariissa tuotetuista tai Gibraltariin tuoduista tavaroista on maksettava transaktioveroa.
3. Gibraltariin tuoduista tai siellä tuotetuista tavaroista, joista unionin oikeuden nojalla maksetaan valmisteveroa, jäljempänä 'yhdenmukaistetut valmisteverot', maksetaan valmisteveroa myös Gibraltariissa.

4. Transaktiovero ja valmistevero kannetaan liitteessä 24 vahvistettujen määräysten mukaisesti.
5. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan [perustama riippumaton neuvoa-antava elin, 24 päivänä kesäkuuta 2026 hyväksytyn riippumattoman neuvoa antavan elimen toimeksiannon nojalla
- a) antaa milloin tahansa osapuolten pyynnöstä Gibraltarin ja viereisen raja-alueen merkityksellisten markkinaolosuhteiden jatkuvan arvioinnin perusteella lausunnon siitä, täyttyvätkö 249 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan edellytykset; ja
 - b) arvioi vuosittain Gibraltariissa sovellettavien transaktioverokantojen, mukaan lukien alennetut ja poikkeuksellisen alhaiset verokannat, ja valmisteverokantojen vaikutusta kilpailun tasoon sekä Gibraltarin ja viereisen raja-alueen välisessä kaupassa mahdollisesti esiintyviä merkittäviä tosiasiallisia vääristymiä ja antaa näiden seikkojen suhteen neuvontaa.
6. Jos tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettu riippumaton neuvoa-antava elin toteaa kyseisessä kohdassa tarkoitetun vääristymän, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, on mukautettava Gibraltariissa sovellettavat välillisen verotuksen verokannat tasolle, jota pidetään asianmukaisena kyseisen riippumattoman neuvoa-antavan elimen tällaisten vääristymien välttämiseksi antamien suositusten mukaisesti ja liitteessä 24 olevassa 2 ja 6 artiklassa vahvistetuissa rajoissa.

249 ARTIKLA

Suojamenettely

1. Unioni voi käyttää tässä artiklassa määrättyä suojamenettelyä, jos Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ei noudata 248 artiklan 5 kohdan a alakohtaan liittyvää 248 artiklan 6 kohdan mukaista velvoitettaan ja jos unioni pitää sitä asianmukaisena, mikäli seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) Gibraltarin ja unionin välisessä kaupassa esiintyy merkittäviä vääristymiä kyseisen tavarain tai tavaraluokan osalta;
 - b) edellä a alakohdassa tarkoitettut vääristymät liittyvät eroihin Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kyseisestä tavarasta kantamien transaktioverojen ja valmisteverojen tasoissa verrattuna Espanjan kuningaskunnan samasta tavarasta tai tavararyhmästä kantamiin arvonlisävero- ja valmisteverokantoihin;
 - c) edellä a alakohdassa tarkoitettut vääristymät ovat esiintyneet vähintään 30 päivän ajan; ja
 - d) unionilla on objektiivisia, vakuuttavia ja todennettavissa olevia tietoja, jotka tukevat päätelmää, että a, b, ja c alakohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät.
2. Unioni voi käyttää tämän artiklan suojamenettelyä, jos Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ei noudata 248 artiklan 5 kohdan b alakohtaan liittyvää 248 artiklan 6 kohdan mukaista velvoitettaan ja jos unioni pitää sitä asianmukaisena.

3. Unioni ilmoittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, tämän artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetut tiedot kaikilta osin ja aloittaa välittömästi neuvottelut Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, kanssa molemmille osapuolille hyväksyttävään ratkaisuun pääsemiseksi. Ilmoituksessa on annettava yksityiskohtaiset tiedot 248 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun riippumattoman neuvoa-antavan elimen asiaa koskevasta suosituksesta sekä tavarasta tai tavararyhmästä, josta havainto on tehty, mukaan lukien tarvittaessa tuote- tai tavaramerkki ja malli.
4. Jos molemmille osapuolille hyväksyttävään ratkaisuun ei päästä kymmenen työpäivän kuluessa neuvottelujen aloittamisesta, unioni voi passitusmenettelyn aloittaessaan kantaa enintään 30 päivän ajan ilmoituksessa yksilöityyn tiettyyn tavarahan tai tavaraluokkaan passitusmenettelyn aloitushetkellä sovellettavaa arvonlisä- ja valmisteveroa liitteiden 19 ja 21 mukaisesti, kun tavaroiden määräpaikka on Gibraltar. Sovellettava arvonlisä- ja valmisteverokanta on sen nimetyn tullitoimipaikan jäsenvaltiossa sovellettava verokanta, joka vastaa passituksen aloittamisesta tämän sopimuksen mukaisesti.
5. Jollei 6 kohdasta muuta johdu, 4 kohdassa tarkoitettua 30 päivän määräaikaa voidaan jatkaa 30 päivällä, jos 1 ja 2 kohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät edelleen.
6. Unioni ilmoittaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, aikomuksestaan jatkaa 4 kohdassa tarkoitettua 30 päivän määräaikaa 5 kohdan nojalla vähintään neljä työpäivää ennen tällaisen jatkon voimaantuloa. Edellä 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetut tiedot, jotka tukevat päätelmää, että 1 kohdan a, b ja c alakohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät edelleen tai että 1 kohdassa tarkoitettu tilanne jatkuu, toimitetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, kokonaisuudessaan kyseisen ilmoituksen mukana.

7. Edellä 5 ja 6 kohdassa vahvistetut menettelyt voidaan toistaa, kunnes 1 kohdassa vahvistetut edellytykset eivät enää täyty, vaihtoehtoiseen yhteisesti sovittuun ratkaisuun on päästy tai 8 kohdassa tarkoitettu välimiesmenettely on saatettu päätökseen.
8. Jos Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, aloittaa 305 artiklassa tarkoitetun välimiesmenettelyn minkä tahansa unionin toimen riitauttamiseksi tämän artiklan nojalla, välimiesoikeus käsittelee välimiesoikeuden on käsiteltävä asia kiireellisenä siten kuin 310 artiklassa tarkoitetaan.
9. Mikäli unioni kantaa tavaroista arvonlisäveroa ja valmisteveroa tämän artiklan nojalla, ei kyseisenä aikana sovelleta tämän sopimuksen määräyksiä, joissa Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, velvoitetaan kantamaan transaktioveroa ja valmisteveroa kyseisistä tavaroista.
10. Tämän sopimuksen 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tämän artiklan nojalla tehtäviin ilmoituksiin.
11. Kyseinen jäsenvaltio pitää kantamansa arvonlisä- ja valmisteverojen määrät.

250 ARTIKLA

Yhteistyö ja keskinäinen hallinnollinen avunanto

1. Tämän artiklan 2–8 kohtaa sovelletaan 247 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen voimaantuloon saakka.

2. Osapuolet tekevät yhteistyötä tulliasioiden ja välillisen verotuksen alalla muun muassa
- a) toimittamalla ja vaihtamalla tietoja nopealla ja turvallisella tavalla, jotta voidaan varmistaa tulli- ja verolainsäädännön asianmukainen soveltaminen sekä ehkäistä ja torjua tulli- ja veropetoksia, salakuljetusta (erityisesti valmisteveron tai muiden välillisten verojen alaisten tuotteiden, kuten tupakkatuotteiden, salakuljetusta), huumausaineiden kauppaa, ampuma-aseiden ja räjähteiden lähtöaineiden laitonta kauppaa, mukaan lukien niihin liittyvät käteisvarojen siirrot, rahanpesu ja terrorismin rahoitus, sekä jätteiden laitonta kauppaa. Tällainen tietojenvaihto voi tapahtua automaattisesti ja järjestelmällisesti, ja se voi kattaa osapuolten välistä kauppaa koskevien tuonti- ja vienti-ilmoitusten tiedot;
 - b) koordinoimalla tulli- ja verovalvontaa;
 - c) tekemällä tulli- ja verovalvonnan alaisten tavaroiden liikkumiseen liittyvää yhteistyötä; ja
 - d) toteuttamalla muita toimenpiteitä turvallisen ja laillisen kaupan helpottamiseksi ja edistämiseksi, myös valtuutettujen talouden toimijoiden osalta, ja tekemällä yhteistyötä unionin oikeudessa säädetyissä tai osapuolten keskenään sopimissa yhteistyön erityisissä muodoissa.
3. Unionin toimivaltaiset viranomaiset ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset antavat toisilleen keskinäistä hallinnollista apua tulliasioissa keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa tehdyn pöytäkirjan mukaisesti.

4. Unionin toimivaltaiset viranomaiset ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyötä varmistaakseen arvonlisäveroa, transaktioveroa ja valmisteveroja koskevan lainsäädännön noudattamisen sekä veroihin ja tulleihin liittyvien saatavien perimiseksi hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla sekä veroihin ja tulleihin liittyvien saatavien perinnässä annettavasta keskinäisestä avunannosta tehdyn pöytäkirjan mukaisesti.
5. Tämän luvun mukaiseen unionin toimivaltaisten viranomaisten ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten väliseen tietojenvaihtoon sovelletaan soveltuvien osin keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa tehdyn pöytäkirjan PCUST.12 artiklassa vahvistettuja luottamuksellisuutta ja tietojen suojaa koskevia vaatimuksia sekä unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, oikeudessa vahvistettuja luottamuksellisuutta koskevia vaatimuksia.
6. Unionin toimivaltaiset viranomaiset ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä yhteistyötä ja vaihtaa tietoja muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden turvallisuuden ja vaatimustenmukaisuuden osalta.
7. Unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ilmoittavat toimivaltaisille viranomaisilleen tässä artiklassa määrätyn tulleja ja välillisiä veroja koskevan yhteistyön ja keskinäisen hallinnollisen avunannon toteuttamisesta.
8. Edellä olevaa 6 artiklan 1 kohtaa sovelletaan ainoastaan tämän artiklan mukaiseen määräajoin koottujen tietojen vaihtoon.

251 ARTIKLA

Tietojärjestelmien käyttöoikeus

1. Sovellettaessa 242, 245, 247 ja 248 artiklaa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy eurooppalaiseen passitusta ja unioniaseman selvitystä koskevaan tietojärjestelmään ja liitteissä 19 ja 21 tarkoitettuun erityiseen passitusjärjestelmään Espanjan kuningaskunnan tietojärjestelmän kautta.
2. Unionin toimivaltaisilla viranomaisilla on reaaliaikainen ja jatkuva pääsy kaikkiin asiaa käsitteleviin tietojärjestelmiin, joita Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset käyttävät tämän osaston soveltamiseksi.
3. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan välisissä hallinnollisissa järjestelyissä vahvistetaan 1 ja 2 kohdan soveltamista koskevat käytännön yksityiskohdat.

252 ARTIKLA

Poikkeukset ja suojatoimenpiteet

1. Edellä olevan 244 artiklan määräykset eivät estä soveltamasta tavaroiden tuontia, vientiä tai kauttakuljetusta koskevia kieltoja tai rajoituksia, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai yleisen turvallisuuden kannalta; ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi tai teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemiseksi. Tällaiset kiellot tai rajoitukset eivät kuitenkaan saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään tai unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.
2. Rajoittamatta 334 artiklan soveltamista unioni tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi keskeyttää tämän sopimuksen soveltamisen tai toteuttaa 3 kohdassa vahvistetut toimenpiteet, jos kyseessä on
 - a) tämän osaston tai 19 artiklan 1 kohdan määräysten, siltä osin kuin viimeksi mainittu artiklakohta liittyy unionin oikeuden säädöksiin, joita sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja Gibraltarissa 247 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla päätöksellä, riittämätön tai virheellinen soveltaminen;
 - b) unionin toimivaltaisten viranomaisten tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten yhteistyön puute sääntöjenvastaisuuksiin, petoksiin tai kauppavirtojen uudelleensuuntautumiseen puuttumiseksi, myös siltä osin kuin on kyse unionin toimivaltaisten viranomaisten täydestä pääsystä 251 artiklan mukaisesti;

- c) objektiivinen, vakuuttava ja todennettavissa oleva tieto siitä, että tullilainsäädäntöä on järjestelmällisesti ja laajamittaisesti rikottu tai kierretty; tai
- d) unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tekemät virheet, hallinnolliset epäkohdat tai väärinkäytökset.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa

- a) unioni voi korottaa liitteessä 21 olevassa 3 artiklassa tarkoitettuja kantokuluja tai keskeyttää kannettujen tullien palauttamisen; ja
- b) unioni voi kantaa nimetyn tullitoimipaikan jäsenvaltiossa sovellettavan arvonlisäveron ja valmisteverot aloittaessaan Gibraltariin tarkoitettujen tavaroiden passitusmenettelyn liitteiden 19 ja 21 mukaisesti.

4. Jos unioni tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, aikoo toimia 2 kohdan nojalla, se ilmoittaa asiasta yhteistyöneuvostolle ja on valmis aloittamaan pyynnöstä neuvottelut yhteistyöneuvoston puitteissa molemmille osapuolille hyväksyttävään ratkaisuun pääsemiseksi. Jos unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, eivät pääse molemmille osapuolille hyväksyttävään ratkaisuun kolmen kuukauden kuluessa ilmoituspäivästä, unioni tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi päättää yksipuolisesti toimia 2 kohdan nojalla.

5. Jos osapuoli aikoo toteuttaa toimenpiteen 4 kohdan nojalla, sovelletaan seuraavia määräyksiä:
- a) kyseinen osapuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle päätöksestään ja täsmentää toimenpiteen toteuttamisen syyn ja yksipuolisen toimenpiteen soveltamisajan, joka saa olla enintään kolme kuukautta;
 - b) yksipuolisen toimenpiteen soveltamisaikaa voidaan jatkaa samaa menettelyä noudattaen, jos 2 kohdan mukaiset edellytykset jatkuvat a alakohdassa tarkoitettussa ilmoituksessa asetetun määräajan päättyessä;
 - c) yhteistyöneuvostossa neuvotellaan säännöllisesti kaikista tämän artiklan mukaisista yksipuolisista toimenpiteistä toimenpiteen soveltamispäivästä alkaen tarkoituksena lopettaa kyseinen toimenpide ennen a alakohdassa tarkoitettussa ilmoituksessa asetetun määräajan päättymistä, jos toimenpidettä soveltava osapuoli päättää, että toimenpide ei ole enää tarpeen; ja
 - d) osapuolet voivat milloin tahansa pyytää yhteistyöneuvostoa tarkastelemaan tämän artiklan nojalla toteutettuja toimenpiteitä.

253 ARTIKLA

Ceuta ja Melilla

Ceutasta ja Melillasta Gibraltariin tuotavien tavaroiden tuontiin sovelletaan samaa kohtelua, jota sovelletaan unionin oikeudessa Ceutasta ja Melillasta unioniin tuotavien tavaroiden tuontiin.

254 ARTIKLA

Talouden ja kaupan erityiskomitea

1. Talouden ja kaupan erityiskomitealla on valtuudet
 - a) toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet 250 artiklan määräysten panemiseksi täytäntöön ja soveltamiseksi;
 - b) antaa 251 artiklan soveltamiseksi tarvittavat määräykset;
 - c) hyväksyä muutoksia tämän osaston liitteisiin, lisäyksiin ja pöytäkirjoihin; ja
 - d) vahvistaa kaikki muut tämän osaston määräysten moitteettoman täytäntöönpanon kannalta tarpeelliset yksityiskohtaiset säännöt.
2. Talouden ja kaupan erityiskomitea keskustelee säännöllisesti tämän osaston täytäntöönpanosta.

3 LUKU

GIBRALTARISSA MARKKINOILLE SAATETUT TAVARAT

255 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan

- a) 'elintarvikkeella' mitä tahansa ainetta tai tuotetta, mukaan lukien juomat, myös jalostettua, osittain jalostettua tai jalostamatonta tuotetta, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan kohtuudella olettaa tulevan ihmisten nautittavaksi. 'Elintarvikkeen' määritelmään eivät sisälly rehut, elävät eläimet, paitsi jos ne on tarkoitus saattaa markkinoille ihmisten ravinnoksi, kasvit ennen niiden korjuuta, lääkkeet, kosmeettiset valmisteet, tupakka ja tupakkatuotteet, huumeet tai psykotrooppiset aineet, jäämät, epäpuhtaudet ja lääkinnälliset laitteet;
- b) 'GHA:lla' Gibraltarin terveysviranomaista;
- c) 'merkinnällä' mitä tahansa elintarvikkeen pakkaukseen tai sen sisältävään laatikkoon kirjoitettua, painettua, kaavaimella tehtyä, leimattua, kohokuvioitua, kuvioitua tai liitettyä lappua, merkkiä, kuvaa tai muuta kuvausta, jota ei voida helposti irrottaa tai häivyttää;

- d) 'valmiiksi pakatulla' loppukuluttajalle ja ateriapalvelutoimijoille sellaisenaan tarkoitettua myyntiyksikköä, joka käsittää pakkauksen, johon vähittäiskaupan tavarat on pakattu ennen myytäväksi toimittamista, riippumatta siitä, peittääkö pakkaus vähittäiskaupan tavarat kokonaan tai vain osittain, kuitenkin aina siten, että sisällystä ei voi muuttaa avaamalla tai vaihtamalla pakkausta. 'Valmiiksi pakatun elintarvikkeen' määritelmään eivät sisälly elintarvikkeet, jotka on pakattu myyntitiloissa kuluttajan pyynnöstä tai jotka on pakattu valmiiksi välitöntä myyntiä varten; ja
- e) 'vähittäiskaupalla' elintarvikkeen käsittelyä tai jalostusta ja sen säilytystä myyntipaikassa ja jakelua loppukuluttajalle, mukaan lukien jakelukeskukset, ateriapalvelutoimet, tehdasruokat, laitospöydät, ravintolat sekä muut samankaltaiset elintarvikepalvelutoimet ja -kaupat, markettien jakelukeskukset ja tukkuliikkeet.

256 ARTIKLA

Yleiset vaatimukset

1. Yhdistyneellä kuningaskunnalla, Gibraltarin osalta, on voimassa ja se soveltaa tehokkaasti lainsäädäntöä, jolla varmistetaan, että tavaroita voidaan tuottaa tai saattaa markkinoille Gibraltariin ainoastaan, jos ne ovat kyseisten tavaroiden tuotantoa tai markkinoille saattamista koskevan unionin oikeuden asiaa koskevien sääntöjen mukaisia.
2. Missä tahansa jäsenvaltiossa laillisesti markkinoille saatettujen tavaroiden oletetaan olevan Gibraltariin markkinoille saatettaviin tavaroihin sovellettavien nykyisten tai tulevien sääntöjen mukaisia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja sääntöjä ei sovelleta seuraaviin:

- a) Gibraltarissa yksinomaan Gibraltarin tai unionin ulkopuolelle vietäviksi tuotetut tavarat, joita ei saateta ensin Gibraltarin tai unionin markkinoille;
- b) elintarvikkeet, jotka on tuotettu Gibraltarissa tai valmistettu, jalostettu tai pakattu uudelleen vähittäisliikkeissä Gibraltarissa ja saatettu markkinoille Gibraltarissa paikallista kulutusta varten¹; ja
- c) Gibraltarin tuodut elintarvikkeet, kun on kyse niiden kuljettamisesta, varastoinnista ja jakelusta Gibraltarin saapumisen jälkeen.

Jos ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu elintarvike on valmiiksi pakattu, yksittäispakkauksessa on oltava merkintä, jossa lukee selvästi ”Not for EU”.

Sen varmistamiseksi, että ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdassa tarkoitettuja elintarvikkeita ei voida myöhemmin siirtää jäsenvaltioon tai saattaa markkinoille unionissa, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset suorittavat virallista valvontaa ja seurantatoimia sen varmistamiseksi, että tämän kohdan vaatimuksia noudatetaan, ja varmistavat, että tällaiset elintarvikkeet on tarkoitettu ainoastaan vähittäismyyntiin ja paikalliseen kulutukseen ja että talouden toimijat noudattavat tässä artikkelissa vahvistettua merkintävaatimusta.

¹ Selvyyden vuoksi todetaan, että Gibraltarissa tuotetut tai markkinoille saatetut tislattut alkoholijuomat eivät kuulu tämän määräyksen soveltamisalaan ja niiden on oltava kaikilta osin asiaa koskevien unionin sääntöjen mukaisia.

4. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi sallia Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/83/EY¹ 1 artiklan 2 alakohdassa määriteltyjen ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden saattamisen markkinoille Gibraltarissa edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset ovat sallineet lääkkeen markkinoille saattamisen Yhdistyneessä kuningaskunnassa Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden mukaisesti ja myöntämänsä luvan ehtojen mukaisesti;
- b) kyseisiin lääkkeisiin ei ole merkitty EU:n yksilöllistä tunnistetta, vaan niissä on yksittäinen merkintä, jossa lukee ”UK only” ja joka on kiinnitettävä lääkkeen pakkaukseen näkyvään paikkaan helposti havaittavalla ja luettavalla sekä pysyvällä tavalla; sitä ei saa millään tavalla peittää, himmentää tai katkaista eikä sen huomioarvoa saa vähentää kirjallisella tai kuvallisella ilmaisulla eikä muulla väliin tulevalla materiaalilla; ja
- c) Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on toteuttanut auditointien ja tarkastusten avulla tehokkaita seuranta- ja täytäntöönpanotoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tässä kohdassa tarkoitettuja lääkkeitä² ei saa siirtää Gibraltarista unioniin eikä saattaa markkinoille jäsenvaltiossa ja että talouden toimijat noudattavat tässä artiklassa määrättyä merkintävaatimusta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/83/oj>).

² Lukuun ottamatta luvan saaneita reseptilääkkeitä, joiden mukana on GHA:n hyväksymän ammattihenkilön antama resepti ja joiden määrä vastaa enintään 90 päivän pituista hoitoa.

5. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa määrätään, Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi sallia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/745¹ 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/746² 2 artiklan 2 ja 4 kohdassa määriteltyjen lääkinnällisten laitteiden, lääkinnällisten laitteiden lisälaitteiden ja in vitro -diagnostiikkaan tarkoitettujen lääkinnällisten laitteiden, jäljempänä 'laitteet', tuonnin Gibraltariin edellyttäen, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) laitteet voidaan laillisesti saattaa markkinoille Yhdistyneessä kuningaskunnassa;
- b) GHA:n välittömässä alaisuudessa toimivat yhteisöt³ hankkivat ja tuovat laitteet tai ne hankitaan ja tuodaan GHA:n välittömässä alaisuudessa toimiville yksiköille;
- c) laitteiden ainoat loppukäyttäjät ovat GHA:n välittömässä alaisuudessa olevia yhteisöjä ja GHA:n palveluksessa olevia ammattihenkilöitä;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2017/745, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, lääkinnällisistä laitteista, direktiivin 2001/83/EY, asetuksen (EY) N:o 178/2002 ja asetuksen (EY) N:o 1223/2009 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 90/385/ETY ja 93/42/ETY kumoamisesta (EUVL L 117, 5.5.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/745/oj>).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2017/746, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, in vitro -diagnostiikkaan tarkoitetuista lääkinnällisistä laitteista sekä direktiivin 98/79/EY ja komission päätöksen 2010/227/EU kumoamisesta (EUVL L 117, 5.5.2017, s. 176, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/746/oj>).

³ Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, on ilmoitettava talouden ja kaupan erityiskomitealle yhteisöt, jotka kuuluvat 5 kohdan b alakohdan soveltamisalaan, tämän sopimuksen voimaantulopäivään mennessä ja sen jälkeen aina, kun kyseiset yhteisöt muuttuvat.

- d) jos tuotteessa ei ole CE-merkintää, jokaiseen 5 kohdassa tarkoitettujen laitteiden lähetykseen on kiinnitettävä näkyvä, helposti luettava ja pysyvä merkintä tai tarra ensimmäisessä käsittelypaikassa Gibraltariissa sen jälkeen, kun lähetys on purettu kuljetusvälineestä. Tämä merkintä tai tarra on sijoitettava lähetyksen tai lähetyslaatikon uloimpaan pakkaukseen, ja siinä on oltava maininta ”Gibraltar (GHA) only”. Kyseinen merkintä tai tarra on kiinnitettävä tuotteen uloimpaan pakkaukseen näkyvään paikkaan helposti havaittavalla ja luettavalla sekä pysyvällä tavalla; sitä ei saa millään tavalla peittää, himmentää tai katkaista eikä sen huomioarvoa saa vähentää kirjallisella tai kuvallisella ilmaisulla eikä muulla väliin tulevalla materiaalilla; ja
- e) Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on toteuttanut auditointien ja tarkastusten avulla tehokkaita seuranta- ja täytöntöönpanotoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tässä kohdassa tarkoitettuja laitteita¹ ei saa siirtää Gibraltariista unioniin eikä saattaa markkinoille jäsenvaltiossa ja että talouden toimijat noudattavat tässä artikkelissa määrättyjä merkintävaatimuksia.

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan d alakohdtaa ’uloimmalla pakkauksella’ tarkoitetaan pakkauksen ensimmäistä kerrosta, joka on näkyvissä lähetystä vastaanotettaessa purkamisen jälkeen, lukuun ottamatta sisäpakkauksia, pahvipakkauksia tai niiden sisältämiä yksittäisiä tuoteyksiköitä.

¹ Lukuun ottamatta laitteita ja niiden lisälaitteita, joiden mukana on GHA:n hyväksymän ammattihenkilön antama resepti tai todistus ja joiden määrä vastaa enintään 90 päivän pituista hoitoa.

6. Kaikki 5 kohdan mukaisesti tuodut laitteet, joissa ei ole CE-merkintää, voidaan viedä pois GHA:n välittömässä alaisuudessa olevien yhteisöjen tiloista ainoastaan, jos se on GHA:n palveluksessa olevien ammattihenkilöiden mielestä tarpeen potilaiden terveyteen liittyvistä syistä. Kaikkien tällaisten GHA:n välittömässä alaisuudessa olevien yhteisöjen tiloista lähtevien laitteiden välittömään ulkopakkaukseen tai itse laitteeseen, jos sitä ei ole pakattu tiloista lähtemisen yhteydessä, on kiinnitettävä selvästi näkyvä, helposti luettava ja pysyvä merkintä tai tarra, jossa on maininta ”Gibraltar (GHA) only”. Kyseinen merkintä tai tarra on kiinnitettävä tuotteen pakkaukseen näkyvään paikkaan helposti havaittavalla ja luettavalla sekä pysyvällä tavalla; sitä ei saa millään tavalla peittää, himmentää tai katkaista eikä sen huomioarvoa saa vähentää kirjallisella tai kuvallisella ilmaisulla eikä muulla väliin tulevalla materiaalilla.

Ensimmäisessä alakohdassa vahvistettua vaatimusta ei sovelleta implantoitaviin laitteisiin eikä tilanteissa, joissa tällaista merkintää tai tarraa ei laitteen koon tai luonteen vuoksi ole mahdollista kiinnittää laitteen moitteetonta toimintaa haittaamatta.

7. Ennen kuin Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, myöntää uusia lupia, jotka liittyvät tavaroiden tuotantoon tai markkinoille saattamiseen Gibraltarissa, se ilmoittaa asiasta unionille talouden ja kaupan erityiskomitean välityksellä.

257 ARTIKLA

Vaatimustenmukaisuuden seuranta ja markkinavalvontaa koskeva yhteistyö

1. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta,
 - a) perustaa markkinavalvontaviranomaiset, jotka toteuttavat markkinavalvontatoimia 256 artiklan 1 ja 3 kohdan noudattamisen varmistamiseksi, ja varmistaa niiden tehokkaan toiminnan;
 - b) varmistaa, että markkinavalvontatehtävät ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tehtävät erotetaan toisistaan ja
 - c) varmistaa talouden toimijoihin kohdistuvan markkinavalvontaviranomaisten valvonnan riippumattomuuden.
2. Jos jäsenvaltion markkinavalvontaviranomainen on todennut, että Gibraltariissa tuotetut tai markkinoille saatetut tavarat eivät ole kyseisten tavaroiden tuotantoa tai markkinoille saattamista unionissa koskevien unionin oikeuden asiaa koskevien sääntöjen mukaisia, ja on ilmoittanut asiasta Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisille viranomaisille ja esittänyt havaintonsa syyt, viimeksi mainittujen viranomaisten on viipymättä toteutettava kaikki asianmukaiset ja tarvittavat täytäntöönpanotoimenpiteet. Edellä olevaa 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tämän kohdan nojalla toteutettavaan tietojenvaihtoon.

3. Jos Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset ovat todenneet, että jäsenvaltiosta tuodut ja Gibraltarissa markkinoille saatetut tavarat eivät ole 256 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun lainsäädännön mukaisia ja jos tällaisen sääntöjen noudattamatta jättämisen korjaaminen edellyttää toimenpiteiden toteuttamista jäsenvaltion lainkäyttöalueella, mainitut viranomaiset voivat lähettää kyseisen jäsenvaltion markkinavalvontaviranomaisille perustellun pyynnön tutkia, ovatko kyseiset tavarat niiden sääntöjen mukaisia, joita sovellettaisiin, jos kyseiset tavarat olisi saatettu markkinoille unionissa, ja jos todetaan, että tavarat eivät ole vaatimusten mukaisia, toteuttaa asianmukaiset korjaavat toimenpiteet.

4. Unionin toimivaltaisten viranomaisten edustajat tarkistavat 265 artiklan mukaisesti, kuten tämän kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa määrätään, ovatko Gibraltarissa tuotetut tai markkinoille saatetut tavarat kyseisiin tavaroihin unionissa sovellettavien unionin oikeuden asiaa koskevien sääntöjen mukaisia, sanotun kuitenkin rajoittamatta keskinäistä hallinnollista avunantoa tulliasioissa koskevien asiaankuuluvien määräysten soveltamista.

Unionin toimivaltaisten viranomaisten edustajat voivat pyytää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua tarkistamista varten Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viranomaisia toteuttamaan tiettyjä toimia ja toimenpiteitä yhteisten vierailujen aikana. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat nämä toimenpiteet viipymättä.

Toisessa alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin voivat kuulua seuraavat:

- a) Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset toimittavat kunkin vuoden tammikuun ja heinäkuun loppuun mennessä unionin toimivaltaisten viranomaisten edustajille luettelon luvan saaneista talouden toimijoista ja tuotteista, jotka on tuotettu tai saatettu markkinoille, ja tarkistavat kyseisen luettelon paikkansapitävyyden esittämällä asiaankuuluvat liiketoimintaluvat;
 - b) sen tarkistaminen, että tuottaja on tosiasiallisesti tuottanut Gibraltarissa tuotetut tai markkinoille saatetut tavarat niiden unionin oikeuden asiaa koskevien sääntöjen mukaisesti, joita sovelletaan kyseisten tavaroiden tuotantoon unionissa ja jäsenvaltiossa, jonka markkinoille tavarat on tarkoitus saattaa; sekä
 - c) sen tarkistaminen, että Gibraltarissa markkinoille saatetut tavarat ovat niiden unionin oikeuden asiaa koskevien sääntöjen mukaisia, joita sovelletaan kyseisten tavaroiden tuotantoon ja markkinoille saattamiseen unionissa.
5. Jotta unionin toimivaltaiset viranomaiset voisivat päättää riskiperusteisen markkinavalvonnan kriteerien perusteella, ovatko yhteiset tarkastuskäynnit tarpeen ja missä määrin, Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset toimittavat unionin toimivaltaisille viranomaisille luettelon Gibraltarissa olevista tavaroiden tuottajista kunkin tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun ja heinäkuun loppuun mennessä. Luettelossa on ilmoitettava
- a) uusi luvan saanut tuottaja ja kuvaus kyseisen tuottajan tuottamista tuotteista;

- b) edellisen kuuden kuukauden jakson aikana tuotetut määrät tuottajaa ja tavaraa kohti; ja
- c) myyntimäärä tuottajaa ja tavaraa kohti määräpaikan mukaan (joko Gibraltar tai paikka, johon tavarat on viety).

Talouden ja kaupan erityiskomitea voi tehdä päätöksen tällaisen luettelon sisällön muuttamisesta.

6. Osapuolet tunnustavat tuotteiden markkinavalvontaa, turvallisuutta ja vaatimustenmukaisuutta koskevan yhteistyön merkityksen kaupan helpottamiselle ja kuluttajien ja muiden käyttäjien suojelemiselle sekä oikea-aikaiseen tiedonjakoon perustuvan vastavuoroisen luottamuksen rakentamisen merkityksen ja toteuttavat asianmukaisia toimia.

4 LUKU

TUPAKKA

258 ARTIKLA

Tupakan valvontaa ja seurantaa koskevat erityistoimenpiteet

Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, toteuttaa jäljitettävyyttä, yhteistyötä tupakan salakuljetuksen torjumiseksi ja tupakkatuotteisiin liittyviä lisätoimenpiteitä koskevan pöytäkirjan määräysten mukaisesti seuraavia toimenpiteitä:

- a) perustaa tupakan jäljitettävyyssjärjestelmän, joka vastaa unionin järjestelmää ja asiaa koskevaa unionin oikeutta;
- b) toteuttaa lisätoimenpiteitä, jotka koskevat kuvavaroituksia, suussa käytettäväksi tarkoitettua tupakkaa ja tupakkatuotteiden rajatylittävää etämyyntiä;
- c) jakaa pyynnöstä tupakkatuotteiden liikkeitä Gibraltariissa koskevia jäljitettävyystietoja unionin toimivaltaisten viranomaisten kanssa;
- d) perustaa seurantamekanismeja tietojen vaihtamiseksi unionin toimivaltaisten viranomaisten kanssa raakatupakasta, valmistamattomasta tupakasta ja valmistetuista tupakkatuotteista, jotka saapuvat Gibraltariin, tuodaan sinne tai myydään siellä tai poistuvat sieltä tai viedään sieltä; ja

- e) tekee yhteistyötä muun muassa vaihtamalla tietoja unionin toimivaltaisten viranomaisten kanssa tupakan salakuljetuksen torjumiseksi, esimerkiksi sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi, joiden voidaan katsoa olevan suoraan tai välillisesti vastuussa kyseisistä teoista.

Edellä olevaa 6 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta ensimmäisen alakohdan d ja e alakohdan nojalla toteutettavaan tietojenvaihtoon.

5 LUKU

TIETTYIHIN TAVARALUOKKIIN SOVELLETTAVAT MÄÄRÄYKSET

259 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan

- a) 'siviilihenkilöstöllä' Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen palveluksessa olevia tai sen kanssa sopimuksen tehneitä siviilihenkilöitä, jotka eivät asu Gibraltarissa tai unionissa, lukuun ottamatta henkilöitä, joilla on oleskeluoikeus Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai yhteisellä matkustusalueella;

- b) 'ulkomailla asuvilla Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen jäsenillä' henkilöitä, jotka ovat Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen palveluksessa joko vakituksessa palveluksessa tai reservissä ja jotka ovat Yhdistyneen kuningaskunnan, Kansainyhteisön tai Irlannin kansalaisia tai joilla on oleskeluoikeus Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai yhteisellä matkustusalueella ja jotka eivät asu Gibraltarissa; ja
- c) 'vierailevilla kolmansien maiden joukkojen jäsenillä' henkilöitä, jotka ovat Naton jäsenen tai valittujen kumppanien asevoimien palveluksessa tai niiden kanssa sopimuksen tehneitä ja jotka eivät asu unionissa tai Gibraltarissa, ja joiden on määrä saapua Gibraltarin Yhdistyneen kuningaskunnan kutsusta.

260 ARTIKLA

Tiettyihin tavaraluokkiin sovellettavat säännöt

1. Lukuun ottamatta 4 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ja kaupallisiin tarkoituksiin siirrettyjä tavaroita, unionin toimivaltaisten viranomaisten ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten on sellaisten tavaroiden osalta, jotka siirretään Gibraltarin ja Gibraltarista yksinomaan Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusministeriön tai vierailevien kolmansien maiden joukkojen jäsenten viralliseen käyttöön, varmistettava, että tullitarkastukset tehdään ainoastaan nimetyssä tullitoimipaikassa ja vahvistettuina aukioloaikoina. Unionin toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tullitarkastukset tehdään niin pian kuin se on kohtuudella mahdollista. Tällaisten tavaroiden siirtoon Gibraltarista unionin tullialueelle sovelletaan unionin oikeutta.
2. Siirto on tehtävä tämän osaston tavaroita koskevien määräysten mukaisesti, lukuun ottamatta tullien ja välillisten verojen kantamista ja 265 artiklan soveltamista.

3. Ulkomailla asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen tai siviilihenkilöstön jäsenten sellaisten virka-ajoneuvojen väliaikaiseen maahantuontiin ja jälleenvientiin, jotka kuljetetaan omalla konevoimallaan, taikka kyseisten henkilöiden henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen yksityisten moottoriajoneuvojen väliaikaiseen maahantuontiin ja jälleenvientiin ei sovelleta tulleja eikä välillisiä veroja silloin, kun esitetään 7 kohdassa tarkoitetuissa hallinnollisissa järjestelyissä esitetyn lomakkeen mukainen ajoneuvon väliaikainen maahantuontilupa.
4. Virallisella sinetillä varustettuihin virallisiin asiakirjoihin ei sovelleta tätä osastoa. Kuriireilla, jotka kuljettavat näitä asiakirjoja, on heidän asemastaan riippumatta oltava 38 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu henkilökohtainen siirtymismääräys. Tästä siirtymismääräyksestä on käytävä ilmi kuljetettavien lähetysten lukumäärä, ja määräyksessä on todistettava, että lähetykset sisältävät ainoastaan virallisia asiakirjoja.
5. On tehtävä erityisjärjestelyjä, jotta ulkomailla asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan joukkojen tai siviilihenkilöstön jäsenten virka-ajoneuvoissa, ilma-aluksissa ja aluksissa käytettävä polttoaine, öljy ja voiteluaine voidaan toimittaa tulleitta ja veroitta.
6. Tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien tavaroiden ei katsota olevan vapaassa liikkeessä Gibraltarissa, vaan niiden katsotaan olevan väliaikaisesti maahantuotuna asiaankuuluvien viranomaisten valvonnassa. Tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvia tavaroita ei saa luovuttaa vapaaseen liikkeeseen unionin tullialueella. Jos nämä tavarat saatetaan markkinoille Gibraltarissa, sovelletaan II osaston määräyksiä.
7. Yhdistyneen kuningaskunnan ja Espanjan kuningaskunnan välisissä hallinnollisissa järjestelyissä vahvistetaan tämän luvun soveltamista koskevat käytännön yksityiskohdat.

Sotilasteknologia ja puolustustarvikkeet

1. Euroopan unionin yhteiseen puolustustarvikeluettelo¹ sisältyvien tuotteiden sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 258/2012² ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2025/41³ tarkoitettujen A, B ja C luokkaan kuuluvien ampuma-aseiden siirtoihin, kun ne on tarkoitettu Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusvoimille, poliisille tai viranomaisille Gibraltarissa, sovelletaan tämän osaston määräyksiä sekä puolustusmateriaalin ja kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskevia Espanjan lainsäädännön säännöksiä. Espanjan kuningaskunta asettaa näiden tuotteiden siirroille lupavaatimuksen.

¹ Euroopan unionin yhteinen puolustustarvikeluettelo, hyväksytty neuvostossa 23 päivänä helmikuuta 2026 (sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2008/944/YUTP piiriin kuuluvat tarvikkeet) (päivittää ja korvaa Euroopan unionin yhteisen puolustustarvikeluettelon, jonka neuvosto hyväksyi 24. helmikuuta 2025) (EUVL C, C/2026/1640, 13.3.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1640/oj>).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 258/2012, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä (EUVL L 94, 30.3.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/258/oj>).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/41, annettu 19 päivänä joulukuuta 2024, ampuma-aseiden, olennaisten osien ja ampumatarvikkeiden viennistä, tuonnista ja kauttakuljetuksesta sekä kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta (EUVL L, 2025/41, 22.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/41/oj>).

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja lupia koskeviin hakemuksiin kuuluvat seuraavat:
- a) lupahakemukset, jotka koskevat tosiasiallista maastavientiä, myös puolustustarvikkeiden kolmansissa maissa tapahtuvaa lisensioitua valmistusta varten;
 - b) lupahakemukset, jotka koskevat tuontia unionin tullialueelle;
 - c) välityslupahakemukset;
 - d) kauttakulkua koskevat lupahakemukset; ja
 - e) ohjelmistojen ja teknologian aineettomia siirtoja sähköisin keinoin, telekopioitse tai puhelimella koskevat lupahakemukset.

3. Espanjan kuningaskunta arvioi Euroopan unionin yhteisessä puolustustarvikeluettelossa olevien tuotteiden siirtoja koskevia lupahakemuksia tapauskohtaisesti neuvoston yhteisessä kannassa 2008/944/YUTP¹, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston päätöksellä (YUTP) 2025/779², vahvistettujen perusteiden nojalla.

¹ Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

² Neuvoston päätös (YUTP) 2025/779, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2025, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä vahvistetun yhteisen kannan 2008/944/YUTP muuttamisesta (EUVL L, 2025/779, 15.4.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/779/oj>).

Kaksikäyttötuotteet ja -teknologia

1. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821¹ liitteeseen I sisältyvien tuotteiden siirtoihin sovelletaan tämän osaston määräyksiä sekä puolustusmateriaalin ja kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskevan unionin ja Espanjan lainsäädännön asiaankuuluvia säännöksiä. Espanjan kuningaskunta asettaa kyseisen asetuksen liitteeseen I sisältyvien kaksikäyttötuotteiden siirroille lupavaatimuksen.
2. Espanjan kuningaskunta voi asettaa lupavaatimuksen tiettyjen asetuksen (EU) 2021/821 liitteeseen I sisältyvätkä tuotteiden siirrolle kyseisen asetuksen asiaa koskevien säännösten mukaisesti.
3. Espanjan kuningaskunta voi yleiseen turvallisuuteen, terroritekojen ehkäisemiseen mukaan lukien, tai ihmisoikeuksiin liittyvistä syistä kieltää asetuksen (EU) 2021/821 liitteeseen I sisältyvätkä tuotteiden kaksikäyttötuotteiden siirron tai asettaa tällaiselle siirrolle lupavaatimuksen.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja lupia koskeviin hakemuksiin kuuluvat seuraavat:
 - a) lupahakemukset, jotka koskevat tosiasiallista maastavientiä, myös puolustustarvikkeiden kolmansissa maissa tapahtuvaa lisensioitua valmistusta varten;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/821, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 206, 11.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj>).

- b) lupahakemukset, jotka koskevat tuontia unionin tullialueelle;
- c) välityslupahakemukset;
- d) kauttakulkua koskevat lupahakemukset; ja
- e) ohjelmistojen ja teknologian aineettomia siirtoja sähköisin keinoin, telekopioitse tai puhelimella koskevat lupahakemukset.

263 ARTIKLA

Siirtoluvat

1. Tämän luvun mukaiset siirtoluvat myöntää Espanjan kuningaskunnan toimivaltainen viranomainen asetuksen (EU) 2021/821 säännösten mukaisesti. Ampuma-aseiden osalta tämän sopimuksen mukaiset siirtoluvat myöntää Espanjan kuningaskunnan toimivaltainen viranomainen asetusten (EU) N:o 258/2012 ja (EU) 2025/41 säännösten mukaisesti.
2. Päättyessään, myönnetäänkö lupa tai kielletäänkö kauttakulku tämän sopimuksen nojalla, Espanjan kuningaskunnan tulee ottaa huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset näkökohdat, mukaan lukien:
 - a) Espanjan kuningaskunnan kansainväliset velvoitteet ja sitoumukset, etenkin ne velvoitteet ja sitoumukset, jotka se on hyväksynyt asiaankuuluvien kansainvälisten asesulkujärjestelmien ja vientivalvontajärjestelyjen osapuolena tai ratifioimalla asiaa koskevia kansainvälisiä sopimuksia;

- b) sellaisiin pakotteisiin perustuvat velvoitteensa, joita on määrätty unionin säädöksissä taikka Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) päätöksellä tai YK:n turvallisuusneuvoston sitovalla päätöslauselmalla;
- c) kansallisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökohdat, mukaan lukien yhteisessä kannassa 2008/944/YUTP, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä (YUTP) 2025/779, esitetyt näkökohdat; ja
- d) aiottuun loppukäyttöön ja sen kiertämisvaaraan liittyvät näkökohdat.

3. Espanjan kuningaskunnan toimivaltainen viranomainen voi tämän luvun mukaisesti toimiessaan evätä siirtoluvan sekä mitätöidä jo myöntämänsä siirtoluvan, keskeyttää sen soveltamisen, muuttaa lupaa tai peruuttaa sen asetusten (EU) N:o 258/2012 ja (EU) 2025/41 mukaisesti.

264 ARTIKLA

Erityismenettely

1. Edellä 260, 261 ja 262 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden siirtoon, lukuun ottamatta kaupallisiin tarkoituksiin siirrettyjä tavaroita sekä terveys- ja kasvinsuojelutuotteita, on sovellettava yksinomaan tämän artiklan mukaista erityismenettelyä, jos kyseiset tuotteet
- a) saapuvat Gibraltarin lentoasemalle tai satamaan tai lähtevät sieltä valtion ilma-aluksella tai valtion aluksella tai 260 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuissa hallinnollisissa järjestelyissä määritellyssä valtion lähetyksessä; ja

- b) on tarkoitettu Gibraltarissa yksinomaan Yhdistyneen kuningaskunnan puolustusministeriön tai vierailevien kolmansien maiden joukkojen jäsenten viralliseen käyttöön.

Tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien tavaroiden ei katsota olevan vapaassa liikkeessä Gibraltarissa, vaan niiden katsotaan olevan väliaikaisesti maahantuotuna asiaankuuluvien viranomaisten valvonnassa. Kyseisiä tavaroita ei saa luovuttaa vapaaseen liikkeeseen unionin tullialueella. Jos kyseiset tavarat saatetaan markkinoille Gibraltarissa, sovelletaan II osaston määräyksiä. Kyseisten tavaroiden siirtoon Gibraltarista unionin tullialueelle sovelletaan unionin oikeutta.

2. Jos 1 kohdan mukaiset edellytykset täyttyvät, Yhdistyneen kuningaskunnan tulee niin pian kuin se on kohtuudella mahdollista ja joka tapauksessa ennen tuotteiden siirtoa toimittaa Espanjan kuningaskunnan yhteyshenkilölle luettelo tuotteista ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteyshenkilön allekirjoittama todistus, jossa taataan, että

- a) kyseiset tuotteet kuljetetaan ja varastoidaan turvallisesti tähän tarkoitukseen määrätyissä tiloissa; ja
- b) niihin sovelletaan tarkkaa kirjanpito- ja seurantajärjestelmää.

6 LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANO, SOVELTAMINEN, VALVONTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANON VALVONTA

265 ARTIKLA

Täytäntöönpano, soveltaminen, valvonta ja täytäntöönpanon valvonta

1. Unionin toimivaltaisten viranomaisten on todennettava, että tämän osaston määräyksiä noudatetaan ja suoritettava kaikki tarpeelliset tehtävät, ja niillä on muun muassa oltava pääsy asiaankuuluviin infrastruktuureihin, asiakirjoihin ja rekistereihin sekä muihin asiaankuuluviin tietoihin.
2. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä tältä osin yhteistyötä, ja niille on ilmoitettava etukäteen tarkastuskäyntien syyt, jotta ne voidaan toteuttaa yhdessä unionin toimivaltaisten viranomaisten kanssa.
3. Tämän artiklan täytäntöönpanoa koskevat käytännön menettelyt vahvistetaan liitteessä 22.

Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta,
ja Gibraltariissa 247 artiklan 1 kohdan nojalla sovellettava unionin oikeus

Rajoittamatta 19 artiklan soveltamista, niiden unionin oikeuden säännösten osalta, joita sovelletaan 247 artiklan 1 kohdan nojalla Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja Gibraltariissa, sovelletaan seuraavaa:

- a) tämän sopimuksen soveltuviin määräyksiin sekä tämän sopimuksen nojalla Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta, ja Gibraltariissa sovellettaviin unionin oikeuden säännöksiin sisältyviä viittauksia asetuksen (EU) N:o 952/2013 4 artiklassa määriteltyyn alueeseen pidetään viittauksina myös Gibraltariin. Erityisesti välillistä verotusta koskevien unionin direktiivien osalta unioni toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Gibraltarin ja jäsenvaltioiden välisiä tai jäsenvaltioiden ja Gibraltarin välisiä liiketoimia tai siirtoja ei pidetä kolmansien maiden tai alueiden ja unionin välisinä liiketoimina tai siirtoina;
- b) jollei unioni katso, että Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, on ehdottoman välttämätöntä saada täysimääräinen tai osittainen käyttöoikeus unionin oikeuden nojalla perustettuihin verkkoihin, tietojärjestelmiin tai tietokantoihin, jotta Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, voi noudattaa tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan, viittauksia jäsenvaltioihin ja jäsenvaltioiden toimivaltaisiin viranomaisiin unionin oikeuden säännöksissä, jotka tulevat sovellettaviksi tämän sopimuksen nojalla, ei mainittujen verkkojen, tietojärjestelmien ja tietokantojen käyttöoikeuksien osalta ole pidettävä viittauksina Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Gibraltarin osalta; ja

- c) Yhdistyneen kuningaskunnan tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, viranomaiset eivät saa toimia johtavana viranomaisena riskinarvioinneissa tai tutkimus-, hyväksyntä- tai lupamenettelyissä, joista säädetään tämän sopimuksen nojalla sovellettavaksi tulevassa unionin oikeudessa.

267 ARTIKLA

Henkilöiden mukanaan tuomat tavarat, käteisvarat ja lemmikkieläimet

Ennen 247 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen voimaantuloa matkustajien henkilökohtaisissa matkatavaroissaan kuljettamien tavaroiden ja heidän lemmikkieläintensä maahantuontiin Gibraltariin sekä käteisvarojen maahantuontiin ja maastavientiin sovelletaan liitteiden 22 ja 23 määräyksiä.

268 ARTIKLA

Viittaukset tiettyihin unionin säädöksiin

Tätä osastoa sovellettaessa 241, 256, 261, 262, 263 ja 266 artiklassa sekä liitteessä 19 olevan 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja liitteessä 21 olevan 1 artiklan 5 kohdassa olevien viittausten unionin säädöksiin katsotaan sisältävän kyseiset unionin säädökset sellaisina kuin ne ovat muutettuina tai korvattuina tulevilla unionin säädöksillä sekä kaikki unionin säädökset, joilla kyseiset unionin säädökset pannaan täytäntöön tai joilla niitä täydennetään.

7 LUKU

SIIRTYMÄJÄRJESTELYT

269 ARTIKLA

Gibraltariissa markkinoille saatetut tavarat

1. Tämän osaston määräyksiä ei sovelleta tavaroihin, joiden siirto aloitettiin ennen tämän sopimuksen voimaantuloa ja joiden siirto päättyi sen voimaantulon jälkeen.
2. Tämän artiklan 4 kohdassa vahvistetussa laajuudessa tämän sopimuksen välillistä verotusta koskevia määräyksiä ei sovelleta tavaroihin, joille Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on antanut tuontitulleista vapauttamista koskevan todistuksen Gibraltarin vuoden 2017 yhtenäistariffiasetusten (Gibraltar Integrated Tariff Regulations 2017) 8 säännön 3 osan nojalla ennen tämän sopimuksen voimaantuloa, edellyttäen, että Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, on toimittanut unionin toimivaltaisille viranomaisille jäljennökset kaikista tällaisista voimassa olevista todistuksista sekä soveltuvien osien merkitykselliset tiedot kolmen viime vuoden aikana maahan tuotujen tavaroiden määrästä. Maahan tuotavien tavaroiden määrien on oltava oikeassa suhteessa todistuksen kattamiin hankkeisiin.
3. Jos talouden toimija vetoaa tietyn tavaran tai tiettyjen tavaroiden osalta 1 tai 2 kohtaan, kyseisen toimijan on esitettävä asiakirjoihin perustuva näyttö siitä, että tavaroiden siirto aloitettiin ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tai että todistus on annettu ennen tämän sopimuksen voimaantuloa.

4. Edellä olevan 1 kohdan soveltaminen päättyy kahden kuukauden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta. Edellä olevaa 2 kohtaa sovelletaan enintään asiaankuuluvan todistuksen voimassaoloajan ajan tai kolmen kuukauden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta sen mukaan, kumpi ajanjakso on lyhyempi.

5. Tavaroihin, jotka on saatettu laillisesti markkinoille Gibraltarissa ennen tämän sopimuksen voimaantulopäivää, ei sovelleta 256 artiklan vaatimuksia kolmen kuukauden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta.

6. Jos talouden toimija vetoaa tietyn tavaran osalta 5 kohtaan, kyseisen toimijan on esitettävä asiakirjoihin perustuva näyttö siitä, että tavara saatettiin markkinoille Gibraltarissa ennen tämän sopimuksen voimaantuloa sekä annettava tiedot kyseessä olevien tavaroiden määrästä.

270 ARTIKLA

Tavaroiden väliaikaisen varastoinnin tai erityisten tullimenettelyjen päättyminen

1. Tavarat, jotka ennen tämän sopimuksen voimaantulopäivää olivat Gibraltarissa väliaikaisessa varastoinnissa tai joihin ennen kyseistä päivää sovellettiin Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, lainsäädännön nojalla aloitettua erityistä tullimenettelyä, kuuluvat edelleen kyseisen lainsäädännön soveltamisalaan sellaisena kuin se oli tämän sopimuksen voimaantulopäivänä, niin kauan kuin

- a) tavaroihin sovellettavaa erityistä tullimenettelyä ei ole päätetty, ja enintään kahden kuukauden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta; tai

- b) väliaikainen varastointi ei ole päättynyt, ja enintään kyseisessä lainsäädännössä väliaikaiselle varastoinnille asetetun lakisääteisen määräajan päättymiseen asti.

2. Tätä osastoa sovelletaan 1 kohdassa tarkoitettujen tavaroiden luovuttamiseen vapaaseen liikkeeseen, niihin sovellettavien erityismenettelyn päättämiseen ja niiden jälleenvientiin Gibraltarista.

III OSASTO

LIIKENNE

1 LUKU

ILMAILU

271 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan

- a) 'lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikennettä harjoittavaa yritystä, jolla on voimassa oleva liikennelupa tai vastaava asiakirja;

- b) 'lentoliikenteellä' yleisölle tarjottua matkustajien, matkatavaroiden, rahdin ja postin kuljettamista ilma-aluksella joko erikseen tai yhdessä maksua tai muuta korvausta vastaan, säännöllinen ja ei-aikataulunmukainen lentoliikenne mukaan luettuina;
- c) 'toimivaltaisella viranomaisella' valtion virastoa tai elintä, joka vastaa tämän sopimuksen mukaisista asiaankuuluvista sääntely- ja hallintotehtävistä; ja
- d) 'Gibraltarin lentoasemalla' Gibraltarin kannaksella¹ sijaitsevaa lentoasemaa niiden palvelujen osalta, jotka ovat 274 artiklassa tarkoitetun yhteisyrityksen kohteena.

272 ARTIKLA

Gibraltarin lentoasemalle saapuvat ja siltä lähtevät lennot

1. Kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittajilla on lentoliikenteen harjoittamiseksi oikeus syrjimättömin perustein
 - a) lentää Gibraltarin alueen yli laskeutumatta; ja
 - b) laskeutua Gibraltarin lentoasemalle ilman kaupallista tarkoitusta.

¹ Tällä sopimuksella, 4 artiklassa tarkoitetuilla täydentävillä sopimuksilla, tähän sopimukseen liittyvillä hallinnollisilla järjestelyillä tai muilla järjestelyillä taikka sitä sovellettaessa tai sen seurauksena tai sen nojalla toteutetuilla toimenpiteillä, välineillä tai menettelyillä ei rajoiteta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan tai Espanja kuningaskunnan oikeudellista asemaa lentoaseman sijaintialueen suvereniteettia ja lainkäyttövaltaa koskevien kysymysten osalta eikä muulla tavoin vaikuteta siihen, eivätkä ne muodosta perustaa suvereniteetin vahvistamiselle tai epäämiselle, myöskään oikeudellisissa menettelyissä tai muulla tavoin.

2. Ainoastaan unionin lentoliikenteen harjoittajat tai lentoliikenteen harjoittajat, joilla on unionin oikeuden nojalla myönnetty lupa, voivat tarjota lentoliikennepalveluja Gibraltarin lentoaseman ja unionin alueella sijaitsevien paikkojen välillä. Näitä palveluja on tarjottava unionin oikeuden mukaisesti.
3. Ainoastaan Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajat tai lentoliikenteen harjoittajat, joilla on Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämä lupa, voivat tarjota lentoliikennepalveluja Gibraltarin lentoaseman ja Yhdistyneen kuningaskunnan alueella sijaitsevien paikkojen välillä. Näitä palveluja on tarjottava Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden mukaisesti.
4. Osapuolten toimivaltaiset viranomaiset sopivat kuulevansa toisiaan asiaa koskevien nykyisten tai tulevien sopimusten tai muiden kansainvälisten oikeudellisten välineiden mahdollisesta ulottamisesta tarpeen mukaan koskemaan Gibraltaria sekä niiden käytännön täytäntöönpanosta.

273 ARTIKLA

Gibraltarin lentoasemaan sovellettavat säännöt

1. Gibraltarin lentoasemalla siviililentoliikenteelle tarjottavien ilmaliikenteen hallinnan ja lennonvarmistuspalvelujen on tarjottava sellainen turvallisuustaso ja yhteentoimivuus siviilitoimintojen ja -järjestelmien kanssa, joka vastaa sellaisilla siviililentoasemilla tarjottavia palveluja, joihin sovelletaan Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) määräyksiä.
2. Siviililentoliikenteen turvallisuuden ja turvatoimien Gibraltarin lentoasemalla tulee vastata vähintään ICAOn määräysten soveltamisalaan kuuluvilla siviililentoasemilla tarjottavien vastaavien palvelujen tasoa.

3. Liitteessä 25 lueteltujen säädösten säännöksiä, jotka koskevat lentoasemamaksuja, maahuolintaa, lähtö- ja saapumisaikoja, vammaisia henkilöitä ja liikuntarajoitteisia henkilöitä, sovelletaan Gibraltarin lentoasemaan.
4. Gibraltarin lentoasemaan sovelletaan 5 ja 6 kohdassa säädetyin edellytyksin myös säännöksiä, jotka sisältyvät mahdolliseen myöhempään säädökseen,
- a) jolla muutetaan liitteessä 25 lueteltua säädöstä tai korvataan se;
 - b) jolla täydennetään liitteessä 25 lueteltua säädöstä tai pannaan se täytäntöön; tai
 - c) joka on annettu liitteessä 25 luetellun säädöksen aiheesta.
5. Jos unioni hyväksyy jonkin 4 kohdassa tarkoitetun myöhemmän säädöksen, se ilmoittaa välittömästi Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Gibraltarin osalta, tuon säädöksen hyväksymisestä. Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tulee 30 päivän kuluessa tästä ilmoituksesta ilmoittaa unionille, hyväksyykö se unionin myöhemmän säädöksen sisällön ja saattaako se sen osaksi kansallista lainsäädäntöään. Se, että Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, hyväksyy unionin myöhemmän säädöksen sisällön, luo oikeuksia ja velvollisuuksia Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja unionin välille.
6. Edellä olevaa 4 kohtaa sovelletaan unionin myöhempään säädökseen 30 päivän kuluessa 5 kohdassa tarkoitetusta unionin ilmoituksesta.

7. Edellä olevan 23 artiklan nojalla perustetussa ilmailun erityiskomiteassa Unionin toimivaltaiset viranomaiset ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, toimivaltaiset viranomaiset

- a) vaihtavat säännöllisesti tietoja turvallisuuteen ja turvatoimiin liittyvistä asioista; ja
- b) toteuttavat yhteisiä tarkastuskäyntejä Gibraltarin lentoasemalle liitteen 25 määräysten noudattamisen ja Gibraltarin lentoaseman turvallisuuden valvomiseksi.

Käyntien on oltava oikeasuhteisia, ja ne on tehtävä kumman tahansa osapuolen pyynnöstä, josta toinen osapuoli ei voi kieltäytyä. Tällaisia tarkastuskäyntejä tehdään ja tietoja vaihdetaan Gibraltarin lentoaseman ja unionin alueella sijaitsevien paikkojen välisten lentojen osalta ja niiden aikana sekä tällaisen liikennöinnin valmisteluvaiheessa. Ilmailun erityiskomitea hyväksyy tämän kohdan täytäntöönpanoa koskevat käytännön menettelyt.

Unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, raportoivat tämän kohdan täytäntöönpanosta ilmailun erityiskomitealle.

8. Lentoliikenteen harjoittajat, jotka on asetettu unionissa toimintakieltoon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2111/2005¹ nojalla, eivät saa liikennöidä Gibraltarin lentoasemalle ja lentoasemalta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2111/2005, annettu 14 päivänä joulukuuta 2005, yhteisössä toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskevan yhteisön luettelon laatimisesta ja lennon suorittavan lentoliikenteen harjoittajan ilmoittamisesta lentomatkustajille sekä direktiivin 2004/36/EY 9 artiklan kumoamisesta (EUVL L 344, 27.12.2005, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2111/oj>).

Viittauksen asetukseen (EY) N:o 2111/2005 katsotaan sisältävän kyseisen asetuksen sellaisena kuin se on muutettuna tai korvattuna tulevilla unionin säädöksillä sekä kaikki unionin säädökset, joilla kyseinen asetus pannaan täytäntöön tai joilla sitä täydennetään.

9. Lentoliikenteen harjoittajat, joihin sovelletaan jommankumman osapuolen rajoittavia toimenpiteitä, eivät saa liikennöidä Gibraltarin lentoasemalle ja lentoasemalta.

274 ARTIKLA

Yhteisyritys

1. Perustetaan yhteisyritys Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunnan jaetulla vastuulla. Yhteisyritystä ei perusteta kummassakaan valtiossa, jolla on yhteisyrityksestä jaettu vastuun, ja se on perustetaan jäsenvaltiossa. Yhteisyritys valitsee säännöllisellä julkisella tarjouskilpailulla Gibraltarin lentoaseman päivittäisestä hallinnoinnista vastaavan kaupallisen yrityksen ja valvoo sitä.
2. Julkisessa tarjouskilpailussa voidaan yksilöidä kaupalliseen yritykseen ja sen toimintaan sovellettava sopimus- ja työlainsäädäntö.
3. Yksityishenkilöt tai yritykset voivat nostaa kanteen yhteisyritystä tai kaupallista yritystä vastaan asiaa koskevien kansallisten, unionin tai kansainvälisten oikeudellisten välineiden sekä kyseisissä välineissä vahvistettujen menettelyjen mukaisesti, myös tapauksen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tuomioistuimissa tai jäsenvaltion tuomioistuimissa.

275 ARTIKLA

Ilmailun erityiskomitea

Ilmailun erityiskomitea käsittelee tämän luvun soveltamisalaan kuuluvia asioita, ja sillä on valtuudet

- a) suositella yhteistyöneuvostolle, että tämä tekee päätöksen liitteen 25 muuttamisesta;
- b) valvoa ja tarkastella uudelleen tämän luvun täytäntöönpanoa ja varmistaa sen asianmukainen toiminta;
- c) puuttua 273 artiklan 7 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisissa yhteisissä tarkastuskäynneissä havaittuihin ristiriitaisuuksiin;
- d) keskustella tämän luvun täytäntöönpanoon liittyvistä teknisistä kysymyksistä;
- e) antaa osapuolille suosituksia tämän luvun täytäntöönpanosta ja soveltamisesta;
- f) tarkastella kaikkia seikkoja, jotka liittyvät tämän luvun piiriin kuuluviin aloihin; ja
- g) seurata yhteisen edun mukaisia aloja ja käydä niitä koskevaa vuoropuhelua ja näkemystenvaihtoa, jotta voidaan tunnistaa yhteistyömahdollisuuksia sekä jakaa parhaita käytäntöjä ja asiantuntemusta.

2 LUKU

TIELIIKENNE

276 ARTIKLA

Tavarankuljetus ja ambulanssien liikkuminen osapuolten alueiden välillä

1. Osapuolet sallivat tieliikenteen tavarankuljetukset alueidensa välillä. Unionin alueella näiden kuljetusten on kuitenkin rajoituttava viereiselle raja-alueelle.
2. Unioni sallii Gibraltariin sijoittautuneiden ja Gibraltarin terveysviranomaisen johdolla toimivien toimijoiden tarjota alueellaan seuraavia terveyden suojelemiseksi tarpeellisia sairaankuljetuspalveluja edellyttäen, että tätä kohtaa sovelletaan kohtuullisella tavalla, joka ei johda mielivaltaiseen tai perusteettomaan syrjintään tai palvelukaupan peiteltyyn rajoittamiseen:
 - a) kiireelliset sairaankuljetuspalvelut; ja
 - b) kansanterveyssyistä vakavien ja akuuttien sairautentilojen erikoishoitoon tarvittavat sairaankuljetuspalvelut Gibraltarin ja niiden liitteessä 26 lueteltujen laitosten välillä, jotka sijaitsevat Gibraltarin viereisellä alueella kansanterveydellisissä tarkoituksissa.

3. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, sallii unionin toimijoiden, jotka ovat sijoittautuneet viereiselle raja-alueelle ja jotka toimivat asiaa koskevien säännösten mukaan toimivaltaisten viranomaisten johdolla, tarjota Gibraltarin alueella seuraavia terveyden suojelemiseksi tarpeellisia sairaankuljetuspalveluja edellyttäen, että tätä kohtaa sovelletaan kohtuullisella tavalla, joka ei johda mielivaltaiseen tai perusteettomaan syrjintään tai palvelukaupan peiteltyyn rajoittamiseen:

- a) kiireelliset sairaankuljetuspalvelut; ja
- b) kansanterveyssyistä vakavien ja akuuttien sairaudentilojen erikoishoitoon tarvittavat sairaankuljetuspalvelut Gibraltarin ja niiden liitteessä 26 lueteltujen laitosten välillä, jotka sijaitsevat Gibraltarin viereisellä alueella kansanterveydellisissä tarkoituksissa.

277 ARTIKLA

Tavarankuljetus Gibraltariin ja Gibraltarista unionin alueen kautta

Unioni sallii Yhdistyneen kuningaskunnan alueen ja Gibraltarin välisen kaupallisen tavaroiden maantiekuljetuksen alueensa kautta sekä kyseisen kuljetuksen yhteydessä tyhjänä ajettavat matkat.

278 ARTIKLA

Liikenteenharjoittajia koskevat vaatimukset

1. Edellä 276 tai 277 artiklassa tarkoitetun matkan suorittavalla osapuolen maanteiden tavaraliikenteen harjoittajalla on oltava tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti myönnetty voimassa oleva liikennelupa.
2. Liikennelupa myönnetään osapuolten lainsäädännön mukaisesti vain niille maanteiden tavaraliikenteen harjoittajille, jotka täyttävät liitteessä 27 olevassa A osassa asetetut vaatimukset, jotka koskevat maanteiden tavaraliikenteen harjoittajan ammattiin pääsyä ja tämän ammatin harjoittamista.
3. Ajoneuvossa on säilytettävä oikeaksi todistettu jäljennös liikenneluvasta ja se on esitettävä osapuolen valtuuttaman tarkastusviranomaisen pyynnöstä. Liikenneluvan ja oikeaksi todistetun jäljennöksen on oltava jonkin liitteessä 27 olevassa lisäyksessä 27-A-1-3 olevan mallin mukaisia; lisäyksessä vahvistetaan myös luvan käyttöedellytykset. Luvassa on oltava ainakin kaksi liitteessä 27 olevassa lisäyksessä 27-A-1-4 lueteltua turvaominaisuutta.

279 ARTIKLA

Liikennelupavaatimusta koskeva poikkeus viereisellä raja-alueella

Seuraavat tavarankuljetukset ja niihin liittyvä ajoneuvojen kuljettaminen tyhjänä voidaan suorittaa viereisellä raja-alueella ilman 278 artiklassa tarkoitettua voimassa olevaa liikennelupaa:

- a) osana yleispalvelua harjoitettava postinkuljetus;

- b) vahingoittuneiden tai rikkoutuneiden ajoneuvojen kuljetus;
- c) tavarankuljetus moottoriajoneuvoilla, joiden sallittu kokonaismassa, perävaunut mukaan lukien, on enintään 2,5 tonnia;
- d) lääkkeiden, lääkinnällisten välineiden ja laitteiden sekä muiden kiireiseen lääkinnälliseen apuun tarvittavien välineiden kuljetus, erityisesti luonnonmullistusten ja humanitaarisen avun yhteydessä;
- e) tavarankuljetus ajoneuvolla edellyttäen, että seuraavat edellytykset täyttyvät:
- i) kuljetettavat tavarat kuuluvat maanteiden tavaraliikenteen harjoittajalle tai tavaraliikenteen harjoittaja on myynyt, ostanut, antanut tai ottanut vuokralle, valmistanut, louhinut tai erottanut, jalostanut tai korjannut ne;
 - ii) kuljetuksen tarkoituksena on tavaroiden kuljettaminen maanteiden tavaraliikenteen harjoittajan tiloihin tai tavaraliikenteen harjoittajan tiloista taikka niiden siirtäminen tavaraliikenteen harjoittajan omia tarpeita varten joko sen toimipaikan sisällä tai ulkopuolella;
 - iii) kuljetuksessa käytettävien ajoneuvojen kuljettajina toimii maanteiden tavaraliikenteen harjoittajan henkilöstö tai sen käyttöön sopimuksen perusteella asetettu henkilöstö;
 - iv) kuljetuksessa käytettävät ajoneuvot kuuluvat maanteiden tavaraliikenteen harjoittajalle tai ovat tämän lykkäävin ehdoin ostamia tai tämän vuokraamia; ja
 - v) tällainen kuljetus on ainoastaan toissijainen maanteiden tavaraliikenteen harjoittajan kokonaistoimintaan nähden; ja

- f) tavarankuljetus moottoriajoneuvoilla, joiden suurin sallittu nopeus on 40 km/h.

280 ARTIKLA

Kuljettajia koskevat vaatimukset

Kun osapuolen maanteiden tavaraliikenteen harjoittajien kuljettajat suorittavat ajoneuvoilla 276 tai 277 artiklassa tarkoitetun matkan,

- a) heillä on oltava liitteessä 27 olevan B osan 1 jakson mukaisesti myönnetty ammattipätevyystodistus; ja
- b) heidän on noudatettava sääntöjä, jotka koskevat ajo- ja työaikoja, lepoaikoja, taukoja ja ajopiirtureiden käyttöä liitteessä 27 olevan B osan 2, 3 ja 4 jakson mukaisesti.

281 ARTIKLA

Ajoneuvoja koskevat vaatimukset

1. Osapuoli ei saa kieltää eikä rajoittaa alueensa käyttöä ajoneuvolta, joka suorittaa 276 tai 277 artiklassa tarkoitettua matkaa, jos ajoneuvo täyttää liitteessä 27 olevan C osan 1 jaksossa asetetut vaatimukset.

2. Edellä 276 tai 277 artiklassa tarkoitettuja matkoja suorittavissa osapuolen maanteiden tavaraliikenteen harjoittajien ajoneuvoissa on oltava ajopiirturi, joka on rakennettu, asennettu, käytössä, testattu ja valvonnassa liitteessä 27 olevan C osan 2 jakson mukaisesti.

282 ARTIKLA

Tieliikennesäännöt

Kun osapuolen maanteiden tavaraliikenteen harjoittajien kuljettajat suorittavat ajoneuvoilla 276 tai 277 artiklassa tarkoitetun matkan, heidän on toisen osapuolen alueella ollessaan noudatettava kyseisellä alueella voimassa olevia tieliikennettä koskevia kansallisia lakeja ja määräyksiä.

283 ARTIKLA

Lainsäädännön kehittyminen ja talouden ja kaupan erityiskomitea

1. Jos osapuoli suunnittelee uutta sääntelytoimenpidettä liitteen 27 soveltamisalaan kuuluvalla alueella, sen on
 - a) ilmoitettava ehdotetusta sääntelytoimenpiteestä toiselle osapuolelle mahdollisimman pian; ja
 - b) pidettävä toinen osapuoli ajan tasalla sääntelytoimenpiteen etenemisestä.

2. Osapuolen pyynnöstä talouden ja kaupan erityiskomiteassa keskustellaan viimeistään kahden kuukauden kuluttua pyynnön esittämisestä siitä, sovelletaanko ehdotettua uutta sääntelytoimenpidettä 276 tai 277 artiklassa tarkoitettuihin matkoihin.
3. Kun osapuoli hyväksyy 1 kohdassa tarkoitetun uuden sääntelytoimenpiteen, sen on ilmoitettava siitä toiselle osapuolelle ja toimitettava sille uuden sääntelytoimenpiteen teksti viikon kuluessa sen julkaisemisesta.
4. Talouden ja kaupan erityiskomitea kokoontuu osapuolen pyynnöstä keskustelemaan hyväksytyistä uusista sääntelytoimenpiteistä kahden kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä riippumatta siitä, onko 1 tai 3 kohdan mukaisesti tehty ilmoitus tai onko 2 kohdan mukaisesti käyty keskustelu.
5. Talouden ja kaupan erityiskomitealla on valtuudet
- a) muuttaa liitettä 26;
 - b) vahvistaa, että uudella sääntelytoimenpiteellä tehdyt muutokset ovat liitteen 27 mukaisia;
 - c) päättää muista toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on turvata tämän luvun moitteeton toiminta; ja
 - d) tehdä tarvittavat muutokset liitteeseen 27 kaupp- ja yhteistyösopimuksen liitteeseen 31 tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi.

Korjaavat toimenpiteet

1. Jos osapuoli katsoo, että toinen osapuoli on hyväksynyt uuden sääntelytoimenpiteen, joka ei ole liitteen 27 vaatimusten mukainen, erityisesti tapauksissa, joissa talouden ja kaupan erityiskomitea ei ole tehnyt 283 artiklan mukaista päätöstä, ja toinen osapuoli kuitenkin soveltaa uuden sääntelytoimenpiteen määräyksiä osapuolen maanteiden tavaraliikenteen harjoittajiin, kuljettajiin tai ajoneuvoihin, osapuoli voi ilmoitettuaan asiasta toiselle osapuolelle toteuttaa asianmukaisia korjaavia toimenpiteitä, mukaan lukien tämän sopimuksen tai mahdollisen täydentävän sopimuksen mukaisten velvoitteiden keskeyttäminen, edellyttäen että tällaiset toimenpiteet

- a) eivät ylitä tasoa, joka vastaa mitätöiviä tai heikentäviä vaikutuksia, jotka johtuvat toisen osapuolen hyväksymästä uudesta sääntelytoimenpiteestä, joka ei ole liitteen 27 vaatimusten mukainen; ja
- b) tulevat voimaan aikaisintaan seitsemän päivän kuluttua siitä, kun osapuoli, joka aikoo toteuttaa tällaisia toimenpiteitä, on ilmoittanut asiasta toiselle osapuolelle tämän kohdan mukaisesti.

2. Asianmukaisten korjaavien toimenpiteiden soveltaminen on lopetettava

- a) kun tällaiset toimenpiteet toteuttanut osapuoli on vakuuttunut siitä, että toinen osapuoli noudattaa tämän luvun mukaisia velvoitteitaan; tai
- b) välimiesoikeuden ratkaisun mukaisesti.

3. Osapuoli ei saa estää toista osapuolta keskeyttämästä tämän artiklan mukaisten velvollisuuksiensa suorittamista vetoamalla WTO-sopimukseen tai mihinkään muuhun kansainväliseen sopimukseen.

285 ARTIKLA

Verotus

1. Osapuolen maanteiden tavaraliikenteen harjoittajien ajoneuvot, jotka suorittavat 276 tai 277 artiklassa tarkoitetun matkan, on vapautettu veroista ja maksuista, joita kannetaan ajoneuvojen omistamisesta tai liikennöimisestä toisen osapuolen alueella.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua vapautusta ei sovelleta seuraaviin tapauksiin:
 - a) polttoaineen kulutusvero tai -maksu;
 - b) maksu tien tai tieverkon käytöstä; tai
 - c) maksu tiettyjen siltojen, tunnelien tai lauttojen käytöstä.
3. Ajoneuvojen tavanomaisiin polttoainesäiliöihin ja väliaikaisesti sallittuihin erikoiskontteihin sisältyvä polttoaine, jota käytetään suoraan polttoaineena ja tarvittaessa kuljetuksen aikana jäähdytys- ja muiden järjestelmien toimintaan, sekä moottoriajoneuvoissa olevat voiteluaineet, joita tarvitaan niiden tavanomaiseen toimintaan matkan aikana, on vapautettu tulleista ja muista veroista ja maksuista, kuten ALV:stä ja valmisteveroista, eikä niihin sovelleta tuontirajoituksia.

4. Toisen osapuolen alueella rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon korjaamista varten tuodut varaosat voidaan tuoda maahan väliaikaisen tullittomuuden turvin ja ilman tuonnin kieltämistä tai rajoittamista. Korvatuista osista kannetaan tulleja ja muita veroja (ALV), ja ne on jälleenvietävä tai hävitettävä toisen osapuolen tulliviranomaisten valvonnassa.

3 LUKU

MERILIIKENNE

286 ARTIKLA

Meriliikenne

Kumpikin osapuoli

- a) myöntää kansainvälisiä meriliikennepalveluja¹ tarjoaville aluksille, jotka purjehtivat minkä tahansa jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan (Gibraltar) lipun alla tai joita liikennöivät toisen osapuolen palveluntarjoajat, vähintään yhtä edullisen kohtelun kuin omille aluksilleen seuraavien osalta:
- i) satamiin pääsy;
 - ii) satamainfrastruktuurin käyttö;

¹ 'Kansainvälisillä meriliikennepalveluilla' tarkoitetaan matkustajien tai rahdin kuljettamista merialuksilla yhden osapuolen sataman ja toisen osapuolen tai kolmannen maan sataman välillä, tai eri jäsenvaltioiden satamien välillä, mukaan lukien suora sopiminen muiden liikennepalvelujen tarjoajien kanssa ovelta ovelle -kuljetuksen tai multimodaalisen kuljetuksen tarjoamiseksi yhdellä kuljetusasiakirjalla.

- iii) meriliikenteen liitännäispalvelujen¹ käyttö; ja
 - iv) tullipalvelut ja laituripaikat sekä lastausta ja purkamista varten osoitettavat tilat ja välineet, niistä johtuvat maksut mukaan lukien; ja
- b) antaa satamassa ja satama-alueen vesialueilla toisen osapuolen kansainvälisten meriliikennepalvelujen tarjoajien saataville ehdoin ja edellytyksin, jotka ovat sekä kohtuullisia että syrjimättömiä ja vähintään yhtä edullisia kuin ne, joita sovelletaan sen omiin palveluntarjoajiin tai aluksiin (mukaan lukien maksut sekä tarjottavan palvelun määrittely ja laatu), seuraavat satamapalvelut: luotsaaminen, hinaus ja vetoapu, muonitus, polttoaineen ja veden toimitus, jätehuolto ja painolastin hävittäminen, satamakapteenipalvelut, navigointilaitteet, korjausvälineet hätätapauksia varten, ankkurointi, ankkuripaikka ja kiinnittämis- ja irrottamispalvelut ja alusten käytön kannalta tärkeät maissa sijaitsevat viestintä-, vesi-, sähkö- ja muut vastaavat palvelut.

¹ 'Meriliikenteen liitännäispalveluilla' tarkoitetaan meriliikenteen lastinkäsittelypalveluja, tulliselvityspalveluja, konttiasema- ja varastopalveluja, varustamon edustajan palveluja, meriliikenteen huolintapalveluja sekä varastointipalveluja.

IV OSASTO

POIKKEUKSET

287 ARTIKLA

Yleiset poikkeukset

1. Minkään tämän osan I ja II osaston määräyksen ei saa tulkita estävän osapuolta ottamasta käyttöön tai pitämästä voimassa toimenpiteitä, jotka ovat yhteensopivia tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen, jäljempänä 'GATT 1994 -sopimus', XX artiklan kanssa. Tätä varten GATT 1994 -sopimuksen XX artikla ja sen huomautukset ja lisämääräykset sisällytetään tähän sopimukseen ja otetaan osaksi sitä soveltuvien osin.
2. Sillä edellytyksellä, että tällaisia toimenpiteitä ei sovelleta tavalla, joka merkitsisi mielivaltaista tai perusteetonta syrjintää sellaisten maiden välillä, joissa vallitsevat samankaltaiset olosuhteet, tai palvelujen kaupan peiteltyä rajoittamista, mitään tämän osan III osastossa ei saa tulkita siten, että se estäisi kumpaakaan osapuolta ottamasta käyttöön tai panemasta täytäntöön toimenpiteitä, jotka
 - a) ovat tarpeen yleisen turvallisuuden ja julkisen moraalien suojelemiseksi tai yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi¹;
 - b) ovat tarpeen ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi;

¹ Yleiseen turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyviä poikkeuksia voidaan käyttää ainoastaan, kun johonkin yhteiskunnallisesti perustavanlaatuihin etuihin kohdistuu aito ja riittävän vakava uhka.

c) ovat tarpeen sellaisten lakien tai määräysten noudattamisen turvaamiseksi, jotka eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa, kuten säädökset ja määräykset, jotka liittyvät

- i) harhaanjohtavien ja vilpillisten toimintatapojen ehkäisemiseen tai sopimusten noudattamatta jättämisen seurauksista huolehtimiseen;
- ii) yksityishenkilöiden yksityisyyden suojaamiseen henkilötietojen käsittelyssä ja levittämisessä sekä yksityishenkilöä koskevien tiedostojen ja tilitietojen luottamuksellisuuden turvaamiseen; ja
- iii) turvallisuuteen.

3. Selkeyden vuoksi todetaan, että osapuolet ymmärtävät, että siltä osin kuin kyseiset toimenpiteet ovat muutoin ristiriidassa tämän osan I, II ja III osaston määräysten kanssa:

- a) GATT 1994 -sopimuksen XX artiklan b alakohtaan ja tämän artiklan 2 kohdan b alakohtaan sisältyy ympäristötoimenpiteitä, jotka ovat tarpeen ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi;
- b) GATT 1994 -sopimuksen XX artiklan g alakohtaa sovelletaan toimenpiteisiin, jotka koskevat elollisten ja elottomien uusiutumattomien luonnonvarojen säilyttämistä; ja
- c) monenvälisten ympäristösopimusten täytäntöönpanemiseksi toteutetut toimenpiteet voivat kuulua GATT 1994 -sopimuksen XX artiklan b tai g alakohdan tai tämän artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamisalaan.

4. Ennen kuin osapuoli toteuttaa GATT 1994 -sopimuksen XX artiklan i ja j alakohdan mukaisia toimenpiteitä, kyseinen osapuoli antaa toiselle osapuolelle kaikki tarvittavat tiedot kummankin osapuolen kannalta hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi. Jos sopimukseen ei päästä 30 päivän kuluessa tietojen antamisesta, osapuoli voi soveltaa kyseisiä toimenpiteitä. Kun välitöntä toimintaa edellyttävien poikkeuksellisten ja kriittisten olosuhteiden vuoksi ennakoon tiedottaminen tai tarkastelu ei ole mahdollista, toimenpiteiden käyttöönottoa suunnitteleva osapuoli voi viipymättä soveltaa tilanteen vaatimia varotoimenpiteitä. Kyseinen osapuoli ilmoittaa tästä välittömästi toiselle osapuolelle.

288 ARTIKLA

Turvallisuuteen perustuvat poikkeukset

Minkään tämän osan määräyksen ei voida tulkita

- a) velvoittavan osapuolta luovuttamaan tai antamaan käyttöön tietoja, joiden ilmaisemisen se katsoo olevan vastoin keskeisiä turvallisuusetujaan; tai
- b) estävän osapuolta toteuttamasta toimenpiteitä, joita se pitää välttämättöminä keskeisten turvallisuusetujensa suojelemiseksi ja jotka
 - i) liittyvät aseiden, ammusten tai muiden sotatarvikkeiden tuotantoon tai kauppaan tai muiden tavaroiden ja materiaalien, palveluiden ja teknologian kauppaan ja niitä koskeviin liiketoimiin sekä taloudelliseen toimintaan, joita toteutetaan suoraan tai välillisesti puolustuslaitosten tarpeita varten;

- ii) liittyvät fissioituvaan ja fuusioituvaan ydinmateriaaliin tai materiaaleihin, joista edellä mainitut on johdettu; tai
 - iii) toteutetaan sodan tai muun kansainvälisissä suhteissa ilmenevän hätätilanteen aikana; tai
- c) estävän osapuolta toteuttamasta toimia, joilla se pyrkii täyttämään Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaiset velvoitteensa kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

289 ARTIKLA

Verotus

1. Mikään tämän osan I ja II osastossa ei vaikuta unionin tai sen jäsenvaltioiden eikä Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat verosopimuksista. Jos tämä sopimus ja tällainen verosopimus ovat keskenään ristiriidassa, sovelletaan siltä osin verosopimusta. Unionin tai sen jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, välisen verosopimuksen osalta tämän sopimuksen ja kyseisen verosopimuksen nojalla toimivaltaiset viranomaiset määrittävät yhdessä, onko tämän sopimuksen ja verosopimuksen välillä ristiriita¹.
2. Edellä olevaa 276 ja 277 artiklaa ei sovelleta osapuolen verosopimuksen nojalla myöntämiin etuihin.

¹ Selkeyden vuoksi todetaan, että tällainen määrittäminen ei rajoita kuudennen osan soveltamista.

3. Sillä edellytyksellä, että verotoimenpiteitä ei sovelleta tavalla, joka merkitsisi mielivaltaista tai perusteetonta syrjintää sellaisten maiden välillä, joissa vallitsevat samankaltaiset olosuhteet, tai kaupan ja sijoitusten peiteltyä rajoittamista, mitään tämän osan I ja II osastossa ei saa tulkita siten, että se estäisi osapuolta ottamasta käyttöön, pitämästä voimassa tai soveltamasta toimenpiteitä,

- a) joiden tarkoituksena on turvata välittömien verojen tehokas tai tasapuolinen¹ määrittäminen tai kantaminen; tai
- b) tehdään ero eri tilanteessa olevien veronmaksajien välillä erityisesti näiden kotipaikan osalta tai sen paikan osalta, minne ne ovat investoineet pääomansa.

¹ Toimenpiteet, joiden tarkoituksena on turvata välittömien verojen tehokas tai tasapuolinen määrittäminen tai kantaminen, sisältävät toimenpiteet, jotka osapuoli toteuttaa verojärjestelmänsä mukaisesti ja

- i) joita sovelletaan sellaisiin palveluntarjoajiin, jotka eivät asu osapuolen alueella, tunnustaen, että sellaisten henkilöiden, jotka eivät asu osapuolen alueella, verotukselliset velvoitteet määritetään sellaisten veronalaisten erien perusteella, joiden lähde on tai jotka sijaitsevat osapuolen alueella; tai
- ii) joita sovelletaan sellaisiin henkilöihin, jotka eivät asu osapuolen alueella, verojen määrittämisen tai kantamisen turvaamiseksi osapuolen alueella; tai
- iii) joita sovelletaan sellaisiin henkilöihin, jotka asuvat tai eivät asu kyseisellä alueella, verojen välttämisen tai kiertämisen estämiseksi, mukaan lukien menettelyyn liittyvien määräysten noudattaminen; tai
- iv) joita sovelletaan toisen osapuolen tai kolmannen maan alueella tai alueelta tarjottujen palvelujen kuluttajiin tarkoituksena turvata osapuolen alueella olevista lähteistä olevien verojen määrittäminen tällaisille kuluttajille tai kantaminen tällaisilta kuluttajilta; tai
- v) joilla erotetaan toisistaan maailmanlaajuisesti veronalaisista eristään verovelvolliset palvelujen tarjoajat ja muut palvelujen tarjoajat tunnustaen heidän veropohjansa välisen erilaisuuden; tai
- vi) joilla määrätään, kohdennetaan tai jaetaan osapuolen alueella asuvien henkilöiden tai sivukonttoreiden taikka etuyhteydessä keskenään olevien henkilöiden tai saman henkilön sivukonttoreiden välinen tulo, voitto, tappio, vähennys tai hyvitys tarkoituksena turvata osapuolen veropohja.

4. Tässä artiklassa tarkoitetaan:

- a) 'välittömillä veroilla' kaikkia tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavia veroja, mukaan lukien omaisuuden luovutuksesta saadun voiton perusteella suoritettavat verot, jäämistön, perinnön ja lahjan perusteella suoritettavat verot sekä yrityksen maksamien palkkojen perusteella suoritettavat verot samoin kuin arvonnousun perusteella suoritettavat verot;
- b) 'kotipaikalla' verotuksellista kotipaikkaa; ja
- c) 'verosopimuksella' sopimusta kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi tai muuta kokonaan tai pääosin verotukseen liittyvää kansainvälistä sopimusta tai järjestelyä¹.

290 ARTIKLA

WTO-poikkeusluvut

Jos jokin tässä sopimuksessa oleva velvoite vastaa olennaisilta osin WTO-sopimukseen sisältyvää velvoitetta, WTO-sopimuksen IX artiklan nojalla hyväksytyn poikkeusluvan mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden katsotaan olevan tämän sopimuksen sisällöltään vastaavan määräyksen mukaisia.

¹ Tähän sisältyy Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ja Espanjan kuningaskunnan välillä Lontoossa ja Madridissa 4 päivänä maaliskuuta 2019 tehty Gibraltaria koskeva kansainvälinen sopimus verotuksesta ja taloudellisten etujen suojaamisesta.

NELJÄS OSA

RAJATYÖNTEKIJÄT JA SOSIAALITURVAN YHTEENSOVITTAMINEN

I OSASTO

HENKILÖLLINEN SOVELTAMISALA

291 ARTIKLA

Henkilöllinen soveltamisala

1. Tämän osan määräyksiä sovelletaan seuraaviin henkilöihin:
 - a) Espanjan kuningaskunnassa laillisesti oleskelevat unionin kansalaiset;
 - b) Gibraltarissa laillisesti oleskelevat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset; ja
 - c) edellä a alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden perheenjäsenet edellyttäen, että he oleskelevat laillisesti Espanjan kuningaskunnassa, ja b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden perheenjäsenet edellyttäen, että he oleskelevat laillisesti Gibraltarissa. Tässä osassa tarkoitetaan perheenjäsenillä kansalaisuudesta riippumatta seuraavia:
 - i) aviopuolisoa;

- ii) kumppania, jonka kanssa a tai b alakohdassa tarkoitettu henkilö on rekisteröinyt parisuhteen jonkin jäsenvaltion tai Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, asiaa koskevassa lainsäädännössä säädettyjen edellytysten mukaisesti, jos Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai Espanjan kuningaskunnan lainsäädännössä rekisteröity parisuhde rinnastetaan avioliittoon, ja Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai Espanjan kuningaskunnan asiaa koskevassa lainsäädännössä säädetty edellytykset täyttyvät;
- iii) kyseessä olevan henkilön alle 21-vuotiaita tai kyseessä olevasta henkilöstä riippuvaisia jälkeläisiä suoraan etenevässä polvessa samoin kuin kyseessä olevan henkilön aviopuolison tai ii alakohdassa tarkoitetun kumppanin vastaavanlaisia jälkeläisiä;
- iv) kyseessä olevasta henkilöstä riippuvaisia sukulaisia suoraan ylenevässä polvessa samoin kuin kyseessä olevan henkilön aviopuolison tai ii alakohdassa tarkoitetun kumppanin vastaavanlaisia sukulaisia.

2. Tätä osaa sovellettaessa 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa palkattuna työntekijänä joko Gibraltarissa tai Espanjan kuningaskunnassa ja palaavat vähintään kerran viikossa Espanjan kuningaskuntaan tai Gibraltariin, pidetään palkkatyötä tekevinä rajatyöntekijöinä.

3. Tätä osaa sovellettaessa 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa itsenäisenä ammatinharjoittajana joko Gibraltarissa Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, lainsäädännön mukaisesti tai Espanjan kuningaskunnassa Espanjan kuningaskunnan lainsäädännön mukaisesti ja palaavat vähintään kerran viikossa Espanjaan tai Gibraltariin, pidetään itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivina rajatyöntekijöinä.

II OSASTO

RAJATYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUDET JA LIITÄNNÄISOIKEUDET

292 ARTIKLA

Rajatyöntekijöiden oikeudet

1. Edellä 291 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä on oikeus ryhtyä palkkatyöhön Gibraltarissa ja harjoittaa sitä rajatyöntekijänä Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin Gibraltarissa sovellettavien sääntöjen mukaisesti.
2. Edellä 291 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä on oikeus ryhtyä palkkatyöhön Espanjan kuningaskunnassa ja harjoittaa sitä rajatyöntekijänä Espanjan kansalaisiin Espanjan kuningaskunnassa sovellettavien sääntöjen mukaisesti.
3. Edellä 291 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä, jotka ovat palkkatyötä tekeviä rajatyöntekijöitä, on sama oikeus yhdenvertaiseen kohteluun 291 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen palkattujen työntekijöiden kanssa. Tämä sisältää
 - a) oikeuden olla joutumatta syrjityksi kansalaisuuden perusteella työsopimusten tekemisessä, palkkauksessa ja muissa työehdoissa;
 - b) oikeuden yhdenvertaiseen kohteluun työehdoissa, erityisesti siltä osin kuin on kyse palkkauksesta ja työstä erottamisesta sekä työttömyystilanteissa työhön palaamisesta tai uudelleentyöllistämisestä;

- c) sosiaaliin ja verotukseen liittyviä etuja, lukuun ottamatta oikeuksia asunnon saantiin;
- d) oikeuden ammattiyhdistysten jäsenyyteen ja siihen kuuluvien oikeuksien käyttämiseen, mukaan lukien äänioikeus sekä kelpoisuus tulla valituksi ammattiyhdistyksen hallinto- tai johtotehtäviin; heiltä voidaan kuitenkin evätä osallistuminen julkisoikeudellisten elinten hallintoon ja julkisoikeudellisesti säädetyn tehtävän hoitaminen; ja
- e) yhtäläiset oikeudet osallistua koulutukseen ammatillisissa oppilaitoksissa sekä uudelleen- ja jatkokoulutuskeskuksissa.

4. Edellä 291 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä, jotka ovat palkkatyötä tekeviä rajatyöntekijöitä, on sama oikeus yhdenvertaiseen kohteluun kuin Espanjan kuningaskunnassa palkkatyössä olevilla Espanjan kansalaisilla tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen seikkojen osalta.

5. Edellä 291 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä on Gibraltariassa ja Espanjan kuningaskunnassa seuraavat oikeudet:

- a) oikeus tulla maahan, oleskella siellä ja poistua maasta työvoimapalveluihin rekisteröitymistä varten, jotta nämä henkilöt voivat saada tietoa ammattipätevyyttään vastaavista työllistymismahdollisuuksista ja tarvittaessa ryhtyä asianmukaisiin toimiin ottaakseen vastaan työtä palkkatyötä tekevänä rajatyöntekijänä; tähän sisältyy oikeus saada apua työvoimahallinnolta samoin edellytyksin kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset Gibraltariassa ja Espanjan kansalaiset Espanjan kuningaskunnassa;
- b) oikeus tulla maahan, oleskella siellä ja poistua maasta toimiessaan palkkatyössä rajatyöntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivana rajatyöntekijänä;

c) oikeus säilyttää rajatyöntekijän asema seuraavissa tilanteissa:

- i) jos henkilö joutuu tilapäisesti työkyvyttömäksi sairauden tai tapaturman vuoksi;
- ii) jos henkilö yli vuoden työskenneltyään joutuu asianmukaisesti rekisteröidyksi työttömäksi tahtomattaan ja ilmoittautuu työnhakijaksi asianomaiseen työvoimatoimistoon;
- iii) jos henkilö alle vuoden kestäneen määräaikaisen työsuhteen päätyttyä tai kahdentoista ensimmäisen kuukauden aikana joutuu asianmukaisesti rekisteröidyksi työttömäksi tahtomattaan ja ilmoittautuu työnhakijaksi asianomaiseen työvoimatoimistoon. Tällöin hän säilyttää työntekijän asemansa vähintään kuuden kuukauden ajan; tai
- iv) jos henkilö aloittaa ammatillisen koulutuksen. Työntekijän aseman säilyttäminen edellyttää, että ammatillinen koulutus liittyy aiempaan työskentelyyn, paitsi jos henkilö on työttömänä tahtomattaan.

6. Edellä 291 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuilta henkilöiltä voidaan evätä oikeus harjoittaa sellaisia julkishallinnon toimia, joihin liittyy suoraan tai välillisesti osallistumista julkisen vallan käyttöön tai tehtäviä, joiden tarkoituksena on turvata Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, tai Espanjan kuningaskunnan tai tapauksen mukaan muiden julkisyhteisöjen yleisiä etuja.

7. Edellä 291 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä, jotka ovat itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivia rajatyöntekijöitä, on tämän artiklan 3 kohdan b–e alakohdassa vahvistetut oikeudet.

8. Tämän artiklan 7 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin 291 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin, jotka ovat itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivia rajatyöntekijöitä.

293 ARTIKLA

Rajatyöntekijöiden perheenjäsenet

1. Edellä 291 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen, rajatyöntekijöinä palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivien henkilöiden 291 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määritellyillä perheenjäsenillä on johdettu oikeus yhdenvertaiseen kohteluun sosiaalisten ja verotukseen liittyvien etujen saamisessa sellaisten 291 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden perheenjäsenten kanssa, jotka toimivat palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana Gibraltarissa.

2. Edellä 291 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen, rajatyöntekijöinä palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivien henkilöiden lapsilla, edellyttäen, että kyseiset lapset oleskelevat Gibraltarissa, on oikeus yhdenvertaiseen kohteluun pääsyssä peruskoulutukseen, oppisopimuskoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen 291 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen, Gibraltarissa työskentelevien henkilöiden lasten kanssa.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin sellaisten 291 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden perheenjäseniin ja lapsiin, jotka ovat palkkatyötä tekeviä rajatyöntekijöitä tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivia rajatyöntekijöitä Espanjan kuningaskunnassa.

294 ARTIKLA

Objektiivisesti perustellut toimenpiteet

Toimenpiteet, joilla poiketaan 292 artiklan 3, 4 ja 7 kohdan mukaisesta yhdenvertaisesta kohtelusta, ovat sallittuja vain, jos ne ovat objektiivisesti perusteltuja. Jotta toimenpide olisi perusteltu, sillä on voitava asianmukaisesti taata oikeutetun tavoitteen saavuttaminen, eikä se saa ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

295 ARTIKLA

Lähetetyt työntekijät

1. Edellä 291 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä, jotka ovat palkkatyössä sellaisen työnantajan palveluksessa, joka tavallisesti harjoittaa toimintaansa Espanjan kuningaskunnassa tai Gibraltariissa, ja jotka kyseinen työnantaja on lähettänyt rajoitetuksi ajaksi Gibraltariin tai Espanjan kuningaskuntaan tarjoamaan kyseisen työnantajan lukuun palveluja, jotka tuotetaan paikallisesti ja kulutetaan viereisellä raja-alueella, on oikeus tulla maahan, poistua sieltä ja oleskella maassa esteettä kyseisten palvelujen tarjoamiseksi, ja heihin sovelletaan yhdenvertaisen kohtelun nojalla sen alueen työehtoja, jonne työntekijä on lähetetty ja jotka on vahvistettu kyseisellä alueella laeilla, asetuksilla tai hallinnollisilla määräyksillä ja/tai yleisesti sovellettaviksi julistetuilla työehtosopimuksilla tai välitystuomioilla tai joita muutoin sovelletaan tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti. Kyseiset työehdot luetellaan tämän sopimuksen liitteessä 28. Kyseisten työehtojen soveltaminen ei estä lähetetyille työntekijöille suotuisampien työehtojen soveltamista.

2. Tässä artiklassa 'yleisesti sovellettaviksi julistetuilla työehtosopimuksilla tai välitystuomioilla' tarkoitetaan työehtosopimuksia tai välitystuomioita, joita kaikkien asianomaista toimialaa tai elinkeinoa edustavien tai kaikkien kyseisten työehtosopimusten tai tuomioiden alueelliseen soveltamisalaan kuuluvien yritysten on noudatettava.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun työehtosopimusten tai välitystuomioiden yleissitovaksi julistamista koskevan järjestelmän asemesta tai sellaisen ohella Gibraltar ja Espanjan kuningaskunta voivat niin päättäessään käyttää perustana
- a) työehtosopimuksia tai välitystuomioita, joilla on yleinen vaikutus kaikkiin asianomaista toimialaa tai elinkeinoa edustaviin ja kyseisten työehtosopimusten tai tuomioiden maantieteelliseen soveltamisalaan kuuluviin samanlaisiin yrityksiin nähden; ja/tai
 - b) työehtosopimuksia, jotka työmarkkinaosapuolten kansallisella tasolla edustavimmat järjestöt ovat tehneet ja joita sovelletaan koko maan alueella.
4. Kohtelun katsotaan olevan 1 kohdan mukaisesti yhdenvertaista, jos
- a) samanlaisessa tilanteessa olevilla kansallisilla työnantajilla on asianomaisessa toimipaikassa tai asianomaisella toimialalla liitteessä 28 mainituissa asioissa samat velvoitteet kuin työnantajilla, jotka lähettävät työntekijöitä työhön, ja
 - b) samanlaisessa tilanteessa olevien kansallisten työnantajien edellytetään täyttävän tällaiset velvoitteet samoin vaikutuksin.

296 ARTIKLA

Asiakirjat

Edellä 291 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä, jotka ovat palkkatyötä tekeviä rajatyöntekijöitä tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivia rajatyöntekijöitä, on oikeus saada asiakirja, joka osoittaa heidän tämän osan määräysten mukaisen asemansa. Tämä asiakirja voi olla sähköisessä muodossa.

297 ARTIKLA

Yleinen järjestys, yleinen turvallisuus ja kansanterveys

1. Tämän osaston nojalla myönnettyjä oikeuksia voidaan rajoittaa toimenpiteillä, jotka ovat perusteltuja yleisen järjestyksen tai yleisen turvallisuuden taikka kansanterveyden vuoksi.
2. Yleisen järjestyksen tai yleisen turvallisuuden vuoksi toteutettujen toimenpiteiden on oltava suhteellisuusperiaatteen mukaisia, ja niiden on perustuttava yksinomaan asianomaisen henkilön omaan käyttäytymiseen. Aiemmat rikostuomiot eivät yksin saa olla perusteena tällaisten toimenpiteiden toteuttamiselle.
3. Vain sellaisen taudin perusteella, joka on jokin Maailman terveysjärjestön asiaankuuluuissa asiakirjoissa määritelty, mahdollisesti epidemian aiheuttava tauti tai muu tarttuva tauti tai tarttuva loistauti, ovat oleskelua, maahantuloa tai maastapoistumista rajoittavat toimenpiteet oikeutettuja, edellyttäen, että näistä taudeista säädetään suojaa koskevissa säännöksissä, joita sovelletaan 291 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin.

4. Edellä 1 kohdan nojalla tehdyistä päätöksistä on ilmoitettava asianomaisille henkilöille kirjallisesti siten, että he ymmärtävät päätöksen sisällön ja seuraukset. Heille on ilmoitettava täsmällisesti ja täydellisinä ne yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen taikka kansanterveyteen liittyvät seikat, joihin heidän tapauksessaan tehty päätös perustuu, jollei tämä ole vastoin valtion turvallisuusetuja. Ilmoituksessa on mainittava, missä tuomioistuimessa tai miltä hallintoviranomaiselta asianomainen henkilö voi hakea päätökseen muutosta sekä missä ajassa tämä on tehtävä, ja tarvittaessa mainittava aika, jonka kuluessa henkilön on poistuttava alueelta.
5. Henkilöillä, joiden osalta on tehty päätös yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen taikka kansanterveyteen liittyvistä syistä, on oltava mahdollisuus hakea siihen muutosta tuomioistuimessa tai soveltuvissa tapauksissa hallinnollisella muutoksenhakumenettelyllä. Muutoksenhakumenettelyssä on voitava tarkastaa päätöksen laillisuus sekä suunnitellun toimenpiteen perusteena olevat tosiseikat ja olosuhteet. Kyseisillä menettelyillä on varmistettava, että päätös ei ole kohtuuton.
6. Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, tai Espanjan kuningaskunta eivät saa estää asianomaista henkilöä esittämästä vastinettaan henkilökohtaisesti, paitsi jos tämän esiintyminen oikeudessa saattaa vakavasti häiritä yleistä järjestystä tai yleistä turvallisuutta tai jos muutoksenhaku koskee maahantulokieltoa.

III OSASTO

SOSIAALITURVAN YHTEENSOVITTAMINEN

298 ARTIKLA

Sosiaaliturvan yhteensovittaminen

Sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden sosiaaliturvaoikeuksien turvaamiseksi Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, ja Espanjan kuningaskunta soveltavat sosiaaliturvajärjestelmiään kyseisen pöytäkirjan mukaisesti.

VIIDES OSA

RAHOITUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

299 ARTIKLA

Rahoitusta koskevat määräykset

1. Yhteistyöneuvosto perustaa rahoitusmekanismiin, jolla edistetään Gibraltarin ja viereisen raja-alueen välistä yhteenkuuluvuutta, myös koulutus- työllisyysasioissa. Tällaisten toimenpiteiden osalta olisi otettava huomioon osapuolten taloudellisten etujen suojaaminen petoksilta ja muulta laittomalta toiminnalta sekä sääntöjenvastaisuuksilta.

2. Molempien osapuolten olisi rahoitettava 1 kohdassa tarkoitettua järjestelmää.

KUUDES OSA

RIITOJENRATKAISU

1 LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

300 ARTIKLA

Tavoitteet

Tämän osan tavoitteena on luoda tehokas ja toimiva järjestelmä osapuolten välisten, tämän sopimuksen ja sitä täydentävien sopimusten tulkintaan ja soveltamiseen liittyvien riitojen välttämiseksi ja ratkaisemiseksi, jotta voidaan saavuttaa yhteisesti sovittu ratkaisu, jos se on mahdollista.

301 ARTIKLA

Soveltamisala

1. Tätä osaa sovelletaan, jollei 2–5 kohdasta muuta johdu, osapuolten välisiin riitoihin, jotka koskevat tämän sopimuksen tai minkä tahansa sitä täydentävän sopimuksen määräysten, jäljempänä 'asiaan liittyvät määräykset', tulkintaa ja soveltamista.
2. Asiaan liittyviä määräyksiä ovat kaikki tämän sopimuksen ja mahdollisten sitä täydentävien sopimusten määräykset, lukuun ottamatta seuraavia:
 - a) edellä oleva 2 artikla;
 - b) ensimmäisen osan II osasto;
 - c) toisen osan viides osasto, myös silloin, kun sitä sovelletaan tämän sopimuksen muiden määräysten soveltamisalaan kuuluviin tilanteisiin;
 - d) edellä olevan 199 artiklan 1, 2 ja 4 kohta, 207 ja 208 artikla sekä kolmannen osan I osaston 3, 4, 5 ja 6 luku.
3. Osapuoli voi panna asian vireille yhteistyöneuvostossa 2 kohdassa tarkoitetuista määräyksistä johtuvia velvoitteita koskevan riidan ratkaisemiseksi.
4. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin määräyksiin sovelletaan 302 artiklaa.

5. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa määrätään, tätä osaa ei sovelleta riitoihin, jotka koskevat sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan tai sen liitteiden määräysten tulkintaa ja soveltamista yksittäistapauksissa.

6. Tätä osaa ei sovelleta suvereniteettiin ja lainkäyttövaltaan liittyviin riitoihin. Jos vastaajaosapuoli toimittaa välimiesoikeudelle perustellun lausunnon siitä, että pyyntö voi vaikuttaa Yhdistyneen kuningaskunnan tai Espanjan kuningaskunnan oikeudelliseen asemaan tai liittyy suvereniteettiin ja lainkäyttövaltaan, välimiesoikeus ei saa ratkaista suvereniteettiin ja lainkäyttövaltaan liittyvää riitaa eikä mitään asiaa, joka edellyttää tai merkitsee päätöstä suvereniteetin tai lainkäyttövallan osalta, ja sen on välittömästi todettava, ettei sillä ole toimivaltaa suvereniteettiin ja lainkäyttövaltaan liittyvissä tai niihin vaikuttavissa asioissa.

Tämän osan puitteissa tehdyillä päätöksillä, välimiesoikeuden päätökset ja ratkaisut mukaan luettuina, ei ole suoria tai välillisiä oikeusvaikutuksia Yhdistyneen kuningaskunnan tai Espanjan kuningaskunnan oikeudelliseen asemaan suvereniteetin ja lainkäyttövallan osalta.

302 ARTIKLA

Yksinoikeus

Osapuolet sitoutuvat siihen, että ne eivät hae tämän sopimuksen tai sitä täydentävän sopimuksen määräysten tulkintaa tai soveltamista koskevaan riitaansa ratkaisua muun kuin tässä sopimuksessa määrätyn riitojenratkaisumekanismin kautta.

303 ARTIKLA

Oikeuspaikan valinta

1. Jos syntyy riita, jonka mukaan tietyn toimenpiteen väitetään rikkovan tämän sopimuksen tai sitä täydentävän sopimuksen mukaista velvoitetta ja olennaisilta osin vastaavaa sellaiseen toiseen kansainväliseen sopimukseen kuuluvaa velvoitetta, jonka osapuolia kummatkin osapuolet ovat, muutosta hakeva osapuoli valitsee oikeuspaikan, jossa riita ratkaistaan.
2. Kun osapuoli on valinnut oikeuspaikan ja aloittanut tämän osan tai toisen kansainvälisen sopimuksen mukaiset riitojenratkaisumenettelyt, se ei saa aloittaa riitojenratkaisumenettelyjä toisen kansainvälisen sopimuksen nojalla 1 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen osalta, ellei ensin valittu oikeuspaikka pysty tekemään ratkaisuja menettelyllisten tai oikeudenkäyttöön liittyvien syiden vuoksi.
3. Tämän artiklan mukaan
 - a) osapuolen katsotaan aloittaneen tämän osan mukaiset riitojenratkaisumenettelyt, jos se pyytää välimiesoikeuden asettamista 305 artiklan nojalla; ja
 - b) minkä tahansa muun sopimuksen mukaiset riitojenratkaisumenettelyt katsotaan aloitetuksi, jos ne aloitetaan kyseisen sopimuksen asiaa koskevien määräysten mukaisesti.

4. Mikään tässä sopimuksessa tai sitä täydentävissä sopimuksissa ei estä osapuolta keskeyttämästä velvoitteita, jotka on hyväksytty sellaisen toisen kansainvälisen sopimuksen riitojenratkaisumenettelyissä, jonka osapuolia osapuolet ovat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista. Osapuolta ei voida estää keskeyttämästä tämän osan mukaisia velvoitteita vetoamalla mihinkään osapuolten väliseen kansainväliseen sopimukseen.

2 LUKU

MENETTELY

304 ARTIKLA

Neuvottelut

1. Jos osapuoli, jäljempänä 'kantajaosapuoli', katsoo, että toinen osapuoli, jäljempänä 'vastaajaosapuoli', on rikkonut tästä sopimuksesta tai sitä täydentävästä sopimuksesta johtuvia velvoitteita, osapuolten on pyrittävä ratkaisemaan asia käymällä vilpittömässä mielessä neuvotteluja päästäkseen yhteisesti sovittuun ratkaisuun.
2. Kantajaosapuoli voi pyytää neuvottelujen aloittamista toimittamalla vastaajaosapuolelle kirjallisen pyynnön. Kantajaosapuolen on ilmoitettava kirjallisessa pyynnössään pyynnön syyt, mukaan lukien kyseessä olevat toimenpiteet ja pyynnön oikeusperusta sekä asiaan liittyvät määräykset, joita se pitää sovellettavina.

3. Vastaajaosapuolen on vastattava pyyntöön viipymättä ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen päivän kuluttua sen toimittamisesta. Neuvottelut on käytävä 30 päivän kuluessa siitä, kun pyyntö on toimitettu henkilökohtaisesti tai muuta osapuolten sopimaa viestintävälinettä käyttäen. Jos neuvotteluja käydään henkilökohtaisesti, niitä käydään vastaajaosapuolen alueella, jolleivät osapuolet toisin sovi.
4. Neuvottelut katsotaan saatetuiksi päätökseen 45 päivän kuluessa pyynnön toimittamisesta, jolleivät osapuolet sovi jatkavansa neuvotteluja.
5. Kiireellisiä asioita koskevat neuvottelut, mukaan lukien pilaantuvia tavaroita taikka kausitavaroita koskevat neuvottelut, pidetään viimeistään 20 päivän kuluttua pyynnön toimittamisesta. Neuvottelut katsotaan saatetuiksi päätökseen noiden 20 päivän kuluessa, jolleivät osapuolet sovi jatkavansa neuvotteluja.
6. Kummankin osapuolen on toimitettava riittävät tosiasioihin perustuvat tiedot, jotta kyseessä oleva toimenpide voidaan tutkia perusteellisesti, mukaan lukien tutkimus siitä, miten toimenpide voi vaikuttaa tämän sopimuksen tai sitä täydentävän sopimuksen soveltamiseen. Kumpikin osapuoli pyrkii varmistamaan, että neuvotteluihin osallistuu sellaisia toimivaltaisten viranomaisten työntekijöitä, joilla on asiantuntemusta neuvotteluissa käsiteltävästä asiasta.
7. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut neuvottelut käydään yhteistyöneuvostossa, lukuun ottamatta kolmannen osan I osaston 3, 4 ja 5 lukuun liittyviä riitoja. Yhteistyöneuvosto voi ratkaista riidan päätöksellä. Asiassa sovelletaan tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja määräaikoja. Kokouspaikkaan sovelletaan yhteistyöneuvoston työjärjestystä.

8. Neuvottelut ja erityisesti kaikki luottamuksellisiksi ilmoitetut tiedot ja osapuolten neuvottelujen aikana esittämät kannat ovat luottamuksellisia eivätkä vaikuta kummankaan osapuolen oikeuksiin mahdollisessa myöhemmässä menettelyssä.

305 ARTIKLA

Välimiesmenettely

1. Kantajaosapuoli voi pyytää välimiesoikeuden asettamista, jos
 - a) vastaajaosapuoli ei vastaa neuvottelupyyntöön kymmenen päivän kuluessa sen toimittamisesta;
 - b) neuvotteluja ei järjestetä 304 artiklan 1, 2 tai 3 kohdassa tarkoitetuissa määräaajoissa;
 - c) osapuolet sopivat, että neuvotteluja ei järjestetä; tai
 - d) neuvottelut on saatettu päätökseen ilman, että yhteisesti sovittuun ratkaisuun on päästy.
2. Välimiesoikeuden asettamista koskeva pyyntö on tehtävä vastaajaosapuolelle toimitettavalla kirjallisella pyynnöllä. Kantajaosapuolen on pyynnössään nimenomaisesti yksilöitävä kyseessä oleva toimenpide ja selitettävä, miten toimenpide rikkoo asiaan liittyviä määräyksiä, niin, että kanteen oikeusperusta käy selvästi ilmi.

Välimiesoikeuden asettaminen

1. Välimiesoikeus koostuu kolmesta välimiehestä.
2. Osapuolet kuulevat toisiaan sopiakseen välimiesoikeuden kokoonpanosta viimeistään kymmenen päivän kuluttua välimiesoikeuden asettamista koskevan pyynnön toimittamisesta.
3. Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen välimiesoikeuden kokoonpanosta tämän artiklan 2 kohdassa asetetussa määräajassa, kumpikin osapuoli nimeää 319 artiklan mukaisesti laaditusta alaluettelostaan välimiehen viimeistään viiden päivän kuluttua tämän artiklan 2 kohdassa asetetun määräajan päättymisestä. Jos jompikumpi osapuoli ei nimeä alaluettelostaan välimiestä mainitussa ajassa, kantajaosapuolta edustava yhteistyöneuvoston puheenjohtaja valitsee välimiehen arvalla viimeistään viiden päivän kuluttua määräajan päättymisestä sen osapuolen alaluettelosta, joka ei ole nimennyt välimiestä. Kantajaosapuolta edustava yhteistyöneuvoston puheenjohtaja voi valtuuttaa toisen henkilön valitsemaan välimiehen arvalla.
4. Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen välimiesoikeuden puheenjohtajasta tämän artiklan 2 kohdassa asetetussa määräajassa, kantajaosapuolta edustava yhteistyöneuvoston puheenjohtaja valitsee välimiesoikeuden puheenjohtajan arvalla viimeistään viiden päivän kuluttua kyseisen määräajan päättymisestä 319 artiklan mukaisesti laaditusta puheenjohtajien alaluettelosta. Kantajaosapuolta edustava yhteistyöneuvoston puheenjohtaja voi valtuuttaa toisen henkilön valitsemaan välimiesoikeuden puheenjohtajan arvalla.

5. Jos jotain 319 artiklassa tarkoitetuista luetteloista ei ole laadittu tai jokin luettelo ei sisällä riittävästi nimiä silloin, kun tämän artiklan 3 tai 4 kohdassa tarkoitettu valinta tehdään, välimiehet on valittava arvalla niiden henkilöiden joukosta, joita toinen osapuoli tai molemmat osapuolet ovat virallisesti ehdottaneet liitteen 29 mukaisesti.
6. Välimiesoikeuden asettamispäivä on päivä, jona viimeinen kolmesta valitusta välimiehestä on ilmoittanut osapuolille hyväksyvänsä nimityksensä liitteen 29 mukaisesti.

307 ARTIKLA

Välimiehiä koskevat vaatimukset

1. Kaikkia välimiehiä koskevat seuraavat vaatimukset:
 - a) välimiehillä on oltava todistettavaa asiantuntemusta lainsäädännön alalla, mukaan lukien kansainvälisen oikeuden alalla, ja missä tahansa tämän sopimuksen tai mahdollisten täydentävien sopimusten soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, ja puheenjohtajalla on lisäksi oltava kokemusta välimiesmenettelyistä;
 - b) välimiehillä ei saa olla sidoksia kumpaankaan osapuoleen eivätkä he saa ottaa näiltä ohjeita;
 - c) välimiesten on toimittava yksilöinä eivätkä he saa ottaa ohjeita miltään organisaatiolta tai hallitukselta riitaan liittyvissä kysymyksissä; ja
 - d) välimiesten on noudatettava liitettä 30.

2. Välimiesten on oltava henkilöitä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka täyttävät omilla lainkäyttöalueillaan korkeiden tuomarinvirkojen kelpoisuusvaatimukset tai ovat tunnetusti päteviä lainoppineita.

308 ARTIKLA

Välimiesoikeuden tehtävät

Välimiesoikeuden

- a) on arvioitava sen käsiteltäväksi annettu asia objektiivisesti, mihin kuuluu muun muassa tapauksen tosiseikkojen objektiivinen arviointi sekä kyseisten toimenpiteiden sovellettavuus ja niiden yhdenmukaisuus asiaan liittyvien määräysten kanssa;
- b) on esitettävä päätöksissään ja ratkaisuisaan tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevat havainnot, sekä tekemiensä havaintojen ja päätelmien perustelut; ja
- c) olisi kuultava säännöllisesti osapuolia ja tarjottava riittävät mahdollisuudet yhteisesti sovittuun ratkaisuun pääsemiseksi.

309 ARTIKLA

Toimeksianto

1. Jolleivät osapuolet toisin sovi viimeistään viiden päivän kuluttua välimiesoikeuden asettamispäivästä, välimiesoikeuden toimeksiantona on

”tarkastella välimiesoikeuden asettamista koskevassa pyynnössä tarkoitettua asiaa tämän sopimuksen tai sitä täydentävän sopimuksen asiaan liittyvien määräysten pohjalta, päättää, onko tarkasteltavana oleva toimenpide 301 artiklassa tarkoitettujen määräysten mukainen, sekä antaa ratkaisu 311 artiklan mukaisesti”.

2. Jos osapuolet sopivat muusta kuin 1 kohdassa tarkoitettusta toimeksiannosta, niiden on ilmoitettava sovitusta toimeksiannosta välimiesoikeudelle 1 kohdassa tarkoitettun määräajan kuluessa.

310 ARTIKLA

Kiireellinen menettely

1. Jos osapuoli sitä pyytää, välimiesoikeuden on päätettävä viimeistään kymmenen päivän kuluttua asettamisensa jälkeen, koskeeko asia kiireellisiä kysymyksiä.

2. Mikäli asia on kiireellinen, 311 artiklassa vahvistetut määräajat ovat puolet niissä määrätyistä määräajoista.

311 ARTIKLA

Välimiesoikeuden ratkaisu

1. Välimiesoikeuden on annettava osapuolille väliraportti 100 päivän kuluessa välimiesoikeuden asettamispäivästä. Jos välimiesoikeus katsoo, että tätä määräaika ei pystytä noudattamaan, välimiesoikeuden puheenjohtajan on ilmoitettava asiasta kirjallisesti osapuolille ja mainittava syyt viivästykseen sekä päivä, jona välimiesoikeus aikoo antaa väliraporttinsa. Välimiesoikeuden on joka tapauksessa annettava väliraporttinsa viimeistään 130 päivän kuluessa välimiesoikeuden asettamispäivästä.
2. Kumpikin osapuoli voi toimittaa välimiesoikeudelle 14 päivän kuluessa väliraportin antamisesta kirjallisen pyynnön tarkistaa tiettyjä väliraportin kohtia. Osapuoli voi tehdä huomautuksia toisen osapuolen pyynnöstä kuuden päivän kuluessa pyynnön toimittamisesta.
3. Jos 2 kohdassa tarkoitettussa määräajassa ei esitetä kirjallista pyyntöä tarkastella uudelleen tiettyjä väliraportin kohtia, väliraportista tulee välimiesoikeuden ratkaisu.
4. Välimiesoikeus antaa ratkaisunsa osapuolille 130 päivän kuluessa välimiesoikeuden asettamispäivästä. Jos välimiesoikeus katsoo, että tätä määräaika ei pystytä noudattamaan, sen puheenjohtajan on ilmoitettava asiasta kirjallisesti osapuolille ja mainittava syyt viivästykseen sekä päivä, jona välimiesoikeus aikoo antaa ratkaisunsa. Välimiesoikeuden on joka tapauksessa annettava ratkaisunsa viimeistään 160 päivän kuluessa välimiesoikeuden asettamispäivästä.

5. Ratkaisussa on tarkasteltava osapuolten mahdollisia kirjallisia pyyntöjä, jotka koskevat väliraporttia, ja siinä on selkeästi käsiteltävä osapuolten huomautuksia.
6. Selkeyden vuoksi todetaan, että 308, 309 ja 320 artiklassa ja 321 artiklan 1, 3, 4 ja 6 kohdassa tarkoitettujen ilmaisujen "ratkaisu" tai "ratkaisut" katsotaan viittaavan myös välimiesoikeuden väliraporttiin.

312 ARTIKLA

Unionin oikeuden tulkintaan liittyviä kysymyksiä koskevat riidat

1. Jos riita-asiassa, joka on saatettu välimiesmenettelyyn sopimuksen tämän osan mukaisesti, tulee esiin kysymys sellaiseen unionin säädökseen sisältyvän unionin oikeuden käsitteen tai säännöksen tulkinnasta, johon tässä sopimuksessa viitataan, välimiesoikeus ei saa ratkaista tällaista kysymystä. Tällaisessa tapauksessa sen on pyydettävä Euroopan unionin tuomioistuinta antamaan ratkaisu asiassa. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta antaa tällainen ratkaisu, joka on välimiesoikeutta sitova.

Välimiesoikeus tekee tällaisen pyynnön kuultuaan osapuolia.

2. Jos unioni tai Yhdistynyt kuningaskunta, Gibraltarin osalta, katsoo, että on tarpeen esittää 1 kohdan mukainen pyyntö, se voi esittää välimiesoikeudelle tätä koskevan ehdotuksen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen soveltamista. Tällaisessa tapauksessa välimiesoikeuden on esitettävä pyyntö 1 kohdan mukaisesti, paitsi jos esille tuotu kysymys ei koske sellaiseen unionin säädökseen sisältyvän unionin oikeuden käsitteen tai säännöksen tulkintaa, johon tässä sopimuksessa viitataan. Välimiesoikeuden on perusteltava asiaa koskeva arvionsa. Kumpikin osapuoli voi kymmenen päivän kuluessa siitä, kun välimiesoikeus on esittänyt arvionsa, pyytää välimiespaneelia tarkistamaan arviotaan, ja 15 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä on järjestettävä kuuleminen, jossa osapuolet voivat esittää näkemyksensä asiasta. Välimiesoikeuden on perusteltava asiaa koskeva arvionsa.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa 311 artiklassa vahvistettujen määräaikojen kulumisen keskeytyy, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa. Välimiesoikeuden ei tarvitse antaa ratkaisuaan aiemmin kuin 60 päivän kuluessa päivästä, jona Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa.

3 LUKU

RATKAISUN NOUDATTAMINEN

313 ARTIKLA

Toimenpiteet ratkaisun noudattamiseksi

1. Jos välimiesoikeus toteaa 311 artiklan 4 kohdassa tarkoitetussa ratkaisussaan, että vastaajaosapuoli on rikkonut tästä sopimuksesta tai sitä täydentävästä sopimuksesta johtuvaa velvoitetta, kyseisen osapuolen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet noudattaakseen välittömästi välimiesoikeuden ratkaisua ja muuttaakseen toimintansa asiaan liittyvien määräysten mukaiseksi.
2. Vastaajaosapuolen on viimeistään 30 päivän kuluttua ratkaisun antamisesta ilmoitettava kantajaosapuolelle toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut tai aikoo toteuttaa noudattaakseen ratkaisua.

314 ARTIKLA

Kohtuullinen määräaika

1. Jos loppuraportin välitön noudattaminen ei ole mahdollista, vastaajaosapuolen on ilmoitettava viimeistään 30 päivän kuluessa 311 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun ratkaisun antamisesta kantajaosapuolelle kohtuullinen määräaika, jonka se tarvitsee voidakseen noudattaa 311 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua ratkaisua. Osapuolet pyrkivät sopimaan ratkaisun noudattamista koskevan kohtuullisen määräajan pituudesta.
2. Jos osapuolet eivät ole sopineet kohtuullisen määräajan pituudesta, kantajaosapuoli voi aikaisintaan 20 päivän kuluttua 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen toimittamisesta pyytää kirjallisesti, että alkuperäinen välimiesoikeus määrittää kohtuullisen määräajan pituuden. Välimiesoikeus antaa päätöksensä osapuolille 20 päivän kuluessa pyynnön toimittamispäivästä.
3. Vastaajaosapuoli toimittaa kantajaosapuolelle kirjallisen ilmoituksen siitä, miten se edistyy 311 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun ratkaisun noudattamisessa, vähintään kuukautta ennen kohtuullisen määräajan päättymistä.
4. Osapuolet voivat sopia kohtuullisen määräajan pidentämisestä.

315 ARTIKLA

Noudattamisen tarkastelu

1. Vastaajaosapuoli ilmoittaa viimeistään kohtuullisen määräajan päättymispäivänä kantajaosapuolelle kaikista toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut noudattaakseen 311 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua ratkaisua.
2. Jos osapuolet ovat erimielisiä jonkin ratkaisun noudattamiseksi toteutetun toimenpiteen olemassaolosta tai sen yhteensopivuudesta asiaan liittyvien määräysten kanssa, kantajaosapuoli voi pyytää kirjallisesti alkuperäistä välimiesoikeutta ratkaisemaan asian. Pyynnössä on yksilöitävä kyseessä oleva toimenpide ja selitettävä, miten toimenpide rikkoo asiaan liittyviä määräyksiä, niin, että valituksen oikeusperusta käy selvästi ilmi. Välimiesoikeus antaa päätöksensä osapuolille 45 päivän kuluessa pyynnön toimittamispäivästä.

316 ARTIKLA

Väliaikaiset toimenpiteet

1. Vastaajaosapuoli esittää kantajaosapuolen pyynnöstä ja tätä kuultuaan tarjouksen väliaikaisesta korvauksesta, jos
 - a) vastaajaosapuoli ilmoittaa kantajaosapuolelle, ettei sen ole mahdollista noudattaa 311 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua ratkaisua; tai

- b) vastaajaosapuoli ei tee ilmoitusta ratkaisun noudattamiseksi toteutetuista toimenpiteistä 313 artiklassa tarkoitetun määräajan kuluessa tai ennen 314 artiklassa tarkoitetun kohtuullisen ajan päättymistä; tai
- c) välimiesoikeus toteaa, että toimenpiteitä ratkaisun noudattamiseksi ei ole toteutettu lainkaan tai että ratkaisun noudattamiseksi toteutetut toimenpiteet ovat asiaan liittyvien määräysten vastaisia.

2. Kantajaosapuoli voi kaikissa 1 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toimittaa vastaajaosapuolelle kirjallisen ilmoituksen aikomuksestaan keskeyttää asiaan liittyvien määräysten mukaisten velvoitteidensa täyttämisen, jos

- a) kantajaosapuoli päättää olla esittämättä 1 kohdassa tarkoitettua pyyntöä; tai
- b) jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu pyyntö on esitetty mutta osapuolet eivät sovi väliaikaisesta korvauksesta 20 päivän kuluessa päättymisestä tai 315 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun välimiesoikeuden ratkaisun antamisesta.

Ilmoituksessa on tarkennettava aiottu velvoitteiden keskeyttämisen taso.

3. Sosiaaliturvan yhteensovittamista tehdyn pöytäkirjan tai sen liitteiden mukaisia velvoitteita ei voida keskeyttää tämän artiklan nojalla.
4. Velvoitteiden keskeyttäminen ei saa ylittää rikkomisesta johtuvien mitätöivien tai heikentävien vaikutusten tasoa.

5. Kantajaosapuoli voi keskeyttää velvoitteidensa täyttämisen kymmenen päivän kuluttua 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen toimituspäivästä, paitsi jos vastaajaosapuoli esittää 6 kohdassa tarkoitetun pyynnön.
6. Jos vastaajaosapuoli katsoo, että ilmoitettu velvoitteiden keskeyttämisen taso ylittää rikkomisesta johtuvia mitätöiviä tai heikentäviä vaikutuksia vastaavan tason, se voi esittää alkuperäiselle välimiesoikeudelle asian ratkaisemista koskevan kirjallisen pyynnön ennen 5 kohdassa asetetun kymmenen päivän määräajan päättymistä. Välimiesoikeus antaa päätöksensä osapuolille 30 päivän kuluessa pyynnön esittämispäivästä. Velvoitteita ei saa keskeyttää ennen kuin välimiesoikeus on antanut ratkaisunsa. Velvoitteiden keskeyttämisessä on noudatettava tätä ratkaisua.
7. Velvoitteiden keskeyttäminen tai tässä artiklassa tarkoitettu korvaus ovat tilapäisiä eikä niitä sovelleta sen jälkeen, kun
- a) osapuolet ovat päässeet yhteisesti sovittuun ratkaisuun 323 artiklan mukaisesti;
 - b) osapuolet ovat päässeet sopimukseen siitä, että vastaajaosapuolen toiminnasta on tullut ratkaisun noudattamiseksi toteutettujen toimenpiteiden myötä asiaan liittyvien määräysten mukaista; tai
 - c) kaikki ratkaisun noudattamiseksi toteutetut toimenpiteet, jotka välimiesoikeus on todennut asiaan liittyvien määräysten vastaisiksi, on peruutettu tai niitä on muutettu niin, että vastaajaosapuolen toiminnasta on tullut kyseisten asiaan liittyvien määräysten mukaista.

Väliaikaisten toimenpiteiden jälkeen
toteutettujen ratkaisun noudattamista koskevien toimenpiteiden tarkastelu

1. Vastaajaosapuolen on ilmoitettava kantajaosapuolelle kaikista toimenpiteistä, joita se on toteuttanut joko velvoitteiden keskeytyksen tai väliaikaisen korvauksen soveltamisen jälkeen. Kantajaosapuoli lopettaa velvoitteiden keskeyttämisen 30 päivän kuluessa ilmoituksen toimittamisesta. Jos asiassa on sovellettu korvausta, vastaajaosapuoli voi lopettaa tällaisen korvauksen soveltamisen 30 päivän kuluessa siitä, kun se on toimittanut ilmoituksensa ratkaisun noudattamisesta.
2. Jos osapuolet eivät 30 päivän kuluessa ilmoituksen toimittamisesta pääse yhteisymmärrykseen siitä, muuttaako ilmoitettu toimenpide vastaajaosapuolen toiminnan asiaan liittyvien määräysten mukaiseksi, kantajaosapuoli pyytää kirjallisesti alkuperäistä välimiesoikeutta ratkaisemaan asian. Välimiesoikeuden on toimitettava ratkaisunsa osapuolille 46 päivän kuluessa kyseisen pyynnön esittämisestä. Jos välimiesoikeus toteaa, että toteutettu toimenpide on asiaan liittyvien määräysten mukainen, joko velvoitteiden keskeytys tai korvausten soveltaminen on lopetettava. Velvoitteiden keskeytyksen tai sovellettavan korvauksen tasoa on tarvittaessa muutettava välimiesoikeuden ratkaisun mukaisesti.

4 LUKU

MENETTELYÄ KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET

318 ARTIKLA

Tietojen vastaanottaminen

1. Välimiesoikeus voi osapuolen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan pyytää osapuolilta asian kannalta merkityksellisiä tietoja, joita se pitää tarpeellisina ja asianmukaisina. Osapuolten on vastattava tällaisiin välimiesoikeuden tietopyyntöihin viipymättä ja kaikilta osin.
2. Välimiesoikeus voi osapuolen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan pyytää miltä tahansa taholta mitä tahansa tietoja, joita se pitää asianmukaisina. Välimiesoikeus voi myös pyytää asiantuntijalausuntoa, jos se pitää tätä tarkoituksenmukaisena, kunhan se noudattaa tässä osapuolten sopimia ehtoja.
3. Välimiesoikeus tutkii osapuolen luonnollisten henkilöiden tai osapuoleen sijoittautuneiden oikeushenkilöiden esittämät *amicus curiae* -huomautukset liitteen 29 mukaisesti.
4. Välimiesoikeuden on saatettava osapuolten saataville kaikki tämän artiklan nojalla saamansa tiedot, ja osapuolet voivat esittää välimiesoikeudelle huomautuksensa kyseisistä tiedoista.

319 ARTIKLA

Välimiesten luettelo

1. Yhteistyöneuvoston on laadittava vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta luettelo tämän sopimuksen tai sitä täydentävien sopimusten kattamiin aloihin erikoistuneista henkilöistä, jotka haluavat ja voivat toimia välimiesoikeuden jäseninä. Luettelossa on oltava vähintään 15 henkilöä, ja sen on muodostuttava kolmesta alaluettelosta:

- a) yhden alaluettelon muodostavat unionin ehdotusten perusteella valitut henkilöt;
- b) yhden alaluettelon muodostavat Yhdistyneen kuningaskunnan, Gibraltarin osalta, esittämien ehdotusten perusteella valitut henkilöt; ja
- c) yhden alaluettelon muodostavat henkilöt, jotka eivät ole kummankaan osapuolen kansalaisia ja joiden on määrä toimia välimiesoikeuden puheenjohtajina.

Kussakin alaluettelossa on oltava vähintään viisi henkilöä. Yhteistyöneuvoston on varmistettava, että luettelossa on aina tämä vähimmäismäärä henkilöitä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa luettelossa ei saa olla henkilöitä, jotka ovat unionin toimielinten, jäsenvaltion hallituksen taikka Yhdistyneen kuningaskunnan tai Gibraltarin hallituksen jäseniä, virkamiehiä tai muita toimihenkilöitä.

320 ARTIKLA

Välimiesten korvaaminen

Jos tässä osassa määrättyjen riitojenratkaisumenettelyjen aikana joku välimiehistä ei kykene osallistumaan tai eroaa tehtävästään tai hänet joudutaan korvaamaan siksi, ettei hän täytä käytännösäännöissä asetettuja vaatimuksia, sovelletaan 306 artiklan mukaista menettelyä. Ratkaisun tai päätöksen antamisen määräaika on jatkettava sen verran kuin on tarpeen uuden välimiehen nimittämiseksi.

321 ARTIKLA

Välimiesoikeuden päätökset ja ratkaisut

1. Välimiesoikeuden keskustelut ovat luottamuksellisia. Välimiesoikeuden on kaikin keinoin pyrittävä siihen, että sen ratkaisut ja päätökset ovat yksimielisiä. Jos se ei ole mahdollista, välimiesoikeus ratkaisee asian enemmistöpäätöksellä. Välimiesten erillisiä lausuntoja ei julkaista missään tilanteessa.
2. Välimiesoikeuden päätökset ja ratkaisut sitovat sekä unionia että Yhdistynyttä kuningaskuntaa. Niillä ei luoda minkäänlaisia oikeuksia tai velvoitteita luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille.
3. Välimiesoikeuden päätöksillä tai ratkaisuilla ei voida lisätä tai vähentää tämän sopimuksen ja sitä täydentävien sopimusten mukaisia osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia.

4. Selkeyden vuoksi todetaan, että välimiesoikeudella ei ole toimivaltaa arvioida tätä sopimusta tai sitä täydentäviä sopimuksia väitetysti rikkovan toimenpiteen laillisuutta osapuolen kansallisen lainsäädännön nojalla. Havainnot, joita välimiesoikeus tekee osapuolten välistä riita-asiaa tutkiessaan, eivät sido kummankaan osapuolen kansallisia alemman tai ylemmän oikeusasteen tuomioistuimia siltä osin kuin on kyse asianomaisen osapuolen kansalliselle lainsäädännölle annettavasta tulkinnasta.
5. Kummankin osapuolen on asetettava välimiesoikeuden ratkaisut ja päätökset yleisesti saataville, kunhan luottamukselliset tiedot suojataan.
6. Osapuolten välimiesoikeudelle toimittamia tietoja on käsiteltävä liitteessä 29 olevien salassapitosuojaa koskevien sääntöjen mukaisesti.

322 ARTIKLA

Välimiesmenettelyn keskeyttäminen ja päättäminen

Välimiesoikeuden on osapuolten yhteisestä pyynnöstä keskeytettävä työnsä milloin tahansa osapuolten sopimaksi ajanjaksoksi, joka ei ylitä kahtatoista perättäistä kuukautta. Välimiesoikeus jatkaa työtään ennen keskeytysajan päättymistä osapuolten yhdessä esittämästä kirjallisesta pyynnöstä tai keskeytysajan päättyessä jommankumman osapuolen kirjallisesta pyynnöstä. Pynnön esittävän osapuolen on ilmoitettava asiasta toiselle osapuolelle. Jos kumpikaan osapuoli ei pyydä välimiesoikeuden työn jatkamista keskeytysajan päättyessä, välimiesoikeuden toimivaltuudet umpeutuvat ja riitojenratkaisumenettely on päätettävä. Jos välimiesoikeuden työ keskeytetään, sovellettavia määräaikoja pidennetään yhtä pitkäksi aikaa kuin välimiesoikeuden työ keskeytyy.

323 ARTIKLA

Yhteisesti sovittu ratkaisu

1. Osapuolet voivat päästä milloin tahansa yhteisesti sovittuun ratkaisuun 301 artiklassa tarkoitettujen riitojen osalta.
2. Jos yhteisesti sovittuun ratkaisuun päästään paneelimenettelyn aikana, osapuolet ilmoittavat ratkaisusta yhdessä välimiesoikeuden puheenjohtajalle. Kun tällainen ilmoitus on tehty, välimiesmenettely päätetään.
3. Ratkaisu voidaan hyväksyä yhteistyöneuvoston päätöksellä. Yhteisesti sovitut ratkaisut on julkistettava. Julkistettava versio ei saa sisältää kummankaan osapuolen luottamuksellisiksi luokittelemia tietoja.
4. Kukin osapuoli ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin yhteisesti sovitun ratkaisun panemiseksi täytäntöön sovituissa määräajassa.
5. Täytäntöönpaneva osapuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle kirjallisesti viimeistään sovitun määräajan umpeutumispäivänä kaikista toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut yhteisesti sovitun ratkaisun panemiseksi täytäntöön.

324 ARTIKLA

Määräajat

1. Kaikki tässä osassa vahvistetut määräajat lasketaan päivinä alkaen sitä toimea seuraavasta päivästä, johon ne viittaavat.
2. Osapuolet voivat yhteisellä sopimuksella muuttaa mitä tahansa tässä osassa tarkoitettua määräaika.
3. Välimiesoikeus voi milloin tahansa ehdottaa osapuolille tässä osassa tarkoitettujen määräaikojen muuttamista, ja sen on perusteltava ehdotuksensa.

325 ARTIKLA

Kulut

1. Kumpikin osapuoli vastaa itse välimiesoikeuden menettelyyn osallistumisesta aiheutuvista kuluistaan.
2. Osapuolet jakavat tasan järjestelyistä aiheutuvat kulut, mukaan lukien välimiesoikeuden jäsenten palkkiot ja kulut. Välimiesten palkkiot määritetään liitteen 29 mukaisesti.

326 ARTIKLA

Liitteet

1. Tässä osassa määrätyissä riitojenratkaisumenettelyissä noudatetaan liitteessä 29 vahvistettua työjärjestystä sekä liitettä 30.
2. Yhteistyöneuvosto voi muuttaa liitteitä 29 ja 30.

327 ARTIKLA

Korjaavien toimenpiteiden erityismenettelyt

1. Sovellettaessa 209 artiklaa tätä osaa sovelletaan tässä artikkelissa esitetyin muutoksin.
2. Poiketen siitä, mitä 306 artikkelissa ja liitteessä 29 määrätään, jos osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen välimiesoikeuden kokoonpanosta kahden päivän kuluessa, kantajaosapuolta edustava yhteistyöneuvoston puheenjohtaja valitsee viimeistään yhden päivän kuluttua kahden päivän määräajan päättymisestä välimiehen arvalla kunkin osapuolen alaluettelosta ja välimiesoikeuden puheenjohtajan arvalla 319 artikkelissa tarkoitetusta puheenjohtajien alaluettelosta. Kantajaosapuolta edustava yhteistyöneuvoston puheenjohtaja voi valtuuttaa toisen henkilön valitsemaan välimiehen tai puheenjohtajan arvalla. Kunkin henkilön on vahvistettava molemmille osapuolille olevansa käytettävissä kahden päivän kuluessa siitä, kun hänelle on ilmoitettu nimityksestä. Liitteessä 29 olevassa säännössä nro 10 tarkoitettu järjestäytymiskokous on pidettävä kahden päivän kuluessa välimiesoikeuden asettamisesta.

3. Poiketen siitä, mitä liitteessä 29 olevassa säännössä nro 13 määrätään, kantajaosapuolen on toimitettava kirjallinen lausumansa viimeistään seitsemän päivän kuluttua välimiesoikeuden asettamispäivästä. Vastaajaosapuolen on toimitettava kirjallinen lausumansa viimeistään seitsemän päivän kuluttua kantajaosapuolen kirjallisen lausuman toimittamispäivästä. Välimiesoikeuden on mukautettava riitojenratkaisumenettelyn muita asiaankuuluvia määräaikoja, jos se on tarpeen raportin oikea-aikaisen toimittamisen varmistamiseksi.
4. Edellä olevaa 311 artiklaa ei sovelleta, ja tässä osassa olevia viittauksia ratkaisuun pidetään viittauksina 209 artiklan 10 kohdassa tarkoitettuun ratkaisuun.
5. Poiketen siitä, mitä 315 artiklassa määrätään, välimiesoikeus antaa päätöksensä osapuolille 30 päivän kuluessa pyynnön toimittamispäivästä.

SEITSEMÄS OSA

LOPPUMÄÄRÄYKSET

328 ARTIKLA

Alueellinen soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan

- a) alueisiin, jotka kuuluvat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen soveltamisalaan, kyseisissä sopimuksissa vahvistetuin edellytyksin; ja
- b) Gibraltarin alueeseen.

329 ARTIKLA

Suhde muihin sopimuksiin

1. Tämä sopimus ei ole kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 2 artiklassa määritelty kauppaa- ja yhteistyösopimusta täydentävä sopimus.

2. Tällä sopimuksella ja sitä täydentävillä sopimuksilla ei rajoiteta minkään Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin välisen, Gibraltaria koskevan aiemman kahdenvälisen sopimuksen soveltamista. Osapuolet vahvistavat velvollisuutensa panna kaikki tällaiset sopimukset täytäntöön.

330 ARTIKLA

Uudelleentarkastelu

Osapuolet tarkastelevat yhdessä uudelleen tämän sopimuksen ja sitä täydentävien sopimusten täytäntöönpanoa ja siihen liittyviä seikkoja neljän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta ja säännöllisesti sen jälkeen.

331 ARTIKLA

Luottamukselliset tiedot

1. Tämän sopimuksen tai sitä täydentävien sopimusten määräysten ei pidä tulkita velvoittavan osapuolta asettamaan saataville luottamuksellisia tietoja, joiden paljastaminen haittaisi lainvalvontaa tai olisi muutoin yleisen edun vastaista tai vaarantaisi yksittäisen julkisen tai yksityisen yrityksen oikeutetut kaupalliset edut, paitsi jos välimiesoikeus pyytää tällaisia luottamuksellisia tietoja kuudennen osan mukaisessa riitojenratkaisumenettelyssä tai asiantuntijalautakunta pyytää tällaisia luottamuksellisia tietoja kolmannen osan I osaston mukaisissa menettelyissä. Tällaisissa tapauksissa välimiesoikeuden tai tapauksen mukaan asiantuntijalautakunnan on varmistettava, että luottamuksellisuus suojataan täysin liitteen 29 mukaisesti.

2. Kun osapuoli toimittaa laeissaan ja määräyksissään luottamuksellisiksi luokiteltuja tietoja yhteistyöneuvostolle tai erityiskomiteoille, toinen osapuoli käsittelee kyseisiä tietoja luottamuksellisina, ellei tiedot toimittanut osapuoli toisin sovi.

332 ARTIKLA

Arkaluonteiset turvallisuusluokittelemattomat tiedot

Mitään tässä sopimuksessa tai sitä täydentävissä sopimuksissa määrättyä ei saa tulkita vaatimukseksi siitä, että osapuolen on annettava saataville turvallisuusluokiteltuja tietoja.

Osapuolet sopivat käsittelyohjeista niiden vaihtamien arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen ja aineiston suojaamisen varmistamiseksi.

333 ARTIKLA

Tämän sopimuksen erottamattomat osat

1. Tämän sopimuksen pöytäkirjat, liitteet, lisäykset ja alaviitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.
2. Tämän sopimuksen kukin liite, lisäykset mukaan lukien, ovat erottamaton osa sitä osaa, osastoa, lukua tai pöytäkirjaa, jossa kyseiseen liitteeseen viitataan tai johon kyseisessä liitteessä viitataan.

334 ARTIKLA

Sopimuksen irtisanominen

Kumpikin osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti diplomaattiteitse. Sopimuksen ja sitä täydentävien sopimusten voimassaolo päättyy ilmoittamispäivää seuraavan kahdennentoista kuukauden ensimmäisenä päivänä.

335 ARTIKLA

Todistusvoimaiset tekstit

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

336 ARTIKLA

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona molemmat osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että ne ovat täyttäneet sisäiset vaatimuksensa ja saattaneet päätökseen sisäiset menettelynsä vahvistaakseen suostumuksensa sille, että sopimus sitoo niitä.

2. Osapuolet voivat sopia soveltavansa tätä sopimusta väliaikaisesti tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua päivää aiemmasta päivästä edellyttäen, että osapuolet ovat ennen tämän sopimuksen väliaikaisen soveltamisen alkamispäivää ilmoittaneet toisilleen, että 7 artiklassa tarkoitettu täytäntöönpanosuunnitelma ja tämän sopimuksen 29, 33, 38, 55, 56, 251, 260 ja 265 artiklassa ja sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyssä pöytäkirjassa tarkoitettut hallinnolliset järjestelyt ovat voimassa ja ne on pantu täysimääräisesti täytäntöön ja että tämän sopimuksen 258 artiklassa kuvatut toimenpiteet on toteutettu.
3. Väliaikainen soveltaminen päättyy 1 kohdassa tarkoitettuna päivänä.
4. Alkaen päivästä, jona tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen alkaa, osapuolet ymmärtävät tässä sopimuksessa olevat viittaukset ”tämän sopimuksen voimaantulopäivään” tai ”tämän sopimuksen voimaantuloon” viittauksiksi päivään, josta alkaen tätä sopimusta sovelletaan väliaikaisesti.
5. Toisen osan I–IV osaston, kolmannen osan II osaston ja neljännen osan III osaston soveltaminen lopetetaan siitä päivästä, jona 29, 33, 38, 55, 56, 251, 260 ja 265 artiklassa ja sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyssä pöytäkirjassa tarkoitettut hallinnolliset järjestelyt keskeytetään tai lopetetaan kyseisten artiklojen määräysten mukaisesti. Niitä aletaan soveltaa uudelleen siitä päivästä, jona kyseisten hallinnollisten järjestelyjen keskeyttäminen päättyy tai jona uudet hallinnolliset järjestelyt tehdään.